༎ ནམོ ཏསྶ བྷགཝཏོ ཨརཧཏོ སམྨཱསམྦུདྡྷསྶ༎

# ཁུདྡཀནིཀཱཡེ

# ཨུདཱནཔཱལི

## ༡. བོདྷིཝགྒོ

### ༡. པཋམབོདྷིསུཏྟཾ

༡. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཨུརུཝེལཱཡཾ ཝིཧརཏི ནཛྫཱ ནེརཉྫརཱཡ ཏཱིརེ བོདྷིརུཀྑམཱུལེ པཋམཱབྷིསམྦུདྡྷོ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ སཏྟཱཧཾ ཨེཀཔལླངྐེན ནིསིནྣོ ཧོཏི ཝིམུཏྟིསུཁཔཊིསཾཝེདཱི [ཝིམུཏྟིསུཁཾ པཊིསཾཝེདཱི (སྱཱ॰ པཱི॰ ཀ॰)]། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཏསྶ སཏྟཱཧསྶ ཨཙྩཡེན ཏམྷཱ སམཱདྷིམྷཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ རཏྟིཡཱ པཋམཾ ཡཱམཾ པཊིཙྩསམུཔྤཱདཾ ཨནུལོམཾ སཱདྷུཀཾ མནསཱཀཱསི –

“ཨིཏི ཨིམསྨིཾ སཏི ཨིདཾ ཧོཏི, ཨིམསྶུཔྤཱདཱ ཨིདཾ ཨུཔྤཛྫཏི, ཡདིདཾ – ཨཝིཛྫཱཔཙྩཡཱ སངྑཱརཱ, སངྑཱརཔཙྩཡཱ ཝིཉྙཱཎཾ, ཝིཉྙཱཎཔཙྩཡཱ ནཱམརཱུཔཾ, ནཱམརཱུཔཔཙྩཡཱ སལཱཡཏནཾ, སལཱཡཏནཔཙྩཡཱ ཕསྶོ, ཕསྶཔཙྩཡཱ ཝེདནཱ, ཝེདནཱཔཙྩཡཱ ཏཎྷཱ, ཏཎྷཱཔཙྩཡཱ ཨུཔཱདཱནཾ, ཨུཔཱདཱནཔཙྩཡཱ བྷཝོ, བྷཝཔཙྩཡཱ ཛཱཏི, ཛཱཏིཔཙྩཡཱ ཛརཱམརཎཾ སོཀཔརིདེཝདུཀྑདོམནསྶུཔཱཡཱསཱ སམྦྷཝནྟི། ཨེཝམེཏསྶ ཀེཝལསྶ དུཀྑཀྑནྡྷསྶ སམུདཡོ ཧོཏཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཡདཱ ཧཝེ པཱཏུབྷཝནྟི དྷམྨཱ,
ཨཱཏཱཔིནོ ཛྷཱཡཏོ བྲཱཧྨཎསྶ།
ཨཐསྶ ཀངྑཱ ཝཔཡནྟི སབྦཱ,
ཡཏོ པཛཱནཱཏི སཧེཏུདྷམྨ”ནྟི༎ པཋམཾ།

### ༢. དུཏིཡབོདྷིསུཏྟཾ

༢. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀ སམཡཾ བྷགཝཱ ཨུརུཝེལཱཡཾ ཝིཧརཏི ནཛྫཱ ནེརཉྫརཱཡ ཏཱིརེ བོདྷིརུཀྑམཱུལེ པཋམཱབྷིསམྦུདྡྷོ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ སཏྟཱཧཾ ཨེཀཔལླངྐེན ནིསིནྣོ ཧོཏི ཝིམུཏྟིསུཁཔཊིསཾཝེདཱི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཏསྶ སཏྟཱཧསྶ ཨཙྩཡེན ཏམྷཱ སམཱདྷིམྷཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ རཏྟིཡཱ མཛ྄ཛྷིམཾ ཡཱམཾ པཊིཙྩསམུཔྤཱདཾ པཊིལོམཾ སཱདྷུཀཾ མནསཱཀཱསི –

“ཨིཏི ཨིམསྨིཾ ཨསཏི ཨིདཾ ན ཧོཏི, ཨིམསྶ ནིརོདྷཱ ཨིདཾ ནིརུཛ྄ཛྷཏི, ཡདིདཾ – ཨཝིཛྫཱནིརོདྷཱ སངྑཱརནིརོདྷོ, སངྑཱརནིརོདྷཱ ཝིཉྙཱཎནིརོདྷོ, ཝིཉྙཱཎནིརོདྷཱ ནཱམརཱུཔནིརོདྷོ, ནཱམརཱུཔནིརོདྷཱ སལཱཡཏནནིརོདྷོ, སལཱཡཏནནིརོདྷཱ ཕསྶནིརོདྷོ, ཕསྶནིརོདྷཱ ཝེདནཱནིརོདྷོ, ཝེདནཱནིརོདྷཱ ཏཎྷཱནིརོདྷོ, ཏཎྷཱནིརོདྷཱ ཨུཔཱདཱནནིརོདྷོ, ཨུཔཱདཱནནིརོདྷཱ བྷཝནིརོདྷོ, བྷཝནིརོདྷཱ ཛཱཏིནིརོདྷོ, ཛཱཏིནིརོདྷཱ ཛརཱམརཎཾ སོཀཔརིདེཝདུཀྑདོམནསྶུཔཱཡཱསཱ ནིརུཛ྄ཛྷནྟི། ཨེཝམེཏསྶ ཀེཝལསྶ དུཀྑཀྑནྡྷསྶ ནིརོདྷོ ཧོཏཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཡདཱ ཧཝེ པཱཏུབྷཝནྟི དྷམྨཱ,

ཨཱཏཱཔིནོ ཛྷཱཡཏོ བྲཱཧྨཎསྶ།

ཨཐསྶ ཀངྑཱ ཝཔཡནྟི སབྦཱ,

ཡཏོ ཁཡཾ པཙྩཡཱནཾ ཨཝེདཱི”ཏི།། དུཏིཡཾ།

## ༣. ཏཏིཡབོདྷིསུཏྟཾ

༣. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཨུརུཝེལཱཡཾ ཝིཧརཏི ནཛྫཱ ནེརཉྫརཱཡ ཏཱིརེ བོདྷིརུཀྑམཱུལེ པཋམཱབྷིསམྦུདྡྷོ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ སཏྟཱཧཾ ཨེཀཔལླངྐེན ནིསིནྣོ ཧོཏི ཝིམུཏྟིསུཁཔཊིསཾཝེདཱི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཏསྶ སཏྟཱཧསྶ ཨཙྩཡེན ཏམྷཱ སམཱདྷིམྷཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ རཏྟིཡཱ པཙྪིམཾ ཡཱམཾ པཊིཙྩསམུཔྤཱདཾ ཨནུལོམཔཊིལོམཾ སཱདྷུཀཾ མནསཱཀཱསི –

“ཨིཏི ཨིམསྨིཾ སཏི ཨིདཾ ཧོཏི, ཨིམསྶུཔྤཱདཱ ཨིདཾ ཨུཔྤཛྫཏི, ཨིམསྨིཾ ཨསཏི ཨིདཾ ན ཧོཏི, ཨིམསྶ ནིརོདྷཱ ཨིདཾ ནིརུཛ྄ཛྷཏི; ཡདིདཾ – ཨཝིཛྫཱཔཙྩཡཱ སངྑཱརཱ, སངྑཱརཔཙྩཡཱ ཝིཉྙཱཎཾ, ཝིཉྙཱཎཔཙྩཡཱ ནཱམརཱུཔཾ, ནཱམརཱུཔཔཙྩཡཱ སལཱ༹ཡཏནཾ, སལཱ༹ཡཏནཔཙྩཡཱ ཕསྶོ, ཕསྶཔཙྩཡཱ ཝེདནཱ, ཝེདནཱཔཙྩཡཱ ཏཎྷཱ, ཏཎྷཱཔཙྩཡཱ ཨུཔཱདཱནཾ, ཨུཔཱདཱནཔཙྩཡཱ བྷཝོ, བྷཝཔཙྩཡཱ ཛཱཏི, ཛཱཏིཔཙྩཡཱ ཛརཱམརཎཾ སོཀཔརིདེཝདུཀྑདོམནསྶུཔཱཡཱསཱ སམྦྷཝནྟི། ཨེཝམེཏསྶ ཀེཝལསྶ དུཀྑཀྑནྡྷསྶ སམུདཡོ ཧོཏི།

“ཨཝིཛྫཱཡ ཏྭེཝ ཨསེསཝིརཱགནིརོདྷཱ སངྑཱརནིརོདྷོ, སངྑཱརནིརོདྷཱ ཝིཉྙཱཎནིརོདྷོ, ཝིཉྙཱཎནིརོདྷཱ ནཱམརཱུཔནིརོདྷོ, ནཱམརཱུཔནིརོདྷཱ སལཱ༹ཡཏནནིརོདྷོ, སལཱ༹ཡཏནནིརོདྷཱ ཕསྶནིརོདྷོ, ཕསྶནིརོདྷཱ ཝེདནཱནིརོདྷོ, ཝེདནཱནིརོདྷཱ ཏཎྷཱནིརོདྷོ , ཏཎྷཱནིརོདྷཱ ཨུཔཱདཱནནིརོདྷོ, ཨུཔཱདཱནནིརོདྷཱ བྷཝནིརོདྷོ, བྷཝནིརོདྷཱ ཛཱཏིནིརོདྷོ, ཛཱཏིནིརོདྷཱ ཛརཱམརཎཾ སོཀཔརིདེཝདུཀྑདོམནསྶུཔཱཡཱསཱ ནིརུཛ྄ཛྷནྟི། ཨེཝམེཏསྶ ཀེཝལསྶ དུཀྑཀྑནྡྷསྶ ནིརོདྷོ ཧོཏཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཡདཱ ཧཝེ པཱཏུབྷཝནྟི དྷམྨཱ,

ཨཱཏཱཔིནོ ཛྷཱཡཏོ བྲཱཧྨཎསྶ།

ཝིདྷཱུཔཡཾ ཏིཊྛཏི མཱརསེནཾ,

སཱུརིཡོཝ [སུརིཡོཝ (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰ པཱི॰)] ཨོབྷཱསཡམནྟལིཀྑ”ནྟི།། ཏཏིཡཾ།

## ༤. ཧུཾཧུངྐསུཏྟཾ

༤. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཨུརུཝེལཱཡཾ ཝིཧརཏི ནཛྫཱ ནེརཉྫརཱཡ ཏཱིརེ ཨཛཔཱལནིགྲོདྷེ པཋམཱབྷིསམྦུདྡྷོ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ སཏྟཱཧཾ ཨེཀཔལླངྐེན ནིསིནྣོ ཧོཏི ཝིམུཏྟིསུཁཔཊིསཾཝེདཱི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཏསྶ སཏྟཱཧསྶ ཨཙྩཡེན ཏམྷཱ སམཱདྷིམྷཱ ཝུཊྛཱསི།

ཨཐ ཁོ ཨཉྙཏརོ ཧུཾཧུངྐཛཱཏིཀོ [ཧུཧུངྐཛཱཏིཀོ (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰ པཱི॰)] བྲཱཧྨཎོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏཱ སདྡྷིཾ སམྨོདི། སམྨོདནཱིཡཾ ཀཐཾ སཱརཎཱིཡཾ ཝཱིཏིསཱརེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ སོ བྲཱཧྨཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀིཏྟཱཝཏཱ ནུ ཁོ, བྷོ གོཏམ, བྲཱཧྨཎོ ཧོཏི, ཀཏམེ ཙ པན

བྲཱཧྨཎཀཱརཎཱ [བྲཱཧྨཎཀཱརཀཱ (ཀ.)] ཧོནྟཱི"ཏི?

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

"ཡོ བྲཱཧྨཎོ བཱཧིཏཔཱཔདྷམྨོ,

ནིཧུཾཧུཀོ [ནིཧུཧུཀོ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ པཱི.)] ནིཀྐསཱཝོ ཡཏཏྟོ།

ཝེདནྟགཱུ ཝུསིཏབྲཧྨཙརིཡོ,

དྷམྨེན སོ བྲཧྨཝཱདཾ ཝདེཡྻ།

ཡསྶུསྶདཱ ནཏྠི ཀུཧིཉྩི ལོཀེ"ཏི། ཙཏུཏྠཾ།

## ༥. བྲཱཧྨཎསུཏྟཾ

༥. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ ཙ སཱརིཔུཏྟོ ཨཱཡསྨཱ ཙ མཧཱམོགྒལླཱནོ ཨཱཡསྨཱ ཙ མཧཱཀསྶཔོ ཨཱཡསྨཱ ཙ མཧཱཀཙྩཱནོ [མཧཱཀཙྩཱཡནོ (སཱི. པཱི. ཀ.)] ཨཱཡསྨཱ ཙ མཧཱཀོཊྛིཀོ ཨཱཡསྨཱ ཙ མཧཱཀཔྤིནོ ཨཱཡསྨཱ ཙ མཧཱཙུནྡོ ཨཱཡསྨཱ ཙ ཨནུརུདྡྷོ ཨཱཡསྨཱ ཙ རེཝཏོ ཨཱཡསྨཱ ཙ ནནྡོ [ཨཱནནྡོ (སཱི. པཱི.)] ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ །

ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཏེ ཨཱཡསྨནྟེ དཱུརཏོཝ ཨཱགཙྪནྟེ; དིསྭཱན བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – "ཨེཏེ, བྷིཀྑཝེ, བྲཱཧྨཎཱ ཨཱགཙྪནྟི; ཨེཏེ, བྷིཀྑཝེ, བྲཱཧྨཎཱ ཨཱགཙྪནྟཱི"ཏི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ , ཨཉྙཏརོ བྲཱཧྨཎཛཱཏིཀོ བྷིཀྑུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཀིཏྟཱཝཏཱ ནུ ཁོ, བྷནྟེ, བྲཱཧྨཎོ ཧོཏི, ཀཏམེ ཙ པན བྲཱཧྨཎཀརཎཱ དྷམྨཱ"ཏི?

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

"བཱཧིཏྭཱ པཱཔཀེ དྷམྨེ, ཡེ ཙརནྟི སདཱ སཏཱ།

ཁཱིཎསཾཡོཛནཱ བུདྡྷཱ, ཏེ ཝེ [ཏེ ཙ (སཱི.)] ལོཀསྨི བྲཱཧྨཎཱ"ཏི། པཉྩམཾ།

## ༦. མཧཱཀསྶཔསུཏྟཾ

༦. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀསྶཔོ པིཔྤལིགུཧཱཡཾ [པིཔྥལིགུཧཱཡཾ (སྱཱ.), སིམྦལིགུཧཱཡཾ (ཀ.)] ཝིཧརཏི ཨཱབཱདྷིཀོ [ཨཱབཱདྷིཀོ ཧོཏི (སྱཱ. པཱི.)] དུཀྑིཏོ བཱལྷགིལཱནོ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀསྶཔོ ཨཔརེན སམཡེན ཏམྷཱ ཨཱབཱདྷཱ ཝུཊྛཱསི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ མཧཱཀསྶཔསྶ ཏམྷཱ ཨཱབཱདྷཱ ཝུཊྛིཏསྶ ཨེཏདཧོསི – "ཡཾནཱུནཱཧཾ རཱཛགཧཾ པིཎྜཱཡ པཝིསེཡྻ"ནྟི།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན པཉྩམཏྟཱནི དེཝཏཱསཏཱནི ཨུསྶུཀྐཾ ཨཱཔནྣཱནི ཧོནྟི ཨཱཡསྨཏོ མཧཱཀསྶཔསྶ པིཎྜཔཱཏཔཊིལཱབྷཱཡ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀསྶཔོ ཏཱནི པཉྩམཏྟཱནི དེཝཏཱསཏཱནི པཊིཀྑིཔིཏྭཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ རཱཛགཧཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི – ཡེན དལིདྡཝིསིཁཱ ཀཔཎཝིསིཁཱ པེསཀཱརཝིསིཁཱ། ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱཀསྶཔཾ རཱཛགཧེ པིཎྜཱཡ ཙརནྟཾ ཡེན དལིདྡཝིསིཁཱ ཀཔཎཝིསིཁཱ པེསཀཱརཝིསིཁཱ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཨནཉྙཔོསིམཉྙཱཏཾ, དནྟཾ སཱརེ པཏིཊྛིཏཾ།
ཁཱིཎཱསཝཾ ཝནྟདོསཾ, ཏམཧཾ བྲཱུམི བྲཱཧྨཎ”ནྟི།། ཚཊྛཾ།

## ༧. ཨཛཀལཱཔཀསུཏྟཾ

༧. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ པཱཝཱཡཾ [པཱཊལིཡཾ (པཱི.)] ཝིཧརཏི ཨཛཀལཱཔཀེ ཙེཏིཡེ, ཨཛཀལཱཔཀསྶ ཡཀྑསྶ བྷཝནེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ རཏྟནྡྷཀཱརཏིམིསཱཡཾ ཨབྦྷོཀཱསེ ནིསིནྣོ ཧོཏི; དེཝོ ཙ ཨེཀམེཀཾ ཕུསཱཡཏི། ཨཐ ཁོ ཨཛཀལཱཔཀོ ཡཀྑོ བྷགཝཏོ བྷཡཾ ཚམྦྷིཏཏྟཾ ལོམཧཾསཾ ཨུཔྤཱདེཏུཀཱམོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ཏིཀྑཏྟུཾ “ཨཀྐུལོ པཀྐུལོ”ཏི ཨཀྐུལཔཀྐུལིཀཾ ཨཀཱསི – “ཨེསོ ཏེ, སམཎ, པིསཱཙོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཡདཱ སཀེསུ དྷམྨེསུ, པཱརགཱུ ཧོཏི བྲཱཧྨཎོ།
ཨཐ ཨེཏཾ པིསཱཙཉྩ, པཀྐུལཉྩཱཏིཝཏྟཏཱི”ཏི།། སཏྟམཾ།

## ༨. སངྒཱམཛིསུཏྟཾ

༨. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ སངྒཱམཛི སཱཝཏྠིཾ ཨནུཔྤཏྟོ ཧོཏི བྷགཝནྟཾ དསྶནཱཡ། ཨསྶོསི ཁོ ཨཱཡསྨཏོ སངྒཱམཛིསྶ པུརཱཎདུཏིཡིཀཱ – “ཨཡྻོ ཀིར སངྒཱམཛི སཱཝཏྠིཾ ཨནུཔྤཏྟོ”ཏི། སཱ དཱརཀཾ ཨཱདཱཡ ཛེཏཝནཾ ཨགམཱསི།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ སངྒཱམཛི ཨཉྙཏརསྨིཾ རུཀྑམཱུལེ དིཝཱཝིཧཱརཾ ནིསིནྣོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ སངྒཱམཛིསྶ པུརཱཎདུཏིཡིཀཱ ཡེནཱཡསྨཱ སངྒཱམཛི ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ སངྒཱམཛིཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཁུདྡཔུཏྟཉྷི [ཁུདྡཔུཏྟམྷི (སྱཱ.)], སམཎ, པོས མ”ནྟི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨཱཡསྨཱ སངྒཱམཛི ཏུཎྷཱི ཨཧོསི།

དུཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཏོ སངྒཱམཛིསྶ པུརཱཎདུཏིཡིཀཱ ཨཱཡསྨནྟཾ སངྒཱམཛིཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཁུདྡཔུཏྟཉྷི, སམཎ, པོས མ”ནྟི། དུཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ སངྒཱམཛི ཏུཎྷཱི ཨཧོསི།

ཏཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཏོ སངྒཱམཛིསྶ པུརཱཎདུཏིཡིཀཱ ཨཱཡསྨནྟཾ སངྒཱམཛིཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཁུདྡཔུཏྟཉྷི, སམཎ, པོས མ”ནྟི། ཏཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ སངྒཱམཛི ཏུཎྷཱི ཨཧོསི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ སངྒཱམཛིསྶ པུརཱཎདུཏིཡིཀཱ ཏཾ དཱརཀཾ ཨཱཡསྨཏོ སངྒཱམཛིསྶ པུརཏོ ནིཀྑིཔིཏྭཱ པཀྐཱམི [པཀྐམི (ཀ.) ཨེཝམུཔརིཔི] – “ཨེསོ [ཨེས (སཱི. ཀ.)] ཏེ, སམཎ, པུཏྟོ; པོས ན”ནྟི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ སངྒཱམཛི ཏཾ དཱརཀཾ ནེཝ ཨོལོཀེསི ནཱཔི ཨཱལཔི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ སངྒཱམཛིསྶ པུརཱཎདུཏིཡིཀཱ ཨཝིདཱུརཾ [ཨཝིདཱུརེ (སྱཱ. པཱི.)] གནྟྭཱ ཨཔལོཀེནྟཱི ཨདྡས ཨཱཡསྨནྟཾ སངྒཱམཛིཾ ཏཾ དཱརཀཾ ནེཝ ཨོལོཀེནྟཾ ནཱཔི ཨཱལཔནྟཾ, དིསྭཱནསྶ ཨེཏདཧོསི – “ན ཙཱཡཾ སམཎོ པུཏྟེནཔི ཨཏྠིཀོ”ཏི། ཏཏོ པཊིནིཝཏྟིཏྭཱ དཱརཀཾ ཨཱདཱཡ པཀྐཱམི། ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ དིབྦེན ཙཀྑུནཱ ཝིསུདྡྷེན ཨཏིཀྐནྟམཱནུསཀེན ཨཱཡསྨཏོ སངྒཱམཛིསྶ པུརཱཎདུཏིཡིཀཱཡ ཨེཝརཱུཔཾ ཝིཔྤཀཱརཾ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཨཱཡནྟིཾ ནཱབྷིནནྡཏི, པཀྐམནྟཾ ན སོཙཏི།
སངྒཱ སངྒཱམཛིཾ མུཏྟཾ, ཏམཧཾ བྲཱུམི བྲཱཧྨཎ”ནྟི༎ ཨཊྛམཾ།

## ༩. ཛཊིལསུཏྟཾ

༩. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ གཡཱཡཾ ཝིཧརཏི གཡཱསཱིསེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སམྦཧུལཱ ཛཊིལཱ སཱིཏཱསུ ཧེམནྟིཀཱསུ རཏྟཱིསུ ཨནྟརཊྛཀེ ཧིམཔཱཏསམཡེ གཡཱཡཾ ཨུམྨུཛྫནྟིཔི ནིམུཛྫནྟིཔི, ཨུམྨུཛྫནིམུཛྫམྤི ཀརོནྟི ཨོསིཉྩནྟིཔི, ཨགྒིམྤི ཛུཧནྟི – “ཨིམིནཱ སུདྡྷཱི”ཏི།

ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཏེ སམྦཧུལེ ཛཊིལེ སཱིཏཱསུ ཧེམནྟིཀཱསུ རཏྟཱིསུ ཨནྟརཊྛཀེ ཧིམཔཱཏསམཡེ གཡཱཡཾ ཨུམྨུཛྫནྟེཔི ནིམུཛྫནྟེཔི ཨུམྨུཛྫནིམུཛྫམྤི ཀརོནྟེ [ཨུམྨུཛྫནིམུཛྫཾ ཀརོནྟེཔི (སཱི. སྱཱ. ཀ.)] ཨོསིཉྩནྟེཔི ཨགྒིམྤི ཛུཧནྟེ – “ཨིམིནཱ སུདྡྷཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ན ཨུདཀེན སུཙཱི ཧོཏི, བཧྭེཏྠ ནྷཱཡཏཱི [ནྷཱཡཏི (སཱི.)] ཛནོ།
ཡམྷི སཙྩཉྩ དྷམྨོ ཙ, སོ སུཙཱི སོ ཙ བྲཱཧྨཎོ”ཏི༎ ནཝམཾ།

## ༡༠. བཱཧིཡསུཏྟཾ

༡༠. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བཱཧིཡོ དཱརུཙཱིརིཡོ སུཔྤཱརཀེ པཊིཝསཏི སམུདྡཏཱིརེ སཀྐཏོ གརུཀཏོ མཱནིཏོ པཱུཛིཏོ ཨཔཙིཏོ ལཱབྷཱི ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔྤཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརཱནཾ། ཨཐ ཁོ བཱཧིཡསྶ དཱརུཙཱིརིཡསྶ རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – “ཡེ ཁོ ཀེཙི ལོཀེ ཨརཧནྟོ ཝཱ ཨརཧཏྟམགྒཾ ཝཱ སམཱཔནྣཱ, ཨཧཾ ཏེསཾ ཨཉྙཏརོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བཱཧིཡསྶ དཱརུཙཱིརིཡསྶ པུརཱཎསཱལོཧིཏཱ དེཝཏཱ ཨནུཀམྤིཀཱ ཨཏྠཀཱམཱ བཱཧིཡསྶ དཱརུཙཱིརིཡསྶ ཙེཏསཱ ཙེཏོཔརིཝིཏཀྐམཉྙཱཡ ཡེན བཱཧིཡོ དཱརུཙཱིརིཡོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བཱཧིཡཾ དཱརུཙཱིརིཡཾ ཨེཏདཝོཙ – “ནེཝ ཁོ ཏྭཾ , བཱཧིཡ, ཨརཧཱ, ནཱཔི ཨརཧཏྟམགྒཾ ཝཱ སམཱཔནྣོ། སཱཔི ཏེ པཊིཔདཱ ནཏྠི ཡཱཡ ཏྭཾ ཨརཧཱ ཝཱ ཨསྶ [ཨསྶསི (སྱཱ. ཀ.)] ཨརཧཏྟམགྒཾ ཝཱ སམཱཔནྣོ”ཏི།

“ཨཐ ཀེ ཙརཧི སདེཝཀེ ལོཀེ ཨརཧནྟོ ཝཱ ཨརཧཏྟམགྒཾ ཝཱ སམཱཔནྣོ”ཏི? “ཨཏྠི, བཱཧིཡ, ཨུཏྟརེསུ ཛནཔདེསུ [ཛནཔདེ (སཱི.)] སཱཝཏྠི ནཱམ ནགརཾ། ཏཏྠ སོ བྷགཝཱ ཨེཏརཧི ཝིཧརཏི ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ། སོ ཧི, བཱཧིཡ, བྷགཝཱ ཨརཧཱ ཙེཝ ཨརཧཏྟཱཡ ཙ དྷམྨཾ དེསེཏཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བཱཧིཡོ དཱརུཙཱིརིཡོ ཏཱཡ དེཝཏཱཡ སཾཝེཛིཏོ ཏཱཝདེཝ སུཔྤཱརཀཱ པཀྐཱམི། སབྦཏྠ ཨེཀརཏྟིཔརིཝཱསེན ཡེན སཱཝཏྠི ཛེཏཝནཾ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམོ ཏེནུཔསངྐམི། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ ཨབྦྷོཀཱསེ ཙངྐམནྟི། ཨཐ ཁོ བཱཧིཡོ དཱརུཙཱིརིཡོ ཡེན ཏེ བྷིཀྑཱུ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏེ བྷིཀྑཱུ ཨེཏདཝོཙ – “ཀཧཾ ནུ ཁོ, བྷནྟེ, ཨེཏརཧི བྷགཝཱ ཝིཧརཏི ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ? དསྶནཀཱམམྷཱ མཡཾ ཏཾ བྷགཝནྟཾ ཨརཧནྟཾ སམྨཱསམྦུདྡྷ”ནྟི། “ཨནྟརགྷརཾ པཝིཊྛོ ཁོ, བཱཧིཡ, བྷགཝཱ པིཎྜཱཡཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བཱཧིཡོ དཱརུཙཱིརིཡོ ཏརམཱནརཱུཔོ ཛེཏཝནཱ ནིཀྑམིཏྭཱ སཱཝཏྠིཾ པཝིསིཏྭཱ ཨདྡས བྷགཝནྟཾ སཱཝཏྠིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརནྟཾ པཱསཱདིཀཾ པསཱདནཱིཡཾ སནྟིནྡྲིཡཾ སནྟམཱནསཾ ཨུཏྟམདམཐསམཐམནུཔྤཏྟཾ དནྟཾ གུཏྟཾ ཡཏིནྡྲིཡཾ ནཱགཾ། དིསྭཱན ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏོ པཱདེ སིརསཱ ནིཔཏིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “དེསེཏུ མེ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ, དྷམྨཾ; དེསེཏུ, སུགཏོ, དྷམྨཾ, ཡཾ མམསྶ དཱིགྷརཏྟཾ ཧིཏཱཡ སུཁཱཡཱ”ཏི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷགཝཱ བཱཧིཡཾ དཱརུཙཱིརིཡཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཀཱལོ ཁོ ཏཱཝ, བཱཧིཡ, ཨནྟརགྷརཾ པཝིཊྛམྷཱ པིཎྜཱཡཱ”ཏི།

དུཏིཡམྤི ཁོ བཱཧིཡོ དཱརུཙཱིརིཡོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “དུཛྫཱནཾ ཁོ པནེཏཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཏོ ཝཱ ཛཱིཝིཏནྟརཱཡཱནཾ, མཡ྄ཧཾ ཝཱ ཛཱིཝིཏནྟརཱཡཱནཾ ། དེསེཏུ མེ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ, དྷམྨཾ; དེསེཏུ, སུགཏོ, དྷམྨཾ, ཡཾ མམསྶ དཱིགྷརཏྟཾ ཧིཏཱཡ སུཁཱཡཱ”ཏི། དུཏིཡམྤི ཁོ བྷགཝཱ བཱཧིཡཾ དཱརུཙཱིརིཡཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཀཱལོ ཁོ ཏཱཝ, བཱཧིཡ, ཨནྟརགྷརཾ པཝིཊྛམྷཱ པིཎྜཱཡཱ”ཏི།

ཏཏིཡམྤི ཁོ བཱཧིཡོ དཱརུཙཱིརིཡོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “དུཛྫཱནཾ ཁོ པནེཏཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཏོ ཝཱ ཛཱིཝིཏནྟརཱཡཱནཾ, མཡ྄ཧཾ ཝཱ ཛཱིཝིཏནྟརཱཡཱནཾ། དེསེཏུ མེ བྷནྟེ བྷགཝཱ, དྷམྨཾ; དེསེཏུ, སུགཏོ, དྷམྨཾ, ཡཾ མམསྶ དཱིགྷརཏྟཾ ཧིཏཱཡ སུཁཱཡཱ”ཏི།

“ཏསྨཱཏིཧ ཏེ, བཱཧིཡ, ཨེཝཾ སིཀྑིཏབྦཾ – ‘དིཊྛེ དིཊྛམཏྟཾ བྷཝིསྶཏི, སུཏེ སུཏམཏྟཾ བྷཝིསྶཏི, མུཏེ མུཏམཏྟཾ བྷཝིསྶཏི, ཝིཉྙཱཏེ ཝིཉྙཱཏམཏྟཾ བྷཝིསྶཏཱི’ཏི། ཨེཝཉྷི ཏེ, བཱཧིཡ, སིཀྑིཏབྦཾ། ཡཏོ ཁོ ཏེ, བཱཧིཡ, དིཊྛེ དིཊྛམཏྟཾ བྷཝིསྶཏི, སུཏེ སུཏམཏྟཾ བྷཝིསྶཏི, མུཏེ མུཏམཏྟཾ བྷཝིསྶཏི, ཝིཉྙཱཏེ ཝིཉྙཱཏམཏྟཾ བྷཝིསྶཏི, ཏཏོ ཏྭཾ, བཱཧིཡ, ན ཏེན; ཡཏོ ཏྭཾ, བཱཧིཡ, ན ཏེན ཏཏོ ཏྭཾ, བཱཧིཡ, ན ཏཏྠ ; ཡཏོ ཏྭཾ, བཱཧིཡ, ན ཏཏྠ, ཏཏོ ཏྭཾ, བཱཧིཡ, ནེཝིདྷ ན ཧུརཾ ན ཨུབྷཡམནྟརེན། ཨེསེཝནྟོ དུཀྑསྶཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བཱཧིཡསྶ དཱརུཙཱིརིཡསྶ བྷགཝཏོ ཨིམཱཡ སཾཁིཏྟཱཡ དྷམྨདེསནཱཡ ཏཱཝདེཝ ཨནུཔཱདཱཡ ཨཱསཝེཧི ཙིཏྟཾ ཝིམུཙྩི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ བཱཧིཡཾ དཱརུཙཱིརིཡཾ ཨིམིནཱ སཾཁིཏྟེན ཨོཝཱདེན ཨོཝདིཏྭཱ པཀྐཱམི། ཨཐ ཁོ ཨཙིརཾཔཀྐནྟསྶ བྷགཝཏོ བཱཧིཡཾ དཱརུཙཱིརིཡཾ གཱཝཱི ཏརུཎཝཙྪཱ ཨདྷིཔཏིཏྭཱ [ཨདྷིཔཱཏེཏྭཱ (སཱི. སྱཱ. པཱི.), ཨདྷིཔཱཏིཏྭཱ (ཀ.)] ཛཱིཝིཏཱ ཝོརོཔེསི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟོ སམྦཧུལེཧི བྷིཀྑཱུཧི སདྡྷིཾ ནགརམྷཱ ནིཀྑམིཏྭཱ ཨདྡས བཱཧིཡཾ དཱརུཙཱིརིཡཾ ཀཱལངྐཏཾ [ཀཱལཀཏཾ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ.)]; དིསྭཱན བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – “གཎྷཐ, བྷིཀྑཝེ, བཱཧིཡསྶ དཱརུཙཱིརིཡསྶ སརཱིརཀཾ; མཉྩཀཾ ཨཱརོཔེཏྭཱ ནཱིཧརིཏྭཱ ཛ྄ཧཱཔེཐ; ཐཱུཔཉྩསྶ ཀརོཐ། སབྲཧྨཙཱརཱི ཝོ, བྷིཀྑཝེ, ཀཱལངྐཏོ”ཏི།

“ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ བཱཧིཡསྶ དཱརུཙཱིརིཡསྶ སརཱིརཀཾ མཉྩཀཾ ཨཱརོཔེཏྭཱ ནཱིཧརིཏྭཱ ཛ྄ཧཱཔེཏྭཱ ཐཱུཔཉྩསྶ ཀརིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “དཌྜྷཾ, བྷནྟེ, བཱཧིཡསྶ དཱརུཙཱིརིཡསྶ སརཱིརཾ, ཐཱུཔོ ཙསྶ ཀཏོ། ཏསྶ ཀཱ གཏི, ཀོ ཨབྷིསམྤརཱཡོ”ཏི? “པཎྜིཏོ, བྷིཀྑཝེ, བཱཧིཡོ དཱརུཙཱིརིཡོ པཙྩཔཱདི དྷམྨསྶཱནུདྷམྨཾ; ན ཙ མཾ དྷམྨཱདྷིཀརཎཾ ཝིཧེསེསི། པརིནིབྦུཏོ, བྷིཀྑཝེ, བཱཧིཡོ དཱརུཙཱིརིཡོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཡཏྠ ཨཱཔོ ཙ པཐཝཱི, ཏེཇོ ཝཱཡོ ན གཱདྷཏི།
ན ཏཏྠ སུཀྐཱ ཇོཏནྟི, ཨཱདིཙྩོ ནཔྤཀཱསཏི།

ན ཏཏྲ ཙཀྵུ རྦྷཱཏི, ཏམོ ཏཏྲ ན ཡིཏྟཱི།།

“ཡད྄ ཙ ཨཏྟནཱཝེདེ [ཝེཏྟི (ཀ。)], སྨུནི མོནེན བྲཱཧྨཎོ།

ཨཐ རཱུཔཱ ཨརཱུཔཱ ཙ, སུཁདུཀྑཱ པམུཙྩཏཱི”ཏི།། ནཝམཾ།

(ཨཡམྤི ཨུདཱནཾ ཝུཏྟཾ བྷགཝཏཱ ཨིཏི མེ སུཏནྟི།) [( ) སུམཔོཏྠཀེ ནཏྠི]

བོདྷིཝགྒོ པཋམོ ནིཊྛིཏོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

ཏཡོ བོདྷི ཙ ཧུཾཧུཀོ [ཏཡོ ཙ བོདྷི ནིགྲོདྷོ (སྱཱམ)], བྲཱཧྨཎོ [ཏེ ཐེརཱ (སཱི。 སྱཱ。 པཱི。), ཐེརོ (ཀ。)] ཀསྶཔེན ཙ།

ཨཇ [པཱཝཱཡ (སཱི。 སྱཱ。), པཱཊལིཡཾ (པཱི。), པཱཝཱ (ཀ。)] སངྒཱམ ཛཊིལཱ, བཱཧིཡེནཱཏི ཏེ དསཱཏི།།

# ༢. མུཙལིནྡཝགྒོ

## ༡. མུཙལིནྡསུཏྟཾ

༡༡. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཨུརུཝེལཱཡཾ ཝིཧརཏི ནཛྫཱ ནེརཉྫརཱཡ ཏཱིརེ མུཙལིནྡམཱུལེ པཋམཱབྷིསམྦུདྡྷོ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ སཏྟཱཧཾ ཨེཀཔལླངྐེན ནིསིནྣོ ཧོཏི ཝིམུཏྟིསུཁཔཊིསཾཝེདཱི།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན མཧཱ ཨཀཱལམེགྷོ ཨུདཔཱདི སཏྟཱཧཝདྡལིཀཱ སཱིཏཝཱཏདུདྡིནཱི། ཨཐ ཁོ མུཙལིནྡོ ནཱགརཱཛཱ སཀབྷཝནཱ ནིཀྑམིཏྭཱ བྷགཝཏོ ཀཱཡཾ སཏྟཀྑཏྟུཾ བྷོགེཧི པརིཀྑིཔིཏྭཱ ཨུཔརིམུདྡྷནི མཧནྟཾ ཕཎཾ ཀརིཏྭཱ ཨཊྛཱསི – “མཱ བྷགཝནྟཾ སཱིཏཾ, མཱ བྷགཝནྟཾ ཨུཎྷཾ, མཱ བྷགཝནྟཾ ཌཾསམཀསཝཱཏཱཏཔསརཱིསཔ [སིརིཾསཔ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] སམྥསྶོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཏསྶ སཏྟཱཧསྶ ཨཙྩཡེན ཏམྷཱ སམཱདྷིམྷཱ ཝུཊྛཱསི། ཨཐ ཁོ མུཙལིནྡོ ནཱགརཱཛཱ ཝིདྡྷཾ ཝིགཏཝལཱཧཀཾ དེཝཾ ཝིདིཏྭཱ བྷགཝཏོ ཀཱཡཱ བྷོགེ ཝིནིཝེཋེཏྭཱ སཀཝཎྞཾ པཊིསཾཧརིཏྭཱ མཱཎཝཀཝཎྞཾ ཨབྷིནིམྨིནིཏྭཱ བྷགཝཏོ པུརཏོ ཨཊྛཱསི པཉྫལིཀོ བྷགཝནྟཾ ནམསྶམཱནོ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“སུཁོ ཝིཝེཀོ ཏུཊྛསྶ, སུཏདྷམྨསྶ པསྶཏོ།
ཨབྱཱཔཛྫཾ སུཁཾ ལོཀེ, པཱཎབྷཱུཏེསུ སཾཡམོ༎

“སུཁཱ ཝིརཱགཏཱ ལོཀེ, ཀཱམཱནཾ སམཏིཀྐམོ།
ཨསྨིམཱནསྶ ཡོ ཝིནཡོ, ཨེཏཾ ཝེ པརམཾ སུཁ”ནྟི༎ པཋམཾ།

## ༢. རཱཛསུཏྟཾ

༡༢. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སམྦཧུལཱནཾ བྷིཀྑཱུནཾ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱནཾ ཨུཔཊྛཱནསཱལཱཡཾ སནྣིསིནྣཱནཾ སནྣིཔཏིཏཱནཾ ཨཡམནྟརཱཀཐཱ ཨུདཔཱདི – “ཀོ ནུ ཁོ, ཨཱཝུསོ, ཨིམེསཾ དྭིནྣཾ རཱཛཱུནཾ མཧདྡྷནཏརོ ཝཱ མཧཱབྷོགཏརོ ཝཱ མཧཱཀོསཏརོ ཝཱ མཧཱཝིཛིཏཏརོ ཝཱ མཧཱཝཱཧནཏརོ ཝཱ མཧབྦལཏརོ ཝཱ མཧིདྡྷིཀཏརོ ཝཱ མཧཱནུབྷཱཝཏརོ ཝཱ རཱཛཱ ཝཱ མཱགདྷོ སེནིཡོ བིམྦིསཱརོ, རཱཛཱ ཝཱ པསེནདི ཀོསལོ”ཏི? ཨཡཉྩརཧི ཏེསཾ བྷིཀྑཱུནཾ ཨནྟརཱཀཐཱ ཧོཏི ཝིཔྤཀཏཱ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ སཱཡནྷསམཡཾ པཊིསལླཱནཱ ཝུཊྛིཏོ ཡེནུཔཊྛཱནསཱལཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ པཉྙཏྟེ ཨཱསནེ ནིསཱིདི། ནིསཛྫ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – “ཀཱཡ ནུཏྠ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཏརཧི ཀཐཱཡ སནྣིསིནྣཱ སནྣིཔཏིཏཱ, ཀཱ ཙ པན ཝོ ཨནྟརཱཀཐཱ ཝིཔྤཀཏཱ”ཏི?

“ཨིདྷ, བྷནྟེ, ཨམྷཱཀཾ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱནཾ ཨུཔཊྛཱནསཱལཱཡཾ སནྣིསིནྣཱནཾ སནྣིཔཏིཏཱནཾ ཨཡམནྟརཱཀཐཱ ཨུདཔཱདི – ‘ཀོ ནུ ཁོ, ཨཱཝུསོ, ཨིམེསཾ དྭིནྣཾ རཱཛཱུནཾ མཧདྡྷནཏརོ ཝཱ མཧཱབྷོགཏརོ ཝཱ མཧཱཀོསཏརོ ཝཱ མཧཱཝིཛིཏཏརོ ཝཱ མཧཱཝཱཧནཏརོ ཝཱ མཧབྦལཏརོ ཝཱ མཧིདྡྷིཀཏརོ ཝཱ མཧཱནུབྷཱཝཏརོ ཝཱ རཱཛཱ ཝཱ མཱགདྷོ སེནིཡོ བིམྦིསཱརོ, རཱཛཱ ཝཱ པསེནདི ཀོསལོ’ཏི? ཨཡཾ ཁོ ནོ, བྷནྟེ, ཨནྟརཱཀཐཱ ཝིཔྤཀཏཱ, ཨཐ བྷགཝཱ ཨནུཔྤཏྟོ”ཏི།

“ན ཁྭེཏཾ, བྷིཀྑཝེ, ཏུམྷཱཀཾ པཏིརཱུཔཾ ཀུལཔུཏྟཱནཾ སདྡྷཱ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛིཏཱནཾ ཡཾ ཏུམྷེ ཨེཝརཱུཔིཾ ཀཐཾ ཀཐེཡྻཱཐ། སནྣིཔཏིཏཱནཾ ཝོ, བྷིཀྑཝེ, དྭཡཾ ཀརཎཱིཡཾ — དྷམྨཱི ཝཱ ཀཐཱ ཨརིཡོ ཝཱ ཏུཎྷཱིབྷཱཝོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི —

“ཡཉྩ ཀཱམསུཁཾ ལོཀེ, ཡཉྩིདཾ དིཝིཡཾ སུཁཾ།
ཏཎྷཀྑཡསུཁསྶེཏེ , ཀལཾ ནཱགྒྷནྟི སོལསིཾ”ནྟི།། དུཏིཡཾ།

## ༣. དཎྜསུཏྟཾ

༡༣. ཨིཏྠཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སམྦཧུལཱ ཀུམཱརཀཱ ཨནྟརཱ ཙ སཱཝཏྠིཾ ཨནྟརཱ ཙ ཛེཏཝནཾ ཨཧིཾ དཎྜེན ཧནནྟི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི། ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ སམྦཧུལེ ཀུམཱརཀེ ཨནྟརཱ ཙ སཱཝཏྠིཾ ཨནྟརཱ ཙ ཛེཏཝནཾ ཨཧིཾ དཎྜེན ཧནནྟེ །

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི —

“སུཁཀཱམཱནི བྷཱུཏཱནི, ཡོ དཎྜེན ཝིཧིཾསཏི།
ཨཏྟནོ སུཁམེསཱནོ, པེཙྩ སོ ན ལབྷཏེ སུཁཾ།།

“སུཁཀཱམཱནི བྷཱུཏཱནི, ཡོ དཎྜེན ན ཧིཾསཏི།
ཨཏྟནོ སུཁམེསཱནོ, པེཙྩ སོ ལབྷཏེ སུཁ”ནྟི།། ཏཏིཡཾ།

## ༤. སཀྐཱརསུཏྟཾ

༡༤. ཨིཏྠཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ སཀྐཏོ ཧོཏི གརུཀཏོ མཱནིཏོ པཱུཛིཏོ ཨཔཙིཏོ, ལཱབྷཱི ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔྤཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརཱནཾ། བྷིཀྑུསངྒྷོཔི སཀྐཏོ ཧོཏི གརུཀཏོ མཱནིཏོ པཱུཛིཏོ ཨཔཙིཏོ, ལཱབྷཱི ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔྤཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརཱནཾ། ཨཉྙཏིཏྠིཡཱ པན པརིབྦཱཛཀཱ ཨསཀྐཏཱ ཧོནྟི ཨགརུཀཏཱ ཨམཱནིཏཱ [ན ཨཔཙིཏཱ (སྱཱ. པཱི.)] ཨཔཱུཛིཏཱ ཨནཔཙིཏཱ, ན ལཱབྷིནོ ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔྤཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརཱནཾ། ཨཐ ཁོ ཏེ ཨཉྙཏིཏྠིཡཱ པརིབྦཱཛཀཱ བྷགཝཏོ སཀྐཱརཾ ཨསཧམཱནཱ བྷིཀྑུསངྒྷསྶ ཙ གཱམེ ཙ ཨརཉྙེ ཙ བྷིཀྑཱུ དིསྭཱ ཨསབྦྷཱཧི ཕརུསཱཧི ཝཱཙཱཧི ཨཀྐོསནྟི པརིབྷཱསནྟི རོསེནྟི ཝིཧེསེནྟི།

ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ — “ཨེཏརཧི, བྷནྟེ, བྷགཝཱ སཀྐཏོ གརུཀཏོ མཱནིཏོ པཱུཛིཏོ ཨཔཙིཏོ, ལཱབྷཱི ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔྤཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརཱནཾ། བྷིཀྑུསངྒྷོཔི སཀྐཏོ གརུཀཏོ མཱནིཏོ པཱུཛིཏོ ཨཔཙིཏོ, ལཱབྷཱི ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔྤཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརཱནཾ། ཨཉྙཏིཏྠིཡཱ པན པརིབྦཱཛཀཱ ཨསཀྐཏཱ ཨགརུཀཏཱ ཨམཱནིཏཱ ཨཔཱུཛིཏཱ ཨནཔཙིཏཱ, ན ལཱབྷིནོ ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔྤཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརཱནཾ། ཨཐ ཁོ ཏེ, བྷནྟེ, ཨཉྙཏིཏྠིཡཱ པརིབྦཱཛཀཱ བྷགཝཏོ སཀྐཱརཾ ཨསཧམཱནཱ བྷིཀྑུསངྒྷསྶ ཙ གཱམེ ཙ ཨརཉྙེ ཙ བྷིཀྑཱུ དིསྭཱ ཨསབྦྷཱཧི ཕརུསཱཧི ཝཱཙཱཧི ཨཀྐོསནྟི པརིབྷཱསནྟི རོསེནྟི ཝིཧེསེནྟཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

> “གཱམེ ཨརཉྙེ སུཁདུཀྑཕུཊྛོ,
> ནེཝཏྟཏོ ནོ པརཏོ དཧེཐ།
> ཕུསནྟི ཕསྶཱ ཨུཔདྷིཾ པཊིཙྩ,
> ནིརཱུཔདྷིཾ ཀེན ཕུསེཡྻུ ཕསྶཱ”ཏི༎ ཙཏུཏྠཾ།

## ༥. ཨུཔཱསཀསུཏྟཾ

༡༥. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཉྙཏརོ ཨིཙྪཱནངྒལཀོ ཨུཔཱསཀོ སཱཝཏྠིཾ ཨནུཔྤཏྟོ ཧོཏི ཀེནཙིདེཝ ཀརཎཱིཡེན། ཨཐ ཁོ སོ ཨུཔཱསཀོ སཱཝཏྠིཡཾ ཏཾ ཀརཎཱིཡཾ ཏཱིརེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ ཏཾ ཨུཔཱསཀཾ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ – “ཙིརསྶཾ ཁོ ཏྭཾ, ཨུཔཱསཀ, ཨིམཾ པརིཡཱཡམཀཱསི ཡདིདཾ ཨིདྷཱགམནཱཡཱ”ཏི།

“ཙིརཔཊིཀཱཧཾ, བྷནྟེ, བྷགཝནྟཾ དསྶནཱཡ ཨུཔསངྐམིཏུཀཱམོ, ཨཔི ཙཱཧཾ ཀེཧིཙི ཀེཧིཙི ཀིཙྩཀརཎཱིཡེཧི བྱཱཝཊོ། ཨེཝཱཧཾ ནཱསཀྑིཾ བྷགཝནྟཾ དསྶནཱཡ ཨུཔསངྐམིཏུ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

> “སུཁཾ ཝཏ ཏསྶ ན ཧོཏི ཀིཉྩི,
> སངྑཱཏདྷམྨསྶ བཧུསྶུཏསྶ།
> སཀིཉྩནཾ པསྶ ཝིཧཉྙམཱནཾ,
> ཛནོ ཛནསྨིཾ པཊིབནྡྷརཱུཔོ”ཏི༎ པཉྩམཾ།

## ༦. གབྦྷིནཱིསུཏྟཾ

༡༦. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཉྙཏརསྶ པརིབྦཱཛཀསྶ དཧརམཱཎཝིཀཱ པཛཱཔཏཱི ཧོཏི གབྦྷིནཱི ཨུཔཝིཛཉྙཱ། ཨཐ ཁོ སཱ པརིབྦཱཛིཀཱ ཏཾ པརིབྦཱཛཀཾ ཨེཏདཝོཙ – “གཙྪ ཏྭཾ, བྲཱཧྨཎ, ཏེལཾ ཨཱཧར, ཡཾ མེ ཝིཛཱཏཱཡ བྷཝིསྶཏཱི”ཏི།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, སོ པརིབྦཱཛཀོ ཏཾ པརིབྦཱཛིཀཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀུཏོ པནཱཧཾ, བྷོཏི [བྷོཏཱི (སྱཱ. པཱི. ཀ.)], ཏེལཾ ཨཱཧརཱམཱི”ཏི? དུཏིཡམྤི ཁོ སཱ པརིབྦཱཛིཀཱ ཏཾ པརིབྦཱཛཀཾ ཨེཏདཝོཙ – “གཙྪ ཏྭཾ, བྲཱཧྨཎ, ཏེལཾ ཨཱཧར, ཡཾ མེ ཝིཛཱཏཱཡ བྷཝིསྶཏཱི”ཏི། དུཏིཡམྤི ཁོ སོ པརིབྦཱཛཀོ ཏཾ པརིབྦཱཛིཀཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀུཏོ པནཱཧཾ, བྷོཏི, ཏེལཾ ཨཱཧརཱམཱི”ཏི? ཏཏིཡམྤི ཁོ སཱ པརིབྦཱཛིཀཱ ཏཾ པརིབྦཱཛཀཾ ཨེཏདཝོཙ – “གཙྪ ཏྭཾ, བྲཱཧྨཎ, ཏེལཾ ཨཱཧར, ཡཾ མེ ཝིཛཱཏཱཡ བྷཝིསྶཏཱི”ཏི།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན རཉྙོ པསེནདིསྶ ཀོསལསྶ ཀོཊྛཱགཱརེ སམཎསྶ ཝཱ བྲཱཧྨཎསྶ ཝཱ སཔྤིསྶ ཝཱ ཏེལསྶ ཝཱ ཡཱཝདཏྠཾ པཱཏུཾ དཱིཡཏི [དཱིཡྻཏི (སཱི॰ ཀ॰)], ནོ ནཱིཧརིཏུཾ།

ཨཐ ཁོ ཏསྶ པརིབྦཱཛཀསྶ ཨེཏདཧོསི – "རཉྙོ ཁོ པན པསེནདིསྶ ཀོསལསྶ ཀོཊྛཱགཱརེ སམཎསྶ ཝཱ བྲཱཧྨཎསྶ ཝཱ སཔྤིསྶ ཝཱ ཏེལསྶ ཝཱ ཡཱཝདཏྠཾ པཱཏུཾ དཱིཡཏི, ནོ ནཱིཧརིཏུཾ། ཡཾནཱུནཱཧཾ རཉྙོ པསེནདིསྶ ཀོསལསྶ ཀོཊྛཱགཱརཾ གནྟྭཱ ཏེལསྶ ཡཱཝདཏྠཾ པིཝིཏྭཱ གྷརཾ ཨཱགནྟྭཱ ཨུཙྪདྡིཏྭཱན [ཨུགྒིརིཏྭཱན (སཱི॰ སྱཱ॰ པཱི॰), ཨུཙྪདྡིཏྭཱ (སཱི॰ སྱཱ॰ ཨཊྛ॰), ཨུཙྪཌྜིཏྭཱན (ཀ॰)] དདེཡྻཾ, ཡཾ ཨིམིསྶཱ ཝིཛཱཏཱཡ བྷཝིསྶཏཱི"ཏི།

ཨཐ ཁོ སོ པརིབྦཱཛཀོ རཉྙོ པསེནདིསྶ ཀོསལསྶ ཀོཊྛཱགཱརཾ གནྟྭཱ ཏེལསྶ ཡཱཝདཏྠཾ པིཝིཏྭཱ གྷརཾ ཨཱགནྟྭཱ ནེཝ སཀྐོཏི ཨུདྡྷཾ ཀཱཏུཾ, ན པན ཨདྷོ། སོ དུཀྑཱཧི ཏིབྦཱཧི [ཏིཔྤཱཧི (སྱཱ॰)] ཁརཱཧི ཀཊུཀཱཧི ཝེདནཱཧི ཕུཊྛོ ཨཱཝཊྚཏི པརིཝཊྚཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི། ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཏཾ པརིབྦཱཛཀཾ དུཀྑཱཧི ཏིབྦཱཧི ཁརཱཧི ཀཊུཀཱཧི ཝེདནཱཧི ཕུཊྛཾ ཨཱཝཊྚམཱནཾ པརིཝཊྚམཱནཾ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

"སུཁིནོ ཝཏ ཡེ ཨཀིཉྩནཱ,
ཝེདགུནོ ཧི ཛནཱ ཨཀིཉྩནཱ།
སཀིཉྩནཾ པསྶ ཝིཧཉྙམཱནཾ,
ཛནོ ཛནསྨིཾ པཊིབནྡྷཙིཏྟོ" [པཊིབདྡྷཙིཏྟོ (སྱཱ॰), པཊིབདྡྷརཱུཔོ (?)] ཏི། ཚཊྛཾ།

## ༧. ཨེཀཔུཏྟཀསུཏྟཾ

༡༧. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཉྙཏརསྶ ཨུཔཱསཀསྶ ཨེཀཔུཏྟཀོ པིཡོ མནཱཔོ ཀཱལངྐཏོ ཧོཏི།

ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ ཨུཔཱསཀཱ ཨལླཝཏྠཱ ཨལླཀེསཱ དིཝཱ དིཝསྶ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣེ ཁོ ཏེ ཨུཔཱསཀེ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ – "ཀིཾ ནུ ཁོ ཏུམྷེ, ཨུཔཱསཀཱ, ཨལླཝཏྠཱ ཨལླཀེསཱ ཨིདྷཱུཔསངྐམནྟཱ དིཝཱ དིཝསྶཱ"ཏི?

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, སོ ཨུཔཱསཀོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "མཡྷཾ ཁོ, བྷནྟེ, ཨེཀཔུཏྟཀོ པིཡོ མནཱཔོ ཀཱལངྐཏོ། ཏེན མཡཾ ཨལླཝཏྠཱ ཨལླཀེསཱ ཨིདྷཱུཔསངྐམནྟཱ དིཝཱ དིཝསྶཱ"ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

"པིཡརཱུཔསྶཱདགདྷིཏཱསེ [པིཡརཱུཔསྶཱཏགདྷིཏཱསེ (སཱི॰ པཱི॰)],
དེཝཀཱཡཱ པུཐུ མནུསྶཱ ཙ།
ཨགྷཱཝིནོ པརིཛུནྣཱ,

མཙྩུརཱཛསྶ ཝསཾ གཙྪནྟི།།

“ཡེ ཝེ དིཝཱ ཙ རཏྟོ ཙ,
ཨཔྤམཏྟཱ ཛཧནྟི པིཡརཱུཔཾ།
ཏེ ཝེ ཁཎནྟི ཨགྷམཱུལཾ,
མཙྩུནོ ཨཱམིསཾ དུརཏིཝཏྟ”ནྟི།། སཏྟམཾ།

## ༨. སུཔྤཝཱསཱསུཏྟཾ

༡༨. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཀུཎྜིཀཱཡཾ [ཀུཎྜིཡཱཡཾ (སཱི. སྱཱ. པཱི.)] ཝིཧརཏི ཀུཎྜདྷཱནཝནེ [ཀུཎྜིཊྛཱནཝནེ (སྱཱ. པཱི.)]། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སུཔྤཝཱསཱ ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སཏྟ ཝསྶཱནི གབྦྷཾ དྷཱརེཏི། སཏྟཱཧཾ མཱུལྷགབྦྷཱ སཱ དུཀྑཱཧི ཏིབྦཱཧི ཁརཱཧི ཀཊུཀཱཧི ཝེདནཱཧི ཕུཊྛཱ ཏཱིཧི ཝིཏཀྐེཧི ཨདྷིཝཱསེཏི – “སམྨཱསམྦུདྡྷོ ཝཏ སོ བྷགཝཱ ཡོ ཨིམསྶ ཨེཝརཱུཔསྶ དུཀྑསྶ པཧཱནཱཡ དྷམྨཾ དེསེཏི; སུཔྤཊིཔནྣོ ཝཏ ཏསྶ བྷགཝཏོ སཱཝཀསངྒྷོ ཡོ ཨིམསྶ ཨེཝརཱུཔསྶ དུཀྑསྶ པཧཱནཱཡ པཊིཔནྣོ; སུསུཁཾ ཝཏ ཏཾ ནིབྦཱནཾ ཡཏྠིདཾ ཨེཝརཱུཔཾ དུཀྑཾ ན སཾཝིཛྫཏཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ སུཔྤཝཱསཱ ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སཱམིཀཾ ཨཱམནྟེསི – “ཨེཧི ཏྭཾ, ཨཡྻཔུཏྟ, ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ མམ ཝཙནེན བྷགཝཏོ པཱདེ སིརསཱ ཝནྡཱཧི; ཨཔྤཱབཱདྷཾ ཨཔྤཱཏངྐཾ ལཧུཊྛཱནཾ བལཾ ཕཱསུཝིཧཱརཾ པུཙྪ – ‘སུཔྤཝཱསཱ, བྷནྟེ, ཀོལིཡདྷཱིཏཱ བྷགཝཏོ པཱདེ སིརསཱ ཝནྡཏི; ཨཔྤཱབཱདྷཾ ཨཔྤཱཏངྐཾ ལཧུཊྛཱནཾ བལཾ ཕཱསུཝིཧཱརཾ པུཙྪཏཱི’ཏི། ཨེཝཉྩ ཝདེཧི – ‘སུཔྤཝཱསཱ, བྷནྟེ, ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སཏྟ ཝསྶཱནི གབྦྷཾ དྷཱརེཏི། སཏྟཱཧཾ མཱུལྷགབྦྷཱ སཱ དུཀྑཱཧི ཏིབྦཱཧི ཁརཱཧི ཀཊུཀཱཧི ཝེདནཱཧི ཕུཊྛཱ ཏཱིཧི ཝིཏཀྐེཧི ཨདྷིཝཱསེཏི – སམྨཱསམྦུདྡྷོ ཝཏ སོ བྷགཝཱ ཡོ ཨིམསྶ ཨེཝརཱུཔསྶ དུཀྑསྶ པཧཱནཱཡ དྷམྨཾ དེསེཏི; སུཔྤཊིཔནྣོ ཝཏ ཏསྶ བྷགཝཏོ སཱཝཀསངྒྷོ ཡོ ཨིམསྶ ཨེཝརཱུཔསྶ དུཀྑསྶ པཧཱནཱཡ པཊིཔནྣོ; སུསུཁཾ ཝཏ ཏཾ ནིབྦཱནཾ ཡཏྠིདཾ ཨེཝརཱུཔཾ དུཀྑཾ ན སཾཝིཛྫཏཱི’”ཏི།

“པརམ”ནྟི ཁོ སོ ཀོལིཡཔུཏྟོ སུཔྤཝཱསཱཡ ཀོལིཡདྷཱིཏཱཡ པཊིསྶུཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ སོ ཀོལིཡཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “སུཔྤཝཱསཱ, བྷནྟེ, ཀོལིཡདྷཱིཏཱ བྷགཝཏོ པཱདེ སིརསཱ ཝནྡཏི, ཨཔྤཱབཱདྷཾ ཨཔྤཱཏངྐཾ ལཧུཊྛཱནཾ བལཾ ཕཱསུཝིཧཱརཾ པུཙྪཏི; ཨེཝཉྩ ཝདེཏི – ‘སུཔྤཝཱསཱ, བྷནྟེ, ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སཏྟ ཝསྶཱནི གབྦྷཾ དྷཱརེཏི། སཏྟཱཧཾ མཱུལྷགབྦྷཱ སཱ དུཀྑཱཧི ཏིབྦཱཧི ཁརཱཧི ཀཊུཀཱཧི ཝེདནཱཧི ཕུཊྛཱ ཏཱིཧི ཝིཏཀྐེཧི ཨདྷིཝཱསེཏི – སམྨཱསམྦུདྡྷོ ཝཏ སོ བྷགཝཱ ཡོ ཨིམསྶ ཨེཝརཱུཔསྶ དུཀྑསྶ པཧཱནཱཡ དྷམྨཾ དེསེཏི; སུཔྤཊིཔནྣོ ཝཏ ཏསྶ བྷགཝཏོ སཱཝཀསངྒྷོ ཡོ ཨིམསྶ ཨེཝརཱུཔསྶ དུཀྑསྶ པཧཱནཱཡ པཊིཔནྣོ; སུསུཁཾ ཝཏ ནིབྦཱནཾ ཡཏྠིདཾ ཨེཝརཱུཔཾ དུཀྑཾ ན སཾཝིཛྫཏཱི’”ཏི།

“སུཁིནཱི ཧོཏུ སུཔྤཝཱསཱ ཀོལིཡདྷཱིཏཱ; ཨརོགཱ ཨརོགཾ པུཏྟཾ ཝིཛཱཡཏཱུ”ཏི། སཧ ཝཙནཱ ཙ པན བྷགཝཏོ སུཔྤཝཱསཱ ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སུཁིནཱི ཨརོགཱ ཨརོགཾ པུཏྟཾ ཝིཛཱཡི།

“ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ སོ ཀོལིཡཔུཏྟོ བྷགཝཏོ བྷཱསིཏཾ ཨབྷིནནྡིཏྭཱ ཨནུམོདིཏྭཱ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ ཡེན སཀཾ གྷརཾ ཏེན པཱཡཱསི། ཨདྡསཱ ཁོ སོ ཀོལིཡཔུཏྟོ སུཔྤཝཱསཾ ཀོལིཡདྷཱིཏརཾ སུཁིནིཾ ཨརོགཾ ཨརོགཾ པུཏྟཾ ཝིཛཱཏཾ། དིསྭཱནསྶ ཨེཏདཧོསི – “ཨཙྪརིཡཾ ཝཏ, བྷོ, ཨབྦྷུཏཾ ཝཏ, བྷོ, ཏཐཱགཏསྶ མཧིདྡྷིཀཏཱ མཧཱནུབྷཱཝཏཱ, ཡཏྲ ཧི ནཱམཱཡཾ སུཔྤཝཱསཱ ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སཧ ཝཙནཱ ཙ པན [སཧ ཝཙནཱ པན (པཱི.), སཧ ཝཙནཱ (?)] བྷགཝཏོ སུཁིནཱི ཨརོགཱ ཨརོགཾ པུཏྟཾ ཝིཛཱཡིསྶཏཱི”ཏི! ཨཏྟམནོ པམུདིཏོ པཱིཏིསོམནསྶཛཱཏོ ཨཧོསི།

ཨཐ ཁོ སུཔྤཝཱསཱ ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སཱམིཀཾ ཨཱམནྟེསི — “ཨེཧི ཏྭཾ, ཨཡྻཔུཏྟ, ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ མམ ཝཙནེན བྷགཝཏོ པཱདེ སིརསཱ ཝནྡཱཧི — ‘སུཔྤཝཱསཱ, བྷནྟེ, ཀོལིཡདྷཱིཏཱ བྷགཝཏོ པཱདེ སིརསཱ ཝནྡཏཱི’ཏི; ཨེཝཉྩ ཝདེཧི — ‘སུཔྤཝཱསཱ, བྷནྟེ, ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སཏྟ ཝསྶཱནི གབྦྷཾ དྷཱརེཏི། སཏྟཱཧཾ མཱུལྷགབྦྷཱ སཱ ཨེཏརཧི སུཁིནཱི ཨརོགཱ ཨརོགཾ པུཏྟཾ ཝིཛཱཏཱ། སཱ སཏྟཱཧཾ བུདྡྷཔམུཁཾ བྷིཀྑུསངྒྷཾ བྷཏྟེན ནིམནྟེཏི། ཨདྷིཝཱསེཏུ ཀིར, བྷནྟེ, བྷགཝཱ སུཔྤཝཱསཱཡ ཀོལིཡདྷཱིཏཱཡ སཏྟ བྷཏྟཱནི སདྡྷིཾ བྷིཀྑུསངྒྷེནཱ’”ཏི།

“པརམ”ནྟི ཁོ སོ ཀོལིཡཔུཏྟོ སུཔྤཝཱསཱཡ ཀོལིཡདྷཱིཏཱཡ པཊིསྶུཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ སོ ཀོལིཡཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ —

“སུཔྤཝཱསཱ , བྷནྟེ, ཀོལིཡདྷཱིཏཱ བྷགཝཏོ པཱདེ སིརསཱ ཝནྡཏི; ཨེཝཉྩ ཝདེཏི — ‘སུཔྤཝཱསཱ, བྷནྟེ, ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སཏྟ ཝསྶཱནི གབྦྷཾ དྷཱརེཏི། སཏྟཱཧཾ མཱུལྷགབྦྷཱ སཱ ཨེཏརཧི སུཁིནཱི ཨརོགཱ ཨརོགཾ པུཏྟཾ ཝིཛཱཏཱ། སཱ སཏྟཱཧཾ བུདྡྷཔམུཁཾ བྷིཀྑུསངྒྷཾ བྷཏྟེན ནིམནྟེཏི། ཨདྷིཝཱསེཏུ ཀིར, བྷནྟེ, བྷགཝཱ སུཔྤཝཱསཱཡ ཀོལིཡདྷཱིཏཱཡ སཏྟ བྷཏྟཱནི སདྡྷིཾ བྷིཀྑུསངྒྷེནཱ’”ཏི།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཉྙཏརེན ཨུཔཱསཀེན བུདྡྷཔམུཁོ བྷིཀྑུསངྒྷོ སྭཱཏནཱཡ བྷཏྟེན ནིམནྟིཏོ ཧོཏི། སོ ཙ ཨུཔཱསཀོ ཨཱཡསྨཏོ མཧཱམོགྒལླཱནསྶ [མཧཱམོགྒལླཱནསྶ (ཀ.)] ཨུཔཊྛཱཀོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱམོགྒལླཱནཾ ཨཱམནྟེསི — “ཨེཧི ཏྭཾ, མོགྒལླཱན, ཡེན སོ ཨུཔཱསཀོ ཏེནུཔསངྐམ ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཾ ཨུཔཱསཀཾ ཨེཝཾ ཝདེཧི — ‘སུཔྤཝཱསཱ, ཨཱཝུསོ, ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སཏྟ ཝསྶཱནི གབྦྷཾ དྷཱརེསི། སཏྟཱཧཾ མཱུལྷགབྦྷཱ སཱ ཨེཏརཧི སུཁིནཱི ཨརོགཱ ཨརོགཾ པུཏྟཾ ཝིཛཱཏཱ། སཱ སཏྟཱཧཾ བུདྡྷཔམུཁཾ བྷིཀྑུསངྒྷཾ བྷཏྟེན ནིམནྟེཏི། ཀརོཏུ སུཔྤཝཱསཱ ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སཏྟ བྷཏྟཱནི, པཙྪཱ ཏྭཾ ཀརིསྶསཱི’ཏི [ཀརིསྶསཱིཏི སངྒྷཔཏི (ཀ.)]། ཏུཡ྄ཧེསོ ཨུཔཊྛཱཀོ”ཏི།

“ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ ཡེན སོ ཨུཔཱསཀོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཾ ཨུཔཱསཀཾ ཨེཏདཝོཙ — “སུཔྤཝཱསཱ, ཨཱཝུསོ, ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སཏྟ ཝསྶཱནི གབྦྷཾ དྷཱརེཏི། སཏྟཱཧཾ མཱུལྷགབྦྷཱ སཱ ཨེཏརཧི སུཁིནཱི ཨརོགཱ ཨརོགཾ པུཏྟཾ ཝིཛཱཏཱ། སཱ སཏྟཱཧཾ བུདྡྷཔམུཁཾ བྷིཀྑུསངྒྷཾ བྷཏྟེན ནིམནྟེཏི། ཀརོཏུ སུཔྤཝཱསཱ ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སཏྟ བྷཏྟཱནི, པཙྪཱ ཏྭཾ ཀརིསྶསཱི”ཏི།

“སཙེ མེ, བྷནྟེ, ཨཡྻོ མཧཱམོགྒལླཱནོ ཏིཎྞཾ ཝཏྠཱུནཾ པཱཊིབྷོགོ — བྷོགཱནཉྩ ཛཱིཝིཏསྶ ཙ སདྡྷཱཡ ཙ, ཀརོཏུ སུཔྤཝཱསཱ ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སཏྟ བྷཏྟཱནི, པཙྪཱཧཾ ཀརིསྶཱམཱི”ཏི། “དྭིནྣཾ ཁོ ཏེ ཨཧཾ [དྭིནྣཾ ཁོ ཏེསཾ (སཱི.), དྭིནྣཾ ཁོ ནེསཾ (ཀ.)], ཨཱཝུསོ, ཝཏྠཱུནཾ པཱཊིབྷོགོ — བྷོགཱནཉྩ ཛཱིཝིཏསྶ ཙ། སདྡྷཱཡ པན ཏྭཾཡེཝ པཱཊིབྷོགོ”ཏི།

“སཙེ མེ, བྷནྟེ, ཨཡྻོ མཧཱམོགྒལླཱནོ དྭིནྣཾ ཝཏྠཱུནཾ པཱཊིབྷོགོ — བྷོགཱནཉྩ ཛཱིཝིཏསྶ ཙ, ཀརོཏུ སུཔྤཝཱསཱ ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སཏྟ བྷཏྟཱནི, པཙྪཱཧཾ ཀརིསྶཱམཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ ཏཾ ཨུཔཱསཀཾ སཉྙཱཔེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ — “སཉྙཏྟོ [སཉྙཏོ (སྱཱ.)], བྷནྟེ, སོ ཨུཔཱསཀོ མཡཱ; ཀརོཏུ སུཔྤཝཱསཱ ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སཏྟ བྷཏྟཱནི, པཙྪཱ སོ ཀརིསྶཏཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ སུཔྤཝཱསཱ ཀོལིཡདྷཱིཏཱ སཏྟཱཧཾ བུདྡྷཔམུཁཾ བྷིཀྑུསངྒྷཾ པཎཱིཏེན ཁཱདནཱིཡེན བྷོཛནཱིཡེན སཧཏྠཱ སནྟཔྤེསི སམྤཝཱརེསི, ཏཉྩ དཱརཀཾ བྷགཝནྟཾ ཝནྡཱཔེསི སབྦཉྩ བྷིཀྑུསངྒྷཾ།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ ཏཾ དཱརཀཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀཙྩི ཏེ, དཱརཀ, ཁམནཱིཡཾ, ཀཙྩི ཡཱཔནཱིཡཾ, ཀཙྩི ན ཀིཉྩི དུཀྑ”ནྟི? “ཀུཏོ མེ, བྷནྟེ སཱརིཔུཏྟ, ཁམནཱིཡཾ, ཀུཏོ ཡཱཔནཱིཡཾ! སཏྟ མེ ཝསྶཱནི ལོཧིཏཀུམྦྷིཡཾ ཝུཏྠཱནཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ སུཔྤཝཱསཱ ཀོལིཡདྷཱིཏཱ – “པུཏྟོ མེ དྷམྨསེནཱཔཏིནཱ སདྡྷིཾ མནྟེཏཱི”ཏི ཨཏྟམནཱ པམོདིཏཱ པཱིཏིསོམནསྶཛཱཏཱ ཨཧོསི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ (སུཔྤཝཱསཾ ཀོལིཡདྷཱིཏརཾ ཨཏྟམནཾ པམུདིཏཾ པཱིཏིསོམནསྶཛཱཏཾ ཝིདིཏྭཱ [དིསྭཱ (སཱི.)]) [( ) ནཏྠི ཨཊྛཀཐཱསཾཝཎྞིཏཔོཏྠཀེ] སུཔྤཝཱསཾ ཀོལིཡདྷཱིཏརཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨིཙྪེཡྻཱསི ཏྭཾ, སུཔྤཝཱསེ, ཨཉྙམྤི ཨེཝརཱུཔཾ པུཏྟ”ནྟི? “ཨིཙྪེཡྻཱམཧཾ, བྷགཝཱ, ཨཉྙཱནིཔི ཨེཝརཱུཔཱནི སཏྟ པུཏྟཱནཱི”ཏི །

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཨསཱཏཾ སཱཏརཱུཔེན, པིཡརཱུཔེན ཨཔྤིཡཾ།
དུཀྑཾ སུཁསྶ རཱུཔེན, པམཏྟམཏིཝཏྟཏཱི”ཏི॥ ཨཊྛམཾ།

## ༩. ཝིསཱཁཱསུཏྟཾ

༡༩. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི པུབྦཱརཱམེ མིགཱརམཱཏུཔཱསཱདེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཝིསཱཁཱཡ མིགཱརམཱཏུཡཱ ཀོཙིདེཝ ཨཏྠོ རཉྙོ པསེནདིམྷི [པསེནདིསྨིཾ (སཱི. ཀ.)] ཀོསལེ པཊིབདྡྷོ ཧོཏི། ཏཾ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ན ཡཐཱདྷིཔྤཱཡཾ ཏཱིརེཏི །

ཨཐ ཁོ ཝིསཱཁཱ མིགཱརམཱཏཱ དིཝཱ དིཝསྶ [དིཝཱདིཝསྶེཝ (སྱཱ.), དིཝཱ དིཝསྶེཝ (སཱི.), དིཝཱ དིཝསྶཨེཝ (ཀ.)] ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ ཝིསཱཁཾ མིགཱརམཱཏརཾ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ – “ཧནྡ ཀུཏོ ནུ ཏྭཾ, ཝིསཱཁེ, ཨཱགཙྪསི དིཝཱ དིཝསྶཱ”ཏི? “ཨིདྷ མེ, བྷནྟེ, ཀོཙིདེཝ ཨཏྠོ རཉྙོ པསེནདིམྷི ཀོསལེ པཊིབདྡྷོ; ཏཾ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ན ཡཐཱདྷིཔྤཱཡཾ ཏཱིརེཏཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“སབྦཾ པརཝསཾ དུཀྑཾ, སབྦཾ ཨིསྶརིཡཾ སུཁཾ།
སཱདྷཱརཎེ ཝིཧཉྙནྟི, ཡོགཱ ཧི དུརཏིཀྐམཱ”ཏི॥ ནཝམཾ།

## ༡༠. བྷདྡིཡསུཏྟཾ

༢༠. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཨནུཔིཡཱཡཾ ཝིཧརཏི ཨམྦཝནེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ བྷདྡིཡོ ཀཱལིགོདྷཱཡ པུཏྟོ ཨརཉྙགཏོཔི རུཀྑམཱུལགཏོཔི སུཉྙཱགཱརགཏོཔི ཨབྷིཀྑཎཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི – “ཨཧོ སུཁཾ, ཨཧོ སུཁ”ནྟི!

ཨསྶོསུཾ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱཡསྨཏོ བྷདྡིཡསྶ ཀཱལིགོདྷཱཡ པུཏྟསྶ ཨརཉྙགཏསྶཔི རུཀྑམཱུལགཏསྶཔི སུཉྙཱགཱརགཏསྶཔི ཨབྷིཀྑཎཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེནྟསྶ – “ཨཧོ སུཁཾ, ཨཧོ སུཁ”ནྟི! སུཏྭཱན ནེསཾ ཨེཏདཧོསི – “ནིསྶཾསཡཾ ཁོ, ཨཱཝུསོ, ཨཱཡསྨཱ བྷདྡིཡོ ཀཱལིགོདྷཱཡ པུཏྟོ ཨནབྷིརཏོ བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརཏི, ཡཾས པུབྦེ ཨགཱརིཡབྷཱུཏསྶ [ཨགཱརིཀབྷཱུཏསྶ (སྱཱ.)] རཛྫསུཁཾ, སོ ཏམནུསྶརམཱནོ ཨརཉྙགཏོཔི རུཀྑམཱུལགཏོཔི སུཉྙཱགཱརགཏོཔི ཨབྷིཀྑཎཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི – ‘ཨཧོ སུཁཾ, ཨཧོ སུཁ’”ནྟི!

ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ — “ཨཱཡསྨཱ, བྷནྟེ, བྷདྡིཡོ ཀཱལིགོདྷཱཡ པུཏྟོ ཨརཉྙགཏོཔི རུཀྑམཱུལགཏོཔི སུཉྙཱགཱརགཏོཔི ཨབྷིཀྑཎཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི — ‘ཨཧོ སུཁཾ, ཨཧོ སུཁ’ནྟི! ནིསྶཾསཡཾ ཁོ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ བྷདྡིཡོ ཀཱལིགོདྷཱཡ པུཏྟོ ཨནབྷིརཏོ བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརཏི། ཡཾས པུབྦེ ཨགཱརིཡབྷཱུཏསྶ རཛྫསུཁཾ, སོ ཏམནུསྶརམཱནོ ཨརཉྙགཏོཔི རུཀྑམཱུལགཏོཔི སུཉྙཱགཱརགཏོཔི ཨབྷིཀྑཎཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི — ‘ཨཧོ སུཁཾ, ཨཧོ སུཁ’’’ནྟི!

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཉྙཏརཾ བྷིཀྑུཾ ཨཱམནྟེསི — “ཨེཧི ཏྭཾ, བྷིཀྑུ, མམ ཝཙནེན བྷདྡིཡཾ བྷིཀྑུཾ ཨཱམནྟེཧི — ‘སཏྠཱ ཏཾ, ཨཱཝུསོ བྷདྡིཡ, ཨཱམནྟེཏཱི’’’ཏི།

“ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ སོ བྷིཀྑུ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ ཡེནཱཡསྨཱ བྷདྡིཡོ ཀཱལིགོདྷཱཡ པུཏྟོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷདྡིཡཾ ཀཱལིགོདྷཱཡ པུཏྟཾ ཨེཏདཝོཙ — “སཏྠཱ ཏཾ, ཨཱཝུསོ བྷདྡིཡ, ཨཱམནྟེཏཱི”ཏི། “ཨེཝམཱཝུསོ”ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ བྷདྡིཡོ ཀཱལིགོདྷཱཡ པུཏྟོ ཏསྶ བྷིཀྑུནོ པཊིསྶུཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ ཨཱཡསྨནྟཾ བྷདྡིཡཾ ཀཱལིགོདྷཱཡ པུཏྟཾ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ —

“སཙྩཾ ཀིར ཏྭཾ, བྷདྡིཡ, ཨརཉྙགཏོཔི རུཀྑམཱུལགཏོཔི སུཉྙཱགཱརགཏོཔི ཨབྷིཀྑཎཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི — ‘ཨཧོ སུཁཾ, ཨཧོ སུཁ’’’ནྟི! “ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི།

“ཀིཾ པན [ཀཾ པན (སྱཱ པཱི.)] ཏྭཾ, བྷདྡིཡ, ཨཏྠཝསཾ སམྤསྶམཱནོ ཨརཉྙགཏོཔི རུཀྑམཱུལགཏོཔི སུཉྙཱགཱརགཏོཔི ཨབྷིཀྑཎཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི — ‘ཨཧོ སུཁཾ, ཨཧོ སུཁ’’’ནྟི! “པུབྦེ མེ, བྷནྟེ, ཨགཱརིཡབྷཱུཏསྶ རཛྫཾ ཀཱརེནྟསྶ ཨནྟོཔི ཨནྟེཔུརེ རཀྑཱ སུསཾཝིཧིཏཱ ཨཧོསི, བཧིཔི ཨནྟེཔུརེ རཀྑཱ སུསཾཝིཧིཏཱ ཨཧོསི, ཨནྟོཔི ནགརེ རཀྑཱ སུསཾཝིཧིཏཱ ཨཧོསི, བཧིཔི ནགརེ རཀྑཱ སུསཾཝིཧིཏཱ ཨཧོསི, ཨནྟོཔི ཛནཔདེ རཀྑཱ སུསཾཝིཧིཏཱ ཨཧོསི, བཧིཔི ཛནཔདེ རཀྑཱ སུསཾཝིཧིཏཱ ཨཧོསི། སོ ཁོ ཨཧཾ, བྷནྟེ, ཨེཝཾ རཀྑིཏོ གོཔིཏོ སནྟོ བྷཱིཏོ ཨུབྦིགྒོ ཨུསྶངྐཱི ཨུཏྲཱསཱི ཝིཧཱསིཾ། ཨེཏརཧི ཁོ པན ཨཧཾ, བྷནྟེ, ཨརཉྙགཏོཔི རུཀྑམཱུལགཏོཔི སུཉྙཱགཱརགཏོཔི ཨེཀོ [ཨེཀཀོ (སྱཱ. པཱི.)] ཨབྷཱིཏོ ཨནུབྦིགྒོ ཨནུསྶངྐཱི ཨནུཏྲཱསཱི ཨཔྤོསྶུཀྐོ པནྣལོམོ པརདཝུཏྟོ [པརདཏྟཝུཏྟོ (ཀ. སཱི. སྱཱ. པཱི.)], མིགབྷཱུཏེན ཙེཏསཱ ཝིཧརཱམི། ཨིམཾ [ཨིདཾ (སཱི. ཀ.)] ཁོ ཨཧཾ, བྷནྟེ, ཨཏྠཝསཾ སམྤསྶམཱནོ ཨརཉྙགཏོཔི རུཀྑམཱུལགཏོཔི སུཉྙཱགཱརགཏོཔི ཨབྷིཀྑཎཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི [ཨུདཱནེམི (ཀ.)] — ‘ཨཧོ སུཁཾ, ཨཧོ སུཁ’’’ནྟི!

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི —

“ཡསྶནྟརཏོ ན སནྟི ཀོཔཱ,
ཨིཏིབྷཝཱབྷཝཏཉྩ ཝཱིཏིཝཏྟོ།
ཏཾ ཝིགཏབྷཡཾ སུཁིཾ ཨསོཀཾ,
དེཝཱ ནཱནུབྷཝནྟི དསྶནཱཡཱ”ཏི།། དསམཾ།

མུཙལིནྡཝགྒོ དུཏིཡོ ནིཊྛིཏོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ —

མུཙལིནྡོ རཱཛཱ དཎྜེན, སཀྐཱརོ ཨུཔཱསཀེན ཙ།
གབྦྷིནཱི ཨེཀཔུཏྟོ ཙ, སུཔྤཝཱསཱ ཝིསཱཁཱ ཙ།
ཀཱལིགོདྷཱཡ བྷདྡིཡོཏི།།

# ༣. ནནྡཝགྒོ

## ༡. ཀམྨཝིཔཱཀཛསུཏྟཾ

༢༡. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཉྙཏརོ བྷིཀྑུ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣོ ཧོཏི པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ པུརཱཎཀམྨཝིཔཱཀཛཾ དུཀྑཾ ཏིབྦཾ ཁརཾ ཀཊུཀཾ ཝེདནཾ ཨདྷིཝཱསེནྟོ སཏོ སམྤཛཱནོ ཨཝིཧཉྙམཱནོ།

ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཏཾ བྷིཀྑུཾ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣཾ པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ པུརཱཎཀམྨཝིཔཱཀཛཾ དུཀྑཾ ཏིབྦཾ ཁརཾ ཀཊུཀཾ ཝེདནཾ ཨདྷིཝཱསེནྟཾ སཏཾ སམྤཛཱནཾ ཨཝིཧཉྙམཱནཾ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“སབྦཀམྨཛཧསྶ བྷིཀྑུནོ,
དྷུནམཱནསྶ པུརེ ཀཏཾ རཛཾ།
ཨམམསྶ ཋིཏསྶ ཏཱདིནོ,
ཨཏྠོ ནཏྠི ཛནཾ ལཔེཏཝེ”ཏི༎ པཋམཾ།

## ༢. ནནྡསུཏྟཾ

༢༢. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ ནནྡོ བྷགཝཏོ བྷཱཏཱ མཱཏུཙྪཱཔུཏྟོ སམྦཧུལཱནཾ བྷིཀྑཱུནཾ ཨེཝམཱརོཙེཏི – “ཨནབྷིརཏོ ཨཧཾ, ཨཱཝུསོ, བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརཱམི; ན སཀྐོམི བྲཧྨཙརིཡཾ སནྡྷཱརེཏུཾ, སིཀྑཾ པཙྩཀྑཱཡ ཧཱིནཱཡཱཝཏྟིསྶཱམཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཉྙཏརོ བྷིཀྑུ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ སོ བྷིཀྑུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཱཡསྨཱ, བྷནྟེ, ནནྡོ བྷགཝཏོ བྷཱཏཱ མཱཏུཙྪཱཔུཏྟོ སམྦཧུལཱནཾ བྷིཀྑཱུནཾ ཨེཝམཱརོཙེཏི – ‘ཨནབྷིརཏོ ཨཧཾ, ཨཱཝུསོ, བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརཱམི, ན སཀྐོམི བྲཧྨཙརིཡཾ སནྡྷཱརེཏུཾ, སིཀྑཾ པཙྩཀྑཱཡ ཧཱིནཱཡཱཝཏྟིསྶཱམཱི’”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཉྙཏརཾ བྷིཀྑུཾ ཨཱམནྟེསི – “ཨེཧི ཏྭཾ, བྷིཀྑུ, མམ ཝཙནེན ནནྡཾ བྷིཀྑུཾ ཨཱམནྟེཧི – ‘སཏྠཱ ཏཾ, ཨཱཝུསོ ནནྡ, ཨཱམནྟེཏཱི’”ཏི། “ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ སོ བྷིཀྑུ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ ཡེནཱཡསྨཱ ནནྡོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ནནྡཾ ཨེཏདཝོཙ – “སཏྠཱ ཏཾ, ཨཱཝུསོ ནནྡ, ཨཱམནྟེཏཱི”ཏི།

“ཨེཝམཱཝུསོ”ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ནནྡོ ཏསྶ བྷིཀྑུནོ པཊིསྶུཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ ཨཱཡསྨནྟཾ ནནྡཾ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ –

“སཙྩཾ ཀིར ཏྭཾ, ནནྡ, སམྦཧུལཱནཾ བྷིཀྑཱུནཾ ཨེཝམཱརོཙེསི – ‘ཨནབྷིརཏོ ཨཧཾ, ཨཱཝུསོ, བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརཱམི, ན སཀྐོམི བྲཧྨཙརིཡཾ སནྡྷཱརེཏུཾ, སིཀྑཾ པཙྩཀྑཱཡ ཧཱིནཱཡཱཝཏྟིསྶཱམཱི’”ཏི ? “ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི།

“ཀིསྶ པན ཏྭཾ, ནནྡ, ཨནབྷིརཏོ བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརསི, ན སཀྐོསི བྲཧྨཙརིཡཾ སནྡྷཱརེཏུཾ , སིཀྑཾ པཙྩཀྑཱཡ ཧཱིནཱཡཱཝཏྟིསྶསཱི”ཏི? “སཱཀིཡཱནཱི མེ [མམ (སྱཱ॰, ཨཊྛཀཐཱ ཨོལོཀེཏབྦཱ)], བྷནྟེ, ཛནཔདཀལྱཱཎཱི གྷརཱ ནིཀྑམནྟསྶ [ནིཀྑམནྟཾ (ཨཊྛཀཐཱཡཾ པཱཋནྟརཾ)] ཨུཔཌྜྷུལླིཁིཏེཧི ཀེསེཧི ཨཔལོཀེཏྭཱ མཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘ཏུཝཊཾ ཁོ, ཨཡྻཔུཏྟ, ཨཱགཙྪེཡྻཱསཱི’ཏི། སོ ཁོ ཨཧཾ, བྷནྟེ, ཏདནུསྶརམཱནོ ཨནབྷིརཏོ བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརཱམི, ན སཀྐོམི བྲཧྨཙརིཡཾ སནྡྷཱརེཏུཾ, སིཀྑཾ པཙྩཀྑཱཡ ཧཱིནཱཡཱཝཏྟིསྶཱམཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ནནྡཾ བཱཧཱཡཾ གཧེཏྭཱ – སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ སམིཉྫིཏཾ [སམྨིཉྫིཏཾ (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰ པཱི॰)] ཝཱ བཱཧཾ པསཱརེཡྻ, པསཱརིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ སམིཉྫེཡྻ [སམྨིཉྫེཡྻ (སཱི॰ སྱཱ॰ ཀཾ॰ པཱི॰)], ཨེཝམེཝ – ཛེཏཝནེ ཨནྟརཧིཏོ དེཝེསུ ཏཱཝཏིཾསེསུ པཱཏུརཧོསི།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན པཉྩམཏྟཱནི ཨཙྪརཱསཏཱནི སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ ཨུཔཊྛཱནཾ ཨཱགཏཱནི ཧོནྟི ཀཀུཊཔཱདཱནི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ནནྡཾ ཨཱམནྟེསི – “པསྶསི ནོ ཏྭཾ, ནནྡ, ཨིམཱནི པཉྩ ཨཙྪརཱསཏཱནི ཀཀུཊཔཱདཱནཱི”ཏི? “ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི།

“ཏཾ ཀིཾ མཉྙསི, ནནྡ, ཀཏམཱ ནུ ཁོ ཨབྷིརཱུཔཏརཱ ཝཱ དསྶནཱིཡཏརཱ ཝཱ པཱསཱདིཀཏརཱ ཝཱ, སཱཀིཡཱནཱི ཝཱ ཛནཔདཀལྱཱཎཱི, ཨིམཱནི ཝཱ པཉྩ ཨཙྪརཱསཏཱནི ཀཀུཊཔཱདཱནཱི”ཏི? “སེཡྻཐཱཔི, བྷནྟེ, པལུཊྛམཀྐཊཱི ཀཎྞནཱསཙྪིནྣཱ, ཨེཝམེཝ ཁོ, བྷནྟེ, སཱཀིཡཱནཱི ཛནཔདཀལྱཱཎཱི ཨིམེསཾ པཉྩནྣཾ ཨཙྪརཱསཏཱནཾ ཨུཔནིདྷཱཡ སངྑྱམྤི [སངྑམྤི (སཱི॰)] ནོཔེཏི ཀལབྷཱགམྤི ནོཔེཏི ཨུཔནིདྷིམྤི ནོཔེཏི། ཨཐ ཁོ ཨིམཱནི པཉྩ ཨཙྪརཱསཏཱནི ཨབྷིརཱུཔཏརཱནི ཙེཝ དསྶནཱིཡཏརཱནི ཙ པཱསཱདིཀཏརཱནི ཙཱ”ཏི།

“ཨབྷིརམ, ནནྡ, ཨབྷིརམ, ནནྡ! ཨཧཾ ཏེ པཱཊིབྷོགོ པཉྩནྣཾ ཨཙྪརཱསཏཱནཾ པཊིལཱབྷཱཡ ཀཀུཊཔཱདཱན”ནྟི། “སཙེ མེ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ པཱཊིབྷོགོ པཉྩནྣཾ ཨཙྪརཱསཏཱནཾ པཊིལཱབྷཱཡ ཀཀུཊཔཱདཱནཾ, ཨབྷིརམིསྶཱམཧཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཏི བྲཧྨཙརིཡེ”ཏི [བྷགཝཱ བྲཧྨཙརིཡེཏི (སྱཱ॰ པཱི॰), བྷགཝཱ བྲཧྨཙརིཡནྟི (ཀ॰)]།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ནནྡཾ བཱཧཱཡཾ གཧེཏྭཱ – སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ སམིཉྫིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ པསཱརེཡྻ, པསཱརིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ སམིཉྫེཡྻ, ཨེཝམེཝ – དེཝེསུ ཏཱཝཏིཾསེསུ ཨནྟརཧིཏོ ཛེཏཝནེ པཱཏུརཧོསི།

ཨསྶོསུཾ ཁོ བྷིཀྑཱུ – “ཨཱཡསྨཱ ཀིར ནནྡོ བྷགཝཏོ བྷཱཏཱ མཱཏུཙྪཱཔུཏྟོ ཨཙྪརཱནཾ ཧེཏུ བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརཏི; བྷགཝཱ ཀིརསྶ པཱཊིབྷོགོ པཉྩནྣཾ ཨཙྪརཱསཏཱནཾ པཊིལཱབྷཱཡ ཀཀུཊཔཱདཱན”ནྟི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ནནྡསྶ སཧཱཡཀཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱཡསྨནྟཾ ནནྡཾ བྷཏཀཝཱདེན ཙ ཨུཔཀྐིཏཀཝཱདེན ཙ སམུདཱཙརནྟི – “བྷཏཀོ ཀིརཱཡསྨཱ ནནྡོ, ཨུཔཀྐིཏཀོ ཀིརཱཡསྨཱ ནནྡོ ཨཙྪརཱནཾ ཧེཏུ བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརཏི; བྷགཝཱ ཀིརསྶ པཱཊིབྷོགོ པཉྩནྣཾ ཨཙྪརཱསཏཱནཾ པཊིལཱབྷཱཡ ཀཀུཊཔཱདཱན”ནྟི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ནནྡོ སཧཱཡཀཱནཾ བྷིཀྑཱུནཾ བྷཏཀཝཱདེན ཙ ཨུཔཀྐིཏཀཝཱདེན ཙ ཨཊྚཱིཡམཱནོ ཧརཱཡམཱནོ ཛིགུཙྪམཱནོ ཨེཀོ ཝཱུཔཀཊྛོ ཨཔྤམཏྟོ ཨཱཏཱཔཱི པཧིཏཏྟོ ཝིཧརནྟོ ནཙིརསྶེཝ – ཡསྶཏྠཱཡ ཀུལཔུཏྟཱ སམྨདེཝ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛནྟི, ཏདནུཏྟརཾ – བྲཧྨཙརིཡཔརིཡོསཱནཾ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སཡཾ ཨབྷིཉྙཱ སཙྪིཀཏྭཱ ཨུཔསམྤཛྫ ཝིཧཱསི། “ཁཱིཎཱ ཛཱཏི, ཝུསིཏཾ བྲཧྨཙརིཡཾ, ཀཏཾ ཀརཎཱིཡཾ, ནཱཔརཾ ཨིཏྠཏྟཱཡཱ”ཏི ཨབྦྷཉྙཱསི། ཨཉྙཏརོ ཁོ པནཱཡསྨཱ ནནྡོ ཨརཧཏཾ ཨཧོསི།

ཨཐ ཁོ ཨཉྙཏརཱ དེཝཏཱ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ ཨབྷིཀྐནྟཝཎྞཱ ཀེཝལཀཔྤཾ ཛེཏཝནཾ ཨོབྷཱསེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ སཱ དེཝཏཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཱཡསྨཱ, བྷནྟེ, ནནྡོ བྷགཝཏོ བྷཱཏཱ མཱཏུཙྪཱཔུཏྟོ ཨཱསཝཱནཾ ཁཡཱ ཨནཱསཝཾ ཙེཏོཝིམུཏྟིཾ པཉྙཱཝིམུཏྟིཾ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སཡཾ ཨབྷིཉྙཱ སཙྪིཀཏྭཱ ཨུཔསམྤཛྫ ཝིཧརཏཱི”ཏི། བྷགཝཏོཔི ཁོ ཉཱཎཾ ཨུདཔཱདི – “ནནྡོ ཨཱསཝཱནཾ ཁཡཱ ཨནཱསཝཾ ཙེཏོཝིམུཏྟིཾ པཉྙཱཝིམུཏྟིཾ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སཡཾ ཨབྷིཉྙཱ སཙྪིཀཏྭཱ ཨུཔསམྤཛྫ ཝིཧརཏཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ནནྡོ ཏསྶཱ རཏྟིཡཱ ཨཙྩཡེན ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ནནྡོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཡཾ མེ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ པཱཊིབྷོགོ པཉྩནྣཾ ཨཙྪརཱསཏཱནཾ པཊིལཱབྷཱཡ ཀཀུཊཔཱདཱནཾ, མུཉྩཱམཧཾ, བྷནྟེ, བྷགཝནྟཾ ཨེཏསྨཱ པཊིསྶཝཱ”ཏི། “མཡཱཔི ཁོ ཏྭཾ, ནནྡ [ཁོ ཏེ ནནྡ (སཱི. སྱཱ. པཱི.), ཁོ ནནྡ (ཀ.)], ཙེཏསཱ ཙེཏོ པརིཙྩ ཝིདིཏོ – ‘ནནྡོ ཨཱསཝཱནཾ ཁཡཱ ཨནཱསཝཾ ཙེཏོཝིམུཏྟིཾ པཉྙཱཝིམུཏྟིཾ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སཡཾ ཨབྷིཉྙཱ སཙྪིཀཏྭཱ ཨུཔསམྤཛྫ ཝིཧརཏཱི’ཏི། དེཝཏཱཔི མེ ཨེཏམཏྠཾ ཨཱརོཙེསི – ‘ཨཱཡསྨཱ, བྷནྟེ, ནནྡོ བྷགཝཏོ མཱཏུཙྪཱཔུཏྟོ ཨཱསཝཱནཾ ཁཡཱ ཨནཱསཝཾ ཙེཏོཝིམུཏྟིཾ པཉྙཱཝིམུཏྟིཾ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སཡཾ ཨབྷིཉྙཱ སཙྪིཀཏྭཱ ཨུཔསམྤཛྫ ཝིཧརཏཱི’ཏི། ཡདེཝ ཁོ ཏེ, ནནྡ, ཨནུཔཱདཱཡ ཨཱསཝེཧི ཙིཏྟཾ ཝིམུཏྟཾ, ཨཐཱཧཾ མུཏྟོ ཨེཏསྨཱ པཊིསྶཝཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཡསྶ ནིཏྟིཎྞོ པངྐོ,
མདྡིཏོ ཀཱམཀཎྚཀོ།
མོཧཀྑཡཾ ཨནུཔྤཏྟོ,
སུཁདུཀྑེསུ ན ཝེདྷཏཱི ས བྷིཀྑཱུ”ཏི།། དུཏིཡཾ།

## ༣. ཡསོཛསུཏྟཾ

༢༣. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཡསོཛཔྤམུཁཱནི པཉྩམཏྟཱནི བྷིཀྑུསཏཱནི སཱཝཏྠིཾ ཨནུཔྤཏྟཱནི ཧོནྟི བྷགཝནྟཾ དསྶནཱཡ། ཏེ ཁོ ཨཱགནྟུཀཱ བྷིཀྑཱུ ནེཝཱསིཀེཧི བྷིཀྑཱུཧི སདྡྷིཾ པཊིསམྨོདམཱནཱ སེནཱསནཱནི པཉྙཔཡམཱནཱ པཏྟཙཱིཝརཱནི པཊིསཱམཡམཱནཱ ཨུཙྩཱསདྡཱ མཧཱསདྡཱ [ཨུཙྩཱསདྡམཧཱསདྡཱ (ཀ.)] ཨཧེསུཾ །

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨཱམནྟེསི – “ཀེ པནེཏེ, ཨཱནནྡ, ཨུཙྩཱསདྡཱ མཧཱསདྡཱ ཀེཝཊྚཱ མཉྙེ མཙྪཝིལོཔེ”ཏི? “ཨིམཱནི, བྷནྟེ, ཡསོཛཔྤམུཁཱནི པཉྩམཏྟཱནི བྷིཀྑུསཏཱནི སཱཝཏྠིཾ ཨནུཔྤཏྟཱནི བྷགཝནྟཾ དསྶནཱཡ། ཏེཏེ ཨཱགནྟུཀཱ བྷིཀྑཱུ ནེཝཱསིཀེཧི བྷིཀྑཱུཧི སདྡྷིཾ པཊིསམྨོདམཱནཱ སེནཱསནཱནི པཉྙཔཡམཱནཱ པཏྟཙཱིཝརཱནི པཊིསཱམཡམཱནཱ ཨུཙྩཱསདྡཱ མཧཱསདྡཱ”ཏི། “ཏེནཧཱནནྡ, མམ ཝཙནེན ཏེ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེཧི – ‘སཏྠཱ ཨཱཡསྨནྟེ ཨཱམནྟེཏཱི’”ཏི།

“ཨེཝཾ , བྷནྟེ”ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ ཡེན ཏེ བྷིཀྑཱུ ཏེནུཔསངྐམི ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏེ བྷིཀྑཱུ ཨེཏདཝོཙ – “སཏྠཱ ཨཱཡསྨནྟེ ཨཱམནྟེཏཱི”ཏི། “ཨེཝམཱཝུསོ”ཏི ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ ཨཱཡསྨཏོ ཨཱནནྡསྶ པཊིསྶུཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣེ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ –

“ཀིཾ ནུ ཏུམྷེ, བྷིཀྑཝེ, ཨུཙྩཱསདྡཱ མཧཱསདྡཱ, ཀེཝཊྚཱ མཉྙེ མཙྪཝིལོཔེ”ཏི? ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨཱཡསྨཱ ཡསོཛོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨིམཱནི, བྷནྟེ, པཉྩམཏྟཱནི བྷིཀྑུསཏཱནི སཱཝཏྠིཾ ཨནུཔྤཏྟཱནི བྷགཝནྟཾ དསྶནཱཡ། ཏེམེ ཨཱགནྟུཀཱ བྷིཀྑཱུ ནེཝཱསིཀེཧི བྷིཀྑཱུཧི སདྡྷིཾ པཊིསམྨོདམཱནཱ སེནཱསནཱནི པཉྙཔཡམཱནཱ པཏྟཙཱིཝརཱནི པཊིསཱམཡམཱནཱ ཨུཙྩཱསདྡཱ མཧཱསདྡཱ”ཏི། “གཙྪཐ, བྷིཀྑཝེ, པཎཱམེམི ཝོ [པཎཱམེམི ཝོ (སྱཱམཾ) མ. ནི. ༢.༡༥༧ པསྶིཏབྦཾ]; ན ཝོ མམ སནྟིཀེ ཝཏྠབྦ”ནྟི།

“ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ སེནཱསནཾ སཾསཱམེཏྭཱ [པཊིསཱམེཏྭཱ (སྱཱ.)] པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ ཡེན ཝཛྫཱི ཏེན ཙཱརིཀཾ པཀྐམིཾསུ། ཝཛྫཱིསུ ཨནུཔུབྦེན ཙཱརིཀཾ ཙརམཱནཱ ཡེན ཝགྒུམུདཱ ནདཱི ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཝགྒུམུདཱཡ ནདིཡཱ ཏཱིརེ པཎྞཀུཊིཡོ ཀརིཏྭཱ ཝསྶཾ ཨུཔགཙྪིཾསུ།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཡསོཛོ ཝསྶཱུཔགཏོ [ཝསྶཱུཔགཏེ (ཀ.)] བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི — “བྷགཝཏཱ མཡཾ, ཨཱཝུསོ, པཎཱམིཏཱ ཨཏྠཀཱམེན ཧིཏེསིནཱ, ཨནུཀམྤཀེན ཨནུཀམྤཾ ཨུཔཱདཱཡ། ཧནྡ མཡཾ, ཨཱཝུསོ, ཏཐཱ ཝིཧཱརཾ ཀཔྤེམ ཡཐཱ ནོ ཝིཧརཏཾ བྷགཝཱ ཨཏྟམནོ ཨསྶཱ”ཏི། “ཨེཝམཱཝུསོ”ཏི ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ ཨཱཡསྨཏོ ཡསོཛསྶ པཙྩསྶོསུཾ། ཨཐ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ ཝཱུཔཀཊྛཱ ཨཔྤམཏྟཱ ཨཱཏཱཔིནོ པཧིཏཏྟཱ ཝིཧརནྟཱ ཏེནེཝནྟརཝསྶེན སབྦེཝ ཏིསྶོ ཝིཛྫཱ སཙྪཱཀཾསུ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཡཐཱབྷིརནྟཾ ཝིཧརིཏྭཱ ཡེན ཝེསཱལཱི ཏེན ཙཱརིཀཾ པཀྐཱམི། ཨནུཔུབྦེན ཙཱརིཀཾ ཙརམཱནོ ཡེན ཝེསཱལཱི ཏདཝསརི། ཏཏྲ སུདཾ བྷགཝཱ ཝེསཱལིཡཾ ཝིཧརཏི མཧཱཝནེ ཀཱུཊཱགཱརསཱལཱཡཾ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཝགྒུམུདཱཏཱིརིཡཱནཾ བྷིཀྑཱུནཾ ཙེཏསཱ ཙེཏོ པརིཙྩ མནསི ཀརིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨཱམནྟེསི — “ཨཱལོཀཛཱཏཱ ཝིཡ མེ, ཨཱནནྡ, ཨེསཱ དིསཱ, ཨོབྷཱསཛཱཏཱ ཝིཡ མེ, ཨཱནནྡ, ཨེསཱ དིསཱ; ཡསྶཾ དིསཱཡཾ [ཡཱཡཾ (ཀ.)] ཝགྒུམུདཱཏཱིརིཡཱ བྷིཀྑཱུ ཝིཧརནྟི། གནྟུཾ ཨཔྤཊིཀཱུལཱསི མེ མནསི ཀཱཏུཾ། པཧིཎེཡྻཱསི ཏྭཾ, ཨཱནནྡ, ཝགྒུམུདཱཏཱིརིཡཱནཾ བྷིཀྑཱུནཾ སནྟིཀེ དཱུཏཾ — ‘སཏྠཱ ཨཱཡསྨནྟེ ཨཱམནྟེཏི, སཏྠཱ ཨཱཡསྨནྟཱནཾ དསྶནཀཱམོ’”ཏི།

“ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ ཡེན ཨཉྙཏརོ བྷིཀྑུ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཾ བྷིཀྑུཾ ཨེཏདཝོཙ — “ཨེཧི ཏྭཾ, ཨཱཝུསོ, ཡེན ཝགྒུམུདཱཏཱིརིཡཱ བྷིཀྑཱུ ཏེནུཔསངྐམ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཝགྒུམུདཱཏཱིརིཡེ བྷིཀྑཱུ ཨེཝཾ ཝདེཧི — ‘སཏྠཱ ཨཱཡསྨནྟེ ཨཱམནྟེཏི, སཏྠཱ ཨཱཡསྨནྟཱནཾ དསྶནཀཱམོ’”ཏི།

“ཨེཝམཱཝུསོ”ཏི ཁོ སོ བྷིཀྑུ ཨཱཡསྨཏོ ཨཱནནྡསྶ པཊིསྶུཏྭཱ — སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ སམིཉྫིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ པསཱརེཡྻ, པསཱརིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ སམིཉྫེཡྻ, ཨེཝམེཝ — མཧཱཝནེ ཀཱུཊཱགཱརསཱལཱཡཾ ཨནྟརཧིཏོ ཝགྒུམུདཱཡ ནདིཡཱ ཏཱིརེ ཏེསཾ བྷིཀྑཱུནཾ པུརཏོ པཱཏུརཧོསི། ཨཐ ཁོ སོ བྷིཀྑུ ཝགྒུམུདཱཏཱིརིཡེ བྷིཀྑཱུ ཨེཏདཝོཙ — “སཏྠཱ ཨཱཡསྨནྟེ ཨཱམནྟེཏི, སཏྠཱ ཨཱཡསྨནྟཱནཾ དསྶནཀཱམོ”ཏི།

“ཨེཝམཱཝུསོ”ཏི ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ ཏསྶ བྷིཀྑུནོ པཊིསྶུཏྭཱ སེནཱསནཾ སཾསཱམེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ — སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ སམིཉྫིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ པསཱརེཡྻ, པསཱརིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ སམིཉྫེཡྻ, ཨེཝམེཝ — ཝགྒུམུདཱཡ ནདིཡཱ ཏཱིརེ ཨནྟརཧིཏཱ མཧཱཝནེ ཀཱུཊཱགཱརསཱལཱཡཾ བྷགཝཏོ སམྨུཁེ པཱཏུརཧེསུཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ ཨཱནེཉྫེན སམཱདྷིནཱ ནིསིནྣོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ ཏེསཾ བྷིཀྑཱུནཾ ཨེཏདཧོསི — “ཀཏམེན ནུ ཁོ བྷགཝཱ ཝིཧཱརེན ཨེཏརཧི ཝིཧརཏཱི”ཏི? ཨཐ ཁོ ཏེསཾ བྷིཀྑཱུནཾ ཨེཏདཧོསི — “ཨཱནེཉྫེན ཁོ བྷགཝཱ ཝིཧཱརེན ཨེཏརཧི ཝིཧརཏཱི”ཏི། སབྦེཝ ཨཱནེཉྫསམཱདྷིནཱ ནིསཱིདིཾསུ།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ, ནིཀྑནྟེ པཋམེ ཡཱམེ, ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ [ཙཱིཝརཾ (སྱཱ.)] ཀརིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ — “ཨབྷིཀྐནྟཱ, བྷནྟེ, རཏྟི; ནིཀྑནྟོ པཋམོ ཡཱམོ; ཙིརནིསིནྣཱ ཨཱགནྟུཀཱ བྷིཀྑཱུ; པཊིསམྨོདཏུ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ ཨཱགནྟུཀེཧི བྷིཀྑཱུཧཱི”ཏི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷགཝཱ ཏུཎྷཱི ཨཧོསི།

དུཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ, ནིཀྑནྟེ མཛྫྷིམེ ཡཱམེ, ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ — “ཨབྷིཀྐནྟཱ, བྷནྟེ, རཏྟི; ནིཀྑནྟོ མཛྫྷིམོ ཡཱམོ; ཙིརནིསིནྣཱ ཨཱགནྟུཀཱ བྷིཀྑཱུ; པཊིསམྨོདཏུ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ ཨཱགནྟུཀེཧི བྷིཀྑཱུཧཱི”ཏི། དུཏིཡམྤི ཁོ བྷགཝཱ ཏུཎྷཱི ཨཧོསི།

ཏཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ, ནིཀྑནྟེ པཙྪིམེ ཡཱམེ, ཨུདྡྷསྟེ ཨརུཎེ, ནནྡིམུཁིཡཱ རཏྟིཡཱ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ — “ཨབྷིཀྐནྟཱ, བྷནྟེ, རཏྟི; ནིཀྑནྟོ པཙྪིམོ ཡཱམོ; ཨུདྡྷསྟོ ཨརུཎོ; ནནྡིམུཁཱི རཏྟི; ཙིརནིསིནྣཱ ཨཱགནྟུཀཱ བྷིཀྑཱུ; པཊིསམྨོདཏུ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ, ཨཱགནྟུཀེཧི བྷིཀྑཱུཧཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཏམྷཱ སམཱདྷིམྷཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨཱམནྟེསི – “སཙེ ཁོ ཏྭཾ, ཨཱནནྡ, ཛཱནེཡྻཱསི ཨེཏྟཀམྤི ཏེ ནཔྤཊིབྷཱསེཡྻ [ནཔྤཊིབྷཱཡེཡྻ (?)]། ཨཧཉྩ, ཨཱནནྡ, ཨིམཱནི ཙ པཉྩ བྷིཀྑུསཏཱནི སབྦེཝ ཨཱནེཉྫསམཱདྷིནཱ ནིསཱིདིམྷཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཡསྶ ཛིཏོ ཀཱམཀཎྚཀོ,
ཨཀྐོསོ ཙ ཝདྷོ ཙ བནྡྷནཉྩ།
པབྦཏོཝ [པབྦཏོ ཝིཡ (སཱི॰ སྱཱ॰ པཱི॰)] སོ ཋིཏོ ཨནེཛོ,
སུཁདུཀྑེསུ ན ཝེདྷཏཱི ས བྷིཀྑཱུ”ཏི།། ཏཏིཡཾ།

## ༤. སཱརིཔུཏྟསུཏྟཾ

༢༤. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣོ ཧོཏི པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ པརིམུཁཾ སཏིཾ ཨུཔཊྛཔེཏྭཱ། ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ སཱརིཔུཏྟཾ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣཾ པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ པརིམུཁཾ སཏིཾ ཨུཔཊྛཔེཏྭཱ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཡཐཱཔི པབྦཏོ སེལོ, ཨཙལོ སུཔྤཏིཊྛིཏོ།
ཨེཝཾ མོཧཀྑཡཱ བྷིཀྑུ, པབྦཏོཝ ན ཝེདྷཏཱི”ཏི།། ཙཏུཏྠཾ།

## ༥. མཧཱམོགྒལླཱནསུཏྟཾ

༢༥. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣོ ཧོཏི པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ ཀཱཡགཏཱཡ སཏིཡཱ ཨཛ྄ཛྷཏྟཾ སཱུཔཊྛིཏཱཡ། ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱམོགྒལླཱནཾ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣཾ པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ ཀཱཡགཏཱཡ སཏིཡཱ ཨཛ྄ཛྷཏྟཾ སཱུཔཊྛིཏཱཡ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“སཏི ཀཱཡགཏཱ ཨུཔཊྛིཏཱ,
ཚསུ ཕསྶཱཡཏནེསུ སཾཝུཏོ།
སཏཏཾ བྷིཀྑུ སམཱཧིཏོ,
ཛཉྙཱ ནིབྦཱནམཏྟནོ”ཏི།། པཉྩམཾ།

## ༦. པིལིནྡཝཙྪསུཏྟཾ

༢༦. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ པིལིནྡཝཙྪོ [པིལིནྡིཝཙྪོ (སཱི.)] བྷིཀྑཱུ ཝསལཝཱདེན སམུདཱཙརཏི། ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – "ཨཱཡསྨཱ, བྷནྟེ, པིལིནྡཝཙྪོ བྷིཀྑཱུ ཝསལཝཱདེན སམུདཱཙརཏཱི"ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཉྙཏརཾ བྷིཀྑུཾ ཨཱམནྟེསི – "ཨེཧི ཏྭཾ, བྷིཀྑུ, མམ ཝཙནེན པིལིནྡཝཙྪཾ བྷིཀྑུཾ ཨཱམནྟེཧི – 'སཏྠཱ ཏཾ, ཨཱཝུསོ པིལིནྡཝཙྪ [ཝཙྪ (སྱཱ.)], ཨཱམནྟེཏཱི'"ཏི། "ཨེཝཾ, བྷནྟེ"ཏི ཁོ སོ བྷིཀྑུ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ ཡེནཱཡསྨཱ པིལིནྡཝཙྪོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ པིལིནྡཝཙྪཾ ཨེཏདཝོཙ – "སཏྠཱ ཏཾ, ཨཱཝུསོ པིལིནྡཝཙྪ, ཨཱམནྟེཏཱི"ཏི།

"ཨེཝམཱཝུསོ"ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ པིལིནྡཝཙྪོ ཏསྶ བྷིཀྑུནོ པཊིསྶུཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ ཨཱཡསྨནྟཾ པིལིནྡཝཙྪཾ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ – "སཙྩཾ ཀིར ཏྭཾ, ཝཙྪ, བྷིཀྑཱུ ཝསལཝཱདེན སམུདཱཙརསཱི"ཏི? "ཨེཝཾ, བྷནྟེ"ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨཏོ པིལིནྡཝཙྪསྶ པུབྦེནིཝཱསཾ མནསི ཀརིཏྭཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – "མཱ ཁོ ཏུམྷེ, བྷིཀྑཝེ, ཝཙྪསྶ བྷིཀྑུནོ ཨུཛྫྷཱཡིཏྠ། ན, བྷིཀྑཝེ, ཝཙྪོ དོསནྟརོ བྷིཀྑཱུ ཝསལཝཱདེན སམུདཱཙརཏི། ཝཙྪསྶ, བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུནོ པཉྩ ཛཱཏིསཏཱནི ཨབྦོཀིཎྞཱནི བྲཱཧྨཎཀུལེ པཙྩཱཛཱཏཱནི། སོ ཏསྶ ཝསལཝཱདོ དཱིགྷརཏྟཾ སམུདཱཙིཎྞོ [ཨཛྫྷཱཙིཎྞོ (སྱཱ. པཱི. ཀ. ཨཊྛཀཐཱཡཾ པཱཋནྟརཾ)]། ཏེནཱཡཾ ཝཙྪོ བྷིཀྑཱུ ཝསལཝཱདེན སམུདཱཙརཏཱི"ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

"ཡམྷི ན མཱཡཱ ཝསཏི ན མཱནོ,
ཡོ ཝཱིཏལོབྷོ ཨམམོ ནིརཱསོ།
པནུཎྞཀོདྷོ [པནུནྣཀོདྷོ (པཱི.)] ཨབྷིནིབྦུཏཏྟོ,
སོ བྲཱཧྨཎོ སོ སམཎོ ས བྷིཀྑཱུ"ཏི། ཚཊྛཾ།

## ༧. སཀྐུདཱནསུཏྟཾ

༢༧. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀསྶཔོ པིཔྤལིགུཧཱཡཾ ཝིཧརཏི, སཏྟཱཧཾ ཨེཀཔལླངྐེན ནིསིནྣོ ཧོཏི ཨཉྙཏརཾ [ནིསིནྣོ ཨཉྙཏརཾ (སྱཱ. ཀ.)] སམཱདྷིཾ སམཱཔཛྫིཏྭཱ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀསྶཔོ ཏསྶ སཏྟཱཧསྶ ཨཙྩཡེན ཏམྷཱ སམཱདྷིམྷཱ ཝུཊྛཱསི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ མཧཱཀསྶཔསྶ ཏམྷཱ སམཱདྷིམྷཱ ཝུཊྛིཏསྶ ཨེཏདཧོསི – "ཡཾནཱུནཱཧཾ རཱཛགཧཾ པིཎྜཱཡ པཝིསེཡྻ"ནྟི།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན པཉྩམཏྟཱནི དེཝཏཱསཏཱནི ཨུསྶུཀྐཾ ཨཱཔནྣཱནི ཧོནྟི ཨཱཡསྨཏོ མཧཱཀསྶཔསྶ པིཎྜཔཱཏཔཊིལཱབྷཱཡ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀསྶཔོ ཏཱནི པཉྩམཏྟཱནི དེཝཏཱསཏཱནི པཊིཀྑིཔིཏྭཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ རཱཛགཧཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཨཱཡསྨཏོ མཧཱཀསྶཔསྶ པིཎྜཔཱཏཾ དཱཏུཀཱམོ ཧོཏི། པེསཀཱརཝཎྞཾ ཨབྷིནིམྨིནིཏྭཱ ཏནྟཾ ཝིནཱཏི། སུཛཱ [སུཛཱཏཱ (སྱཱ. པཱི. ཀ.)] ཨསུརཀཉྙཱ ཏསརཾ པཱུརེཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀསྶཔོ རཱཛགཧེ སཔདཱནཾ པིཎྜཱཡ ཙརམཱནོ ཡེན སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ ནིཝེསནཾ ཏེནུཔསངྐམི། ཨདྡསཱ ཁོ སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱཀསྶཔཾ དཱུརཏོཝ ཨཱགཙྪནྟཾ། དིསྭཱན གྷརཱ ནིཀྑམིཏྭཱ པཙྩུགྒནྟྭཱ ཧཏྠཏོ པཏྟཾ གཧེཏྭཱ གྷརཾ པཝིསིཏྭཱ [པཝིསིཏྭཱ (ཀ.)] གྷཊིཡཱ ཨོདནཾ ཨུདྡྷརིཏྭཱ པཏྟཾ པཱུརེཏྭཱ ཨཱཡསྨཏོ མཧཱཀསྶཔསྶ ཨདཱསི། སོ ཨཧོསི པིཎྜཔཱཏོ ཨནེཀསཱུཔོ ཨནེཀབྱཉྫནོ ཨནེཀརསབྱཉྫནོ [ཨནེཀསཱུཔརསབྱཉྫནོ (སཱི. པཱི.)]། ཨཐ ཁོ

ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱཀསྶཔསྶ ཨེཏདཝོཙ – “ཀོ ནུ ཁོ ཨཡཾ སདྡོ ཡསྨཱཡཾ ཨེཝརཱུཔོ ཨེཏྠརཱུཔོ”ཏི ? ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱཀསྶཔསྶ ཨེཏདཝོཙ – “སཀྐོ ཁོ ཨཡཾ དེཝཱནམིནྡོ”ཏི། ཨིཏི ཕོཏིཨུ སཀྐཾ དེཝཱནམིནྡཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀཏཾ ཁོ ཏེ ཨིདཾ, ཀོསིཡ; སཱ [སཀྐ (སཱི. སྱཱ.)] ཕུནཔི ཨེཝཏྟཀཱུཔམཀཱསཱི”ཏི།

“ཨསྨཱཀཾ, བྷནྟེ, ཀཏཾཔ, པུཉྙེན ཨཏྠོ; ཨསྨཱཀཾ པུཉྙེན ཀརཎཱིཡ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ སཀྐོ དེཝཱནམིནྡོ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱཀསྶཔཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ ཝེཧཱསཾ ཨབྦྷུགྒནྟྭཱ ཨཱཀཱསེ ཨནྟལིཀྑེ ཏིཀྑཏྟུཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི – “ཨཧོ དཱནཾ པརམདཱནཾ [པརམཾ དཱནཾ (སཱི. ཀ.)] ཀསྶཔེ སུཔྤཏིཊྛིཏཾ! ཨཧོ དཱནཾ པརམདཱནཾ ཀསྶཔེ སུཔྤཏིཊྛིཏཾ!! ཨཧོ དཱནཾ པརམདཱནཾ ཀསྶཔེ སུཔྤཏིཊྛིཏ”ནྟི!!! ཨསྶོསི ཁོ བྷགཝཱ དིབྦཱཡ སོཏདྷཱཏུཡཱ ཝིསུདྡྷཱཡ ཨཏིཀྐནྟམཱནུསིཀཱཡ སཀྐསྶ དེཝཱནམིནྡསྶ ཝེཧཱསཾ ཨབྦྷུགྒནྟྭཱ ཨཱཀཱསེ ཨནྟལིཀྑེ ཏིཀྑཏྟུཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེནྟསྶ – “ཨཧོ དཱནཾ པརམདཱནཾ ཀསྶཔེ སུཔྤཏིཊྛིཏཾ! ཨཧོ དཱནཾ པརམདཱནཾ ཀསྶཔེ སུཔྤཏིཊྛིཏཾ!! ཨཧོ དཱནཾ པརམདཱནཾ ཀསྶཔེ སུཔྤཏིཊྛིཏ”ནྟི!!!

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“པིཎྜཔཱཏིཀསྶ བྷིཀྑུནོ,

ཨཏྟབྷརསྶ ཨནཉྙཔོསིནོ།

དེཝཱ པིཧཡནྟི ཏཱདིནོ,

ཨུཔསནྟསྶ སདཱ སཏཱིམཏོ”ཏི॥ སཏྟམཾ།

## ༨. པིཎྜཔཱཏིཀསུཏྟཾ

༢༨. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སམྦཧུལཱནཾ བྷིཀྑཱུནཾ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱནཾ ཀརེརིམཎྜལམཱལེ སནྣིསིནྣཱནཾ སནྣིཔཏིཏཱནཾ ཨཡམནྟརཱཀཐཱ ཨུདཔཱདི –

“པིཎྜཔཱཏིཀོ, ཨཱཝུསོ, བྷིཀྑུ པིཎྜཱཡ ཙརནྟོ ལབྷཏི ཀཱལེན ཀཱལཾ མནཱཔིཀེ ཙཀྑུནཱ རཱུཔེ པསྶིཏུཾ, ལབྷཏི ཀཱལེན ཀཱལཾ མནཱཔིཀེ སོཏེན སདྡེ སོཏུཾ, ལབྷཏི ཀཱལེན ཀཱལཾ མནཱཔིཀེ གྷཱནེན གནྡྷེ གྷཱཡིཏུཾ, ལབྷཏི ཀཱལེན ཀཱལཾ མནཱཔིཀེ ཛིཝ྄ཧཱཡ རསེ སཱཡིཏུཾ, ལབྷཏི ཀཱལེན ཀཱལཾ མནཱཔིཀེ ཀཱཡེན ཕོཊྛབྦེ ཕུསིཏུཾ། པིཎྜཔཱཏིཀོ, ཨཱཝུསོ, བྷིཀྑུ སཀྐཏོ གརུཀཏོ མཱནིཏོ པཱུཛིཏོ ཨཔཙིཏོ པིཎྜཱཡ ཙརཏི། ཧནྡཱཝུསོ, མཡམྤི པིཎྜཔཱཏིཀཱ ཧོམ། མཡམྤི ལཙྪཱམ ཀཱལེན ཀཱལཾ མནཱཔིཀེ ཙཀྑུནཱ རཱུཔེ པསྶིཏུཾ, མཡམྤི ལཙྪཱམ ཀཱལེན ཀཱལཾ མནཱཔིཀེ སོཏེན སདྡེ སོཏུཾ, མཡམྤི ལཙྪཱམ ཀཱལེན ཀཱལཾ མནཱཔིཀེ གྷཱནེན གནྡྷེ གྷཱཡིཏུཾ, མཡམྤི ལཙྪཱམ ཀཱལེན ཀཱལཾ མནཱཔིཀེ ཛིཝ྄ཧཱཡ རསེ སཱཡིཏུཾ, མཡམྤི ལཙྪཱམ ཀཱལེན ཀཱལཾ མནཱཔིཀེ ཀཱཡེན ཕོཊྛབྦེ ཕུསིཏུཾ; མཡམྤི སཀྐཏཱ གརུཀཏཱ མཱནིཏཱ པཱུཛིཏཱ ཨཔཙིཏཱ པིཎྜཱཡ ཙརིསྶཱམཱ”ཏི། ཨཡཉྩརཧི ཏེསཾ བྷིཀྑཱུནཾ ཨནྟརཱཀཐཱ ཧོཏི ཝིཔྤཀཏཱ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ སཱཡནྷསམཡཾ པཊིསལླཱནཱ ཝུཊྛིཏོ ཡེན ཀརེརིམཎྜལམཱལོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ པཉྙཏྟེ ཨཱསནེ ནིསཱིདི། ནིསཛྫ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – “ཀཱཡ ནུཏྠ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཏརཧི ཀཐཱཡ སནྣིསིནྣཱ, ཀཱ ཙ པན ཝོ ཨནྟརཱཀཐཱ ཝིཔྤཀཏཱ”ཏི?

“ཨིདྷ, བྷནྟེ, ཨམྷཱཀཾ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱནཾ ཀརེརིམཎྜལམཱལེ སནྣིསིནྣཱནཾ སནྣིཔཏིཏཱནཾ ཨཡམནྟརཱཀཐཱ ཨུདཔཱདི –

‘པིཎྜཔཱཏིཀོ, ཨཱཝུསོ, བྷིཀྑུ པིཎྜཱཡ ཙརནྟོ ལབྷཏི ཀཱལེན ཀཱལཾ མནཱཔིཀེ ཙཀྑུནཱ རཱུཔེ པསྶིཏུཾ, ལབྷཏི ཀཱལེན ཀཱལཾ མནཱཔིཀེ སོཏེན སདྡེ སོཏུཾ, ལབྷཏི ཀཱལེན ཀཱལཾ མནཱཔིཀེ གྷཱནེན གནྡྷེ གྷཱཡིཏུཾ, ལབྷཏི ཀཱལེན ཀཱལཾ མནཱཔིཀེ ཛིཝ྄ཧཱཡ རསེ སཱཡིཏུཾ, ལབྷཏི ཀཱལེན ཀཱལཾ མནཱཔིཀེ ཀཱཡེན ཕོཊྛབྦེ ཕུསིཏུཾ།

པིཎྜཔཱཏིཀོ, ཨཱཝུསོ, བྷིཀྑུ སཀྐཏོ གརུཀཏོ མཱནིཏོ པཱུཛིཏོ ཨཔཙིཏོ པིཎྜཱཡ ཙརཏི། ཧནྡཱཝུསོ, མཡམྤི པིཎྜཔཱཏིཀཱ ཧོམ། མཡམྤི ལཙྪཱམ ཀཱལེན ཀཱལཾ མནཱཔིཀེ ཙཀྑུནཱ རཱུཔེ པསྶིཏུཾ...པེ॰... ཀཱཡེན ཕོཊྛབྦེ ཕུསིཏུཾ། མཡམྤི སཀྐཏཱ གརུཀཏཱ མཱནིཏཱ པཱུཛིཏཱ ཨཔཙིཏཱ པིཎྜཱཡ ཙརིསྶཱམཱ'ཏི། ཨཡཾ ཁོ ནོ, བྷནྟེ, ཨནྟརཱཀཐཱ ཝིཔྤཀཏཱ, ཨཐ བྷགཝཱ ཨནུཔྤཏྟོ"ཏི།

"ན ཁྭེཏཾ, བྷིཀྑཝེ, ཏུམྷཱཀཾ པཏིརཱུཔཾ ཀུལཔུཏྟཱནཾ སདྡྷཱ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛིཏཱནཾ ཡཾ ཏུམྷེ ཨེཝརཱུཔིཾ ཀཐཾ ཀཐེཡྻཱཐ། སནྣིཔཏིཏཱནཾ ཝོ, བྷིཀྑཝེ, དྭཡཾ ཀརཎཱིཡཾ – དྷམྨཱི ཝཱ ཀཐཱ ཨརིཡོ ཝཱ ཏུཎྷཱིབྷཱཝོ"ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

"པིཎྜཔཱཏིཀསྶ བྷིཀྑུནོ,
ཨཏྟབྷརསྶ ཨནཉྙཔོསིནོ།
དེཝཱ པིཧཡནྟི ཏཱདིནོ,
ནོ ཙེ སདྡསིལོཀནིསྶིཏོ"ཏི།། ཨཊྛམཾ།

### ༩. སིཔྤསུཏྟཾ

༢༩. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སམྦཧུལཱནཾ བྷིཀྑཱུནཾ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱནཾ མཎྜལམཱལེ སནྣིསིནྣཱནཾ སནྣིཔཏིཏཱནཾ ཨཡམནྟརཱཀཐཱ ཨུདཔཱདི – "ཀོ ནུ ཁོ, ཨཱཝུསོ, སིཔྤཾ ཛཱནཱཏི? ཀོ ཀིཾ སིཔྤཾ སིཀྑི? ཀཏམཾ སིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ"ནྟི?

ཏཏྠེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – "ཧཏྠིསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ"ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – "ཨསྶསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ"ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – "རཐསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ"ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – "དྷནུསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ"ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – "ཐརུསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ"ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – "མུདྡཱསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ"ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – "གཎནཱསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ"ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – "སངྑཱནསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ"ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – "ལེཁཱསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ"ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – "ཀཱཝེཡྻསིཔྤཾ [ཀཱབྱསིཔྤཾ (སྱཱ॰)] སིཔྤཱནཾ ཨགྒ"ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – "ལོཀཱཡཏསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ"ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – "ཁཏྟཝིཛྫཱསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ"ནྟི། ཨཡཉྩརཧི ཏེསཾ བྷིཀྑཱུནཾ ཨནྟརཱཀཐཱ ཧོཏི ཝིཔྤཀཏཱ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ སཱཡནྷསམཡཾ པཊིསལླཱནཱ ཝུཊྛིཏོ ཡེན མཎྜལམཱལོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ པཉྙཏྟེ ཨཱསནེ ནིསཱིདི། ནིསཛྫ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – "ཀཱཡ ནུཏྠ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཏརཧི ཀཐཱཡ སནྣིསིནྣཱ, ཀཱ ཙ པན ཝོ ཨནྟརཱཀཐཱ ཝིཔྤཀཏཱ"ཏི?

"ཨིདྷ, བྷནྟེ, ཨམྷཱཀཾ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱནཾ མཎྜལམཱལེ སནྣིསིནྣཱནཾ ཨཡམནྟརཱཀཐཱ ཨུདཔཱདི – 'ཀོ ནུ ཁོ, ཨཱཝུསོ, སིཔྤཾ ཛཱནཱཏི? ཀོ ཀིཾ སིཔྤཾ སིཀྑི? ཀཏམཾ སིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ'ནྟི?

"ཏཏྠེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – 'ཧཏྠིསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ'ནྟི། ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – 'ཨསྶསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ'ནྟི; ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – 'རཐསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ'ནྟི; ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – 'དྷནུསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ'ནྟི; ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – 'ཐརུསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ'ནྟི, ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – 'མུདྡཱསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ'ནྟི ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – 'གཎནཱསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ'ནྟི; ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – 'སངྑཱནསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ'ནྟི; ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – 'ལེཁཱསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ

ཨགྒ'ནྟི; ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – 'ཀཱཝེཡྻསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ'ནྟི; ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – 'ལོཀཱཡཏསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ'ནྟི; ཨེཀཙྩེ ཨེཝམཱཧཾསུ – 'ཁཏྟཝིཛྫཱསིཔྤཾ སིཔྤཱནཾ ཨགྒ'ནྟི། ཨཡཾ ཁོ ནོ, བྷནྟེ, ཨནྟརཱཀཐཱ ཝིཔྤཀཏཱ, ཨཐ བྷགཝཱ ཨནུཔྤཏྟོ"ཏི།

"ན ཁྭེཏཾ, བྷིཀྑཝེ, ཏུམྷཱཀཾ པཏིརཱུཔཾ ཀུལཔུཏྟཱནཾ སདྡྷཱ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛིཏཱནཾ ཡཾ ཏུམྷེ ཨེཝརཱུཔིཾ ཀཐཾ ཀཐེཡྻཱཐ། སནྣིཔཏིཏཱནཾ ཝོ, བྷིཀྑཝེ, དྭཡཾ ཀརཎཱིཡཾ – དྷམྨཱི ཝཱ ཀཐཱ ཨརིཡོ ཝཱ ཏུཎྷཱིབྷཱཝོ"ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

"ཨསིཔྤཛཱིཝཱི ལཧུ ཨཏྠཀཱམོ,
ཡཏིནྡྲིཡོ སབྦདྷི ཝིཔྤམུཏྟོ།
ཨནོཀསཱརཱི ཨམམོ ནིརཱསོ,
ཧིཏྭཱ མཱནཾ ཨེཀཙརོ ས བྷིཀྑཱུ"ཏི།། ནཝམཾ།

## ༡༠. ལོཀསུཏྟཾ

༣༠. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཨུརུཝེལཱཡཾ ཝིཧརཏི ནཛྫཱ ནེརཉྫརཱཡ ཏཱིརེ བོདྷིརུཀྑམཱུལེ པཋམཱབྷིསམྦུདྡྷོ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ སཏྟཱཧཾ ཨེཀཔལླངྐེན ནིསིནྣོ ཧོཏི ཝིམུཏྟིསུཁཔཊིསཾཝེདཱི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཏསྶ སཏྟཱཧསྶ ཨཙྩཡེན ཏམྷཱ སམཱདྷིམྷཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ བུདྡྷཙཀྑུནཱ ལོཀཾ ཝོལོཀེསི། ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ བུདྡྷཙཀྑུནཱ ཝོལོཀེནྟོ སཏྟེ ཨནེཀེཧི སནྟཱཔེཧི སནྟཔྤམཱནེ, ཨནེཀེཧི ཙ པརིལཱཧེཧི པརིཌཡ྄ཧམཱནེ – རཱགཛེཧི, དོསཛེཧི, མོཧཛེཧི [མོཧཛེཧིཔཱིཏི (སྱཱ)]།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

"ཨཡཾ ལོཀོ སནྟཱཔཛཱཏོ,
ཕསྶཔརེཏོ རོགཾ ཝདཏི ཨཏྟཏོ།
ཡེན ཡེན ཧི མཉྙཏི [ཡེན ཧི མཉྙཏི (སཱི॰ པཱི॰)],
ཏཏོ ཏཾ ཧོཏི ཨཉྙཐཱ།།

"ཨཉྙཐཱབྷཱཝཱི བྷཝསཏྟོ ལོཀོ,
བྷཝཔརེཏོ བྷཝམེཝཱབྷིནནྡཏི།
ཡདབྷིནནྡཏི ཏཾ བྷཡཾ,
ཡསྶ བྷཱཡཏི ཏཾ དུཀྑཾ།
བྷཝཝིཔྤཧཱནཱཡ ཁོ པནིདཾ བྲཧྨཙརིཡཾ ཝུསྶཏཱི"ཏི།།

“‘ཡེ ཧི ཀེཙི སམཎཱ ཝཱ བྲཱཧྨཎཱ ཝཱ བྷཝེན བྷཝསྶ ཝིཔྤམོཀྑམཱཧཾསུ, སབྦེ ཏེ ཨཝིཔྤམུཏྟཱ བྷཝསྨཱ’ཏི ཝདཱམི། ‘ཡེ ཝཱ པན ཀེཙི སམཎཱ ཝཱ བྲཱཧྨཎཱ ཝཱ ཝིབྷཝེན བྷཝསྶ ནིསྶརཎམཱཧཾསུ, སབྦེ ཏེ ཨནིསྶཊཱ བྷཝསྨཱ’ཏི ཝདཱམི།

“ཨུཔདྷིཉྷི པཊིཙྩ དུཀྑམིདཾ སམྦྷོཏི, སབྦུཔཱདཱནཀྑཡཱ ནཏྠི དུཀྑསྶ སམྦྷཝོ། ལོཀམིམཾ པསྶ; པུཐཱུ ཨཝིཛྫཱཡ པརེཏཱ བྷཱུཏཱ བྷཱུཏརཏཱ ཨཔརིམུཏྟཱ; ཡེ ཧི ཀེཙི བྷཝཱ སབྦདྷི སབྦཏྠཏཱཡ སབྦེ ཏེ བྷཝཱ ཨནིཙྩཱ དུཀྑཱ ཝིཔརིཎཱམདྷམྨཱ”ཏི།

“ཨེཝམེཏཾ ཡཐཱབྷཱུཏཾ, སམྨཔྤཉྙཱཡ པསྶཏོ།
བྷཝཏཎྷཱ པཧཱིཡཏི, ཝིབྷཝཾ ནཱབྷིནནྡཏི།།

“སབྦསོ ཏཎྷཱནཾ ཁཡཱ,
ཨསེསཝིརཱགནིརོདྷོ ནིབྦཱནཾ།
ཏསྶ ནིབྦུཏསྶ བྷིཀྑུནོ,
ཨནུཔཱདཱ [ཨནུཔཱདཱན (སཱི.)] པུནབྦྷཝོ ན ཧོཏི།
ཨབྷིབྷཱུཏོ མཱརོ ཝིཛིཏསངྒཱམོ,
ཨུཔཙྩགཱ སབྦབྷཝཱནི ཏཱདཱི”ཏི།། དསམཾ།

## ནནྡཝགྒོ ཏཏིཡོ ནིཊྛིཏོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

ཀམྨཾ ནནྡོ ཡསོཛོ ཙ, སཱརིཔུཏྟོ ཙ ཀོལིཏོ།
པིལིནྡོ [པིལིནྡི (སཱི.)] ཀསྶཔོ པིཎྜོ, སིཔྤཾ ལོཀེན ཏེ དསཱཏི།།

# ༨. མེགྷིཡཝགྒོ

## ༡. མེགྷིཡསུཏྟཾ

༢༧. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཙཱལིཀཱཡཾ ཝིཧརཏི ཙཱལིཀེ པབྦཏེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ མེགྷིཡོ བྷགཝཏོ ཨུཔཊྛཱཀོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མེགྷིཡོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མེགྷིཡོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨིཙྪཱམཧཾ, བྷནྟེ, ཛནྟུགཱམཾ པིཎྜཱཡ པཝིསིཏུ”ནྟི། “ཡསྶདཱནི ཏྭཾ, མེགྷིཡ, ཀཱལཾ མཉྙསཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མེགྷིཡོ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ ཛནྟུགཱམཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི། ཛནྟུགཱམེ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟོ ཡེན ཀིམིཀཱལཱཡ ནདིཡཱ ཏཱིརཾ ཏེནུཔསངྐམི། [ཨུཔསངྐམིཏྭཱ (སྱཱ) ཨ. ནི. ༩.༣ པསྶིཏབྦཾ] ཨདྡསཱ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མེགྷིཡོ [ཨུཔསངྐམིཏྭཱ (སྱཱ) ཨ. ནི. ༩.༣ པསྶིཏབྦཾ] ཀིམིཀཱལཱཡ ནདིཡཱ ཏཱིརེ ཛངྒྷཱཝིཧཱརཾ [ཛངྒྷཝིཧཱརཾ (ཀ.)] ཨནུཙངྐམམཱནོ ཨནུཝིཙརམཱནོ [ཨནུཝིཙརམཱནོ ཨདྡསཱ ཁོ (སཱི. སྱཱ. པཱི.), ཨནུཝིཙརམཱནོ ཨདྡས (ཀ.)] ཨམྦཝནཾ པཱསཱདིཀཾ མནུཉྙཾ རམཎཱིཡཾ། དིསྭཱནསྶ ཨེཏདཧོསི – “པཱསཱདིཀཾ ཝཏིདཾ ཨམྦཝནཾ མནུཉྙཾ [ཨིདཾ པདཾ སཱིཧལཔོཏྠཀེསུ ནཏྠི, ཨཊྛཀཐེཔི] རམཎཱིཡཾ། ཨལཾ ཝཏིདཾ ཀུལཔུཏྟསྶ པདྷཱནཏྠིཀསྶ པདྷཱནཱཡ། སཙེ མཾ བྷགཝཱ ཨནུཛཱནེཡྻ, ཨཱགཙྪེཡྻཱཧཾ ཨིམཾ ཨམྦཝནཾ པདྷཱནཱཡཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མེགྷིཡོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མེགྷིཡོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ –

“ཨིདྷཱཧཾ, བྷནྟེ, པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ ཛནྟུགཱམཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསིཾ། ཛནྟུགཱམེ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟོ ཡེན ཀིམིཀཱལཱཡ ནདིཡཱ ཏཱིརཾ ཏེནུཔསངྐམིཾ [ཨུཔསངྐམིཏྭཱ (སྱཱ)]། ཨདྡསཾ ཁོ ཨཧཾ, བྷནྟེ [ཨུཔསངྐམིཏྭཱ (སྱཱ)], ཀིམིཀཱལཱཡ ནདིཡཱ ཏཱིརེ ཛངྒྷཱཝིཧཱརཾ ཨནུཙངྐམམཱནོ ཨནུཝིཙརམཱནོ [ཨནུཝིཙརམཱནོ ཨདྡསཾ (སྱཱ)] ཨམྦཝནཾ པཱསཱདིཀཾ མནུཉྙཾ རམཎཱིཡཾ། དིསྭཱན མེ ཨེཏདཧོསི – ‘པཱསཱདིཀཾ ཝཏིདཾ ཨམྦཝནཾ མནུཉྙཾ རམཎཱིཡཾ། ཨལཾ ཝཏིདཾ ཀུལཔུཏྟསྶ པདྷཱནཏྠིཀསྶ པདྷཱནཱཡ། སཙེ མཾ བྷགཝཱ ཨནུཛཱནེཡྻ, ཨཱགཙྪེཡྻཱཧཾ ཨིམཾ ཨམྦཝནཾ པདྷཱནཱཡཱ’ཏི། སཙེ མཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ ཨནུཛཱནཱཏི [ཨནུཛཱནེཡྻ (ཨ. ནི. ༩.༣)], གཙྪེཡྻཱཧཾ ཏཾ ཨམྦཝནཾ པདྷཱནཱཡཱ”ཏི།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ མེགྷིཡཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཱགམེཧི ཏཱཝ, མེགྷིཡ, ཨེཀཀམྷི [ཨེཀཀམྷཱ (སཱི. པཱི.), ཨེཀཀོམྷི (སྱཱ.)] ཏཱཝ, ཡཱཝ ཨཉྙོཔི ཀོཙི བྷིཀྑུ ཨཱགཙྪཏཱི”ཏི།

དུཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ མེགྷིཡོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “བྷགཝཏོ, བྷནྟེ, ནཏྠི ཀིཉྩི ཨུཏྟརི [ཨུཏྟརིཾ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཀརཎཱིཡཾ, ནཏྠི ཀཏསྶ པཏིཙཡོ། མཡ྄ཧཾ ཁོ པན, བྷནྟེ, ཨཏྠི ཨུཏྟརི ཀརཎཱིཡཾ, ཨཏྠི ཀཏསྶ པཏིཙཡོ། སཙེ མཾ བྷགཝཱ ཨནུཛཱནཱཏི, གཙྪེཡྻཱཧཾ ཏཾ ཨམྦཝནཾ པདྷཱནཱཡཱ”ཏི། དུཏིཡམྤི ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ མེགྷིཡཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཱགམེཧི ཏཱཝ, མེགྷིཡ, ཨེཀཀམྷི ཏཱཝ, ཡཱཝ ཨཉྙོཔི ཀོཙི བྷིཀྑུ ཨཱགཙྪཏཱི”ཏི།

ཏཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ མེགྷིཡོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “བྷགཝཏོ, བྷནྟེ, ནཏྠི ཀིཉྩི ཨུཏྟརི ཀརཎཱིཡཾ, ནཏྠི ཀཏསྶ པཏིཙཡོ། མཡ྄ཧཾ ཁོ པན, བྷནྟེ, ཨཏྠི ཨུཏྟརི ཀརཎཱིཡཾ, ཨཏྠི ཀཏསྶ པཏིཙཡོ། སཙེ མཾ བྷགཝཱ ཨནུཛཱནཱཏི, གཙྪེཡྻཱཧཾ ཏཾ ཨམྦཝནཾ པདྷཱནཱཡཱ”ཏི། “པདྷཱནནྟི ཁོ, མེགྷིཡ, ཝདམཱནཾ ཀིནྟི ཝདེཡྻཱམ? ཡསྶདཱནི ཏྭཾ, མེགྷིཡ, ཀཱལཾ མཉྙསཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མེགྷིཡོ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ ཡེན ཏཾ ཨམྦཝནཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཾ ཨམྦཝནཾ ཨཛ྄ཛྷོགཱཧེཏྭཱ [ཨཛ྄ཛྷོགཧེཏྭཱ (སཱི. སྱཱ. པཱི.)] ཨཉྙཏརསྨིཾ རུཀྑམཱུལེ དིཝཱཝིཧཱརཾ ནིསཱིདི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ མེགྷིཡསྶ ཏསྨིཾ ཨམྦཝནེ ཝིཧརནྟསྶ ཡེབྷུཡྻེན ཏཡོ པཱཔཀཱ ཨཀུསལཱ ཝིཏཀྐཱ སམུདཱཙརནྟི, སེཡྻཐིདཾ — ཀཱམཝིཏཀྐོ, བྱཱཔཱདཝིཏཀྐོ, ཝིཧིཾསཱཝིཏཀྐོ [ཝིཏཀྐཱཏི (སཱི. པཱི. ཀ.)]།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ མེགྷིཡསྶ ཨེཏདཧོསི — "ཨཙྪརིཡཾ ཝཏ བྷོ, ཨབྦྷུཏཾ ཝཏ བྷོ! སདྡྷཱཡ ཙ ཝཏམྷཱ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛིཏཱ། ཨཐ ཙ པནིམེཧི ཏཱིཧི པཱཔཀེཧི ཨཀུསལེཧི ཝིཏཀྐེཧི ཨནྭཱསཏྟཱ, སེཡྻཐིདཾ — ཀཱམཝིཏཀྐེན, བྱཱཔཱདཝིཏཀྐེན, ཝིཧིཾསཱཝིཏཀྐེན"།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མེགྷིཡོ སཱཡནྷསམཡཾ པཊིསལླཱནཱ ཝུཊྛིཏོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མེགྷིཡོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ — "ཨིདྷ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, ཏསྨིཾ ཨམྦཝནེ ཝིཧརཏོ ཡེབྷུཡྻེན ཏཡོ པཱཔཀཱ ཨཀུསལཱ ཝིཏཀྐཱ སམུདཱཙརནྟི, སེཡྻཐིདཾ — ཀཱམཝིཏཀྐོ, བྱཱཔཱདཝིཏཀྐོ, ཝིཧིཾསཱཝིཏཀྐོ། ཏསྶ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, ཨེཏདཧོསི — 'ཨཙྪརིཡཾ ཝཏ, བྷོ, ཨབྦྷུཏཾ ཝཏ, བྷོ! སདྡྷཱཡ ཙ ཝཏམྷཱ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛིཏཱ། ཨཐ ཙ པནིམེཧི ཏཱིཧི པཱཔཀེཧི ཨཀུསལེཧི ཝིཏཀྐེཧི ཨནྭཱསཏྟཱ, སེཡྻཐིདཾ — ཀཱམཝིཏཀྐེན, བྱཱཔཱདཝིཏཀྐེན, ཝིཧིཾསཱཝིཏཀྐེན'"།

"ཨཔརིཔཀྐཱཡ , མེགྷིཡ, ཙེཏོཝིམུཏྟིཡཱ པཉྩ དྷམྨཱ པརིཔཱཀཱཡ སཾཝཏྟནྟི། ཀཏམེ པཉྩ?

"ཨིདྷ, མེགྷིཡ, བྷིཀྑུ ཀལྱཱཎམིཏྟོ ཧོཏི ཀལྱཱཎསཧཱཡོ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐོ། ཨཔརིཔཀྐཱཡ, མེགྷིཡ, ཙེཏོཝིམུཏྟིཡཱ ཨཡཾ པཋམོ དྷམྨོ པརིཔཱཀཱཡ སཾཝཏྟཏི།

"པུན ཙཔརཾ, མེགྷིཡ, བྷིཀྑུ སཱིལཝཱ ཧོཏི, པཱཏིམོཀྑསཾཝརསཾཝུཏོ ཝིཧརཏི ཨཱཙཱརགོཙརསམྤནྣོ, ཨཎུམཏྟེསུ ཝཛྫེསུ བྷཡདསྶཱཝཱི, སམཱདཱཡ སིཀྑཏི སིཀྑཱཔདེསུ། ཨཔརིཔཀྐཱཡ, མེགྷིཡ, ཙེཏོཝིམུཏྟིཡཱ ཨཡཾ དུཏིཡོ དྷམྨོ པརིཔཱཀཱཡ སཾཝཏྟཏི།

"པུན ཙཔརཾ, མེགྷིཡ, བྷིཀྑུ ཡཱཡཾ ཀཐཱ ཨབྷིསལླེཁིཀཱ ཙེཏོཝིཝརཎསཔྤཱཡཱ ཨེཀནྟནིབྦིདཱཡ ཝིརཱགཱཡ ནིརོདྷཱཡ ཨུཔསམཱཡ ཨབྷིཉྙཱཡ སམྦོདྷཱཡ ནིབྦཱནཱཡ སཾཝཏྟཏི, སེཡྻཐིདཾ — ཨཔྤིཙྪཀཐཱ, སནྟུཊྛིཀཐཱ, པཝིཝེཀཀཐཱ, ཨསཾསགྒཀཐཱ, ཝཱིརིཡཱརམྦྷཀཐཱ, སཱིལཀཐཱ, སམཱདྷིཀཐཱ, པཉྙཱཀཐཱ, ཝིམུཏྟིཀཐཱ, ཝིམུཏྟིཉཱཎདསྶནཀཐཱ; ཨེཝརཱུཔཱཡ ཀཐཱཡ ནིཀཱམལཱབྷཱི ཧོཏི ཨཀིཙྪལཱབྷཱི ཨཀསིརལཱབྷཱི། ཨཔརིཔཀྐཱཡ, མེགྷིཡ, ཙེཏོཝིམུཏྟིཡཱ ཨཡཾ ཏཏིཡོ དྷམྨོ པརིཔཱཀཱཡ སཾཝཏྟཏི།

"པུན ཙཔརཾ , མེགྷིཡ, བྷིཀྑུ ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ ཝིཧརཏི, ཨཀུསལཱནཾ དྷམྨཱནཾ པཧཱནཱཡ, ཀུསལཱནཾ དྷམྨཱནཾ ཨུཔསམྤདཱཡ [ཨུཔྤཱདཱཡ (སཱི.)], ཐཱམཝཱ དལ྄ཧཔརཀྐམོ ཨནིཀྑིཏྟདྷུརོ ཀུསལེསུ དྷམྨེསུ། ཨཔརིཔཀྐཱཡ, མེགྷིཡ, ཙེཏོཝིམུཏྟིཡཱ ཨཡཾ ཙཏུཏྠོ དྷམྨོ པརིཔཱཀཱཡ སཾཝཏྟཏི།

"པུན ཙཔརཾ, མེགྷིཡ, བྷིཀྑུ པཉྙཝཱ ཧོཏི ཨུདཡཏྠགཱམིནིཡཱ པཉྙཱཡ སམནྣཱགཏོ ཨརིཡཱཡ ནིབྦེདྷིཀཱཡ སམྨཱ དུཀྑཀྑཡགཱམིནིཡཱ། ཨཔརིཔཀྐཱཡ, མེགྷིཡ, ཙེཏོཝིམུཏྟིཡཱ ཨཡཾ པཉྩམོ དྷམྨོ པརིཔཱཀཱཡ སཾཝཏྟཏི། ཨཔརིཔཀྐཱཡ, མེགྷིཡ, ཙེཏོཝིམུཏྟིཡཱ ཨིམེ པཉྩ དྷམྨཱ པརིཔཱཀཱཡ སཾཝཏྟནྟི།

"ཀལྱཱཎམིཏྟསྶེཏཾ , མེགྷིཡ, བྷིཀྑུནོ པཱཊིཀངྑཾ ཀལྱཱཎསཧཱཡསྶ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐསྶ ཡཾ སཱིལཝཱ བྷཝིསྶཏི, པཱཏིམོཀྑསཾཝརསཾཝུཏོ ཝིཧརིསྶཏི, ཨཱཙཱརགོཙརསམྤནྣོ, ཨཎུམཏྟེསུ ཝཛྫེསུ བྷཡདསྶཱཝཱི, སམཱདཱཡ སིཀྑིསྶཏི སིཀྑཱཔདེསུ།

"ཀལྱཱཎམིཏྟསྶེཏཾ , མེགྷིཡ, བྷིཀྑུནོ པཱཊིཀངྑཾ ཀལྱཱཎསཧཱཡསྶ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐསྶ ཡཾ ཡཱཡཾ ཀཐཱ ཨབྷིསལླེཁིཀཱ ཙེཏོཝིཝརཎསཔྤཱཡཱ ཨེཀནྟནིབྦིདཱཡ ཝིརཱགཱཡ ནིརོདྷཱཡ ཨུཔསམཱཡ ཨབྷིཉྙཱཡ སམྦོདྷཱཡ ནིབྦཱནཱཡ སཾཝཏྟཏི, སེཡྻཐིདཾ — ཨཔྤིཙྪཀཐཱ, སནྟུཊྛིཀཐཱ, པཝིཝེཀཀཐཱ, ཨསཾསགྒཀཐཱ, ཝཱིརིཡཱརམྦྷཀཐཱ, སཱིལཀཐཱ, སམཱདྷིཀཐཱ, པཉྙཱཀཐཱ, ཝིམུཏྟིཀཐཱ, ཝིམུཏྟིཉཱཎདསྶནཀཐཱ; ཨེཝརཱུཔཱཡ ཀཐཱཡ ནིཀཱམལཱབྷཱི བྷཝིསྶཏི ཨཀིཙྪལཱབྷཱི ཨཀསིརལཱབྷཱི།

“ཀལྱཱཎམིཏྟསྶེཏཾ, མེགྷིཡ, བྷིཀྑུནོ པཱཊིཀངྑཾ ཀལྱཱཎསཧཱཡསྶ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐསྶ ཡཾ ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ ཝིཧརིསྶཏི ཨཀུསལཱནཾ དྷམྨཱནཾ པཧཱནཱཡ, ཀུསལཱནཾ དྷམྨཱནཾ ཨུཔསམྤདཱཡ, ཐཱམཝཱ དལ྄ཧཔརཀྐམོ ཨནིཀྑིཏྟདྷུརོ ཀུསལེསུ དྷམྨེསུ།

“ཀལྱཱཎམིཏྟསྶེཏཾ, མེགྷིཡ, བྷིཀྑུནོ པཱཊིཀངྑཾ ཀལྱཱཎསཧཱཡསྶ ཀལྱཱཎསམྤཝངྐསྶ ཡཾ པཉྙཝཱ བྷཝིསྶཏི, ཨུདཡཏྠགཱམིནིཡཱ པཉྙཱཡ སམནྣཱགཏོ ཨརིཡཱཡ ནིབྦེདྷིཀཱཡ སམྨཱ དུཀྑཀྑཡགཱམིནིཡཱ།

“ཏེན ཙ པན, མེགྷིཡ, བྷིཀྑུནཱ ཨིམེསུ པཉྩསུ དྷམྨེསུ པཏིཊྛཱཡ ཙཏྟཱརོ དྷམྨཱ ཨུཏྟརི བྷཱཝེཏབྦཱ — ཨསུབྷཱ བྷཱཝེཏབྦཱ རཱགསྶ པཧཱནཱཡ, མེཏྟཱ བྷཱཝེཏབྦཱ བྱཱཔཱདསྶ པཧཱནཱཡ, ཨཱནཱཔཱནསྶཏི བྷཱཝེཏབྦཱ ཝིཏཀྐུཔཙྪེདཱཡ, ཨནིཙྩསཉྙཱ བྷཱཝེཏབྦཱ ཨསྨིམཱནསམུགྒྷཱཏཱཡ། ཨནིཙྩསཉྙིནོ ཧི, མེགྷིཡ, ཨནཏྟསཉྙཱ སཎྛཱཏི, ཨནཏྟསཉྙཱི ཨསྨིམཱནསམུགྒྷཱཏཾ པཱཔུཎཱཏི དིཊྛེཝ དྷམྨེ ནིབྦཱན”ནྟི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི —

“ཁུདྡཱ ཝིཏཀྐཱ སུཁུམཱ ཝིཏཀྐཱ,
ཨནུགཏཱ [ཨནུགྒཏཱ (སཱི. ཀ. ཨཊྛཀཐཱཡཾ པཱཋནྟརཾ)] མནསོ ཨུཔྤིལཱཝཱ [ཨུབྦིལཱཔཱ (སཱི. སྱཱ. པཱི.)]།
ཨེཏེ ཨཝིདྭཱ མནསོ ཝིཏཀྐེ,
ཧུརཱ ཧུརཾ དྷཱཝཏི བྷནྟཙིཏྟོ॥

“ཨེཏེ ཙ ཝིདྭཱ མནསོ ཝིཏཀྐེ,
ཨཱཏཱཔིཡོ སཾཝརཏཱི སཏཱིམཱ།
ཨནུགཏེ མནསོ ཨུཔྤིལཱཝེ,
ཨསེསམེཏེ པཛཧཱསི བུདྡྷོ”ཏི॥ པཋམཾ།

## ༢. ཨུདྡྷཏསུཏྟཾ

༣༢. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཀུསིནཱརཱཡཾ ཝིཧརཏི ཨུཔཝཏྟནེ མལླཱནཾ སཱལཝནེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ཨརཉྙཀུཊིཀཱཡཾ ཝིཧརནྟི ཨུདྡྷཏཱ ཨུནྣལཱ ཙཔལཱ མུཁརཱ ཝིཀིཎྞཝཱཙཱ མུཊྛསྶཏཱིནོ ཨསམྤཛཱནཱ ཨསམཱཧིཏཱ ཝིབྦྷནྟཙིཏྟཱ པཱཀཏིནྡྲིཡཱ།

ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཏེ སམྦཧུལེ བྷིཀྑཱུ ཨཝིདཱུརེ ཨརཉྙཀུཊིཀཱཡཾ ཝིཧརནྟེ ཨུདྡྷཏེ ཨུནྣལེ ཙཔལེ མུཁརེ ཝིཀིཎྞཝཱཙེ མུཊྛསྶཏཱིནེ ཨསམྤཛཱནེ ཨསམཱཧིཏེ ཝིབྦྷནྟཙིཏྟེ པཱཀཏིནྡྲིཡེ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི —

“ཨརཀྑིཏེན ཀཱཡེན [ཙིཏྟེན (ནེཏྟིཡཾ)], མིཙྪཱདིཊྛིཧཏེན [མིཙྪཱདིཊྛིགཏེན (ཝཏྠུ)] ཙ།
ཐིནམིདྡྷཱབྷིབྷཱུཏེན [ཐཱིནམིདྡྷཱབྷིབྷཱུཏེན (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཝསཾ མཱརསྶ གཙྪཏི॥

“ཏསྨཱ རཀྑིཏཙིཏྟསྶ, སམྨཱསངྐཔྤགོཙརོ།

སམྨཱདིཊྛིཔུརེཀྑཱརོ, ཉཏྭཱན ཨུདཡབྦཡཾ།
ཐིནམིདྡྷཱབྷིབྷཱུ བྷིཀྑུ, སབྦཱ དུགྒཏིཡོ ཛཧེ”ཏི།། དུཏིཡཾ།

## ༣. གོཔཱལསུཏྟཾ

༣༣. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཀོསལེསུ ཙཱརིཀཾ ཙརཏི མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ མགྒཱ ཨོཀྐམྨ ཡེན ཨཉྙཏརཾ རུཀྑམཱུལཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ པཉྙཏྟེ ཨཱསནེ ནིསཱིདི།

ཨཐ ཁོ ཨཉྙཏརོ གོཔཱལཀོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ ཏཾ གོཔཱལཀཾ བྷགཝཱ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེསི སམཱདཔེསི [སམཱདཱཔེསི (?)] སམུཏྟེཛེསི སམྤཧཾསེསི།

ཨཐ ཁོ སོ གོཔཱལཀོ བྷགཝཏཱ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶིཏོ སམཱདཔིཏོ [སམཱདཱཔིཏོ (?)] སམུཏྟེཛིཏོ སམྤཧཾསིཏོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨདྷིཝཱསེཏུ མེ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ སྭཱཏནཱཡ བྷཏྟཾ སདྡྷིཾ བྷིཀྑུསངྒྷེནཱ”ཏི། ཨདྷིཝཱསེསི བྷགཝཱ ཏུཎྷཱིབྷཱཝེན། ཨཐ ཁོ སོ གོཔཱལཀོ བྷགཝཏོ ཨདྷིཝཱསནཾ ཝིདིཏྭཱ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ པཀྐཱམི།

ཨཐ ཁོ སོ གོཔཱལཀོ ཏསྶཱ རཏྟིཡཱ ཨཙྩཡེན སཀེ ནིཝེསནེ པཧཱུཏཾ ཨཔྤོདཀཔཱཡཱསཾ [ཨཔྤོདཀཔཱཡཱསཾ (སྱཱ.)] པཊིཡཱདཱཔེཏྭཱ ནཝཉྩ སཔྤིཾ བྷགཝཏོ ཀཱལཾ ཨཱརོཙཱཔེསི – “ཀཱལོ, བྷནྟེ, ནིཊྛིཏཾ བྷཏྟ”ནྟི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སདྡྷིཾ བྷིཀྑུསངྒྷེན ཡེན ཏསྶ གོཔཱལཀསྶ ནིཝེསནཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ པཉྙཏྟེ ཨཱསནེ ནིསཱིདི། ཨཐ ཁོ སོ གོཔཱལཀོ བུདྡྷཔྤམུཁཾ བྷིཀྑུསངྒྷཾ ཨཔྤོདཀཔཱཡཱསེན [ཨཔྤོདཀཔཱཡཱསེན ཙ (སྱཱ. པཱི.)] ནཝེན ཙ སཔྤིནཱ སཧཏྠཱ སནྟཔྤེསི སམྤཝཱརེསི། ཨཐ ཁོ སོ གོཔཱལཀོ བྷགཝནྟཾ བྷུཏྟཱཝིཾ ཨོནཱིཏཔཏྟཔཱཎིཾ ཨཉྙཏརཾ ནཱིཙཾ ཨཱསནཾ གཧེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ ཏཾ གོཔཱལཀཾ བྷགཝཱ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏྭཱ སམཱདཔེཏྭཱ སམུཏྟེཛེཏྭཱ སམྤཧཾསེཏྭཱ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ པཀྐཱམི། ཨཐ ཁོ ཨཙིརཔཀྐནྟསྶ བྷགཝཏོ སོ གོཔཱལཀོ ཨཉྙཏརེན པུརིསེན སཱིམནྟརིཀཱཡ ཛཱིཝིཏཱ ཝོརོཔིཏོ ཧོཏི།

ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “ཡེན, བྷནྟེ, གོཔཱལཀེན ཨཛྫ བུདྡྷཔྤམུཁོ བྷིཀྑུསངྒྷོ ཨཔྤོདཀཔཱཡཱསེན ནཝེན ཙ སཔྤིནཱ སཧཏྠཱ སནྟཔྤིཏོ སམྤཝཱརིཏོ སོ ཀིར, བྷནྟེ, གོཔཱལཀོ ཨཉྙཏརེན པུརིསེན སཱིམནྟརིཀཱཡ ཛཱིཝིཏཱ ཝོརོཔིཏོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“དིསོ དིསཾ ཡཾ ཏཾ ཀཡིརཱ, ཝེརཱི ཝཱ པན ཝེརིནཾ།
མིཙྪཱཔཎིཧིཏཾ ཙིཏྟཾ, པཱཔིཡོ ནཾ ཏཏོ ཀརེ”ཏི།། ཏཏིཡཾ།

## ༤. ཡཀྑཔཧཱརསུཏྟཾ

༣༤. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུ༹ཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ ཙ སཱརིཔུཏྟོ ཨཱཡསྨཱ ཙ མཧཱམོགྒལླཱནོ ཀཔོཏཀནྡརཱཡཾ ཝིཧརནྟི། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ ཛུཎྷཱཡ རཏྟིཡཱ ནཝོརོཔིཏེཧི ཀེསེཧི ཨབྦྷོཀཱསེ ནིསིནྣོ ཧོཏི ཨཉྙཏརཾ སམཱདྷིཾ

སམཱཔཛྫིཏྭཱ།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན དྭེ ཡཀྑཱ སཧཱཡཀཱ ཨུཏྟརཱཡ དིསཱཡ དཀྑིཎཾ དིསཾ གཙྪནྟི ཀེནཙིདེཝ ཀརཎཱིཡེན། ཨདྡསཾསུ ཁོ ཏེ ཡཀྑཱ ཨཱཡསྨནྟཾ སཱརིཔུཏྟཾ ཛུཎྷཱཡ རཏྟིཡཱ ནཝོརོཔིཏེཧི ཀེསེཧི ཨབྦྷོཀཱསེ ནིསིནྣཾ། དིསྭཱན ཨེཀོ ཡཀྑོ དུཏིཡཾ ཡཀྑཾ ཨེཏདཝོཙ – “པཊིབྷཱཏི མཾ, སམྨ, ཨིམསྶ སམཎསྶ སཱིསེ པཧཱརཾ དཱཏུ”ནྟི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, སོ ཡཀྑོ ཏཾ ཡཀྑཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨལཾ, སམྨ, མཱ སམཎཾ ཨཱསཱདེསི། ཨུལཱ༹རོ སོ, སམྨ, སམཎོ མཧིདྡྷིཀོ མཧཱནུབྷཱཝོ”ཏི།

དུཏིཡམྤི ཁོ སོ ཡཀྑོ ཏཾ ཡཀྑཾ ཨེཏདཝོཙ – “པཊིབྷཱཏི མཾ, སམྨ, ཨིམསྶ སམཎསྶ སཱིསེ པཧཱརཾ དཱཏུ”ནྟི། དུཏིཡམྤི ཁོ སོ ཡཀྑོ ཏཾ ཡཀྑཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨལཾ, སམྨ, མཱ སམཎཾ ཨཱསཱདེསི། ཨུལཱ༹རོ སོ, སམྨ, སམཎོ མཧིདྡྷིཀོ མཧཱནུབྷཱཝོ”ཏི། ཏཏིཡམྤི ཁོ སོ ཡཀྑོ ཏཾ ཡཀྑཾ ཨེཏདཝོཙ – “པཊིབྷཱཏི མཾ, སམྨ, ཨིམསྶ སམཎསྶ སཱིསེ པཧཱརཾ དཱཏུ”ནྟི། ཏཏིཡམྤི ཁོ སོ ཡཀྑོ ཏཾ ཡཀྑཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨལཾ, སམྨ, མཱ སམཎཾ ཨཱསཱདེསི། ཨུལཱ༹རོ སོ, སམྨ, སམཎོ མཧིདྡྷིཀོ མཧཱནུབྷཱཝོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ སོ ཡཀྑོ ཏཾ ཡཀྑཾ ཨནཱདིཡིཏྭཱ ཨཱཡསྨཏོ སཱརིཔུཏྟཏྠེརསྶ སཱིསེ པཧཱརཾ ཨདཱསི། ཏཱཝ མཧཱ པཧཱརོ ཨཧོསི, ཨཔི ཏེན པཧཱརེན སཏྟརཏནཾ ཝཱ ཨཌྜྷཊྛམརཏནཾ ཝཱ ནཱགཾ ཨོསཱདེཡྻ, མཧནྟཾ ཝཱ པབྦཏཀཱུཊཾ པདཱལེཡྻ། ཨཐ ཙ པན སོ ཡཀྑོ ‘ཌཡ྄ཧཱམི ཌཡ྄ཧཱམཱི’ཏི ཏཏྠེཝ མཧཱནིརཡཾ ཨཔཔཏཱསི [ཨཔཏྟཱསི (ཀ॰ སཱི॰)]།

ཨདྡསཱ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ དིབྦེན ཙཀྑུནཱ ཝིསུདྡྷེན ཨཏིཀྐནྟམཱནུསཀེན ཏེན ཡཀྑེན ཨཱཡསྨཏོ སཱརིཔུཏྟསྶ སཱིསེ པཧཱརཾ དཱིཡམཱནཾ། དིསྭཱ ཡེན ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ སཱརིཔུཏྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀཙྩི ཏེ, ཨཱཝུསོ, ཁམནཱིཡཾ, ཀཙྩི ཡཱཔནཱིཡཾ, ཀཙྩི ན ཀིཉྩི དུཀྑ”ནྟི ? “ཁམནཱིཡཾ མེ, ཨཱཝུསོ མོགྒལླཱན, ཡཱཔནཱིཡཾ མེ, ཨཱཝུསོ མོགྒལླཱན; ཨཔི ཙ མེ སཱིསཾ ཐོཀཾ དུཀྑ”ནྟི།

“ཨཙྪརིཡཾ, ཨཱཝུསོ སཱརིཔུཏྟ, ཨབྦྷུཏཾ, ཨཱཝུསོ སཱརིཔུཏྟ! ཡཱཝ [ཡཱཝ ཙ (སཱི॰ ཀ॰), ཡཱཝ (སྱཱ॰)] མཧིདྡྷིཀོ ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ མཧཱནུབྷཱཝོ! ཨིདྷ ཏེ, ཨཱཝུསོ སཱརིཔུཏྟ, ཨཉྙཏརོ ཡཀྑོ སཱིསེ པཧཱརཾ ཨདཱསི། ཏཱཝ མཧཱ པཧཱརོ ཨཧོསི, ཨཔི ཏེན པཧཱརེན སཏྟརཏནཾ ཝཱ ཨཌྜྷཊྛམརཏནཾ ཝཱ ནཱགཾ ཨོསཱདེཡྻ, མཧནྟཾ ཝཱ པབྦཏཀཱུཊཾ པདཱལེཡྻ, ཨཐ ཙ པནཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ ཨེཝམཱཧ – ‘ཁམནཱིཡཾ མེ, ཨཱཝུསོ མོགྒལླཱན, ཡཱཔནཱིཡཾ མེ, ཨཱཝུསོ མོགྒལླཱན; ཨཔི ཙ མེ སཱིསཾ ཐོཀཾ དུཀྑ’”ནྟི།

“ཨཙྪརིཡཾ, ཨཱཝུསོ མོགྒལླཱན, ཨབྦྷུཏཾ, ཨཱཝུསོ མོགྒལླཱན! ཡཱཝ [ཡཱཝ (སྱཱ॰)] མཧིདྡྷིཀོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ མཧཱནུབྷཱཝོ ཡཏྲ ཧི ནཱམ ཡཀྑམྤི པསྶིསྶཏི! མཡཾ པནེཏརཧི པཾསུཔིསཱཙཀམྤི ན པསྶཱམཱ”ཏི།

ཨསྶོསི ཁོ བྷགཝཱ དིབྦཱཡ སོཏདྷཱཏུཡཱ ཝིསུདྡྷཱཡ ཨཏིཀྐནྟམཱནུསིཀཱཡ ཏེསཾ ཨུབྷིནྣཾ མཧཱནཱགཱནཾ ཨིམཾ ཨེཝརཱུཔཾ ཀཐཱསལླཱཔཾ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཡསྶ སེལཱུཔམཾ ཙིཏྟཾ, ཋིཏཾ ནཱནུཔཀམྤཏི།
ཝིརཏྟཾ རཛནཱིཡེསུ, ཀོཔནེཡྻེ ན ཀུཔྤཏི།
ཡསྶེཝཾ བྷཱཝིཏཾ ཙིཏྟཾ, ཀུཏོ ཏཾ དུཀྑམེསྶཏཱི”ཏི༎ ཙཏུཏྠཾ།

## ༥. ནཱགསུཏྟཾ

༣༥. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཀོསམྦིཡཾ ཝིཧརཏི གྷོསིཏཱརཱམེ ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ ཨཱཀིཎྞོ ཝིཧརཏི བྷིཀྑཱུཧི བྷིཀྑུནཱིཧི ཨུཔཱསཀེཧི ཨུཔཱསིཀཱཧི རཱཛཱུཧི རཱཛམཧཱམཏྟེཧི ཏིཏྠིཡེཧི ཏིཏྠིཡསཱཝཀེཧི། ཨཱཀིཎྞོ དུཀྑཾ ན ཕཱསུ ཝིཧརཏི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཏོ ཨེཏདཧོསི – “ཨཧཾ ཁོ ཨེཏརཧི ཨཱཀིཎྞོ ཝིཧརཱམི བྷིཀྑཱུཧི བྷིཀྑུནཱིཧི ཨུཔཱསཀེཧི ཨུཔཱསིཀཱཧི རཱཛཱུཧི རཱཛམཧཱམཏྟེཧི ཏིཏྠིཡེཧི ཏིཏྠིཡསཱཝཀེཧི། ཨཱཀིཎྞོ དུཀྑཾ ན ཕཱསུ ཝིཧརཱམི། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཨེཀོ གཎསྨཱ ཝཱུཔཀཊྛོ ཝིཧརེཡྻ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ ཀོསམྦིཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི། ཀོསམྦིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟོ སཱམཾ སེནཱསནཾ སཾསཱམེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ ཨནཱམནྟེཏྭཱ ཨུཔཊྛཱཀཾ ཨནཔལོཀེཏྭཱ བྷིཀྑུསངྒྷཾ ཨེཀོ ཨདུཏིཡོ ཡེན པཱལིལེཡྻཀཾ ཏེན ཙཱརིཀཾ པཀྐཱམི། ཨནུཔུབྦེན ཙཱརིཀཾ ཙརམཱནོ ཡེན པཱལིལེཡྻཀཾ ཏདཝསརི། ཏཏྲ སུདཾ བྷགཝཱ པཱལིལེཡྻཀེ ཝིཧརཏི རཀྑིཏཝནསཎྜེ བྷདྡསཱལམཱུལེ།

ཨཉྙཏརོཔི ཁོ ཧཏྠིནཱགོ ཨཱཀིཎྞོ ཝིཧརཏི ཧཏྠཱིཧི ཧཏྠིནཱིཧི ཧཏྠིཀལབྷེཧི ཧཏྠིཙྪཱཔེཧི། ཚིནྣགྒཱནི ཙེཝ ཏིཎཱནི ཁཱདཏི, ཨོབྷགྒོབྷགྒཉྩསྶ སཱཁཱབྷངྒཾ ཁཱདནྟི, ཨཱཝིལཱནི ཙ པཱནཱིཡཱནི པིཝཏི, ཨོགཱཧཱ ཙསྶ ཨུཏྟིཎྞསྶ ཧཏྠིནིཡོ ཀཱཡཾ ཨུཔནིགྷཾསནྟིཡོ གཙྪནྟི། ཨཱཀིཎྞོ དུཀྑཾ ན ཕཱསུ ཝིཧརཏི། ཨཐ ཁོ ཏསྶ ཧཏྠིནཱགསྶ ཨེཏདཧོསི – “ཨཧཾ ཁོ ཨེཏརཧི ཨཱཀིཎྞོ ཝིཧརཱམི ཧཏྠཱིཧི ཧཏྠིནཱིཧི ཧཏྠིཀལབྷེཧི ཧཏྠིཙྪཱཔེཧི, ཚིནྣགྒཱནི ཙེཝ ཏིཎཱནི ཁཱདཱམི, ཨོབྷགྒོབྷགྒཉྩ མེ སཱཁཱབྷངྒཾ ཁཱདནྟི, ཨཱཝིལཱནི ཙ པཱནཱིཡཱནི པིཝཱམི, ཨོགཱཧཱ ཙ མེ ཨུཏྟིཎྞསྶ ཧཏྠིནིཡོ ཀཱཡཾ ཨུཔནིགྷཾསནྟིཡོ གཙྪནྟི, ཨཱཀིཎྞོ དུཀྑཾ ན ཕཱསུ ཝིཧརཱམི། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཨེཀོ གཎསྨཱ ཝཱུཔཀཊྛོ ཝིཧརེཡྻ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ སོ ཧཏྠིནཱགོ ཡཱུཐཱ ཨཔཀྐམྨ ཡེན པཱལིལེཡྻཀཾ རཀྑིཏཝནསཎྜཾ བྷདྡསཱལམཱུལཾ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི། ཏཏྲ སུདཾ [ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཏྲ སུདཾ (སྱཱ. པཱི. ཀ.)] སོ ཧཏྠིནཱགོ ཡསྨིཾ པདེསེ བྷགཝཱ ཝིཧརཏི ཏཾ པདེསཾ [ཨཔྤཧརིཏཉྩ ཀརོཏི, སོཎྜཱཡ (སབྦཏྠ)] ཨཔྤཧརིཏཾ ཀརོཏི, སོཎྜཱཡ ཙ [ཨཔྤཧརིཏཉྩ ཀརོཏི, སོཎྜཱཡ (སབྦཏྠ)] བྷགཝཏོ པཱནཱིཡཾ པརིབྷོཛནཱིཡཾ ཨུཔཊྛཔེཏི [ཨུཔཊྛཱཔེཏི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)]།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཏོ རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – “ཨཧཾ ཁོ པུབྦེ ཨཱཀིཎྞོ ཝིཧརཱསིཾ བྷིཀྑཱུཧི བྷིཀྑུནཱིཧི ཨུཔཱསཀེཧི ཨུཔཱསིཀཱཧི རཱཛཱུཧི རཱཛམཧཱམཏྟེཧི ཏིཏྠིཡེཧི ཏིཏྠིཡསཱཝཀེཧི, ཨཱཀིཎྞོ དུཀྑཾ ན ཕཱསུ ཝིཧཱསིཾ། སོམྷི ཨེཏརཧི ཨནཱཀིཎྞོ ཝིཧརཱམི བྷིཀྑཱུཧི བྷིཀྑུནཱིཧི ཨུཔཱསཀེཧི ཨུཔཱསིཀཱཧི རཱཛཱུཧི རཱཛམཧཱམཏྟེཧི ཏིཏྠིཡེཧི ཏིཏྠིཡསཱཝཀེཧི, ཨནཱཀིཎྞོ སུཁཾ ཕཱསུ ཝིཧརཱམཱི”ཏི།

ཏསྶཔི ཁོ ཧཏྠིནཱགསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – “ཨཧཾ ཁོ པུབྦེ ཨཱཀིཎྞོ ཝིཧརཱསིཾ ཧཏྠཱིཧི ཧཏྠིནཱིཧི ཧཏྠིཀལབྷེཧི ཧཏྠིཙྪཱཔེཧི, ཚིནྣགྒཱནི ཙེཝ ཏིཎཱནི ཁཱདིཾ, ཨོབྷགྒོབྷགྒཉྩ མེ སཱཁཱབྷངྒཾ ཁཱདིཾསུ, ཨཱཝིལཱནི ཙ པཱནཱིཡཱནི ཨཔཱཡིཾ, ཨོགཱཧཱ ཙ མེ ཨུཏྟིཎྞསྶ ཧཏྠིནིཡོ ཀཱཡཾ ཨུཔནིགྷཾསནྟིཡོ ཨགམཾསུ, ཨཱཀིཎྞོ དུཀྑཾ ན ཕཱསུ ཝིཧཱསིཾ། སོམྷི ཨེཏརཧི ཨནཱཀིཎྞོ ཝིཧརཱམི ཧཏྠཱིཧི ཧཏྠིནཱིཧི ཧཏྠིཀལབྷེཧི ཧཏྠིཙྪཱཔེཧི, ཨཙྪིནྣགྒཱནི ཙེཝ ཏིཎཱནི ཁཱདཱམི, ཨོབྷགྒོབྷགྒཉྩ མེ སཱཁཱབྷངྒཾ ན ཁཱདནྟི, ཨནཱཝིལཱནི ཙ པཱནཱིཡཱནི པིཝཱམི, ཨོགཱཧཱ ཙ མེ ཨུཏྟིཎྞསྶ ཧཏྠིནིཡོ ན ཀཱཡཾ ཨུཔནིགྷཾསནྟིཡོ གཙྪནྟི, ཨནཱཀིཎྞོ སུཁཾ ཕཱསུ ཝིཧརཱམཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཏྟནོ ཙ པཝིཝེཀཾ ཝིདིཏྭཱ ཏསྶ ཙ ཧཏྠིནཱགསྶ ཙེཏསཱ ཙེཏོཔརིཝིཏཀྐམཉྙཱཡ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཨེཏཾ [ཨེཝཾ (ཀ.)] ནཱགསྶ ནཱགེན, ཨཱིསཱདནྟསྶ ཧཏྠིནོ།
སམེཏི ཙིཏྟཾ ཙིཏྟེན, ཡདེཀོ རམཏཱི མནོ”ཏི།། པཉྩམཾ།

## ༦. པིཎྜོལསུཏྟཾ

༣༦. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏཏྲ ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ པིཎྜོལབྷཱརདྭཱཛོ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣོ ཧོཏི པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ ཨཱརཉྙིཀོ པིཎྜཔཱཏིཀོ པཾསུཀཱུལིཀོ ཏེཙཱིཝརིཀོ ཨཔྤིཙྪོ སནྟུཊྛོ པཝིཝིཏྟོ ཨསཾསཊྛོ ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ [ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] དྷུཏཝཱདོ ཨདྷིཙིཏྟམནུཡུཏྟོ།

ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ པིཎྜོལབྷཱརདྭཱཛཾ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣཾ པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ ཨཱརཉྙིཀཾ པིཎྜཔཱཏིཀཾ པཾསུཀཱུལིཀཾ ཏེཙཱིཝརིཀཾ ཨཔྤིཙྪཾ སནྟུཊྛཾ པཝིཝིཏྟཾ ཨསཾསཊྛཾ ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡཾ དྷུཏཝཱདཾ ཨདྷིཙིཏྟམནུཡུཏྟཾ །

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

> “ཨནཱུཔཝཱདོ ཨནཱུཔགྷཱཏོ [ཨནུཔཝཱདོ ཨནུཔགྷཱཏོ (སྱཱ. པཱི. ཀ.)], པཱཏིམོཀྑེ ཙ སཾཝརོ།
> མཏྟཉྙུཏཱ ཙ བྷཏྟསྨིཾ, པནྟཉྩ སཡནཱསནཾ།
> ཨདྷིཙིཏྟེ ཙ ཨཱཡོགོ, ཨེཏཾ བུདྡྷཱན སཱསན”ནྟི།། ཚཊྛཾ།

## ༧. སཱརིཔུཏྟསུཏྟཾ

༣༧. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏཏྲ ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣོ ཧོཏི པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ ཨཔྤིཙྪོ སནྟུཊྛོ པཝིཝིཏྟོ ཨསཾསཊྛོ ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡོ ཨདྷིཙིཏྟམནུཡུཏྟོ།

ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ སཱརིཔུཏྟཾ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣཾ པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ ཨཔྤིཙྪཾ སནྟུཊྛཾ པཝིཝིཏྟཾ ཨསཾསཊྛཾ ཨཱརདྡྷཝཱིརིཡཾ ཨདྷིཙིཏྟམནུཡུཏྟཾ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

> “ཨདྷིཙེཏསོ ཨཔྤམཛྫཏོ,
> མུནིནོ མོནཔཐེསུ སིཀྑཏོ།
> སོཀཱ ན བྷཝནྟི ཏཱདིནོ,
> ཨུཔསནྟསྶ སདཱ སཏཱིམཏོ”ཏི།། སཏྟམཾ།

## ༨. སུནྡརཱིསུཏྟཾ

༣༨. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ སཀྐཏོ ཧོཏི གརུཀཏོ མཱནིཏོ པཱུཛིཏོ ཨཔཙིཏོ ལཱབྷཱི ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརཱནཾ ། བྷིཀྑུསངྒྷོཔི སཀྐཏོ ཧོཏི གརུཀཏོ མཱནིཏོ པཱུཛིཏོ ཨཔཙིཏོ ལཱབྷཱི ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརཱནཾ། ཨཉྙཏིཏྠིཡཱ པན པརིབྦཱཛཀཱ ཨསཀྐཏཱ ཧོནྟི ཨགརུཀཏཱ ཨམཱནིཏཱ ཨཔཱུཛིཏཱ ཨནཔཙིཏཱ ན ལཱབྷིནོ ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརཱནཾ།

ཨཐ ཁོ ཏེ ཨཉྙཏིཏྠིཡཱ པརིབྦཱཛཀཱ བྷགཝཏོ སཀྐཱརཾ ཨསཧམཱནཱ བྷིཀྑུསངྒྷསྶ ཙ ཡེན སུནྡརཱི པརིབྦཱཛིཀཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ སུནྡརིཾ པརིབྦཱཛིཀཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “ཨུསྶཧསི ཏྭཾ, བྷགིནི, ཉཱཏཱིནཾ ཨཏྠཾ ཀཱཏུ”ནྟི? “ཀྱཱཧཾ, ཨཡྻཱ, ཀརོམི? ཀིཾ མཡཱ ན སཀྐཱ [ཀིཾ མཡཱ སཀྐཱ (སྱཱ. པཱི.)] ཀཱཏུཾ? ཛཱིཝིཏམྤི མེ པརིཙྩཏྟཾ ཉཱཏཱིནཾ ཨཏྠཱཡཱ”ཏི།

“ཏེན ཧི, བྷགིནི, ཨབྷིཀྑཎཾ ཛེཏཝནཾ གཙྪཱཧཱི”ཏི། “ཨེཝཾ, ཨཡྻཱ”ཏི ཁོ སུནྡརཱི པརིབྦཱཛིཀཱ ཏེསཾ ཨཉྙཏིཏྠིཡཱནཾ པརིབྦཱཛཀཱནཾ པཊིསྶུཏྭཱ ཨབྷིཀྑཎཾ ཛེཏཝནཾ ཨགམཱསི།

ཡདཱ ཏེ ཨཉྙིཾསུ ཨཉྙཏིཏྠིཡཱ པརིབྦཱཛཀཱ – “ཝོདིཊྛཱ ཁོ སུནྡརཱི པརིབྦཱཛིཀཱ བཧུཛནེན ཨབྷིཀྑཎཾ ཛེཏཝནཾ གཙྪཏཱི”ཏི [གཙྪཏཱིཏི (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)]། ཨཐ ནཾ ཛཱིཝིཏཱ ཝོརོཔེཏྭཱ ཏཏྠེཝ ཛེཏཝནཔརིཁཱཀཱུཔེ ནིཀྑིཔིཏྭཱ [ནིཁཎིཏྭཱ (སཱི. སྱཱ. པཱི.)] ཡེན རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ རཱཛཱནཾ པསེནདིཾ ཀོསལཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “ཡཱ སཱ, མཧཱརཱཛ, སུནྡརཱི པརིབྦཱཛིཀཱ; སཱ ནོ ན དིསྶཏཱི”ཏི། “ཀཏྠ པན ཏུམྷེ ཨཱསངྐཐཱ”ཏི ? “ཛེཏཝནེ, མཧཱརཱཛཱ”ཏི། “ཏེན ཧི ཛེཏཝནཾ ཝིཙིནཐཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཏེ ཨཉྙཏིཏྠིཡཱ པརིབྦཱཛཀཱ ཛེཏཝནཾ ཝིཙིནིཏྭཱ ཡཐཱནིཀྑིཏྟཾ པརིཁཱཀཱུཔཱ ཨུདྡྷརིཏྭཱ མཉྩཀཾ ཨཱརོཔེཏྭཱ སཱཝཏྠིཾ པཝེསེཏྭཱ རཐིཀཱཡ རཐིཀཾ སིངྒྷཱཊཀེན སིངྒྷཱཊཀཾ ཨུཔསངྐམིཏྭཱ མནུསྶེ ཨུཛ྄ཛྷཱཔེསུཾ –

“པསྶཐཱཡྻཱ, སམཎཱནཾ སཀྱཔུཏྟིཡཱནཾ ཀམྨཾ! ཨལཛྫིནོ ཨིམེ སམཎཱ སཀྱཔུཏྟིཡཱ དུསྶཱིལཱ པཱཔདྷམྨཱ མུསཱཝཱདིནོ ཨབྲཧྨཙཱརིནོ། ཨིམེ ཧི ནཱམ དྷམྨཙཱརིནོ སམཙཱརིནོ བྲཧྨཙཱརིནོ སཙྩཝཱདིནོ སཱིལཝནྟོ ཀལྱཱཎདྷམྨཱ པཊིཛཱནིསྶནྟི! ནཏྠི ཨིམེསཾ སཱམཉྙཾ, ནཏྠི ཨིམེསཾ བྲཧྨཉྙཾ། ནཊྛཾ ཨིམེསཾ སཱམཉྙཾ, ནཊྛཾ ཨིམེསཾ བྲཧྨཉྙཾ། ཀུཏོ ཨིམེསཾ སཱམཉྙཾ, ཀུཏོ ཨིམེསཾ བྲཧྨཉྙཾ? ཨཔགཏཱ ཨིམེ སཱམཉྙཱ, ཨཔགཏཱ ཨིམེ བྲཧྨཉྙཱ། ཀཐཉྷི ནཱམ པུརིསོ པུརིསཀིཙྩཾ ཀརིཏྭཱ ཨིཏྠིཾ ཛཱིཝིཏཱ ཝོརོཔེསྶཏཱི”ཏི!

ཏེན ཁོ པན སམཡེན སཱཝཏྠིཡཾ མནུསྶཱ བྷིཀྑཱུ དིསྭཱ ཨསབྦྷཱཧི ཝཱཙཱཧི ཨཀྐོསནྟི པརིབྷཱསནྟི རོསེནྟི ཝིཧེསེནྟི –

“ཨལཛྫིནོ ཨིམེ སམཎཱ སཀྱཔུཏྟིཡཱ དུསྶཱིལཱ པཱཔདྷམྨཱ མུསཱཝཱདིནོ ཨབྲཧྨཙཱརིནོ། ཨིམེ ཧི ནཱམ དྷམྨཙཱརིནོ སམཙཱརིནོ བྲཧྨཙཱརིནོ སཙྩཝཱདིནོ སཱིལཝནྟོ ཀལྱཱཎདྷམྨཱ པཊིཛཱནིསྶནྟི! ནཏྠི ཨིམེསཾ སཱམཉྙཾ, ནཏྠི ཨིམེསཾ བྲཧྨཉྙཾ། ནཊྛཾ ཨིམེསཾ སཱམཉྙཾ, ནཊྛཾ ཨིམེསཾ བྲཧྨཉྙཾ། ཀུཏོ ཨིམེསཾ སཱམཉྙཾ, ཀུཏོ ཨིམེསཾ བྲཧྨཉྙཾ? ཨཔགཏཱ ཨིམེ སཱམཉྙཱ, ཨཔགཏཱ ཨིམེ བྲཧྨཉྙཱ། ཀཐཉྷི ནཱམ པུརིསོ པུརིསཀིཙྩཾ ཀརིཏྭཱ ཨིཏྠིཾ ཛཱིཝིཏཱ ཝོརོཔེསྶཏཱི”ཏི!

ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསིཾསུ། སཱཝཏྠིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ –

“ཨེཏརཧི, བྷནྟེ, སཱཝཏྠིཡཾ མནུསྶཱ བྷིཀྑཱུ དིསྭཱ ཨསབྦྷཱཧི ཝཱཙཱཧི ཨཀྐོསནྟི པརིབྷཱསནྟི རོསེནྟི ཝིཧེསེནྟི – ‘ཨལཛྫིནོ ཨིམེ སམཎཱ སཀྱཔུཏྟིཡཱ དུསྶཱིལཱ པཱཔདྷམྨཱ མུསཱཝཱདིནོ ཨབྲཧྨཙཱརིནོ། ཨིམེ ཧི ནཱམ དྷམྨཙཱརིནོ སམཙཱརིནོ བྲཧྨཙཱརིནོ སཙྩཝཱདིནོ སཱིལཝནྟོ ཀལྱཱཎདྷམྨཱ པཊིཛཱནིསྶནྟི། ནཏྠི ཨིམེསཾ སཱམཉྙཾ, ནཏྠི ཨིམེསཾ བྲཧྨཉྙཾ། ནཊྛཾ ཨིམེསཾ སཱམཉྙཾ, ནཊྛཾ ཨིམེསཾ བྲཧྨཉྙཾ། ཀུཏོ ཨིམེསཾ སཱམཉྙཾ, ཀུཏོ ཨིམེསཾ བྲཧྨཉྙཾ? ཨཔགཏཱ ཨིམེ སཱམཉྙཱ, ཨཔགཏཱ ཨིམེ བྲཧྨཉྙཱ། ཀཐཉྷི ནཱམ པུརིསོ པུརིསཀིཙྩཾ ཀརིཏྭཱ ཨིཏྠིཾ ཛཱིཝིཏཱ ཝོརོཔེསྶཏཱི’”ཏི!

“ནེསོ, བྷིཀྑཝེ, སདྡོ ཙིརཾ བྷཝིསྶཏི, སཏྟཱཧམེཝ བྷཝིསྶཏི། སཏྟཱཧསྶ ཨཙྩཡེན ཨནྟརདྷཱཡིསྶཏི། ཏེན ཧི, བྷིཀྑཝེ, ཡེ མནུསྶཱ བྷིཀྑཱུ དིསྭཱ ཨསབྦྷཱཧི ཝཱཙཱཧི ཨཀྐོསནྟི པརིབྷཱསནྟི རོསེནྟི ཝིཧེསེནྟི, ཏེ ཏུམྷེ ཨིམཱཡ གཱཐཱཡ པཊིཙོདེཐ –

“‘ཨབྷཱུཏཝཱདཱི ནིརཡཾ ཨུཔེཏི,

ཡོ ཝཱཔི [ཡོ ཙཱཔི (སཱི. སྱཱ. ཀ.)] ཀཏྭཱ ན ཀརོམི ཙཱཧ།

ཨུབྷོཔི ཏེ པེཙྩ སམཱ བྷཝནྟི,

ནིཧཱིནཀམྨཱ མནུཛཱ པརཏྠཱ’”ཏི།།

ཨཐ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ སནྟིཀེ ཨིམཾ གཱཐཾ པརིཡཱཔུཎིཏྭཱ ཡེ མནུསྶཱ བྷིཀྑཱུ དིསྭཱ ཨསབྦྷཱཧི ཕརུསཱཧི ཝཱཙཱཧི ཨཀྐོསནྟི པརིབྷཱསནྟི རོསེནྟི ཝིཧེསེནྟི ཏེ ཨིམཱཡ གཱཐཱཡ པཙྩོདེནྟི –

“ཨབྷཱུཏཝཱདཱི ནིརཡཾ ཨུཔེཏི,

ཡོ ཝཱཔི ཀཏྭཱ ན ཀརོམིཙཱཧ།

ཨུབྷོཔི ཏེ པེཙྩ སམཱ བྷཝནྟི,

ནིཧཱིནཀམྨཱ མནུཛཱ པརཏྠཱ”ཏི།།

མནུསྶཱནཾ ཨེཏདཧོསི – “ཨཀཱརཀཱ ཨིམེ སམཎཱ སཀྱཔུཏྟིཡཱ། ནཡིམེཧི ཀཏཾ། སཔནྟིམེ སམཎཱ སཀྱཔུཏྟིཡཱ”ཏི། ནེཝ སོ སདྡོ ཙིརཾ ཨཧོསི། སཏྟཱཧམེཝ ཨཧོསི། སཏྟཱཧསྶ ཨཙྩཡེན ཨནྟརདྷཱཡི།

ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ –

“ཨཙྪརིཡཾ, བྷནྟེ, ཨབྦྷུཏཾ, བྷནྟེ! ཡཱཝ སུབྷཱསིཏཾ ཙིདཾ བྷནྟེ བྷགཝཏཱ – ‘ནེསོ, བྷིཀྑཝེ, སདྡོ ཙིརཾ བྷཝིསྶཏི། སཏྟཱཧམེཝ བྷཝིསྶཏི། སཏྟཱཧསྶ ཨཙྩཡེན ཨནྟརདྷཱཡིསྶཏཱི’ཏི། ཨནྟརཧིཏོ སོ, བྷནྟེ, སདྡོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཏུདནྟི ཝཱཙཱཡ ཛནཱ ཨསཉྙཏཱ,

སརེཧི སངྒཱམགཏཾཝ ཀུཉྫརཾ།

སུཏྭཱན ཝཱཀྱཾ ཕརུསཾ ཨུདཱིརིཏཾ,

ཨདྷིཝཱསཡེ བྷིཀྑུ ཨདུཊྛཙིཏྟོ”ཏི།། ཨཊྛམཾ།

## ༩. ཨུཔསེནསུཏྟཾ

༣༩. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ཨུཔསེནསྶ ཝངྒནྟཔུཏྟསྶ རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – “ལཱབྷཱ ཝཏ མེ, སུལདྡྷཾ ཝཏ མེ, སཏྠཱ ཙ མེ བྷགཝཱ ཨརཧཾ སམྨཱསམྦུདྡྷོ; སྭཱཀྑཱཏེ ཙམྷི དྷམྨཝིནཡེ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛིཏོ; སབྲཧྨཙཱརིནོ ཙ མེ སཱིལཝནྟོ ཀལྱཱཎདྷམྨཱ; སཱིལེསུ ཙམྷི པརིཔཱུརཀཱརཱི; སུསམཱཧིཏོ ཙམྷི ཨེཀགྒཙིཏྟོ; ཨརཧཱ ཙམྷི ཁཱིཎཱསཝོ; མཧིདྡྷིཀོ ཙམྷི མཧཱནུབྷཱཝོ། བྷདྡཀཾ མེ ཛཱིཝིཏཾ, བྷདྡཀཾ མརཎ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨཏོ ཨུཔསེནསྶ ཝངྒནྟཔུཏྟསྶ ཙེཏསཱ ཙེཏོཔརིཝིཏཀྐམཉྙཱཡ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཡཾ ཛཱིཝིཏཾ ན ཏཔཏི, མརཎནྟེ ན སོཙཏི།
ས ཝེ དིཊྛཔདོ དྷཱིརོ, སོཀམཛ྄ཛྷེ ན སོཙཏི།།

“ཨུཙྪིནྣབྷཝཏཎྷསྶ , སནྟཙིཏྟསྶ བྷིཀྑུནོ།
ཝིཀྑཱིཎོ ཛཱཏིསཾསཱརོ, ནཏྠི ཏསྶ པུནབྦྷཝོ”ཏི།། ནཝམཾ།

## ༡༠. སཱརིཔུཏྟཨུཔསམསུཏྟཾ

༨༠. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣོ ཧོཏི པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ ཨཏྟནོ ཨུཔསམཾ པཙྩཝེཀྑམཱནོ།

ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ སཱརིཔུཏྟཾ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣཾ པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ ཨཏྟནོ ཨུཔསམཾ པཙྩཝེཀྑམཱནཾ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཨུཔསནྟསནྟཙིཏྟསྶ, ནེཏྟིཙྪིནྣསྶ བྷིཀྑུནོ།
ཝིཀྑཱིཎོ ཛཱཏིསཾསཱརོ, མུཏྟོ སོ མཱརབནྡྷནཱ”ཏི།། དསམཾ།

མེགྷིཡཝགྒོ ཙཏུཏྠོ ནིཊྛིཏོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

མེགྷིཡོ ཨུདྡྷཏཱ གོཔཱལོ, ཡཀྑོ [ཛུཎྷོ (སཱི॰ སྱཱ॰ པཱི॰), ཛུཎྷཾ (ཀ॰)] ནཱགེན པཉྩམཾ།
པིཎྜོལོ སཱརིཔུཏྟོ ཙ, སུནྡརི བྷཝཏི ཨཊྛམཾ།
ཨུཔསེནོ ཝངྒནྟཔུཏྟོ, སཱརིཔུཏྟོ ཙ ཏེ དསཱཏི།།

# ༥. སོཎཝགྒོ [མཧཱཝགྒོ (ཨཊྛཀཐཱཡ སམེཏི)]

## ༡. པིཡཏརསུཏྟཾ

༤༡. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ མལླིཀཱཡ དེཝིཡཱ སདྡྷིཾ ཨུཔརིཔཱསཱདཝརགཏོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ མལླིཀཾ དེཝིཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཨཏྠི ནུ ཁོ ཏེ, མལླིཀེ, ཀོཙཉྙོ ཨཏྟནཱ པིཡཏརོ"ཏི?

"ནཏྠི ཁོ མེ, མཧཱརཱཛ, ཀོཙཉྙོ ཨཏྟནཱ པིཡཏརོ། ཏུཡ྄ཧཾ པན, མཧཱརཱཛ, ཨཏྠཉྙོ ཀོཙི ཨཏྟནཱ པིཡཏརོ"ཏི? "མཡ྄ཧམྤི ཁོ, མལླིཀེ, ནཏྠཉྙོ ཀོཙི ཨཏྟནཱ པིཡཏརོ"ཏི།

ཨཐ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ པཱསཱདཱ ཨོརོཧིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ –

"ཨིདྷཱཧཾ, བྷནྟེ, མལླིཀཱཡ དེཝིཡཱ སདྡྷིཾ ཨུཔརིཔཱསཱདཝརགཏོ མལླིཀཾ དེཝིཾ ཨེཏདཝོཙཾ – 'ཨཏྠི ནུ ཁོ ཏེ, མལླིཀེ, ཀོཙཉྙོ ཨཏྟནཱ པིཡཏརོ'ཏི? ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷནྟེ, མལླིཀཱ དེཝཱི མཾ ཨེཏདཝོཙ – 'ནཏྠི ཁོ མེ, མཧཱརཱཛ, ཀོཙཉྙོ ཨཏྟནཱ པིཡཏརོ། ཏུཡ྄ཧཾ པན, མཧཱརཱཛ, ཨཏྠཉྙོ ཀོཙི ཨཏྟནཱ པིཡཏརོ'ཏི? ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨཧཾ, བྷནྟེ, མལླིཀཾ དེཝིཾ ཨེཏདཝོཙཾ – 'མཡ྄ཧམྤི ཁོ, མལླིཀེ, ནཏྠཉྙོ ཀོཙི ཨཏྟནཱ པིཡཏརོ'"ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

"སབྦཱ དིསཱ ཨནུཔརིགམྨ ཙེཏསཱ,
ནེཝཛ྄ཛྷགཱ པིཡཏརམཏྟནཱ ཀྭཙི།
ཨེཝཾ པིཡོ པུཐུ ཨཏྟཱ པརེསཾ,
ཏསྨཱ ན ཧིཾསེ པརམཏྟཀཱམོ"ཏི༎ པཋམཾ།

## ༢. ཨཔྤཱཡུཀསུཏྟཾ

༤༢. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ སཱཡནྷསམཡཾ པཊིསལླཱནཱ [པཊིསལླཱཎཱ (སཱི.)] ཝུཊྛིཏོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཨཙྪརིཡཾ, བྷནྟེ, ཨབྦྷུཏཾ, བྷནྟེ! ཡཱཝ ཨཔྤཱཡུཀཱ ཧི, བྷནྟེ, བྷགཝཏོ མཱཏཱ ཨཧོསི, སཏྟཱཧཛཱཏེ བྷགཝཏི བྷགཝཏོ མཱཏཱ ཀཱལམཀཱསི, ཏུསིཏཾ ཀཱཡཾ ཨུཔཔཛྫཱི"ཏི།

"ཨེཝམེཏཾ, ཨཱནནྡ [ཨེཝཾ ཧེཏཾ ཨཱནནྡ ཨེཝཾ ཧེཏཾ ཨཱནནྡ (སྱཱ.)], ཨཔྤཱཡུཀཱ ཧི, ཨཱནནྡ, བོདྷིསཏྟམཱཏརོ ཧོནྟི། སཏྟཱཧཛཱཏེསུ བོདྷིསཏྟེསུ བོདྷིསཏྟམཱཏརོ ཀཱལཾ ཀརོནྟི, ཏུསིཏཾ ཀཱཡཾ ཨུཔཔཛྫནྟཱི"ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཡེ ཀེཙི བྷཱུཏཱ བྷཝིསྶནྟི ཡེ ཝཱཔི,
སབྦེ གམིསྶནྟི པཧཱཡ དེཧཾ།
ཏཾ སབྦཛཱནིཾ ཀུསལོ ཝིདིཏྭཱ,
ཨཱཏཱཔིཡོ བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརེཡྻཱ”ཏི།། དུཏིཡཾ།

## ༣. སུཔྤབུདྡྷཀུཊྛིསུཏྟཾ

༤༣. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན རཱཛགཧེ སུཔྤབུདྡྷོ ནཱམ ཀུཊྛཱི ཨཧོསི – མནུསྶདལིདྡོ, མནུསྶཀཔཎོ , མནུསྶཝརཱཀོ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ མཧཏིཡཱ པརིསཱཡ པརིཝུཏོ དྷམྨཾ དེསེནྟོ ནིསིནྣོ ཧོཏི།

ཨདྡསཱ ཁོ སུཔྤབུདྡྷོ ཀུཊྛཱི ཏཾ མཧཱཛནཀཱཡཾ དཱུརཏོཝ སནྣིཔཏིཏཾ། དིསྭཱནསྶ ཨེཏདཧོསི – “ནིསྶཾསཡཾ ཁོ ཨེཏྠ ཀིཉྩི ཁཱདནཱིཡཾ ཝཱ བྷོཛནཱིཡཾ ཝཱ བྷཱཛཱིཡཏི [བྷཛཱིཡཏི (སཱི.)]། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཡེན སོ མཧཱཛནཀཱཡོ ཏེནུཔསངྐམེཡྻཾ། ཨཔྤེཝ ནཱམེཏྠ ཀིཉྩི ཁཱདནཱིཡཾ ཝཱ བྷོཛནཱིཡཾ ཝཱ ལབྷེཡྻ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ སུཔྤབུདྡྷོ ཀུཊྛཱི ཡེན སོ མཧཱཛནཀཱཡོ ཏེནུཔསངྐམི། ཨདྡསཱ ཁོ སུཔྤབུདྡྷོ ཀུཊྛཱི བྷགཝནྟཾ མཧཏིཡཱ པརིསཱཡ པརིཝུཏཾ དྷམྨཾ དེསེནྟཾ ནིསིནྣཾ། དིསྭཱནསྶ ཨེཏདཧོསི – “ན ཁོ ཨེཏྠ ཀིཉྩི ཁཱདནཱིཡཾ ཝཱ བྷོཛནཱིཡཾ ཝཱ བྷཱཛཱིཡཏི། སམཎོ ཨཡཾ གོཏམོ པརིསཏི དྷམྨཾ དེསེཏི། ཡཾནཱུནཱཧམྤི དྷམྨཾ སུཎེཡྻ”ནྟི། ཏཏྠེཝ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི – “ཨཧམྤི དྷམྨཾ སོསྶཱམཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ སབྦཱཝནྟཾ པརིསཾ ཙེཏསཱ ཙེཏོ པརིཙྩ མནསཱཀཱསི – “ཀོ ནུ ཁོ ཨིདྷ བྷབྦོ དྷམྨཾ ཝིཉྙཱཏུ”ནྟི? ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ སུཔྤབུདྡྷཾ ཀུཊྛིཾ ཏསྶཾ པརིསཱཡཾ ནིསིནྣཾ། དིསྭཱནསྶ ཨེཏདཧོསི – “ཨཡཾ ཁོ ཨིདྷ བྷབྦོ དྷམྨཾ ཝིཉྙཱཏུ”ནྟི། སུཔྤབུདྡྷཾ ཀུཊྛིཾ ཨཱརབྦྷ ཨཱནུཔུབྦིཾ ཀཐཾ [ཨཱནུཔུབྦིཀཐཾ (སཱི.), ཨནུཔུབྦིཀཐཾ (སྱཱ. པཱི. ཀ.)] ཀཐེསི, སེཡྻཐིདཾ – དཱནཀཐཾ སཱིལཀཐཾ སགྒཀཐཾ; ཀཱམཱནཾ ཨཱདཱིནཝཾ ཨོཀཱརཾ སཾཀིལེསཾ; ནེཀྑམྨེ [ནེཀྑམྨེ ཙ (སཱི. སྱཱ. པཱི.)] ཨཱནིསཾསཾ པཀཱསེསི། ཡདཱ བྷགཝཱ ཨཉྙཱསི སུཔྤབུདྡྷཾ ཀུཊྛིཾ ཀལླཙིཏྟཾ མུདུཙིཏྟཾ ཝིནཱིཝརཎཙིཏྟཾ ཨུདགྒཙིཏྟཾ པསནྣཙིཏྟཾ, ཨཐ ཡཱ བུདྡྷཱནཾ སཱམུཀྐཾསིཀཱ དྷམྨདེསནཱ ཏཾ པཀཱསེསི – དུཀྑཾ, སམུདཡཾ, ནིརོདྷཾ, མགྒཾ། སེཡྻཐཱཔི ནཱམ སུདྡྷཾ ཝཏྠཾ ཨཔགཏཀཱལཀཾ སམྨདེཝ རཛནཾ པཊིགྒཎྷེཡྻ, ཨེཝམེཝཾ སུཔྤབུདྡྷསྶ ཀུཊྛིསྶ ཏསྨིཾཡེཝ ཨཱསནེ ཝིརཛཾ ཝཱིཏམལཾ དྷམྨཙཀྑུཾ ཨུདཔཱདི – “ཡཾ ཀིཉྩི སམུདཡདྷམྨཾ སབྦཾ ཏཾ ནིརོདྷདྷམྨ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ སུཔྤབུདྡྷོ ཀུཊྛཱི དིཊྛདྷམྨོ པཏྟདྷམྨོ ཝིདིཏདྷམྨོ པརིཡོགཱལྷདྷམྨོ ཏིཎྞཝིཙིཀིཙྪོ ཝིགཏཀཐཾཀཐོ ཝེསཱརཛྫཔྤཏྟོ ཨཔརཔྤཙྩཡོ སཏྠུ སཱསནེ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ སུཔྤབུདྡྷོ ཀུཊྛཱི བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ –

“ཨབྷིཀྐནྟཾ , བྷནྟེ, ཨབྷིཀྐནྟཾ, བྷནྟེ! སེཡྻཐཱཔི, བྷནྟེ, ནིཀྐུཛྫིཏཾ ཝཱ ཨུཀྐུཛྫེཡྻ, པཊིཙྪནྣཾ ཝཱ ཝིཝརེཡྻ, མཱུལྷསྶ ཝཱ མགྒཾ ཨཱཙིཀྑེཡྻ, ཨནྡྷཀཱརེ ཝཱ ཏེལཔཛྫོཏཾ དྷཱརེཡྻ – ཙཀྑུམནྟོ རཱུཔཱནི དཀྑནྟཱིཏི; ཨེཝམེཝཾ བྷགཝཏཱ ཨནེཀཔརིཡཱཡེན དྷམྨོ པཀཱསིཏོ། ཨེསཱཧཾ, བྷནྟེ, བྷགཝནྟཾ སརཎཾ གཙྪཱམི དྷམྨཉྩ བྷིཀྑུསངྒྷཉྩ། ཨུཔཱསཀཾ མཾ བྷགཝཱ དྷཱརེཏུ ཨཛྫཏགྒེ པཱཎུཔེཏཾ སརཎཾ གཏ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ སུཔྤབུདྡྷོ ཀུཊྛཱི བྷགཝཏཱ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶིཏོ སམཱདཔིཏོ སམུཏྟེཛིཏོ སམྤཧཾསིཏོ བྷགཝཏོ བྷཱསིཏཾ ཨབྷིནནྡིཏྭཱ ཨནུམོདིཏྭཱ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ པཀྐཱམི། ཨཐ ཁོ ཨཙིརཔཀྐནྟཾ སུཔྤབུདྡྷཾ ཀུཊྛིཾ གཱཝཱི ཏརུཎཝཙྪཱ ཨདྷིཔཏིཏྭཱ ཛཱིཝིཏཱ ཝོརོཔེསི།

ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “ཡོ སོ, བྷནྟེ, སུཔྤབུདྡྷོ ནཱམ ཀུཊྛཱི བྷགཝཏཱ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶིཏོ སམཱདཔིཏོ སམུཏྟེཛིཏོ སམྤཧཾསིཏོ, སོ ཀཱལངྐཏོ། ཏསྶ ཀཱ གཏི, ཀོ ཨབྷིསམྤརཱཡོ”ཏི?

“པཎྜིཏོ, བྷིཀྑཝེ, སུཔྤབུདྡྷོ ཀུཊྛཱི; པཙྩཔཱདི དྷམྨསྶཱནུདྷམྨཾ; ན ཙ མཾ དྷམྨཱདྷིཀརཎཾ ཝིཧེསེསི། སུཔྤབུདྡྷོ, བྷིཀྑཝེ, ཀུཊྛཱི ཏིཎྞཾ སཾཡོཛནཱནཾ པརིཀྑཡཱ སོཏཱཔནྣོ ཨཝིནིཔཱཏདྷམྨོ ནིཡཏོ སམྦོདྷིཔརཱཡཎོ”ཏི།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨཉྙཏརོ བྷིཀྑུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཀོ ནུ ཁོ, བྷནྟེ, ཧེཏུ, ཀོ པཙྩཡོ ཡེན སུཔྤབུདྡྷོ ཀུཊྛཱི ཨཧོསི – མནུསྶདལིདྡོ, མནུསྶཀཔཎོ, མནུསྶཝརཱཀོ”ཏི?

“བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, སུཔྤབུདྡྷོ ཀུཊྛཱི ཨིམསྨིཾཡེཝ རཱཛགཧེ སེཊྛིཔུཏྟོ ཨཧོསི། སོ ཨུཡྻཱནབྷཱུམིཾ ནིཡྻནྟོ ཨདྡས ཏགརསིཁིཾ [ཏགྒརསིཁིཾ (ཀ॰)] པཙྩེཀབུདྡྷཾ ནགརཾ པིཎྜཱཡ པཝིསནྟཾ། དིསྭཱནསྶ ཨེཏདཧོསི – ‘ཀྭཱཡཾ ཀུཊྛཱི ཀུཊྛིཙཱིཝརེན ཝིཙརཏཱི’ཏི? ནིཊྛུབྷིཏྭཱ ཨཔསབྱཏོ [ཨཔབྱཱམཏོ (སྱཱ॰ སཾ॰ ནི॰ ༡.༢༥༥)] ཀརིཏྭཱ པཀྐཱམི། སོ ཏསྶ ཀམྨསྶ ཝིཔཱཀེན བཧཱུནི ཝསྶཱནི བཧཱུནི ཝསྶསཏཱནི བཧཱུནི ཝསྶསཧསྶཱནི ནིརཡེ པཙྩིཏྠ། ཏསྶེཝ ཀམྨསྶ ཝིཔཱཀཱཝསེསེན ཨིམསྨིཾཡེཝ རཱཛགཧེ ཨཧོསི མནུསྶདལིདྡོ, མནུསྶཀཔཎོ, མནུསྶཝརཱཀོ། སོ ཏཐཱགཏཔྤཝེདིཏཾ དྷམྨཝིནཡཾ ཨཱགམྨ སདྡྷཾ སམཱདིཡི སཱིལཾ སམཱདིཡི སུཏཾ སམཱདིཡི ཙཱགཾ སམཱདིཡི པཉྙཾ སམཱདིཡི། སོ ཏཐཱགཏཔྤཝེདིཏཾ དྷམྨཝིནཡཾ ཨཱགམྨ སདྡྷཾ སམཱདིཡིཏྭཱ སཱིལཾ སམཱདིཡིཏྭཱ སུཏཾ སམཱདིཡིཏྭཱ ཙཱགཾ སམཱདིཡིཏྭཱ པཉྙཾ སམཱདིཡིཏྭཱ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ སུགཏིཾ སགྒཾ ལོཀཾ ཨུཔཔནྣོ དེཝཱནཾ ཏཱཝཏིཾསཱནཾ སཧབྱཏཾ། སོ ཏཏྠ ཨཉྙེ དེཝེ ཨཏིརོཙཏི ཝཎྞེན ཙེཝ ཡསསཱ ཙཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཙཀྑུམཱ ཝིསམཱནཱིཝ, ཝིཛྫམཱནེ པརཀྐམེ།

པཎྜིཏོ ཛཱིཝལོཀསྨིཾ, པཱཔཱནི པརིཝཛྫཡེ”ཏི༎ ཏཏིཡཾ།

## ༤. ཀུམཱརཀསུཏྟཾ

༤༤. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སམྦཧུལཱ ཀུམཱརཀཱ ཨནྟརཱ ཙ སཱཝཏྠིཾ ཨནྟརཱ ཙ ཛེཏཝནཾ མཙྪཀེ བཱདྷེནྟི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི། ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཏེ སམྦཧུལེ ཀུམཱརཀེ ཨནྟརཱ ཙ སཱཝཏྠིཾ ཨནྟརཱ ཙ ཛེཏཝནཾ མཙྪཀེ བཱདྷེནྟེ། དིསྭཱན ཡེན ཏེ ཀུམཱརཀཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏེ ཀུམཱརཀེ ཨེཏདཝོཙ – “བྷཱཡཐ ཝོ, ཏུམྷེ ཀུམཱརཀཱ, དུཀྑསྶ, ཨཔྤིཡཾ ཝོ དུཀྑ”ནྟི? “ཨེཝཾ, བྷནྟེ, བྷཱཡཱམ མཡཾ, བྷནྟེ, དུཀྑསྶ , ཨཔྤིཡཾ ནོ དུཀྑ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“སཙེ བྷཱཡཐ དུཀྑསྶ, སཙེ ཝོ དུཀྑམཔྤིཡཾ།

མཱཀཏྠ པཱཔཀཾ ཀམྨཾ, ཨཱཝི ཝཱ ཡདི ཝཱ རཧོ༎

“སཙེ ཙ པཱཔཀཾ ཀམྨཾ, ཀརིསྶཐ ཀརོཐ ཝཱ།

ན ཝོ དུཀྑཱ པམུཏྱཏྠི, ཨུཔེཙྩཱཔི [ཨུཔཙྩཔི (ཀ.), ཨུཔྤཙྩཔི (?), ཨུཔྤཏིཏྭཱཔི ཨིཏི ཨཊྛ] པལཱཡཏ”ནྟི།། ཙཏུཏྠཾ།

## ༥. ཨུཔོསཐསུཏྟཾ

༤༥. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི པུབྦཱརཱམེ མིགཱརམཱཏུཔཱསཱདེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ ཏདཧུཔོསཐེ བྷིཀྑུསངྒྷཔརིཝུཏོ ནིསིནྣོ ཧོཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ, ནིཀྑནྟེ པཋམེ ཡཱམེ, ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ [ཙཱིཝརཾ (སྱཱ.)] ཀརིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཱ, བྷནྟེ, རཏྟི; ནིཀྑནྟོ པཋམོ ཡཱམོ; ཙིརནིསིནྣོ བྷིཀྑུསངྒྷོ; ཨུདྡིསཏུ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུནཾ པཱཏིམོཀྑ”ནྟི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷགཝཱ ཏུཎྷཱི ཨཧོསི།

དུཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ, ནིཀྑནྟེ མཛྫྷིམེ ཡཱམེ, ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཱ, བྷནྟེ, རཏྟི; ནིཀྑནྟོ མཛྫྷིམོ ཡཱམོ; ཙིརནིསིནྣོ བྷིཀྑུསངྒྷོ; ཨུདྡིསཏུ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུནཾ པཱཏིམོཀྑ”ནྟི། དུཏིཡམྤི ཁོ བྷགཝཱ ཏུཎྷཱི ཨཧོསི།

ཏཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ ཨབྷིཀྐནྟཱཡ རཏྟིཡཱ, ནིཀྑནྟེ པཙྪིམེ ཡཱམེ, ཨུདྡྷསྟེ ཨརུཎེ, ནནྡིམུཁིཡཱ རཏྟིཡཱ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨབྷིཀྐནྟཱ, བྷནྟེ, རཏྟི; ནིཀྑནྟོ པཙྪིམོ ཡཱམོ; ཨུདྡྷསྟོ ཨརུཎོ; ནནྡིམུཁཱི རཏྟི; ཙིརནིསིནྣོ བྷིཀྑུསངྒྷོ; ཨུདྡིསཏུ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུནཾ པཱཏིམོཀྑ”ནྟི། “ཨཔརིསུདྡྷཱ, ཨཱནནྡ, པརིསཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ མཧཱམོགྒལླཱནསྶ ཨེཏདཧོསི – “ཀཾ ནུ ཁོ བྷགཝཱ པུགྒལཾ སནྡྷཱཡ ཨེཝམཱཧ – ‘ཨཔརིསུདྡྷཱ, ཨཱནནྡ, པརིསཱ’ཏི? ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ སབྦཱཝནྟཾ བྷིཀྑུསངྒྷཾ ཙེཏསཱ ཙེཏོ པརིཙྩ མནསཱཀཱསི། ཨདྡསཱ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ ཏཾ པུགྒལཾ དུསྶཱིལཾ པཱཔདྷམྨཾ ཨསུཙིཾ སངྐསྶརསམཱཙཱརཾ པཊིཙྪནྣཀམྨནྟཾ ཨསྶམཎཾ སམཎཔཊིཉྙཾ ཨབྲཧྨཙཱརིཾ བྲཧྨཙཱརིཔཊིཉྙཾ ཨནྟོཔཱུཏིཾ ཨཝསྶུཏཾ ཀསམྦུཛཱཏཾ མཛྫྷེ བྷིཀྑུསངྒྷསྶ ནིསིནྣཾ། དིསྭཱན ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཡེན སོ པུགྒལོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཾ པུགྒལཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨུཊྛེཧི, ཨཱཝུསོ, དིཊྛོསི བྷགཝཏཱ; ནཏྠི ཏེ བྷིཀྑཱུཧི སདྡྷིཾ སཾཝཱསོ”ཏི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ [ཨཐ ཁོ (སྱཱ.), ཙཱུལཝ. ༣༨༣; ཨ. ནི. ༨.༢༠ པསྶིཏབྦཾ], སོ པུགྒལོ ཏུཎྷཱི ཨཧོསི།

དུཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ ཏཾ པུགྒལཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨུཊྛེཧི, ཨཱཝུསོ, དིཊྛོསི བྷགཝཏཱ; ནཏྠི ཏེ བྷིཀྑཱུཧི སདྡྷིཾ སཾཝཱསོ”ཏི། དུཏིཡམྤི ཁོ... པེ... ཏཏིཡམྤི ཁོ སོ པུགྒལོ ཏུཎྷཱི ཨཧོསི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱམོགྒལླཱནོ ཏཾ པུགྒལཾ བཱཧཱཡཾ གཧེཏྭཱ བཧིདྭཱརཀོཊྛཀཱ ནིཀྑཱམེཏྭཱ སཱུཙིགྷཊིཀཾ དཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ནིཀྑཱམིཏོ, བྷནྟེ, སོ པུགྒལོ མཡཱ། པརིསུདྡྷཱ པརིསཱ། ཨུདྡིསཏུ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུནཾ པཱཏིམོཀྑ”ནྟི། “ཨཙྪརིཡཾ, མོགྒལླཱན, ཨབྦྷུཏཾ, མོགྒལླཱན! ཡཱཝ བཱཧཱགཧཎཱཔི ནཱམ སོ མོགྷཔུརིསོ ཨཱགམེསྶཏཱི”ཏི!

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – “ན དཱནཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིཏོ པརཾ [ན དཱནཱཧཾ བྷིཀྑཝེ ཨཛྫཏགྒེ (ཨ. ནི. ༨.༢༠)] ཨུཔོསཐཾ ཀརིསྶཱམི, པཱཏིམོཀྑཾ ཨུདྡིསིསྶཱམི། ཏུམྷེཝ དཱནི, བྷིཀྑཝེ, ཨིཏོ པརཾ ཨུཔོསཐཾ ཀརེཡྻཱཐ, པཱཏིམོཀྑཾ ཨུདྡིསེཡྻཱཐ། ཨཊྛཱནམེཏཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨནཝཀཱསོ ཡཾ ཏཐཱགཏོ ཨཔརིསུདྡྷཱཡ པརིསཱཡ

ཨུཔོསཐཾ ཀཱརེསྶ, པཱཏིམོཀྑཾ ཨུདྡིསེསྶ།

“ཨཊྛིམེ, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡེ ཨཙྪརིཡཱ ཨབྦྷུཏཱ དྷམྨཱ, ཡེ དིསྭཱ དིསྭཱ ཨསུརཱ མཧཱསམུདྡེ ཨབྷིརམནྟི། ཀཏམེ ཨཊྛ?

“མཧཱསམུདྡོ, བྷིཀྑཝེ, ཨནུཔུབྦནིནྣོ ཨནུཔུབྦཔོཎོ ཨནུཔུབྦཔབྦྷཱརོ, ན ཨཱཡཏཀེནེཝ པཔཱཏོ། ཡམྤི [ཡཾ (སཱི. སྱཱ. ཀ.)], བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ ཨནུཔུབྦནིནྣོ ཨནུཔུབྦཔོཎོ ཨནུཔུབྦཔབྦྷཱརོ ན ཨཱཡཏཀེནེཝ པཔཱཏོ; ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡེ པཋམོ ཨཙྪརིཡོ ཨབྦྷུཏོ དྷམྨོ, ཡཾ དིསྭཱ དིསྭཱ ཨསུརཱ མཧཱསམུདྡེ ཨབྷིརམནྟི།

“པུན ཙཔརཾ, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ ཋིཏདྷམྨོ ཝེལཾ ནཱཏིཝཏྟཏི། ཡམྤི, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ ཋིཏདྷམྨོ ཝེལཾ ནཱཏིཝཏྟཏི; ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ [ཨཡམྤི (སབྦཏྠ)], མཧཱསམུདྡེ དུཏིཡོ ཨཙྪརིཡོ ཨབྦྷུཏོ དྷམྨོ, ཡཾ དིསྭཱ དིསྭཱ ཨསུརཱ མཧཱསམུདྡེ ཨབྷིརམནྟི།

“པུན ཙཔརཾ, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ ན མཏེན ཀུཎཔེན སཾཝསཏི། ཡཾ ཧོཏི མཧཱསམུདྡེ མཏཾ ཀུཎཔཾ ཏཾ ཁིཔྤམེཝ [ཁིཔྤཉྙེཝ (སཱི.), ཁིཔྤཾཡེཝ (ཀ.)] ཏཱིརཾ ཝཱཧེཏི, ཐལཾ ཨུསྶཱརེཏི། ཡམྤི, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ ན མཏེན ཀུཎཔེན སཾཝསཏི, ཡཾ ཧོཏི མཧཱསམུདྡེ མཏཾ ཀུཎཔཾ ཏཾ ཁིཔྤམེཝ ཏཱིརཾ ཝཱཧེཏི ཐལཾ ཨུསྶཱརེཏི; ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡེ ཏཏིཡོ ཨཙྪརིཡོ ཨབྦྷུཏོ དྷམྨོ, ཡཾ དིསྭཱ དིསྭཱ ཨསུརཱ མཧཱསམུདྡེ ཨབྷིརམནྟི།

“པུན ཙཔརཾ, བྷིཀྑཝེ, ཡཱ ཀཱཙི མཧཱནདིཡོ, སེཡྻཐིདཾ – གངྒཱ ཡམུནཱ ཨཙིརཝཏཱི སརབྷཱུ མཧཱི, ཏཱ མཧཱསམུདྡཾ པཏྟཱ [པཏྭཱ (སྱཱ. པཱི. ཀ.)] ཛཧནྟི པུརིམཱནི ནཱམགོཏྟཱནི; ‘མཧཱསམུདྡོ’ཏྭེཝ སངྑཾ གཙྪནྟི། ཡམྤི, བྷིཀྑཝེ, ཡཱ ཀཱཙི མཧཱནདིཡོ, སེཡྻཐིདཾ – གངྒཱ ཡམུནཱ ཨཙིརཝཏཱི སརབྷཱུ མཧཱི ཏཱ མཧཱསམུདྡཾ པཏྟཱ ཛཧནྟི པུརིམཱནི ནཱམགོཏྟཱནི, ‘མཧཱསམུདྡོ’ཏྭེཝ སངྑཾ གཙྪནྟི; ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡེ ཙཏུཏྠོ ཨཙྪརིཡོ ཨབྦྷུཏོ དྷམྨོ, ཡཾ དིསྭཱ དིསྭཱ ཨསུརཱ མཧཱསམུདྡེ ཨབྷིརམནྟི།

“པུན ཙཔརཾ, བྷིཀྑཝེ, ཡཱ ཙ ལོཀེ སཝནྟིཡོ མཧཱསམུདྡཾ ཨཔྤེནྟི, ཡཱ ཙ ཨནྟལིཀྑཱ དྷཱརཱ པཔཏནྟི, ན ཏེན མཧཱསམུདྡསྶ ཨཱུནཏྟཾ ཝཱ པཱུརཏྟཾ ཝཱ པཉྙཱཡཏི། ཡམྤི, བྷིཀྑཝེ , ཡཱ ཙ ལོཀེ སཝནྟིཡོ མཧཱསམུདྡཾ ཨཔྤེནྟི, ཡཱ ཙ ཨནྟལིཀྑཱ དྷཱརཱ པཔཏནྟི, ན ཏེན མཧཱསམུདྡསྶ ཨཱུནཏྟཾ ཝཱ པཱུརཏྟཾ ཝཱ པཉྙཱཡཏི; ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡེ པཉྩམོ ཨཙྪརིཡོ ཨབྦྷུཏོ དྷམྨོ, ཡཾ དིསྭཱ དིསྭཱ ཨསུརཱ མཧཱསམུདྡེ ཨབྷིརམནྟི།

“པུན ཙཔརཾ, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ ཨེཀརསོ ལོཎརསོ། ཡམྤི, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ ཨེཀརསོ ལོཎརསོ; ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡེ ཚཊྛོ ཨཙྪརིཡོ ཨབྦྷུཏོ དྷམྨོ, ཡཾ དིསྭཱ དིསྭཱ ཨསུརཱ མཧཱསམུདྡེ ཨབྷིརམནྟི།

“པུན ཙཔརཾ, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ བཧུརཏནོ ཨནེཀརཏནོ། ཏཏྲིམཱནི རཏནཱནི, སེཡྻཐིདཾ – མུཏྟཱ མཎི ཝེལུརིཡོ སངྑོ སིལཱ པཝཱལཾ རཛཏཾ ཛཱཏརཱུཔཾ ལོཧིཏངྐོ མསཱརགལླཾ། ཡམྤི, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ བཧུརཏནོ ཨནེཀརཏནོ, ཏཏྲིམཱནི རཏནཱནི, སེཡྻཐིདཾ – མུཏྟཱ མཎི ཝེལུརིཡོ སངྑོ སིལཱ པཝཱལཾ རཛཏཾ ཛཱཏརཱུཔཾ ལོཧིཏངྐོ [ལོཧིཏངྒོ (སཱི. པཱི.), ལོཧིཏཀོ (?)] མསཱརགལླཾ; ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡེ སཏྟམོ ཨཙྪརིཡོ ཨབྦྷུཏོ དྷམྨོ, ཡཾ དིསྭཱ དིསྭཱ ཨསུརཱ མཧཱསམུདྡེ ཨབྷིརམནྟི།

“པུན ཙཔརཾ, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ མཧཏཾ བྷཱུཏཱནཾ ཨཱཝཱསོ། ཏཏྲིམེ བྷཱུཏཱ – ཏིམི ཏིམིངྒལོ ཏིམིཏིམིངྒལོ [ཏིམི ཏིམིངྒལོ ཏིམིརཔིངྒལོ (སཱི. པཱི., ཨ. ནི. ༨.༡༩)] ཨསུརཱ ནཱགཱ གནྡྷབྦཱ། སནྟི མཧཱསམུདྡེ ཡོཛནསཏིཀཱཔི ཨཏྟབྷཱཝཱ, དྭིཡོཛནསཏིཀཱཔི ཨཏྟབྷཱཝཱ, ཏིཡོཛནསཏིཀཱཔི ཨཏྟབྷཱཝཱ, ཙཏུཡོཛནསཏིཀཱཔི ཨཏྟབྷཱཝཱ, པཉྩཡོཛནསཏིཀཱཔི ཨཏྟབྷཱཝཱ། ཡམྤི, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ མཧཏཾ བྷཱུཏཱནཾ ཨཱཝཱསོ, ཏཏྲིམེ བྷཱུཏཱ – ཏིམི ཏིམིངྒལོ ཏིམིཏིམིངྒལོ ཨསུརཱ ནཱགཱ གནྡྷབྦཱ, སནྟི

མཧཱསམུདྡེ ཡོཛནསཏིཀཱཔི ཨཏྟབྷཱཝཱ དྭིཡོཛནསཏིཀཱཔི ཨཏྟབྷཱཝཱ...པེ༠.... པཉྩཡོཛནསཏིཀཱཔི ཨཏྟབྷཱཝཱ; ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡེ ཨཊྛམོ ཨཙྪརིཡོ ཨབྦྷུཏོ དྷམྨོ, ཡཾ དིསྭཱ དིསྭཱ ཨསུརཱ མཧཱསམུདྡེ ཨབྷིརམནྟི། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨཊྛ མཧཱསམུདྡེ ཨཙྪརིཡཱ ཨབྦྷུཏཱ དྷམྨཱ ཡེ དིསྭཱ དིསྭཱ ཨསུརཱ མཧཱསམུདྡེ ཨབྷིརམནྟི།

“ཨེཝམེཝ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཨཊྛ ཨཙྪརིཡཱ ཨབྦྷུཏཱ དྷམྨཱ, ཡེ དིསྭཱ དིསྭཱ བྷིཀྑཱུ ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཨབྷིརམནྟི། ཀཏམེ ཨཊྛ?

“སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ ཨནུཔུབྦནིནྣོ ཨནུཔུབྦཔོཎོ ཨནུཔུབྦཔབྦྷཱརོ, ན ཨཱཡཏཀེནེཝ པཔཱཏོ; ཨེཝམེཝ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཨནུཔུབྦསིཀྑཱ ཨནུཔུབྦཀིརིཡཱ ཨནུཔུབྦཔཊིཔདཱ, ན ཨཱཡཏཀེནེཝ ཨཉྙཱཔཊིཝེདྷོ། ཡམྤི, བྷིཀྑཝེ, ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཨནུཔུབྦསིཀྑཱ ཨནུཔུབྦཀིརིཡཱ ཨནུཔུབྦཔཊིཔདཱ, ན ཨཱཡཏཀེནེཝ ཨཉྙཱཔཊིཝེདྷོ; ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ པཋམོ ཨཙྪརིཡོ ཨབྦྷུཏོ དྷམྨོ, ཡཾ དིསྭཱ དིསྭཱ བྷིཀྑཱུ ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཨབྷིརམནྟི།

“སེཡྻཐཱཔི , བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ ཋིཏདྷམྨོ ཝེལཾ ནཱཏིཝཏྟཏི; ཨེཝམེཝ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཡཾ མཡཱ སཱཝཀཱནཾ སིཀྑཱཔདཾ པཉྙཏྟཾ ཏཾ མམ སཱཝཀཱ ཛཱིཝིཏཧེཏུཔི ནཱཏིཀྐམནྟི། ཡམྤི, བྷིཀྑཝེ, མཡཱ སཱཝཀཱནཾ སིཀྑཱཔདཾ པཉྙཏྟཾ ཏཾ མམ སཱཝཀཱ ཛཱིཝིཏཧེཏུཔི ནཱཏིཀྐམནྟི; ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ དུཏིཡོ ཨཙྪརིཡོ ཨབྦྷུཏོ དྷམྨོ, ཡཾ དིསྭཱ དིསྭཱ བྷིཀྑཱུ ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཨབྷིརམནྟི།

“སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ ན མཏེན ཀུཎཔེན སཾཝསཏི; ཡཾ ཧོཏི མཧཱསམུདྡེ མཏཾ ཀུཎཔཾ ཏཾ ཁིཔྤམེཝ ཏཱིརཾ ཝཱཧེཏི, ཐལཾ ཨུསྶཱརེཏི; ཨེཝམེཝ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཡོ སོ པུགྒལོ དུསྶཱིལོ པཱཔདྷམྨོ ཨསུཙི སངྐསྶརསམཱཙཱརོ པཊིཙྪནྣཀམྨནྟོ ཨསྶམཎོ སམཎཔཊིཉྙོ ཨབྲཧྨཙཱརཱི བྲཧྨཙཱརིཔཊིཉྙོ ཨནྟོཔཱུཏི ཨཝསྶུཏོ ཀསམྦུཛཱཏོ, ན ཏེན སངྒྷོ སཾཝསཏི; ཨཐ ཁོ ནཾ ཁིཔྤམེཝ སནྣིཔཏིཏྭཱ ཨུཀྑིཔཏི། ཀིཉྩཱཔི སོ ཧོཏི མཛ྄ཛྷེ བྷིཀྑུསངྒྷསྶ ནིསིནྣོ, ཨཐ ཁོ སོ ཨཱརཀཱཝ སངྒྷམྷཱ, སངྒྷོ ཙ ཏེན། ཡམྤི, བྷིཀྑཝེ, ཡོ སོ པུགྒལོ དུསྶཱིལོ པཱཔདྷམྨོ ཨསུཙི སངྐསྶརསམཱཙཱརོ པཊིཙྪནྣཀམྨནྟོ ཨསྶམཎོ སམཎཔཊིཉྙོ ཨབྲཧྨཙཱརཱི བྲཧྨཙཱརིཔཊིཉྙོ ཨནྟོཔཱུཏི ཨཝསྶུཏོ ཀསམྦུཛཱཏོ, ན ཏེན སངྒྷོ སཾཝསཏི; ཁིཔྤམེཝ ནཾ སནྣིཔཏིཏྭཱ ཨུཀྑིཔཏི། ཀིཉྩཱཔི སོ ཧོཏི མཛ྄ཛྷེ བྷིཀྑུསངྒྷསྶ ནིསིནྣོ, ཨཐ ཁོ སོ ཨཱརཀཱཝ སངྒྷམྷཱ, སངྒྷོ ཙ ཏེན; ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཏཏིཡོ ཨཙྪརིཡོ ཨབྦྷུཏོ དྷམྨོ, ཡཾ དིསྭཱ དིསྭཱ བྷིཀྑཱུ ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཨབྷིརམནྟི།

“སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑཝེ, ཡཱ ཀཱཙི མཧཱནདིཡོ, སེཡྻཐིདཾ – གངྒཱ ཡམུནཱ ཨཙིརཝཏཱི སརབྷཱུ མཧཱི, ཏཱ མཧཱསམུདྡཾ པཏྭཱ ཛཧནྟི པུརིམཱནི ནཱམགོཏྟཱནི, ‘མཧཱསམུདྡོ’ཏྭེཝ སངྑཾ གཙྪནྟི; ཨེཝམེཝ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཙཏྟཱརོམེ ཝཎྞཱ – ཁཏྟིཡཱ, བྲཱཧྨཎཱ, ཝེསྶཱ, སུདྡཱ ཏེ ཏཐཱགཏཔྤཝེདིཏེ དྷམྨཝིནཡེ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛིཏྭཱ [པབྦཛིཏཱ (ཀ༠ སཱི༠)] ཛཧནྟི པུརིམཱནི ནཱམགོཏྟཱནི, ‘སམཎཱ སཀྱཔུཏྟིཡཱ’ཏྭེཝ སངྑཾ གཙྪནྟི། ཡམྤི, བྷིཀྑཝེ, ཙཏྟཱརོམེ ཝཎྞཱ – ཁཏྟིཡཱ, བྲཱཧྨཎཱ, ཝེསྶཱ, སུདྡཱ ཏེ ཏཐཱགཏཔྤཝེདིཏེ དྷམྨཝིནཡེ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛིཏྭཱ ཛཧནྟི པུརིམཱནི ནཱམགོཏྟཱནི , ‘སམཎཱ སཀྱཔུཏྟིཡཱ’ཏྭེཝ སངྑཾ གཙྪནྟི; ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཙཏུཏྠོ ཨཙྪརིཡོ ཨབྦྷུཏོ དྷམྨོ, ཡཾ དིསྭཱ དིསྭཱ བྷིཀྑཱུ ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཨབྷིརམནྟི།

“སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑཝེ, ཡཱ ཙ ལོཀེ སཝནྟིཡོ མཧཱསམུདྡཾ ཨཔྤེནྟི, ཡཱ ཙ ཨནྟལིཀྑཱ དྷཱརཱ པཔཏནྟི, ན ཏེན མཧཱསམུདྡསྶ ཨཱུནཏྟཾ ཝཱ པཱུརཏྟཾ ཝཱ པཉྙཱཡཏི; ཨེཝམེཝ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, བཧཱུ ཙེཔི བྷིཀྑཱུ ཨནུཔཱདིསེསཱཡ ནིབྦཱནདྷཱཏུཡཱ པརིནིབྦཱཡནྟི, ན ཏེན ནིབྦཱནདྷཱཏུཡཱ ཨཱུནཏྟཾ ཝཱ པཱུརཏྟཾ ཝཱ པཉྙཱཡཏི། ཡམྤི, བྷིཀྑཝེ, བཧཱུ ཙེཔི བྷིཀྑཱུ ཨནུཔཱདིསེསཱཡ ནིབྦཱནདྷཱཏུཡཱ པརིནིབྦཱཡནྟི, ན ཏེན ནིབྦཱནདྷཱཏུཡཱ ཨཱུནཏྟཾ ཝཱ པཱུརཏྟཾ ཝཱ པཉྙཱཡཏི; ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ པཉྩམོ ཨཙྪརིཡོ ཨབྦྷུཏོ དྷམྨོ, ཡཾ དིསྭཱ དིསྭཱ བྷིཀྑཱུ ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཨབྷིརམནྟི།

“སེཡྻཐཱཔི , བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ ཨེཀརསོ ལོཎརསོ; ཨེཝམེཝ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨཡཾ དྷམྨཝིནཡོ ཨེཀརསོ ཝིམུཏྟིརསོ། ཡམྤི, བྷིཀྑཝེ, ཨཡཾ དྷམྨཝིནཡོ ཨེཀརསོ ཝིམུཏྟིརསོ; ཨཡཾ , བྷིཀྑཝེ, ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཚཊྛོ ཨཙྪརིཡོ ཨབྦྷུཏོ དྷམྨོ, ཡཾ དིསྭཱ དིསྭཱ བྷིཀྑཱུ ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཨབྷིརམནྟི།

“སེཡྻཐཱཔི, བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ བཧུརཏནོ ཨནེཀརཏནོ, ཏཏྲིམཱནི རཏནཱནི, སེཡྻཐིདཾ – མུཏྟཱ མཎི ཝེལུརིཡོ སངྑོ སིལཱ པཝཱལཾ རཛཏཾ ཛཱཏརཱུཔཾ ལོཧིཏངྐོ མསཱརགལླཾ; ཨེཝམེཝ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨཡཾ དྷམྨཝིནཡོ བཧུརཏནོ ཨནེཀརཏནོ; ཏཏྲིམཱནི རཏནཱནི, སེཡྻཐིདཾ – ཙཏྟཱརོ སཏིཔཊྛཱནཱ, ཙཏྟཱརོ སམྨཔྤདྷཱནཱ, ཙཏྟཱརོ ཨིདྡྷིཔཱདཱ, པཉྩིནྡྲིཡཱནི, པཉྩ བལཱནི, སཏྟ བོཛ྄ཛྷངྒཱ, ཨརིཡོ ཨཊྛངྒིཀོ མགྒོ། ཡམྤི, བྷིཀྑཝེ, ཨཡཾ དྷམྨཝིནཡོ བཧུརཏནོ ཨནེཀརཏནོ, ཏཏྲིམཱནི རཏནཱནི, སེཡྻཐིདཾ – ཙཏྟཱརོ སཏིཔཊྛཱནཱ, ཙཏྟཱརོ སམྨཔྤདྷཱནཱ, ཙཏྟཱརོ ཨིདྡྷིཔཱདཱ, པཉྩིནྡྲིཡཱནི, པཉྩ བལཱནི, སཏྟ བོཛ྄ཛྷངྒཱ, ཨརིཡོ ཨཊྛངྒིཀོ མགྒོ; ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ སཏྟམོ ཨཙྪརིཡོ ཨབྦྷུཏོ དྷམྨོ, ཡཾ དིསྭཱ དིསྭཱ བྷིཀྑཱུ ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཨབྷིརམནྟི།

“སེཡྻཐཱཔི , བྷིཀྑཝེ, མཧཱསམུདྡོ མཧཏཾ བྷཱུཏཱནཾ ཨཱཝཱསོ, ཏཏྲིམེ བྷཱུཏཱ – ཏིམི ཏིམིངྒལོ ཏིམིཏིམིངྒལོ ཨསུརཱ ནཱགཱ གནྡྷབྦཱ, སནྟི མཧཱསམུདྡེ ཡོཛནསཏིཀཱཔི ཨཏྟབྷཱཝཱ དྭིཡོཛནསཏིཀཱཔི ཨཏྟབྷཱཝཱ ཏིཡོཛནསཏིཀཱཔི ཨཏྟབྷཱཝཱ ཙཏུཡོཛནསཏིཀཱཔི ཨཏྟབྷཱཝཱ པཉྩཡོཛནསཏིཀཱཔི ཨཏྟབྷཱཝཱ; ཨེཝམེཝ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨཡཾ དྷམྨཝིནཡོ མཧཏཾ བྷཱུཏཱནཾ ཨཱཝཱསོ; ཏཏྲིམེ བྷཱུཏཱ – སོཏཱཔནྣོ, སོཏཱཔཏྟིཕལསཙྪིཀིརིཡཱཡ པཊིཔནྣོ, སཀདཱགཱམཱི, སཀདཱགཱམིཕལསཙྪིཀིརིཡཱཡ པཊིཔནྣོ, ཨནཱགཱམཱི, ཨནཱགཱམིཕལསཙྪིཀིརིཡཱཡ པཊིཔནྣོ, ཨརཧཱ, ཨརཧཏྟཱཡ པཊིཔནྣོ [ཨརཧཏྟཕལསཙྪིཀིརིཡཱཡ (སྱཱ.)]། ཡམྤི, བྷིཀྑཝེ, ཨཡཾ དྷམྨཝིནཡོ མཧཏཾ བྷཱུཏཱནཾ ཨཱཝཱསོ, ཏཏྲིམེ བྷཱུཏཱ – སོཏཱཔནྣོ, སོཏཱཔཏྟིཕལསཙྪིཀིརིཡཱཡ པཊིཔནྣོ, སཀདཱགཱམཱི, སཀདཱགཱམིཕལསཙྪིཀིརིཡཱཡ པཊིཔནྣོ, ཨནཱགཱམཱི, ཨནཱགཱམིཕལསཙྪིཀིརིཡཱཡ པཊིཔནྣོ, ཨརཧཱ, ཨརཧཏྟཱཡ པཊིཔནྣོ; ཨཡཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཨཊྛམོ ཨཙྪརིཡོ ཨབྦྷུཏོ དྷམྨོ, ཡཾ དིསྭཱ དིསྭཱ བྷིཀྑཱུ ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཨབྷིརམནྟི། ཨིམེ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཨཊྛ ཨཙྪརིཡཱ ཨབྦྷུཏཱ དྷམྨཱ, ཡེ དིསྭཱ དིསྭཱ བྷིཀྑཱུ ཨིམསྨིཾ དྷམྨཝིནཡེ ཨབྷིརམནྟཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཚནྣམཏིཝསྶཏི, ཝིཝཊཾ ནཱཏིཝསྶཏི།
ཏསྨཱ ཚནྣཾ ཝིཝརེཐ, ཨེཝཾ ཏཾ ནཱཏིཝསྶཏཱི”ཏི༎ པཉྩམཾ།

## ༦. སོཎསུཏྟཾ

༤༦. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀཙྩཱནོ ཨཝནྟཱིསུ ཝིཧརཏི ཀུརརགྷརེ [ཀུརུརགྷརེ (སྱཱ. མཧཱཝ. ༢༥༧), ཀུལགྷརེ (ཀ.)] པཝཏྟེ པབྦཏེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སོཎོ ཨུཔཱསཀོ ཀུཊིཀཎྞོ ཨཱཡསྨཏོ མཧཱཀཙྩཱནསྶ ཨུཔཊྛཱཀོ ཧོཏི།

ཨཐ ཁོ སོཎསྶ ཨུཔཱསཀསྶ ཀུཊིཀཎྞསྶ རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – “ཡཐཱ ཡཐཱ ཁོ ཨཡྻོ མཧཱཀཙྩཱནོ དྷམྨཾ དེསེཏི ནཡིདཾ སུཀརཾ ཨགཱརཾ ཨཛ྄ཛྷཱཝསཏཱ ཨེཀནྟཔརིཔུཎྞཾ ཨེཀནྟཔརིསུདྡྷཾ སངྑལིཁིཏཾ བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརིཏུཾ། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཀེསམསྶུཾ ཨོཧཱརེཏྭཱ ཀཱསཱཡཱནི ཝཏྠཱནི ཨཙྪཱདེཏྭཱ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛེཡྻ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ སོཎོ ཨུཔཱསཀོ ཀུཊིཀཎྞོ ཡེནཱཡསྨཱ མཧཱཀཙྩཱནོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱཀཙྩཱནཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ སོཎོ ཨུཔཱསཀོ ཀུཊིཀཎྞོ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱཀཙྩཱནཾ ཨེཏདཝོཙ –

“ཨིདྷ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – ‘ཡཐཱ ཡཐཱ ཁོ ཨཡྻོ མཧཱཀཙྩཱནོ དྷམྨཾ དེསེཏི ནཡིདཾ སུཀརཾ ཨགཱརཾ ཨཛ྄ཛྷཱཝསཏཱ ཨེཀནྟཔརིཔུཎྞཾ ཨེཀནྟཔརིསུདྡྷཾ སངྑལིཁིཏཾ བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརིཏུཾ། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཀེསམསྶུཾ ཨོཧཱརེཏྭཱ ཀཱསཱཡཱནི ཝཏྠཱནི ཨཙྪཱདེཏྭཱ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛེཡྻ’ནྟི། པབྦཱཛེཏུ མཾ, བྷནྟེ , ཨཡྻོ མཧཱཀཙྩཱནོ”ཏི།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀཙྩཱནོ སོཎཾ ཨུཔཱསཀཾ ཀུཊིཀཎྞཾ ཨེཏདཝོཙ – “དུཀྐརཾ ཁོ, སོཎ, ཡཱཝཛཱིཝཾ ཨེཀབྷཏྟཾ ཨེཀསེཡྻཾ བྲཧྨཙརིཡཾ། ཨིངྒྷ ཏྭཾ, སོཎ, ཏཏྠེཝ ཨཱགཱརིཀབྷཱུཏོ སམཱནོ བུདྡྷཱནཾ སཱསནཾ ཨནུཡུཉྫ ཀཱལཡུཏྟཾ ཨེཀབྷཏྟཾ ཨེཀསེཡྻཾ བྲཧྨཙརིཡ”ནྟི། ཨཐ ཁོ སོཎསྶ ཨུཔཱསཀསྶ ཀུཊིཀཎྞསྶ ཡོ ཨཧོསི པབྦཛྫཱབྷིསངྑཱརོ སོ པཊིཔྤསྶམྦྷི།

དུཏིཡམྤི ཁོ…པེ… དུཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀཙྩཱནོ སོཎཾ ཨུཔཱསཀཾ ཀུཊིཀཎྞཾ ཨེཏདཝོཙ – “དུཀྐརཾ ཁོ, སོཎ, ཡཱཝཛཱིཝཾ ཨེཀབྷཏྟཾ ཨེཀསེཡྻཾ བྲཧྨཙརིཡཾ། ཨིངྒྷ ཏྭཾ, སོཎ, ཏཏྠེཝ ཨཱགཱརིཀབྷཱུཏོ སམཱནོ བུདྡྷཱནཾ སཱསནཾ ཨནུཡུཉྫ ཀཱལཡུཏྟཾ ཨེཀབྷཏྟཾ ཨེཀསེཡྻཾ བྲཧྨཙརིཡ”ནྟི། དུཏིཡམྤི ཁོ སོཎསྶ ཨུཔཱསཀསྶ ཀུཊིཀཎྞསྶ ཡོ ཨཧོསི པབྦཛྫཱབྷིསངྑཱརོ སོ པཊིཔྤསྶམྦྷི།

ཏཏིཡམྤི ཁོ སོཎསྶ ཨུཔཱསཀསྶ ཀུཊིཀཎྞསྶ རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – “ཡཐཱ ཡཐཱ ཁོ ཨཡྻོ མཧཱཀཙྩཱནོ དྷམྨཾ དེསེཏི ནཡིདཾ སུཀརཾ ཨགཱརཾ ཨཛ྄ཛྷཱཝསཏཱ ཨེཀནྟཔརིཔུཎྞཾ ཨེཀནྟཔརིསུདྡྷཾ སངྑལིཁིཏཾ བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརིཏུཾ། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཀེསམསྶུཾ ཨོཧཱརེཏྭཱ ཀཱསཱཡཱནི ཝཏྠཱནི ཨཙྪཱདེཏྭཱ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛེཡྻ”ནྟི། ཏཏིཡམྤི ཁོ སོཎོ ཨུཔཱསཀོ ཀུཊིཀཎྞོ ཡེནཱཡསྨཱ མཧཱཀཙྩཱནོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱཀཙྩཱནཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ སོཎོ ཨུཔཱསཀོ ཀུཊིཀཎྞོ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱཀཙྩཱནཾ ཨེཏདཝོཙ –

“ཨིདྷ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – ‘ཡཐཱ ཡཐཱ ཁོ ཨཡྻོ མཧཱཀཙྩཱནོ དྷམྨཾ དེསེཏི ནཡིདཾ སུཀརཾ ཨགཱརཾ ཨཛ྄ཛྷཱཝསཏཱ ཨེཀནྟཔརིཔུཎྞཾ ཨེཀནྟཔརིསུདྡྷཾ སངྑལིཁིཏཾ བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརིཏུཾ། ཡཾནཱུནཱཧཾ ཀེསམསྶུཾ ཨོཧཱརེཏྭཱ ཀཱསཱཡཱནི ཝཏྠཱནི ཨཙྪཱདེཏྭཱ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛེཡྻ’ནྟི། པབྦཱཛེཏུ མཾ, བྷནྟེ, ཨཡྻོ མཧཱཀཙྩཱནོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀཙྩཱནོ སོཎཾ ཨུཔཱསཀཾ ཀུཊིཀཎྞཾ པབྦཱཛེསི། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཝནྟིདཀྑིཎཱཔཐོ [ཨཝནྟི དཀྑིཎཱཔཐོ (སཱི.)] ཨཔྤབྷིཀྑུཀོ ཧོཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀཙྩཱནོ ཏིཎྞཾ ཝསྶཱནཾ ཨཙྩཡེན ཀིཙྪེན ཀསིརེན ཏཏོ ཏཏོ དསཝགྒཾ བྷིཀྑུསངྒྷཾ སནྣིཔཱཏེཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ སོཎཾ ཨུཔསམྤཱདེསི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ སོཎསྶ ཝསྶཾཝུཊྛསྶ [ཝསྶཾཝུཊྛསྶ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – “ན ཁོ མེ སོ བྷགཝཱ སམྨུཁཱ དིཊྛོ, ཨཔི ཙ སུཏོཡེཝ མེ སོ བྷགཝཱ – ‘ཨེདིསོ ཙ ཨེདིསོ ཙཱ’ཏི། སཙེ མཾ ཨུཔཛ྄ཛྷཱཡོ ཨནུཛཱནེཡྻ, གཙྪེཡྻཱཧཾ ཏཾ བྷགཝནྟཾ དསྶནཱཡ ཨརཧནྟཾ སམྨཱསམྦུདྡྷ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ སོཎོ སཱཡནྷསམཡཾ པཊིསལླཱནཱ ཝུཊྛིཏོ ཡེནཱཡསྨཱ མཧཱཀཙྩཱནོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱཀཙྩཱནཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཨཱཡསྨཱ སོཎོ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱཀཙྩཱནཾ ཨེཏདཝོཙ –

“ཨིདྷ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, རཧོགཏསྶ པཊིསལླཱིནསྶ ཨེཝཾ ཙེཏསོ པརིཝིཏཀྐོ ཨུདཔཱདི – ‘ན ཁོ མེ སོ བྷགཝཱ སམྨུཁཱ དིཊྛོ, ཨཔི ཙ སུཏོཡེཝ མེ སོ བྷགཝཱ – ཨེདིསོ ཙ ཨེདིསོ ཙཱ’ཏི། སཙེ མཾ ཨུཔཛ྄ཛྷཱཡོ ཨནུཛཱནེཡྻ, གཙྪེཡྻཱཧཾ ཏཾ བྷགཝནྟཾ དསྶནཱཡ ཨརཧནྟཾ སམྨཱསམྦུདྡྷ”ནྟི ( ) [(གཙྪེཡྻཱཧཾ བྷནྟེ ཏཾ བྷགཝནྟཾ དསྶནཱཡ ཨརཧནྟཾ སམྨཱསམྦུདྡྷཾ, སཙེ མཾ ཨུཔཛ྄ཛྷཱཡོ ཨནུཛཱནཱཏཱིཏི (མཧཱཝ. ༢༥༧)]།

“སཱདྷུ སཱདྷུ, སོཎ; གཙྪ ཏྭཾ, སོཎ, ཏཾ བྷགཝནྟཾ དསྶནཱཡ ཨརཧནྟཾ སམྨཱསམྦུདྡྷཾ [སམྨཱསམྦུདྡྷནྟི (སབྦཏྠ)]། དཀྑིསྶསི ཏྭཾ, སོཎ, ཏཾ བྷགཝནྟཾ པཱསཱདིཀཾ པསཱདནཱིཡཾ སནྟིནྡྲིཡཾ སནྟམཱནསཾ ཨུཏྟམདམཐསམཐམནུཔྤཏྟཾ དནྟཾ གུཏྟཾ ཡཏིནྡྲིཡཾ ནཱགཾ། ཏེནཧི མམ ཝཙནེན བྷགཝཏོ པཱདེ སིརསཱ ཝནྡཱཧི, ཨཔྤཱབཱདྷཾ ཨཔྤཱཏངྐཾ ལཧུཊྛཱནཾ བལཾ ཕཱསུཝིཧཱརཾ [ཕཱསུཝིཧཱརཉྩ (སཱི.)] པུཙྪ – ‘ཨུཔཛ྄ཛྷཱཡོ མེ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀཙྩཱནོ བྷགཝཏོ པཱདེ སིརསཱ ཝནྡཏི, ཨཔྤཱབཱདྷཾ ཨཔྤཱཏངྐཾ ལཧུཊྛཱནཾ བལཾ ཕཱསུཝིཧཱརཾ [ཕཱསུཝིཧཱརཉྩ (སཱི.)] པུཙྪཏཱི’”ཏི།

“ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ སོཎོ ཨཱཡསྨཏོ མཧཱཀཙྩཱནསྶ བྷཱསིཏཾ ཨབྷིནནྡིཏྭཱ ཨནུམོདིཏྭཱ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱཀཙྩཱནཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ སེནཱསནཾ སཾསཱམེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ ཡེན སཱཝཏྠི ཏེན ཙཱརིཀཾ པཀྐཱམི། ཨནུཔུབྦེན ཙཱརིཀཾ ཙརམཱནོ ཡེན སཱཝཏྠི ཛེཏཝནཾ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམོ, ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི, ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཨཱཡསྨཱ སོཎོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨུཔཛ྄ཛྷཱཡོ མེ, བྷནྟེ, ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀཙྩཱནོ བྷགཝཏོ པཱདེ སིརསཱ ཝནྡཏི, ཨཔྤཱབཱདྷཾ ཨཔྤཱཏངྐཾ ལཧུཊྛཱནཾ བལཾ ཕཱསུཝིཧཱརཾ [ཕཱསུཝིཧཱརཉྩ (སྱཱ.)] པུཙྪཏཱི”ཏི།

“ཀཙྩི, བྷིཀྑུ, ཁམནཱིཡཾ, ཀཙྩི ཡཱཔནཱིཡཾ, ཀཙྩིསི ཨཔྤཀིལམཐེན ཨདྡྷཱནཾ ཨཱགཏོ, ན ཙ པིཎྜཀེན ཀིལམཏོསཱི”ཏི? “ཁམནཱིཡཾ བྷགཝཱ, ཡཱཔནཱིཡཾ བྷགཝཱ, ཨཔྤཀིལམཐེན ཙཱཧཾ, བྷནྟེ, ཨདྡྷཱནཾ ཨཱགཏོ, ན པིཎྜཀེན ཀིལམཏོམྷཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨཱམནྟེསི — “ཨིམསྶཱནནྡ, ཨཱགནྟུཀསྶ བྷིཀྑུནོ སེནཱསནཾ པཉྙཱཔེཧཱི”ཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ཨཱནནྡསྶ ཨེཏདཧོསི — “ཡསྶ ཁོ མཾ བྷགཝཱ ཨཱཎཱཔེཏི — ‘ཨིམསྶཱནནྡ, ཨཱགནྟུཀསྶ བྷིཀྑུནོ སེནཱསནཾ པཉྙཱཔེཧཱི’ཏི, ཨིཙྪཏི བྷགཝཱ ཏེན བྷིཀྑུནཱ སདྡྷིཾ ཨེཀཝིཧཱརེ ཝཏྠུཾ, ཨིཙྪཏི བྷགཝཱ ཨཱཡསྨཏཱ སོཎེན སདྡྷིཾ ཨེཀཝིཧཱརེ ཝཏྠུ”ནྟི། ཡསྨིཾ ཝིཧཱརེ བྷགཝཱ ཝིཧརཏི, ཏསྨིཾ ཝིཧཱརེ ཨཱཡསྨཏོ སོཎསྶ སེནཱསནཾ པཉྙཱཔེསི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ བཧུདེཝ རཏྟིཾ ཨབྦྷོཀཱསེ ནིསཛྫཱཡ ཝཱིཏིནཱམེཏྭཱ པཱདེ པཀྑཱལེཏྭཱ ཝིཧཱརཾ པཱཝིསི། ཨཱཡསྨཱཔི ཁོ སོཎོ བཧུདེཝ རཏྟིཾ ཨབྦྷོཀཱསེ ནིསཛྫཱཡ ཝཱིཏིནཱམེཏྭཱ པཱདེ པཀྑཱལེཏྭཱ ཝིཧཱརཾ པཱཝིསི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ རཏྟིཡཱ པཙྩཱུསསམཡཾ པཙྩུཊྛཱཡ ཨཱཡསྨནྟཾ སོཎཾ ཨཛ྄ཛྷེསི — “པཊིབྷཱཏུ ཏཾ བྷིཀྑུ དྷམྨོ བྷཱསིཏུ”ནྟི།

“ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ སོཎོ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ སོལས ཨཊྛཀཝགྒིཀཱནི སབྦཱནེཝ སརེན ཨབྷཎི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨཏོ སོཎསྶ སརབྷཉྙཔརིཡོསཱནེ ཨབྦྷནུམོདི — “སཱདྷུ སཱདྷུ, བྷིཀྑུ, སུགྒཧིཏཱནི ཏེ, བྷིཀྑུ, སོལས ཨཊྛཀཝགྒིཀཱནི སུམནསིཀཏཱནི སཱུཔདྷཱརིཏཱནི, ཀལྱཱཎིཡཱསི [ཀལྱཱཎིཡཱ ཙ (ཀ.), ཀལྱཱཎིཡཱ ཏྭཾསི (?)] ཝཱཙཱཡ སམནྣཱགཏོ ཝིསྶཊྛཱཡ ཨནེལགལཱཡ ཨཏྠསྶ ཝིཉྙཱཔནིཡཱ། ཀཏི ཝསྶོསི ཏྭཾ, བྷིཀྑཱུ”ཏི? “ཨེཀཝསྶོ ཨཧཾ བྷགཝཱ”ཏི། “ཀིསྶ པན ཏྭཾ , བྷིཀྑུ, ཨེཝཾ ཙིརཾ ཨཀཱསཱི”ཏི? “ཙིརཾ དིཊྛོ [ཙིརདིཊྛོ (སྱཱ.)] མེ, བྷནྟེ, ཀཱམེསུ ཨཱདཱིནཝོ; ཨཔི ཙ སམྦཱདྷོ གྷརཱཝཱསོ བཧུཀིཙྩོ བཧུཀརཎཱིཡོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི —

“དིསྭཱ ཨཱདཱིནཝཾ ལོཀེ, ཉཏྭཱ དྷམྨཾ ནིརཱུཔདྷིཾ།
ཨརིཡོ ན རམཏཱི པཱཔེ, པཱཔེ ན རམཏཱི སུཙཱི”ཏི॥ ཚཊྛཾ།

## ༧. ཀངྑཱརེཝཏསུཏྟཾ

༤༧. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ ཀངྑཱརེཝཏོ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣོ ཧོཏི པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ ཨཏྟནོ ཀངྑཱཝིཏརཎཝིསུདྡྷིཾ པཙྩཝེཀྑམཱནོ།

ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཀངྑཱརེཝཏཾ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣཾ པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ ཨཏྟནོ ཀངྑཱཝིཏརཎཝིསུདྡྷིཾ པཙྩཝེཀྑམཱནཾ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི —

“ཡཱ ཀཱཙི ཀངྑཱ ཨིདྷ ཝཱ ཧུརཾ ཝཱ,
སཀཝེདིཡཱ ཝཱ པརཝེདིཡཱ ཝཱ།

ཡེ ཛྷཱཡིནོ ཏཱ པཛཧནྟི སབྦཱ,
ཨཱཏཱཔིནོ བྲཧྨཙརིཡཾ ཙརནྟཱ”ཏི། སཏྟམཾ།

## ༨. སངྒྷབྷེདསུཏྟཾ

༤༨. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཪཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ ཏདཧུཔོསཐེ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ ཪཱཛགཧཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི།

ཨདྡསཱ ཁོ དེཝདཏྟོ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཪཱཛགཧེ པིཎྜཱཡ ཙརནྟཾ། དིསྭཱན ཡེནཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཛྫཏགྒེ དཱནཱཧཾ, ཨཱཝུསོ ཨཱནནྡ, ཨཉྙཏྲེཝ བྷགཝཏཱ ཨཉྙཏྲ བྷིཀྑུསངྒྷཱ ཨུཔོསཐཾ ཀརིསྶཱམི སངྒྷཀམྨཱནི ཙཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ ཪཱཛགཧེ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ –

“ཨིདྷཱཧཾ, བྷནྟེ, པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ ཪཱཛགཧཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསིཾ། ཨདྡསཱ ཁོ མཾ, བྷནྟེ, དེཝདཏྟོ ཪཱཛགཧེ པིཎྜཱཡ ཙརནྟཾ། དིསྭཱན ཡེནཱཧཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ མཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘ཨཛྫཏགྒེ དཱནཱཧཾ, ཨཱཝུསོ ཨཱནནྡ, ཨཉྙཏྲེཝ བྷགཝཏཱ ཨཉྙཏྲ བྷིཀྑུསངྒྷཱ ཨུཔོསཐཾ ཀརིསྶཱམི སངྒྷཀམྨཱནི ཙཱ’ཏི། ཨཛྫ, བྷནྟེ, དེཝདཏྟོ སངྒྷཾ བྷིནྡིསྶཏི, ཨུཔོསཐཉྩ ཀརིསྶཏི སངྒྷཀམྨཱནི ཙཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“སུཀརཾ སཱདྷུནཱ སཱདྷུ, སཱདྷུ པཱཔེན དུཀྐརཾ [སུཀརཾ སཱདྷུནཱ སཱདྷུཾ, སཱདྷུཾ པཱཔེན དུཀྐརཾ (ཀ॰)]།
པཱཔཾ པཱཔེན སུཀརཾ, པཱཔམརིཡེཧི དུཀྐར”ནྟི། ཨཊྛམཾ།

## ༩. སདྷཱཡམཱནསུཏྟཾ

༤༩. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཀོསལེསུ ཙཱརིཀཾ ཙརཏི མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སམྦཧུལཱ མཱཎཝཀཱ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ སདྷཱཡམཱནརཱུཔཱ [སདྡྷཱཡམཱནརཱུཔཱ (སཱི॰ པཱི॰ ཨཊྛཀཐཱཡཾ པཱཋནྟརཾ), པདྡྷཱཡམཱནརཱུཔཱ (ཀ॰), ཕདྡྷཱཡམཱནརཱུཔཱ (ཀ॰ སཱི॰, ཀ॰ ཨཊྛ॰), སདྡཱཡམཱནརཱུཔཱ (?), སཎྜསཎྜཙཱརཱི སཎྜསཎྜཙཱརཱི ཝཱ སིདྡྷམཱནེནཱཏི ཕེདིཏཾ] ཨཏིཀྐམནྟི། ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ སམྦཧུལེ མཱཎཝཀེ ཨཝིདཱུརེ སདྷཱཡམཱནརཱུཔེ ཨཏིཀྐམནྟེ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“པརིམུཊྛཱ པཎྜིཏཱབྷཱསཱ, ཝཱཙཱགོཙརབྷཱཎིནོ།
ཡཱཝིཙྪནྟི མུཁཱཡཱམཾ, ཡེན ནཱིཏཱ ན ཏཾ ཝིདཱུ”ཏི། ནཝམཾ།

## ༡༠. ཙཱུལཔནྠཀསུཏྟཾ

༥༠. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ ཙཱུལཔནྠཀོ [ཙཱུལྷཔནྠཀོ (སྱཱ.), ཙཱུལཔནྠཀོ (པཱི.)] བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣོ ཧོཏི པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ པརིམུཁཾ སཏིཾ ཨུཔཊྛཔེཏྭཱ།

ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཙཱུལཔནྠཀཾ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣཾ པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ པརིམུཁཾ སཏིཾ ཨུཔཊྛཔེཏྭཱ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཋིཏེན ཀཱཡེན ཋིཏེན ཙེཏསཱ,
ཏིཊྛཾ ནིསིནྣོ ཨུད ཝཱ སཡཱནོ།
ཨེཏཾ [ཨེཝཾ (ཀ.)] སཏིཾ བྷིཀྑུ ཨདྷིཊྛཧཱནོ,
ལབྷེཐ པུབྦཱཔརིཡཾ ཝིསེསཾ།
ལདྡྷཱན པུབྦཱཔརིཡཾ ཝིསེསཾ,
ཨདསྶནཾ མཙྩུརཱཛསྶ གཙྪེ”ཏི༎ དསམཾ།

སོཎཝགྒོ [སོཎཐེརཝགྒོ (སྱཱ. པཱི. ཀ.) མཧཱཝགྒོ (ཨཊྛཀཐཱཡ སམེཏི)] པཉྩམོ ནིཊྛིཏོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

པིཡོ ཨཔྤཱཡུཀཱ ཀུཊྛི, ཀུམཱརཀཱ ཨུཔོསཐོ།
སོཎོ ཙ རེཝཏོ བྷེདོ, སདྡཱཡ པནྠཀེན ཏེ༎

## ༦. ཛཙྩནྡྷཝགྒོ

### ༡. ཨཱཡུསངྑཱརོསྶཛྫནསུཏྟཾ

༥༡. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཝེསཱལིཡཾ ཝིཧརཏི མཧཱཝནེ ཀཱུཊཱགཱརསཱལཱཡཾ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ ཝེསཱལིཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི། ཝེསཱལིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟོ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨཱམནྟེསི – “གཎྷཱཧི, ཨཱནནྡ, ནིསཱིདནཾ། ཡེན ཙཱཔཱལཾ [པཱཝཱལཾ (སཱི.)] ཙེཏིཡཾ ཏེནུཔསངྐམིསྶཱམ དིཝཱཝིཧཱརཱཡཱ”ཏི།

“ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ ནིསཱིདནཾ ཨཱདཱཡ བྷགཝནྟཾ པིཊྛིཏོ པིཊྛིཏོ ཨནུབནྡྷི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཡེན ཙཱཔཱལཾ ཙེཏིཡཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ པཉྙཏྟེ ཨཱསནེ ནིསཱིདི། ནིསཛྫ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨཱམནྟེསི –

“རམཎཱིཡཱ, ཨཱནནྡ, ཝེསཱལཱི; རམཎཱིཡཾ ཨུདེནཾ ཙེཏིཡཾ; རམཎཱིཡཾ གོཏམཀཾ ཙེཏིཡཾ; རམཎཱིཡཾ སཏྟམྦཾ ཙེཏིཡཾ; རམཎཱིཡཾ བཧུཔུཏྟཾ ཙེཏིཡཾ; རམཎཱིཡཾ སཱརནྡདཾ ཙེཏིཡཾ; རམཎཱིཡཾ ཙཱཔཱལཾ ཙེཏིཡཾ། ཡསྶ ཀསྶཙི, ཨཱནནྡ , ཙཏྟཱརོ ཨིདྡྷིཔཱདཱ བྷཱཝིཏཱ བཧུལཱིཀཏཱ ཡཱནཱིཀཏཱ ཝཏྠུཀཏཱ ཨནུཊྛིཏཱ པརིཙིཏཱ སུསམཱརདྡྷཱ, སོ ཨཱཀངྑམཱནོ ( ) [(ཨཱནནྡ) (ཀ.)] ཀཔྤཾ ཝཱ ཏིཊྛེཡྻ ཀཔྤཱཝསེསཾ ཝཱ། ཏཐཱགཏསྶ ཁོ, ཨཱནནྡ, ཙཏྟཱརོ ཨིདྡྷིཔཱདཱ བྷཱཝིཏཱ བཧུལཱིཀཏཱ ཡཱནཱིཀཏཱ ཝཏྠུཀཏཱ ཨནུཊྛིཏཱ པརིཙིཏཱ སུསམཱརདྡྷཱ། ཨཱཀངྑམཱནོ, ཨཱནནྡ, ཏཐཱགཏོ ཀཔྤཾ ཝཱ ཏིཊྛེཡྻ ཀཔྤཱཝསེསཾ ཝཱ”ཏི།

ཨེཝམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝཏཱ ཨོལཱ༹རིཀེ ནིམིཏྟེ ཀཡིརམཱནེ, ཨོལཱ༹རིཀེ ཨོབྷཱསེ ཀཡིརམཱནེ, ནཱསཀྑི པཊིཝིཛ྄ཛྷིཏུཾ; ན བྷགཝནྟཾ ཡཱཙི – “ཏིཊྛཏུ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ ཀཔྤཾ; ཏིཊྛཏུ སུགཏོ ཀཔྤཾ བཧུཛནཧིཏཱཡ བཧུཛནསུཁཱཡ ལོཀཱནུཀམྤཱཡ ཨཏྠཱཡ ཧིཏཱཡ སུཁཱཡ དེཝམནུསྶཱན”ནྟི, ཡཐཱ ཏཾ མཱརེན པརིཡུཊྛིཏཙིཏྟོ । དུཏིཡམྤི ཁོ…པེ.… ཏཏིཡམྤི ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨཱམནྟེསི –

“རམཎཱིཡཱ, ཨཱནནྡ, ཝེསཱལཱི; རམཎཱིཡཾ ཨུདེནཾ ཙེཏིཡཾ; རམཎཱིཡཾ གོཏམཀཾ ཙེཏིཡཾ; རམཎཱིཡཾ སཏྟམྦཾ ཙེཏིཡཾ; རམཎཱིཡཾ བཧུཔུཏྟཾ ཙེཏིཡཾ; རམཎཱིཡཾ སཱརནྡདཾ ཙེཏིཡཾ; རམཎཱིཡཾ ཙཱཔཱལཾ ཙེཏིཡཾ། ཡསྶ ཀསྶཙི, ཨཱནནྡ, ཙཏྟཱརོ ཨིདྡྷིཔཱདཱ བྷཱཝིཏཱ བཧུལཱིཀཏཱ ཡཱནཱིཀཏཱ ཝཏྠུཀཏཱ ཨནུཊྛིཏཱ པརིཙིཏཱ སུསམཱརདྡྷཱ, སོ ཨཱཀངྑམཱནོ ཀཔྤཾ ཝཱ ཏིཊྛེཡྻ ཀཔྤཱཝསེསཾ ཝཱ། ཏཐཱགཏསྶ ཁོ, ཨཱནནྡ, ཙཏྟཱརོ ཨིདྡྷིཔཱདཱ བྷཱཝིཏཱ བཧུལཱིཀཏཱ ཡཱནཱིཀཏཱ ཝཏྠུཀཏཱ ཨནུཊྛིཏཱ པརིཙིཏཱ སུསམཱརདྡྷཱ། ཨཱཀངྑམཱནོ, ཨཱནནྡ, ཏཐཱགཏོ ཀཔྤཾ ཝཱ ཏིཊྛེཡྻ ཀཔྤཱཝསེསཾ ཝཱ”ཏི།

ཨེཝམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝཏཱ ཨོལཱ༹རིཀེ ནིམིཏྟེ ཀཡིརམཱནེ, ཨོལཱ༹རིཀེ ཨོབྷཱསེ ཀཡིརམཱནེ, ནཱསཀྑི པཊིཝིཛ྄ཛྷིཏུཾ; ན བྷགཝནྟཾ ཡཱཙི – “ཏིཊྛཏུ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ ཀཔྤཾ; ཏིཊྛཏུ སུགཏོ ཀཔྤཾ བཧུཛནཧིཏཱཡ བཧུཛནསུཁཱཡ ལོཀཱནུཀམྤཱཡ ཨཏྠཱཡ ཧིཏཱཡ སུཁཱཡ དེཝམནུསྶཱན”ནྟི, ཡཐཱ ཏཾ མཱརེན པརིཡུཊྛིཏཙིཏྟོ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨཱམནྟེསི – “གཙྪ ཏྭཾ, ཨཱནནྡ, ཡསྶདཱནི ཀཱལཾ མཉྙསཱི”ཏི། “ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ ཨཝིདཱུརེ ཨཉྙཏརསྨིཾ རུཀྑམཱུལེ ནིསཱིདི།

ཨཐ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ, ཨཙིརཔཀྐནྟེ ཨཱཡསྨནྟེ ཨཱནནྡེ, ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཱསི། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏོ ཁོ མཱརོ པཱཔིམཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ –

“པརིཥིཋྤུ ཏྲཱི, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀྵཱ; པརིཥིཋྤུ སུཀཧྲ; པརིཥིཋྤཀཱཤྼ ཏྲཱི, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀཕྲཱ། ཏྲསིཏྲ ཁོ པཎིསྲ, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀཕཏྲ ཕྲཱཙྲ – ‘ཎ ཏྲཕྲཏྲཾ, ཕྲཔིམ, པརིཥིཋྤཡིསྨཱམི ཕྲཔྲ མེ ཏྲིཀྐུ ན སྤཕཱཀྲ ཏྲཔིསྨཏྟེ པིཡཏྲ པིཎྜིཏྲ པིསྲཏྲ [པིསྲཏྲ པཏྲཡོཀཀེསྲ (ཨ. ནི. ༤.༧༠), པིསྲཏཕྲཏྲ ཡོཀཀེསྲ (སྤི. པྲི. ཀ.), པིསྲཏཕྲཏྲ ཡོཀཀེམཀྲསྲ (སྱཾ.)] བཏུསྤུཏྲ ཏྲམྨཏྲཏྲ ཏྲམྨཏྲཏྲམྨཔྲཏེཔཏྲ སྤམྨིཙིཔྲཏེཔཏྲ ཨཎུཏྲམྨཙྲཏྲཏྲེ, སཀཾ ཨཱཙརིཡཀཾ ཨུཀྲཏྲེཏྲ ཨཱཙིཀྑིསྨཏྟེ ཏེསིསྨཏྟེ པཇྙཔིསྨཏྟེ པཏྲཔིསྨཏྟེ པིཝརིསྨཏྟེ པིབྲཛིསྨཏྟེ ཨུཏྲཏྲཱཀརིསྨཏྟེ ཨུཔྤཏྲཾ པརཔྤཔྲཏྲཾ སཏྲཏྲམྨེཎ སུཏིཀྲཏེཏྲཾ ཏེཀྲཏེཏྲ སཔྤཏེཏྲརིཡཾ ཏྲམྨཾ ཏེསིསྨཏྟེ’ཏི། ཨེཏྲརཏི ཁོ པཎ, ཏྲཏྟེ [སཏྟེ ཁོ པཎ ཏྲཏྟེ ཨེཏྲརཏི (སྤི. པྲི. སཾ. ནི. ༥.༩༢༢)] ཏྲིཀྐུ ཏྲཱཀཕཏྲ སྤཕཱཀྲ པིཡཏྲ པིཎྜིཏྲ པིསྲཏྲ བཏུསྤུཏྲ ཏྲམྨཏྲཏྲ ཏྲམྨཏྲཏྲམྨཔྲཏེཔཏྲ སྤམྨིཙིཔྲཏེཔཏྲ ཨཎུཏྲམྨཙྲཏྲཏྲེ སཀཾ ཨཱཙརིཡཀཾ ཨུཀྲཏྲེཏྲ ཨཱཙིཀྑཏྟེ ཏེསེཏྟེ པཇྙཔེཏྟེ པཏྲཔེཏྟེ པིཝརཏྟེ པིབྲཛཏྟེ ཨུཏྲཏྲཱཀརོཏྟེ ཨུཔྤཏྲཾ པརཔྤཔྲཏྲཾ སཏྲཏྲམྨེཎ སུཏིཀྲཏེཏྲཾ ཏེཀྲཏེཏྲ སཔྤཏེཏྲརིཡཾ ཏྲམྨཾ ཏེསེཏྟི། པརིཥིཋྤུ ཏྲཱི, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀྵཱ; པརིཥིཋྤུ སུཀཧྲ; པརིཥིཋྤཀཱཤྼ ཏྲཱི, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀཕྲཱ།

“ཏྲསིཏྲ ཁོ པཎིསྲ, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀཕཏྲ ཕྲཱཙྲ – ‘ཎ ཏྲཕྲཏྲཾ, ཕྲཔིམ, པརིཥིཋྤཡིསྨཱམི ཕྲཔྲ མེ ཏྲིཀྐུཎིཡོ ན སྤཕིཀྲ ཏྲཔིསྨཏྟེ པིཡཏྲ པིཎྜིཏྲ པིསྲཏྲ བཏུསྤུཏྲ ཏྲམྨཏྲཏྲ ཏྲམྨཏྲཏྲམྨཔྲཏེཔཏྲ སྤམྨིཙིཔྲཏེཔཏྲ ཨཎུཏྲམྨཙྲཏྲཎིཡོ སཀཾ ཨཱཙརིཡཀཾ ཨུཀྲཏྲེཏྲ ཨཱཙིཀྑིསྨཏྟེ ཏེསིསྨཏྟེ པཇྙཔིསྨཏྟེ པཏྲཔིསྨཏྟེ པིཝརིསྨཏྟེ པིབྲཛིསྨཏྟེ ཨུཏྲཏྲཱཀརིསྨཏྟེ ཨུཔྤཏྲཾ པརཔྤཔྲཏྲཾ སཏྲཏྲམྨེཎ སུཏིཀྲཏེཏྲཾ ཏེཀྲཏེཏྲ སཔྤཏེཏྲརིཡཾ ཏྲམྨཾ ཏེསིསྨཏྟེ’ཏི། ཨེཏྲརཏི ཁོ པཎ, ཏྲཏྟེ , ཏྲིཀྐུཎིཡོ ཏྲཱཀཕཏྲ སྤཕིཀྲ པིཡཏྲ པིཎྜིཏྲ པིསྲཏྲ བཏུསྤུཏྲ ཏྲམྨཏྲཏྲ ཏྲམྨཏྲཏྲམྨཔྲཏེཔཏྲ སྤམྨིཙིཔྲཏེཔཏྲ ཨཎུཏྲམྨཙྲཏྲཎིཡོ སཀཾ ཨཱཙརིཡཀཾ ཨུཀྲཏྲེཏྲ ཨཱཙིཀྑཏྟེ ཏེསེཏྟེ པཇྙཔེཏྟེ པཏྲཔེཏྟེ པིཝརཏྟེ པིབྲཛཏྟེ ཨུཏྲཏྲཱཀརོཏྟེ ཨུཔྤཏྲཾ པརཔྤཔྲཏྲཾ སཏྲཏྲམྨེཎ སུཏིཀྲཏེཏྲཾ ཏེཀྲཏེཏྲ སཔྤཏེཏྲརིཡཾ ཏྲམྨཾ ཏེསེཏྟི། པརིཥིཋྤུ ཏྲཱི, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀྵཱ; པརིཥིཋྤུ སུཀཧྲ; པརིཥིཋྤཀཱཤྼ ཏྲཱི, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀཕྲཱ།

“ཏྲསིཏྲ ཁོ པཎིསྲ, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀཕཏྲ ཕྲཱཙྲ – ‘ཎ ཏྲཕྲཏྲཾ, ཕྲཔིམ, པརིཥིཋྤཡིསྨཱམི ཕྲཔྲ མེ ཨུཔཱསཀཱ ན སྤཕཱཀྲ ཏྲཔིསྨཏྟེ པིཡཏྲ པིཎྜིཏྲ པིསྲཏྲ བཏུསྤུཏྲ ཏྲམྨཏྲཏྲ ཏྲམྨཏྲཏྲམྨཔྲཏེཔཏྲ སྤམྨིཙིཔྲཏེཔཏྲ ཨཎུཏྲམྨཙྲཏྲཏྲེ སཀཾ ཨཱཙརིཡཀཾ ཨུཀྲཏྲེཏྲ ཨཱཙིཀྑིསྨཏྟེ ཏེསིསྨཏྟེ པཇྙཔིསྨཏྟེ པཏྲཔིསྨཏྟེ པིཝརིསྨཏྟེ པིབྲཛིསྨཏྟེ ཨུཏྲཏྲཱཀརིསྨཏྟེ ཨུཔྤཏྲཾ པརཔྤཔྲཏྲཾ སཏྲཏྲམྨེཎ སུཏིཀྲཏེཏྲཾ ཏེཀྲཏེཏྲ སཔྤཏེཏྲརིཡཾ ཏྲམྨཾ ཏེསིསྨཏྟེ’ཏི། ཨེཏྲརཏི ཁོ པཎ, ཏྲཏྟེ, ཨུཔཱསཀཱ ཏྲཱཀཕཏྲ སྤཕཱཀྲ པིཡཏྲ པིཎྜིཏྲ པིསྲཏྲ བཏུསྤུཏྲ ཏྲམྨཏྲཏྲ ཏྲམྨཏྲཏྲམྨཔྲཏེཔཏྲ སྤམྨིཙིཔྲཏེཔཏྲ ཨཎུཏྲམྨཙྲཏྲཏྲེ སཀཾ ཨཱཙརིཡཀཾ ཨུཀྲཏྲེཏྲ ཨཱཙིཀྑཏྟེ ཏེསེཏྟེ པཇྙཔེཏྟེ པཏྲཔེཏྟེ པིཝརཏྟེ པིབྲཛཏྟེ ཨུཏྲཏྲཱཀརོཏྟེ ཨུཔྤཏྲཾ པརཔྤཔྲཏྲཾ སཏྲཏྲམྨེཎ སུཏིཀྲཏེཏྲཾ ཏེཀྲཏེཏྲ སཔྤཏེཏྲརིཡཾ ཏྲམྨཾ ཏེསེཏྟི། པརིཥིཋྤུ ཏྲཱི, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀྵཱ; པརིཥིཋྤུ སུཀཧྲ; པརིཥིཋྤཀཱཤྼ ཏྲཱི, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀཕྲཱ།

“ཏྲསིཏྲ ཁོ པཎིསྲ, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀཕཏྲ ཕྲཱཙྲ – ‘ཎ ཏྲཕྲཏྲཾ, ཕྲཔིམ, པརིཥིཋྤཡིསྨཱམི ཕྲཔྲ མེ ཨུཔཱསིཀཱ ན སྤཕིཀྲ ཏྲཔིསྨཏྟེ པིཡཏྲ པིཎྜིཏྲ པིསྲཏྲ བཏུསྤུཏྲ ཏྲམྨཏྲཏྲ ཏྲམྨཏྲཏྲམྨཔྲཏེཔཏྲ སྤམྨིཙིཔྲཏེཔཏྲ ཨཎུཏྲམྨཙྲཏྲཎིཡོ སཀཾ ཨཱཙརིཡཀཾ ཨུཀྲཏྲེཏྲ ཨཱཙིཀྑིསྨཏྟེ ཏེསིསྨཏྟེ པཇྙཔིསྨཏྟེ པཏྲཔིསྨཏྟེ པིཝརིསྨཏྟེ པིབྲཛིསྨཏྟེ ཨུཏྲཏྲཱཀརིསྨཏྟེ ཨུཔྤཏྲཾ པརཔྤཔྲཏྲཾ སཏྲཏྲམྨེཎ སུཏིཀྲཏེཏྲཾ ཏེཀྲཏེཏྲ སཔྤཏེཏྲརིཡཾ ཏྲམྨཾ ཏེསིསྨཏྟེ’ཏི། ཨེཏྲརཏི ཁོ པཎ, ཏྲཏྟེ, ཨུཔཱསིཀཱ ཏྲཱཀཕཏྲ སྤཕིཀྲ པིཡཏྲ པིཎྜིཏྲ པིསྲཏྲ བཏུསྤུཏྲ ཏྲམྨཏྲཏྲ ཏྲམྨཏྲཏྲམྨཔྲཏེཔཏྲ སྤམྨིཙིཔྲཏེཔཏྲ ཨཎུཏྲམྨཙྲཏྲཎིཡོ སཀཾ ཨཱཙརིཡཀཾ ཨུཀྲཏྲེཏྲ ཨཱཙིཀྑཏྟེ ཏེསེཏྟེ པཇྙཔེཏྟེ པཏྲཔེཏྟེ པིཝརཏྟེ པིབྲཛཏྟེ ཨུཏྲཏྲཱཀརོཏྟེ ཨུཔྤཏྲཾ པརཔྤཔྲཏྲཾ སཏྲཏྲམྨེཎ སུཏིཀྲཏེཏྲཾ ཏེཀྲཏེཏྲ སཔྤཏེཏྲརིཡཾ ཏྲམྨཾ ཏེསེཏྟི། པརིཥིཋྤུ ཏྲཱི, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀྵཱ; པརིཥིཋྤུ སུཀཧྲ; པརིཥིཋྤཀཱཤྼ ཏྲཱི, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀཕྲཱ།

“ཏྲསིཏྲ ཁོ པཎིསྲ, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀཕཏྲ ཕྲཱཙྲ – ‘ཎ ཏྲཕྲཏྲཾ, ཕྲཔིམ, པརིཥིཋྤཡིསྨཱམི ཕྲཔྲ མེ ཨིདཾ བྲཧྨཙརིཡཾ ན ཨིདྡྷཉྩེཝ ཏྲཔིསྨཏི ཕིཏྲཏྠ ཕིཏྲཱརིཀཾ བཧུཛཉྙཾ པུཐུབྷཱུཏཾ ཕྲཔྲ ཏེཝམནུསྶེཧི སུཔྤཀཱསིཏ’ནྟི། ཨེཏྲརཏི ཁོ པཎ, ཏྲཏྟེ [ཏཡིདཾ ཏྲཏྟེ (སཾ. ནི. ༥.༩༢༢)], ཏྲཱཀཕཏྲ བྲཧྨཙརིཡཾ ཨིདྡྷཉྩེཝ ཕིཏྲཏྠ ཕིཏྲཱརིཀཾ བཧུཛཉྙཾ པུཐུབྷཱུཏཾ ཕྲཔྲ ཏེཝམནུསྶེཧི སུཔྤཀཱསིཏཾ། པརིཥིཋྤུ ཏྲཱི, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀྵཱ; པརིཥིཋྤུ སུཀཧྲ; པརིཥིཋྤཀཱཤྼ ཏྲཱི, ཏྲཏྟེ, ཏྲཱཀཕྲཱ”ཏི།

ཨེཥཾ ཕུཏྣི, བྲཱགཀྵ སྨརཾ སྭཔིམཏྃ ཨེཏདརྠེཙ – "ཨཔྲོཥྚུཀཱ དྃ, སྭཔིམ, ཏོཏི། ན ཙེཪཾ ཏསྭཱགཏསྨ པརིཎིབྲཾ བྲཡིསྨཏི། ཨེརྟོ ཏེཥྛཾ སྭསྭཾ ཨསྟྲཡེན ཏསྭཱགཏོ པརིཎིབྲཡིསྨཏི"ཏི།

ཨཐ ཕོ བྲཱགཀྵ ཙྪཏྭཱལེ ཙེཏིཡེ སཏོ སམྤུཏྟཾ ཨཱཡུསངྑཱརཾ ཨོསྶཛྫི། ཨོསྶཛྫེ ཙ བྲཱགཔཏྟ ཨཱཡུསངྑཱརེ མཧཱབྷཱུམིཙཱལོ ཨཧོསི བྷིཾསནཀོ ལོམཧཾསོ, དེཝདུནྡུབྷིཡོ [དེཝདུནྡྷིཡོ (ཀ.)] ཙ ཕལིཾསུ།

ཨཐ ཕོ བྲཱགཀྵ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

"ཏུལམཏུལཉྩ སམྦྷཝཾ,

བྷཝསངྑཱརམཝསྶཛྫི མུནི།

ཨཛ྄ཛྷཏྟརཏོ སམཱཧིཏོ,

ཨབྷིནྡི ཀཝཙམིཝཏྟསམྦྷཝ"ནྟི༎ པཋམཾ།

## ༢. སཏྟཛཊིལསུཏྟཾ

༥༢. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི པུབྦཱརཱམེ མིགཱརམཱཏུཔཱསཱདེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ སཱཡནྷསམཡཾ པཊིསལླཱནཱ ཝུཊྛིཏོ བཧིདྭཱརཀོཊྛཀེ ནིསིནྣོ ཧོཏི། ཨཐ ཕོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི།

ཏེན ཕོ པན སམཡེན སཏྟ ཙ ཛཊིལཱ, སཏྟ ཙ ནིགཎྛཱ, སཏྟ ཙ ཨཙེལཀཱ, སཏྟ ཙ ཨེཀསཱཊཀཱ, སཏྟ ཙ པརིབྦཱཛཀཱ, པརཱུལ྄ཧཀཙྪནཁལོམཱ ཁཱརིཝིཝིདྷམཱདཱཡ [ཁཱརིཝིཝིདྷམཱདཱཡ (ཀ. སཱི. ནི. ༡.༡༢༢; དཱི. ནི. ༡.༢༨༠)] བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ཨཏིཀྐམནྟི།

ཨདྡསཱ ཕོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཏེ སཏྟ ཙ ཛཊིལེ, སཏྟ ཙ ནིགཎྛེ, སཏྟ ཙ ཨཙེལཀེ, སཏྟ ཙ ཨེཀསཱཊཀེ, སཏྟ ཙ པརིབྦཱཛཀེ ,
པརཱུལ྄ཧཀཙྪནཁལོམེ ཁཱརིཝིཝིདྷམཱདཱཡ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ཨཏིཀྐམནྟེ། དིསྭཱན ཨུཊྛཱཡཱསནཱ ཨེཀཾསཾ ཨུཏྟརཱསངྒཾ ཀརིཏྭཱ དཀྑིཎཛཱཎུམཎྜལཾ པཐཝིཡཾ [པཋཝིཡཾ (སཱི. སྱཱ. པཱི.)] ནིཧནྟྭཱ ཡེན ཏེ སཏྟ ཙ ཛཊིལཱ, སཏྟ ཙ ནིགཎྛཱ, སཏྟ ཙ ཨཙེལཀཱ, སཏྟ ཙ ཨེཀསཱཊཀཱ, སཏྟ ཙ པརིབྦཱཛཀཱ, ཏེནཉྫལིཾ པཎཱམེཏྭཱ ཏིཀྑཏྟུཾ ནཱམཾ སཱཝེསི – "རཱཛཱཧཾ, བྷནྟེ, པསེནདི ཀོསལོ; རཱཛཱཧཾ, བྷནྟེ, པསེནདི ཀོསལོ; རཱཛཱཧཾ, བྷནྟེ, པསེནདི ཀོསལོ"ཏི།

ཨཐ ཕོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ ཨཙིརཔཀྐནྟེསུ ཏེསུ སཏྟསུ ཙ ཛཊིལེསུ, སཏྟསུ ཙ ནིགཎྛེསུ, སཏྟསུ ཙ ཨཙེལཀེསུ, སཏྟསུ ཙ ཨེཀསཱཊཀེསུ, སཏྟསུ ཙ པརིབྦཱཛཀེསུ, ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཕོ རཱཛཱ པསེནདི ཀོསལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཡེ ཕོ [ཡེ ཙ ཕོ (སཱི.), ཡེ ཙ ཏེ (སྱཱ.), ཡེ ཏེ ཀེཙི ཕོ (པཱི.), ཡེ ཏེ (སཾ. ནི. ༡.༡༢༢), ཡེ ཏེ ཀེཙི (?)] བྷནྟེ, ལོཀེ ཨརཧནྟོ ཝཱ ཨརཧཏྟམགྒཾ ཝཱ སམཱཔནྣཱ ཨེཏེ ཏེསཾ ཨཉྙཏརེ"ཏི [ཨཉྙཏརཱཏི (སཱི. ཀ.), ཨཉྙཏརོཏི (སྱཱ. པཱི.)]།

"དུཛྫཱནཾ ཕོ ཨེཏཾ, མཧཱརཱཛ, ཏཡཱ གིཧིནཱ ཀཱམབྷོགིནཱ པུཏྟསམྦཱདྷསཡནཾ ཨཛ྄ཛྷཱཝསནྟེན ཀཱསིཀཙནྡནཾ པཙྩནུབྷོནྟེན མཱལཱགནྡྷཝིལེཔནཾ དྷཱརཡནྟེན ཛཱཏརཱུཔརཛཏཾ སཱདིཡནྟེན – ཨིམེ ཝཱ ཨརཧནྟོ, ཨིམེ ཝཱ ཨརཧཏྟམགྒཾ སམཱཔནྣཱཏི།

“སཾཝཱསེན ཁོ, མཧཱརཱཛ, སཱིལཾ ཝེདིཏབྦཾ། ཏཉྩ ཁོ དཱིགྷེན ཨདྡྷུནཱ ན ཨིཏྟརཾ [ན ཨིཏྟརེན (སྱཱ. སཱི. སྱཱ. ཨཊྛ.)], མནསིཀརོཏཱ ནོ ཨམནསིཀརོཏཱ, པཉྙཝཏཱ ནོ དུཔྤཉྙེན། སཾཝོཧཱརེན ཁོ, མཧཱརཱཛ, སོཙེཡྻཾ ཝེདིཏབྦཾ། ཏཉྩ ཁོ དཱིགྷེན ཨདྡྷུནཱ ན ཨིཏྟརཾ, མནསིཀརོཏཱ ནོ ཨམནསིཀརོཏཱ, པཉྙཝཏཱ ནོ དུཔྤཉྙེན། ཨཱཔདཱསུ ཁོ, མཧཱརཱཛ, ཐཱམོ ཝེདིཏབྦོ། སོ ཙ ཁོ དཱིགྷེན ཨདྡྷུནཱ ན ཨིཏྟརཾ, མནསིཀརོཏཱ ནོ ཨམནསིཀརོཏཱ, པཉྙཝཏཱ ནོ དུཔྤཉྙེན། སཱཀཙྪཱཡ ཁོ, མཧཱརཱཛ, པཉྙཱ ཝེདིཏབྦཱ། སཱ ཙ ཁོ དཱིགྷེན ཨདྡྷུནཱ ན ཨིཏྟརཾ, མནསིཀརོཏཱ ནོ ཨམནསིཀརོཏཱ, པཉྙཝཏཱ ནོ དུཔྤཉྙེནཱ”ཏི །

“ཨཙྪརིཡཾ, བྷནྟེ, ཨབྦྷུཏཾ, བྷནྟེ! ཡཱཝ སུབྷཱསིཏཾ ཙིདཾ [སུབྷཱསིཏམིདཾ (སཾ. ནི. ༡.༡༢༢)], བྷནྟེ, བྷགཝཏཱ – ‘དུཛྫཱནཾ ཁོ ཨིདཾ, མཧཱརཱཛ, ཏཡཱ གིཧིནཱ ཀཱམབྷོགིནཱ པུཏྟསམྦཱདྷསཡནཾ ཨཛ྄ཛྷཱཝསནྟེན ཀཱསིཀཙནྡནཾ པཙྩནུབྷོནྟེན མཱལཱགནྡྷཝིལེཔནཾ དྷཱརཡནྟེན ཛཱཏརཱུཔརཛཏཾ སཱདིཡནྟེན – ཨིམེ ཝཱ ཨརཧནྟོ, ཨིམེ ཝཱ ཨརཧཏྟམགྒཾ སམཱཔནྣཱཏི། སཾཝཱསེན ཁོ, མཧཱརཱཛ, སཱིལཾ ཝེདིཏབྦཾ...པེ.... སཱཀཙྪཱཡ ཁོ, མཧཱརཱཛ, པཉྙཱ ཝེདིཏབྦཱ། སཱ ཙ ཁོ དཱིགྷེན ཨདྡྷུནཱ ན ཨིཏྟརཾ, མནསིཀརོཏཱ ནོ ཨམནསིཀརོཏཱ, པཉྙཝཏཱ ནོ དུཔྤཉྙེནཱ’”ཏི།

“ཨིམེ, བྷནྟེ, མམ པུརིསཱ ཙོརཱ [ཙརཱ (སཾ. ནི. ༡.༡༢༢)] ཨོཙརཀཱ ཛནཔདཾ ཨོཙརིཏྭཱ གཙྪནྟི། ཏེཧི པཋམཾ ཨོཙིཎྞཾ ཨཧཾ པཙྪཱ ཨོསཱརིསྶཱམི [ཨོཏརིསྶཱམི (སཱི. སྱཱ. པཱི.), ཨོཡཱཡིསྶཱམི (སཱི. སྱཱ. ཨཊྛ.), ཨོསཱཔཡིསྶཱམི (སཾ. ནི. ༡.༡༢༢)]། ཨིདཱནི ཏེ, བྷནྟེ, ཏཾ རཛོཛལླཾ པཝཱཧེཏྭཱ སུནྷཱཏཱ སུཝིལིཏྟཱ ཀཔྤིཏཀེསམསྶཱུ ཨོདཱཏཝཏྠཝསནཱ པཉྩཧི ཀཱམགུཎེཧི སམཔྤིཏཱ སམངྒཱིབྷཱུཏཱ པརིཙཱརེསྶནྟི” [ཙཱརིཡནྟི (སྱཱ.)] ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ན ཝཱཡམེཡྻ སབྦཏྠ, ནཱཉྙསྶ པུརིསོ སིཡཱ།
ནཱཉྙཾ ནིསྶཱཡ ཛཱིཝེཡྻ, དྷམྨེན ན ཝཎིཾ [ཝཱཎིཾ (སཱི.), ཝཎྞི (སྱཱ. པཱི.), ཝཱཎིཛཾ (ཀ.)] ཙརེ”ཏི།། དུཏིཡཾ།

## ༣. པཙྩཝེཀྑཎསུཏྟཾ

༥༣. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ ཨཏྟནོ ཨནེཀེ པཱཔཀེ ཨཀུསལེ དྷམྨེ པཧཱིནེ པཙྩཝེཀྑམཱནོ ནིསིནྣོ ཧོཏི, ཨནེཀེ ཙ ཀུསལེ དྷམྨེ བྷཱཝནཱཔཱརིཔཱུརིཾ གཏེ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ [ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ (སཱི. ཀ.)] ཨཏྟནོ ཨནེཀེ པཱཔཀེ ཨཀུསལེ དྷམྨེ པཧཱིནེ ཝིདིཏྭཱ ཨནེཀེ ཙ ཀུསལེ དྷམྨེ བྷཱཝནཱཔཱརིཔཱུརིཾ གཏེ [ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ (སཱི. ཀ.)] ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཨཧུ པུབྦེ ཏདཱ ནཱཧུ, ནཱཧུ པུབྦེ ཏདཱ ཨཧུ།
ན ཙཱཧུ ན ཙ བྷཝིསྶཏི, ན ཙེཏརཧི ཝིཛྫཏི”ཏི།། ཏཏིཡཾ།

## ༤. པཋམནཱནཱཏིཏྠིཡསུཏྟཾ

༥༤. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སམྦཧུལཱ ནཱནཱཏིཏྠིཡསམཎབྲཱཧྨཎཔརིབྦཱཛཀཱ སཱཝཏྠིཡཾ པཊིཝསནྟི ནཱནཱདིཊྛིཀཱ ནཱནཱཁནྟིཀཱ ནཱནཱརུཙིཀཱ ནཱནཱདིཊྛིནིསྶཡནིསྶིཏཱ།

སནྟེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “སསྶཏོ ལོཀོ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟི པནེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “ཨསསྶཏོ ལོཀོ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “ཨནྟཝཱ ལོཀོ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟི པནེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “ཨནནྟཝཱ ལོཀོ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “ཏཾ ཛཱིཝཾ ཏཾ སརཱིརཾ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟི པནེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “ཨཉྙཾ ཛཱིཝཾ ཨཉྙཾ སརཱིརཾ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “ཧོཏི ཏཐཱགཏོ པརཾ མརཎཱ , ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟི པནེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “ན ཧོཏི ཏཐཱགཏོ པརཾ མརཎཱ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “ཧོཏི ཙ ན ཙ ཧོཏི ཏཐཱགཏོ པརཾ མརཎཱ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟི པནེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “ནེཝ ཧོཏི ན ན ཧོཏི ཏཐཱགཏོ པརཾ མརཎཱ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི།

ཏེ བྷཎྜནཛཱཏཱ ཀལཧཛཱཏཱ ཝིཝཱདཱཔནྣཱ ཨཉྙམཉྙཾ མུཁསཏྟཱིཧི ཝིཏུདནྟཱ ཝིཧརནྟི – “ཨེདིསོ དྷམྨོ, ནེདིསོ དྷམྨོ; ནེདིསོ དྷམྨོ, ཨེདིསོ དྷམྨོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཝིསིཾསུ། སཱཝཏྠིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ –

“ཨིདྷ, བྷནྟེ, སམྦཧུལཱ ནཱནཱཏིཏྠིཡསམཎབྲཱཧྨཎཔརིབྦཱཛཀཱ སཱཝཏྠིཡཾ པཊིཝསནྟི ནཱནཱདིཊྛིཀཱ ནཱནཱཁནྟིཀཱ ནཱནཱརུཙིཀཱ ནཱནཱདིཊྛིནིསྶཡནིསྶིཏཱ།

“སནྟེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – ‘སསྶཏོ ལོཀོ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ’ནྟི…པེ॰… ཏེ བྷཎྜནཛཱཏཱ ཀལཧཛཱཏཱ ཝིཝཱདཱཔནྣཱ ཨཉྙམཉྙཾ མུཁསཏྟཱིཧི ཝིཏུདནྟཱ ཝིཧརནྟི – ‘ཨེདིསོ དྷམྨོ, ནེདིསོ དྷམྨོ; ནེདིསོ དྷམྨོ, ཨེདིསོ དྷམྨོ’” ཏི།

“ཨཉྙཏིཏྠིཡཱ, བྷིཀྑཝེ, པརིབྦཱཛཀཱ ཨནྡྷཱ ཨཙཀྑུཀཱ; ཨཏྠཾ ན ཛཱནནྟི, ཨནཏྠཾ ན ཛཱནནྟི, དྷམྨཾ ན ཛཱནནྟི, ཨདྷམྨཾ ན ཛཱནནྟི། ཏེ ཨཏྠཾ ཨཛཱནནྟཱ ཨནཏྠཾ ཨཛཱནནྟཱ དྷམྨཾ ཨཛཱནནྟཱ ཨདྷམྨཾ ཨཛཱནནྟཱ བྷཎྜནཛཱཏཱ ཀལཧཛཱཏཱ ཝིཝཱདཱཔནྣཱ ཨཉྙམཉྙཾ མུཁསཏྟཱིཧི ཝིཏུདནྟཱ ཝིཧརནྟི – ‘ཨེདིསོ དྷམྨོ, ནེདིསོ དྷམྨོ; ནེདིསོ དྷམྨོ, ཨེདིསོ དྷམྨོ’”ཏི།

“བྷཱུཏཔུབྦཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨིམིསྶཱཡེཝ སཱཝཏྠིཡཱ ཨཉྙཏརོ རཱཛཱ ཨཧོསི། ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སོ རཱཛཱ ཨཉྙཏརཾ པུརིསཾ ཨཱམནྟེསི – ‘ཨེཧི ཏྭཾ, ཨམྦྷོ པུརིས, ཡཱཝཏཀཱ སཱཝཏྠིཡཱ ཛཙྩནྡྷཱ ཏེ སབྦེ ཨེཀཛྫྷཾ སནྣིཔཱཏེཧཱི’ཏི། ‘ཨེཝཾ, དེཝཱ’ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སོ པུརིསོ ཏསྶ རཉྙོ པཊིསྶུཏྭཱ ཡཱཝཏཀཱ སཱཝཏྠིཡཱ ཛཙྩནྡྷཱ ཏེ སབྦེ གཧེཏྭཱ ཡེན སོ རཱཛཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཾ རཱཛཱནཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘སནྣིཔཱཏིཏཱ ཁོ ཏེ, དེཝ, ཡཱཝཏཀཱ སཱཝཏྠིཡཱ ཛཙྩནྡྷཱ’ཏི ། ‘ཏེན ཧི, བྷཎེ, ཛཙྩནྡྷཱནཾ ཧཏྠིཾ དསྶེཧཱི’ཏི། ‘ཨེཝཾ, དེཝཱ’ཏི ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སོ པུརིསོ ཏསྶ རཉྙོ པཊིསྶུཏྭཱ ཛཙྩནྡྷཱནཾ ཧཏྠིཾ དསྶེསི།

“ཨེཀཙྩཱནཾ ཛཙྩནྡྷཱནཾ ཧཏྠིསྶ སཱིསཾ དསྶེསི – ‘ཨེདིསོ, ཛཙྩནྡྷཱ, ཧཏྠཱི’ཏི། ཨེཀཙྩཱནཾ ཛཙྩནྡྷཱནཾ ཧཏྠིསྶ ཀཎྞཾ དསྶེསི – ‘ཨེདིསོ, ཛཙྩནྡྷཱ, ཧཏྠཱི’ཏི། ཨེཀཙྩཱནཾ ཛཙྩནྡྷཱནཾ ཧཏྠིསྶ དནྟཾ དསྶེསི – ‘ཨེདིསོ, ཛཙྩནྡྷཱ, ཧཏྠཱི’ཏི། ཨེཀཙྩཱནཾ ཛཙྩནྡྷཱནཾ ཧཏྠིསྶ སོཎྜཾ དསྶེསི – ‘ཨེདིསོ, ཛཙྩནྡྷཱ, ཧཏྠཱི’ཏི། ཨེཀཙྩཱནཾ ཛཙྩནྡྷཱནཾ ཧཏྠིསྶ ཀཱཡཾ དསྶེསི – ‘ཨེདིསོ, ཛཙྩནྡྷཱ, ཧཏྠཱི’ཏི། ཨེཀཙྩཱནཾ ཛཙྩནྡྷཱནཾ ཧཏྠིསྶ པཱདཾ དསྶེསི – ‘ཨེདིསོ, ཛཙྩནྡྷཱ, ཧཏྠཱི’ཏི། ཨེཀཙྩཱནཾ ཛཙྩནྡྷཱནཾ ཧཏྠིསྶ སཏྠིཾ [པིཊྛིཾ (སྱཱ॰)] དསྶེསི – ‘ཨེདིསོ, ཛཙྩནྡྷཱ, ཧཏྠཱི’ཏི། ཨེཀཙྩཱནཾ ཛཙྩནྡྷཱནཾ ཧཏྠིསྶ ནངྒུཊྛཾ དསྶེསི – ‘ཨེདིསོ, ཛཙྩནྡྷཱ, ཧཏྠཱི’ཏི། ཨེཀཙྩཱནཾ ཛཙྩནྡྷཱནཾ ཧཏྠིསྶ ཝཱལདྷིཾ དསྶེསི – ‘ཨེདིསོ, ཛཙྩནྡྷཱ, ཧཏྠཱི’”ཏི།

“ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སོ པུརིསོ ཛཙྩནྡྷཱནཾ ཧཏྠིཾ དསྶེཏྭཱ ཡེན སོ རཱཛཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏཾ རཱཛཱནཾ ཨེཏདཝོཙ – ‘དིཊྛོ ཁོ ཏེཏེ, དེཝ, ཛཙྩནྡྷེཧི ཧཏྠཱི; ཡསྶ དཱནི ཀཱལཾ མཉྙསཱི’ཏི།

“ཨཐ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, སོ རཱཛཱ ཡེན ཏེ ཛཙྩནྡྷཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཏེ ཛཙྩནྡྷེ ཨེཏདཝོཙ – ‘དིཊྛོ ཝོ, ཛཙྩནྡྷཱ, ཧཏྠཱི'ཏི ? ‘ཨེཝཾ, དེཝ, དིཊྛོ ནོ ཧཏྠཱི'ཏི། ‘ཝདེཐ, ཛཙྩནྡྷཱ, ཀཱིདིསོ ཧཏྠཱི'ཏི?

“ཡེཧི, བྷིཀྑཝེ, ཛཙྩནྡྷེཧི ཧཏྠིསྶ སཱིསཾ དིཊྛཾ ཨཧོསི, ཏེ ཨེཝམཱཧཾསུ – ‘ཨེདིསོ, དེཝ, ཧཏྠཱི སེཡྻཐཱཔི ཀུམྦྷོ'ཏི།

“ཡེཧི, བྷིཀྑཝེ, ཛཙྩནྡྷེཧི ཧཏྠིསྶ ཀཎྞོ དིཊྛོ ཨཧོསི, ཏེ ཨེཝམཱཧཾསུ – ‘ཨེདིསོ, དེཝ, ཧཏྠཱི སེཡྻཐཱཔི སུཔྤོ'ཏི།

“ཡེཧི, བྷིཀྑཝེ, ཛཙྩནྡྷེཧི ཧཏྠིསྶ དནྟོ དིཊྛོ ཨཧོསི, ཏེ ཨེཝམཱཧཾསུ – ‘ཨེདིསོ, དེཝ, ཧཏྠཱི སེཡྻཐཱཔི ཁཱིལོ'ཏི།

“ཡེཧི , བྷིཀྑཝེ, ཛཙྩནྡྷེཧི ཧཏྠིསྶ སོཎྜོ དིཊྛོ ཨཧོསི, ཏེ ཨེཝམཱཧཾསུ – ‘ཨེདིསོ, དེཝ, ཧཏྠཱི སེཡྻཐཱཔི ནངྒལཱིསཱ'ཏི།

“ཡེཧི, བྷིཀྑཝེ, ཛཙྩནྡྷེཧི ཧཏྠིསྶ ཀཱཡོ དིཊྛོ ཨཧོསི, ཏེ ཨེཝམཱཧཾསུ – ‘ཨེདིསོ, དེཝ, ཧཏྠཱི སེཡྻཐཱཔི ཀོཊྛོ'ཏི།

“ཡེཧི , བྷིཀྑཝེ, ཛཙྩནྡྷེཧི ཧཏྠིསྶ པཱདོ དིཊྛོ ཨཧོསི, ཏེ ཨེཝམཱཧཾསུ – ‘ཨེདིསོ, དེཝ, ཧཏྠཱི སེཡྻཐཱཔི ཐཱུཎོ'ཏི།

“ཡེཧི, བྷིཀྑཝེ, ཛཙྩནྡྷེཧི ཧཏྠིསྶ སཏྠི དིཊྛོ [པིཊྛི དིཊྛཱ (ཀ. སཱི. སྱཱ. པཱི.), སཏྠི དིཊྛཱ (ཀ. སཱི.)] ཧོསི, ཏེ ཨེཝམཱཧཾསུ – ‘ཨེདིསོ, དེཝ, ཧཏྠཱི སེཡྻཐཱཔི ཨུདུཀྑལོ'ཏི།

“ཡེཧི, བྷིཀྑཝེ, ཛཙྩནྡྷེཧི ཧཏྠིསྶ ནངྒུཊྛཾ དིཊྛཾ ཨཧོསི, ཏེ ཨེཝམཱཧཾསུ – ‘ཨེདིསོ, དེཝ, ཧཏྠཱི སེཡྻཐཱཔི མུསལོ'ཏི།

“ཡེཧི, བྷིཀྑཝེ, ཛཙྩནྡྷེཧི ཧཏྠིསྶ ཝཱལདྷི དིཊྛོ ཨཧོསི, ཏེ ཨེཝམཱཧཾསུ – ‘ཨེདིསོ, དེཝ, ཧཏྠཱི སེཡྻཐཱཔི སམྨཛྫནཱི'ཏི།

“ཏེ ‘ཨེདིསོ ཧཏྠཱི, ནེདིསོ ཧཏྠཱི; ནེདིསོ ཧཏྠཱི, ཨེདིསོ ཧཏྠཱི’”ཏི ཨཉྙམཉྙཾ མུཊྛཱིཧི སཾསུམྦྷིཾསུ [སཾཡུཛ྄ཛྷིཾསུ (ཀ. སཱི., སྱཱ. པཱི.)]། ཏེན ཙ པན, བྷིཀྑཝེ, སོ རཱཛཱ ཨཏྟམནོ ཨཧོསི།

“ཨེཝམེཝ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨཉྙཏིཏྠིཡཱ པརིབྦཱཛཀཱ ཨནྡྷཱ ཨཙཀྑུཀཱ། ཏེ ཨཏྠཾ ན ཛཱནནྟི ཨནཏྠཾ ན ཛཱནནྟི, དྷམྨཾ ན ཛཱནནྟི ཨདྷམྨཾ ན ཛཱནནྟི། ཏེ ཨཏྠཾ ཨཛཱནནྟཱ ཨནཏྠཾ ཨཛཱནནྟཱ, དྷམྨཾ ཨཛཱནནྟཱ ཨདྷམྨཾ ཨཛཱནནྟཱ བྷཎྜནཛཱཏཱ ཀལཧཛཱཏཱ ཝིཝཱདཱཔནྣཱ ཨཉྙམཉྙཾ མུཁསཏྟཱིཧི ཝིཏུདནྟཱ ཝིཧརནྟི – ‘ཨེདིསོ དྷམྨོ, ནེདིསོ དྷམྨོ; ནེདིསོ དྷམྨོ, ཨེདིསོ དྷམྨོ’”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཨིམེསུ ཀིར སཛྫནྟི, ཨེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ།
ཝིགྒཡ྄ཧ ནཾ ཝིཝདནྟི, ཛནཱ ཨེཀངྒདསྶིནོ”ཏི༎ ཙཏུཏྠཾ།

### ༥. དུཏིཡནཱནཱཏིཏྠིཡསུཏྟཾ

༥༥. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སམྦཧུལཱ ནཱནཱཏིཏྠིཡསམཎབྲཱཧྨཎཔརིབྦཱཛཀཱ སཱཝཏྠིཡཾ པཊིཝསནྟི ནཱནཱདིཊྛིཀཱ ནཱནཱཁནྟིཀཱ ནཱནཱརུཙིཀཱ ནཱནཱདིཊྛིནིསྶཡནིསྶིཏཱ།

སཏྟེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔིཾདིཋྦེ – "སསྟྟཾ ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ"ཏྟི། སཏྟི པཎེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔིཾདིཋྦེ – "ཨསསྟྟཾ ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ"ཏྟི། སཏྟེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔིཾདིཋྦེ – "སསྟྟཾ ཙ ཨསསྟྟཾ ཙ [སསྟྟཾ ཨསསྟྟཾ (སྱཱི༠)] ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ"ཏྟི། སཏྟི པཎེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔིཾདིཋྦེ – "ནེཝ སསྟྟཾ ནཱསསྟྟཾ ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ"ཏྟི། སཏྟེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔིཾདིཋྦེ – "སཡིཾཀཏྟཾ ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ"ཏྟི། སཏྟི པཎེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔིཾདིཋྦེ – "པརཾཀཏྟཾ ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ"ཏྟི། སཏྟེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔིཾདིཋྦེ – "སཡིཾཀཏྟཾ ཙ པརཾཀཏྟཾ ཙ [སཡིཾཀཏྟཾ པརཾཀཏྟཾ (སྱཱི༠)] ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ"ཏྟི། སཏྟི པཎེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔིཾདིཋྦེ – "ཨསཡིཾཀཱརཾ ཨཔརཾཀཱརཾ [ཨསཡིཾཀཱརཾ ཙ ཨཔརཾཀཱརཾ ཙ (སྱཱ༠ པཱི༠)] ཨདྷིཙྩསམུཔྤནྣཾ ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ"ཏྟི། སཏྟེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔིཾདིཋྦེ – "སསྟྟཾ སུཁདུཀྑཾ ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ"ཏྟི། སཏྟི པཎེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔིཾདིཋྦེ – "ཨསསྟྟཾ སུཁདུཀྑཾ ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ"ཏྟི། སཏྟེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔིཾདིཋྦེ – "སསྟྟཏྟཉྩ ཨསསྟྟཏྟཉྩ [སསྟྟཾ ཨསསྟྟཾ (སྱཱི༠)] སུཁདུཀྑཾ ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ"ཏྟི། སཏྟི པཎེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔིཾདིཋྦེ – "ནེཝ སསྟྟཾ ནཱསསྟྟཾ སུཁདུཀྑཾ ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ"ཏྟི། སཏྟེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔིཾདིཋྦེ – "སཡིཾཀཏྟཾ སུཁདུཀྑཾ ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ"ཏྟི། སཏྟི པཎེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔྤདིཋྦེ – "པརཾཀཏྟཾ སུཁདུཀྑཾ ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ"ཏྟི། སཏྟེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔིཾདིཋྦེ – "སཡིཾཀཏྟཉྩ པརཾཀཏྟཉྩ [སཡིཾཀཏྟཾ པརཾཀཏྟཾ (སྱཱི༠)] སུཁདུཀྑཾ ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ"ཏྟི། སཏྟི པཎེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔིཾདིཋྦེ – "ཨསཡིཾཀཱརཾ ཨཔརཾཀཱརཾ ཨདྷིཙྩསམུཔྤནྣཾ སུཁདུཀྑཾ ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ"ཏྟི།

ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? ཨཧཉྷི, ཨཱཝུསོ, ཨེཀམིདཾ སམཡཾ རཱཛགཧེ ཝིཧརཱམི གིཛྫྷཀཱུཊེ པབྦཏེ། ཨཐ ཁྭཱཧཾ, ཨཱཝུསོ, ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཨཧཾ, ཨཱཝུསོ, བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙཾ –

"ཨིདྷ, བྷནྟེ, སཔྤུརིསཱ ནཱནཱཏིཏྠིཡསམཎབྲཱཧྨཎཱ པརིབྦཱཛཀཱ ཨཔྤཧཱི ཁཡོདཡཾ ཝདནྟི; ཨཡམེཏྠ སཏྟུཾ ཨཔྤིཾ ཙེ? ཨཔརནྟེཀཔྤིཀཱ"ཏི།

"སཏྟེཀ སམཙྭཛྫྷ ཨིཔིཾཔླདིནྣེ ཨིཔིཾདིཋྦེ – 'སསྟྟཾ ཨཏྟུ ཙ ཝོགྒ ཙ, ཨིདམིཔ སཏྟུཾ མོགྒམཏྟུ'ཏྟི…པེ༠… ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? ཨཧཉྷི, ཨཱཝུསོ, ཨེཀམིདཾ སམཡཾ རཱཛགཧེ ཝིཧརཱམི གིཛྫྷཀཱུཊེ པབྦཏེ – 'ཨིདྷ, བྷནྟེ, སཔྤུརིསཱ, ཨིདྷ, བྷནྟེ, སཔྤུརིསཱ'"ཏི།

"ཨཉྙཏྲཏྲཡ, བྷིཀྑཝེ, པརིབྦཱཛཀཱ ཨཉྙཱ ཨཝཙཱགྒཱ; ཨཏྟཱ ན དྷམྨཾ ཨཝདྷཱ ན དྷམྨཾ, སུཁཾ ན དྷམྨཾ ཨདུཀྑཾ ན དྷམྨཾ། ཏཾ ཨཏྟཱ ཨདྷམྨཾ ཨཝདྷཱ ཨདྷམྨཾ, སུཁཾ ཨདྷམྨཾ ཨདུཀྑཾ ཨདྷམྨཾ ཏཾ ཀིསྶ ཧེཏུ? ཨཧཉྷི, ཨཱཝུསོ, ཨེཀམིདཾ སམཡཾ རཱཛགཧེ ཝིཧརཱམི – 'ཨིདྷ, བྷནྟེ, སཔྤུརིསཱ, ཨིདྷ, བྷནྟེ, སཔྤུརིསཱ'"ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

"ཨིམིསྶ ཀིར སཏྟཱཧཾ, ཨེཀོ སམཙྭཛྫྷ།
ཨཏྟདཱིཔཱ ཝིཧརཐ, ཨཏྟསརཎཱ ཨནཉྙསརཎཱ"ཏི།། པཋམཾ།

༦. ཏཏིཡནནྣཏྟིཡསུཏྟཾ

༥༨. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སམྦཧུལཱ ནཱནཱཏིཏྠིཡསམཎབྲཱཧྨཎཔརིབྦཱཛཀཱ སཱཝཏྠིཡཾ པཊིཝསནྟི ནཱནཱདིཊྛིཀཱ ནཱནཱཁནྟིཀཱ ནཱནཱརུཙིཀཱ ནཱནཱདིཊྛིནིསྶཡནིསྶིཏཱ།

སནྟེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “སསྶཏོ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟི པནེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “ཨསསྶཏོ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “སསྶཏོ ཙ ཨསསྶཏོ ཙ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟི པནེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “ནེཝ སསྶཏོ ནཱསསྶཏོ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “སཡཾཀཏོ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟི པནེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “པརཾཀཏོ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “སཡཾཀཏོ ཙ པརཾཀཏོ ཙ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟི པནེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “ཨསཡཾཀཱརོ ཨཔརཾཀཱརོ ཨདྷིཙྩསམུཔྤནྣོ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “སསྶཏཾ སུཁདུཀྑཾ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟི པནེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “ཨསསྶཏཾ སུཁདུཀྑཾ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “སསྶཏཉྩ ཨསསྶཏཉྩ སུཁདུཀྑཾ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟི པནེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “ནེཝ སསྶཏཾ ནཱསསྶཏཾ སུཁདུཀྑཾ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “སཡཾཀཏཾ སུཁདུཀྑཾ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟི པནེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “པརཾཀཏཾ སུཁདུཀྑཾ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི ། སནྟེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “སཡཾཀཏཉྩ པརཾཀཏཉྩ སུཁདུཀྑཾ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི། སནྟི པནེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – “ཨསཡཾཀཱརཾ ཨཔརཾཀཱརཾ ཨདྷིཙྩསམུཔྤནྣཾ སུཁདུཀྑཾ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ”ནྟི།

ཏེ བྷཎྜནཛཱཏཱ ཀལཧཛཱཏཱ ཝིཝཱདཱཔནྣཱ ཨཉྙམཉྙཾ མུཁསཏྟཱིཧི ཝིཏུདནྟཱ ཝིཧརནྟི – “ཨེདིསོ དྷམྨོ, ནེདིསོ དྷམྨོ; ནེདིསོ དྷམྨོ, ཨེདིསོ དྷམྨོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཝིསིཾསུ། སཱཝཏྠིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ –

“ཨིདྷ, བྷནྟེ, སམྦཧུལཱ ནཱནཱཏིཏྠིཡསམཎབྲཱཧྨཎཔརིབྦཱཛཀཱ སཱཝཏྠིཡཾ པཊིཝསནྟི ནཱནཱདིཊྛིཀཱ ནཱནཱཁནྟིཀཱ ནཱནཱརུཙིཀཱ ནཱནཱདིཊྛིནིསྶཡནིསྶིཏཱ།

“སནྟེཀེ སམཎབྲཱཧྨཎཱ ཨེཝཾཝཱདིནོ ཨེཝཾདིཊྛིནོ – ‘སསྶཏོ ཨཏྟཱ ཙ ལོཀོ ཙ, ཨིདམེཝ སཙྩཾ མོགྷམཉྙ’ནྟི …པེ॰… ཏེ བྷཎྜནཛཱཏཱ ཀལཧཛཱཏཱ ཝིཝཱདཱཔནྣཱ ཨཉྙམཉྙཾ མུཁསཏྟཱིཧི ཝིཏུདནྟཱ ཝིཧརནྟི – ‘ཨེདིསོ དྷམྨོ, ནེདིསོ དྷམྨོ; ནེདིསོ དྷམྨོ, ཨེདིསོ དྷམྨོ’”ཏི།

“ཨཉྙཏིཏྠིཡཱ, བྷིཀྑཝེ, པརིབྦཱཛཀཱ ཨནྡྷཱ ཨཙཀྑུཀཱ། ཏེ ཨཏྠཾ ན ཛཱནནྟི ཨནཏྠཾ ན ཛཱནནྟི, དྷམྨཾ ན ཛཱནནྟི ཨདྷམྨཾ ན ཛཱནནྟི། ཏེ ཨཏྠཾ ཨཛཱནནྟཱ ཨནཏྠཾ ཨཛཱནནྟཱ, དྷམྨཾ ཨཛཱནནྟཱ ཨདྷམྨཾ ཨཛཱནནྟཱ བྷཎྜནཛཱཏཱ ཀལཧཛཱཏཱ ཝིཝཱདཱཔནྣཱ ཨཉྙམཉྙཾ མུཁསཏྟཱིཧི ཝིཏུདནྟཱ ཝིཧརནྟི – ‘ཨེདིསོ དྷམྨོ, ནེདིསོ དྷམྨོ; ནེདིསོ དྷམྨོ, ཨེདིསོ དྷམྨོ’”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཨཧངྐཱརཔསུཏཱཡཾ པཛཱ, པརངྐཱརཱུཔསཾཧིཏཱ།
ཨེཏདེཀེ ནཱབྦྷཉྙཾསུ, ན ནཾ སལླནྟི ཨདྡསུཾ།།

“ཨེཏཉྩ སལླཾ པཊིཀཙྩ [པཊིགཙྩ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] པསྶཏོ།
ཨཧཾ ཀརོམཱིཏི ན ཏསྶ ཧོཏི།
པརོ ཀརོཏཱིཏི ན ཏསྶ ཧོཏི།།

“མཱནུཔེཏཱ ཨཡཾ པཛཱ, མཱནགནྠཱ མཱནཝིནིབདྡྷཱ [མཱནཝིནིབནྡྷཱ (སཱི.)]།
དིཊྛཱིསུ སཱརམྦྷཀཐཱ, སཾསཱརཾ ནཱཏིཝཏྟཏཱི”ཏི།། ཚཊྛཾ།

## ༧. སུབྷཱུཏིསུཏྟཾ

༥༧. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ སུབྷཱུཏི བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣོ ཧོཏི པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ ཨཝིཏཀྐཾ སམཱདྷིཾ སམཱཔཛྫིཏྭཱ།

ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ སུབྷཱུཏིཾ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣཾ པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ ཨཝིཏཀྐཾ སམཱདྷིཾ སམཱཔནྣཾ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཡསྶ ཝིཏཀྐཱ ཝིདྷཱུཔིཏཱ,
ཨཛྫྷཏྟཾ སུཝིཀཔྤིཏཱ ཨསེསཱ།
ཏཾ སངྒམཏིཙྩ ཨརཱུཔསཉྙཱི,
ཙཏུཡོགཱཏིགཏོ ན ཛཱཏུ མེཏཱི”ཏི [ན ཛཱཏིམེཏཱིཏི (སྱཱ. པཱི. ཨཊྛ. པཱཋནྟརཾ)]།། སཏྟམཾ།

## ༨. གཎིཀཱསུཏྟཾ

༥༨. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན རཱཛགཧེ དྭེ པཱུགཱ ཨཉྙཏརིསྶཱ གཎིཀཱཡ སཱརཏྟཱ ཧོནྟི པཊིབདྡྷཙིཏྟཱ; བྷཎྜནཛཱཏཱ ཀལཧཛཱཏཱ ཝིཝཱདཱཔནྣཱ ཨཉྙམཉྙཾ པཱཎཱིཧིཔི ཨུཔཀྐམནྟི , ལེཌྜཱུཧིཔི ཨུཔཀྐམནྟི , དཎྜེཧིཔི ཨུཔཀྐམནྟི, སཏྠེཧིཔི ཨུཔཀྐམནྟི། ཏེ ཏཏྠ མརཎམྤི ནིགཙྪནྟི མརཎམཏྟམྤི དུཀྑཾ།

ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ རཱཛགཧཾ པིཎྜཱཡ པཝིསིཾསུ། རཱཛགཧེ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ –

“ཨིདྷ, བྷནྟེ, རཱཛགཧེ དྭེ པཱུགཱ ཨཉྙཏརིསྶཱ གཎིཀཱཡ སཱརཏྟཱ པཊིབདྡྷཙིཏྟཱ; བྷཎྜནཛཱཏཱ ཀལཧཛཱཏཱ ཝིཝཱདཱཔནྣཱ ཨཉྙམཉྙཾ པཱཎཱིཧིཔི ཨུཔཀྐམནྟི, ལེཌྜཱུཧིཔི ཨུཔཀྐམནྟི, དཎྜེཧིཔི ཨུཔཀྐམནྟི, སཏྠེཧིཔི ཨུཔཀྐམནྟི། ཏེ ཏཏྠ མརཎམྤི ནིགཙྪནྟི མརཎམཏྟམྤི དུཀྑ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཡཉྩ པཏྟཾ ཡཉྩ པཏྟབྦཾ, ཨུབྷཡམེཏཾ རཛཱནུཀིཎྞཾ, ཨཱཏུརསྶཱནུསིཀྑཏོ། ཡེ ཙ སིཀྑཱཔདཱ སཱིལབྦཏཾ ཛཱིཝིཏཾ བྲཧྨཙརིཡཾ ཨུཔཊྛཱནསཱརཱ, ཨཡམེཀོ ཨནྟོ། ཡེ ཙ ཨེཝཾཝཱདིནོ – ‘ནཏྠི ཀཱམེསུ དོསོ’ཏི, ཨཡཾ དུཏིཡོ ཨནྟོ། ཨིཙྩེཏེ ཨུབྷོ ཨནྟཱ ཀཊསིཝཌྜྷནཱ, ཀཊསིཡོ དིཊྛིཾ ཝཌྜྷེནྟི། ཨེཏེ ཏེ ཨུབྷོ ཨནྟེ ཨནབྷིཉྙཱཡ ཨོལཱིཡནྟི ཨེཀེ, ཨཏིདྷཱཝནྟི ཨེཀེ། ཡེ ཙ ཁོ ཏེ ཨབྷིཉྙཱཡ ཏཏྲ ཙ ནཱཧེསུཾ, ཏེན ཙ ནཱམཉྙིཾསུ, ཝཊྚཾ ཏེསཾ ནཏྠི པཉྙཱཔནཱཡཱ”ཏི། ཨཊྛམཾ།

## ༩. ཨུཔཱཏིདྷཱཝནྟིསུཏྟཾ

༥༩. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ རཏྟནྡྷཀཱརཏིམིསཱཡཾ ཨབྦྷོཀཱསེ ནིསིནྣོ ཧོཏི ཏེལཔྤདཱིཔེསུ ཛྷཱཡམཱནེསུ།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན སམྦཧུལཱ ཨདྷིཔཱཏཀཱ ཏེསུ ཏེལཔྤདཱིཔེསུ ཨཱཔཱཏཔརིཔཱཏཾ ཨནཡཾ ཨཱཔཱདེནྟི, བྱསནཾ ཨཱཔཱདེནྟི [ནཏྠི སྱཱམཔོཏྠཀེ], ཨནཡབྱསནཾ ཨཱཔཱདེནྟི [ནཏྠི སྱཱམཔོཏྠཀེ]། ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཏེ སམྦཧུལེ ཨདྷིཔཱཏཀེ ཏེསུ ཏེལཔྤདཱིཔེསུ ཨཱཔཱཏཔརིཔཱཏཾ ཨནཡཾ ཨཱཔཱདེནྟེ, བྱསནཾ ཨཱཔཱདེནྟེ, ཨནཡབྱསནཾ ཨཱཔཱདེནྟེ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཨུཔཱཏིདྷཱཝནྟི ན སཱརམེནྟི,
ནཝཾ ནཝཾ བནྡྷནཾ བྲཱུཧཡནྟི།
པཏནྟི པཛྫོཏམིཝཱདྷིཔཱཏཀཱ [… དྷིཔཱཏཱ (སཱི. སྱཱ.)],
དིཊྛེ སུཏེ ཨིཏིཧེཀེ ནིཝིཊྛཱ”ཏི།། ནཝམཾ།

## ༡༠. ཨུཔྤཛྫནྟིསུཏྟཾ

༦༠. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ –

“ཡཱཝཀཱིཝཉྩ, བྷནྟེ, ཏཐཱགཏཱ ལོཀེ ནུཔྤཛྫནྟི ཨརཧནྟོ སམྨཱསམྦུདྡྷཱ ཏཱཝ ཨཉྙཏིཏྠིཡཱ པརིབྦཱཛཀཱ སཀྐཏཱ ཧོནྟི གརུཀཏཱ མཱནིཏཱ པཱུཛིཏཱ ཨཔཙིཏཱ ལཱབྷིནོ ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔྤཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརཱནཾ། ཡཏོ ཙ ཁོ, བྷནྟེ, ཏཐཱགཏཱ ལོཀེ ཨུཔྤཛྫནྟི ཨརཧནྟོ སམྨཱསམྦུདྡྷཱ ཨཐ ཨཉྙཏིཏྠིཡཱ པརིབྦཱཛཀཱ ཨསཀྐཏཱ ཧོནྟི ཨགརུཀཏཱ ཨམཱནིཏཱ ཨཔཱུཛིཏཱ ཨནཔཙིཏཱ ན ལཱབྷིནོ ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔྤཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརཱནཾ། བྷགཝཱ ཡེཝ [བྷགཝཱ ཙེཝ (སྱཱ.)] དཱནི, བྷནྟེ, སཀྐཏོ ཧོཏི གརུཀཏོ མཱནིཏོ པཱུཛིཏོ ཨཔཙིཏོ ལཱབྷཱི ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔྤཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརཱནཾ, བྷིཀྑུསངྒྷོ ཙཱ”ཏི།

“ཨེཝམེཏཾ , ཨཱནནྡ, ཡཱཝཀཱིཝཉྩ, ཨཱནནྡ, ཏཐཱགཏཱ ལོཀེ ནུཔྤཛྫནྟི ཨརཧནྟོ སམྨཱསམྦུདྡྷཱ ཏཱཝ ཨཉྙཏིཏྠིཡཱ པརིབྦཱཛཀཱ སཀྐཏཱ ཧོནྟི གརུཀཏཱ མཱནིཏཱ པཱུཛིཏཱ ཨཔཙིཏཱ ལཱབྷིནོ ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔྤཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརཱནཾ། ཡཏོ ཙ ཁོ, ཨཱནནྡ, ཏཐཱགཏཱ ལོཀེ ཨུཔྤཛྫནྟི ཨརཧནྟོ སམྨཱསམྦུདྡྷཱ ཨཐ ཨཉྙཏིཏྠིཡཱ པརིབྦཱཛཀཱ ཨསཀྐཏཱ ཧོནྟི ཨགརུཀཏཱ ཨམཱནིཏཱ ཨཔཱུཛིཏཱ ཨནཔཙིཏཱ ན ལཱབྷིནོ ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔྤཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརཱནཾ། ཏཐཱགཏོཝ [ཏཐཱགཏོ ཙེཝ (སྱཱ.)] དཱནི སཀྐཏོ ཧོཏི གརུཀཏོ མཱནིཏོ པཱུཛིཏོ ཨཔཙིཏོ ལཱབྷཱི ཙཱིཝརཔིཎྜཔཱཏསེནཱསནགིལཱནཔྤཙྩཡབྷེསཛྫཔརིཀྑཱརཱནཾ, བྷིཀྑུསངྒྷོ ཙཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ སྨཱགཀྐ ཨིཏམཏྠཾ ཕྱིདིཏྭ ཏཱཡཾ ཕྱེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཡོབྲཱསཏི ཏཱཔ སོ གིམི,
ཡཱཡ ན ཨུཏྟམཏི [ཨུཏྲཱམཏི (སྲཱི॰), ཨུཏྟམཏི (སྱཱ॰)] པབྷཏྲོ།
(ས) [( ) ནཐྲི སྲཱི॰ སྱཱ॰ པོཐྲགིསུ] ཕྱེརོཙནསྨི ཨུཏྲཱཏི,
ཀཏཔྲཏྲོ ཀོཏི ན ཙྪཔི སྨཱསཏི།།

“ཨེཔཾ ཡོབྲཱསིཏམེཔ ཏཀྲིཀཱནཾ [ཏིཐྲིཡཱནཾ (སྲཱི॰ སྱཱ॰ པཱི॰)],
ཡཱཡ སམྨཱསམྦུདྡྷ ཡོགཱ ཏུཔྲདྷྭི།
ན ཏཀྲིཀཱ སུདྷྭི ན ཙྪཔི སྦཡཀཱ,
ཏུདྷིབྲི ན ཏུཀྲཱ པམུཙྩརི”ཏི།། དསམཾ།

ཏསྲུདྡཱནཾ –

ཨཱཡུདྷཱཏེལཕྲེཀྲཱཧྣ, ཏཡོ ཏིབྲིཡཱ སུབྲུཏི།
གཧིཀཱ ཨུཔྲཏི ནཔམོ, ཨུཔྲདྷྭི ཙ ཏེ དསྲཏི།།

ཛྷཱསྐྲཔགྲོ ཙབྲོ ཉིབྲིཏོ།

# ༧. ཙཱུལཝགྒོ

## ༡. པཋམལཀུཎྜཀབྷདྡིཡསུཏྟཾ

༦༡. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ ཨཱཡསྨནྟཾ ལཀུཎྜཀབྷདྡིཡཾ ཨནེཀཔརིཡཱཡེན དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏི སམཱདཔེཏི [སམཱདཱཔེཏི (?)] སམུཏྟེཛེཏི སམྤཧཾསེཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ལཀུཎྜཀབྷདྡིཡསྶ ཨཱཡསྨཏཱ སཱརིཔུཏྟེན ཨནེཀཔརིཡཱཡེན དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶིཡམཱནསྶ སམཱདཔིཡམཱནསྶ སམུཏྟེཛིཡམཱནསྶ སམྤཧཾསིཡམཱནསྶ ཨནུཔཱདཱཡ ཨཱསཝེཧི ཙིཏྟཾ ཝིམུཙྩི།

ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ལཀུཎྜཀབྷདྡིཡཾ ཨཱཡསྨཏཱ སཱརིཔུཏྟེན ཨནེཀཔརིཡཱཡེན དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶིཡམཱནཾ སམཱདཔིཡམཱནཾ སམུཏྟེཛིཡམཱནཾ སམྤཧཾསིཡམཱནཾ ཨནུཔཱདཱཡ ཨཱསཝེཧི ཙིཏྟཾ ཝིམུཏྟཾ [ཝིམུཙྩམཱནཾ (?)]།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི —

"ཨུདྡྷཾ ཨདྷོ སབྦདྷི ཝིཔྤམུཏྟོ, ཨཡཾཧམསྨཱིཏི [ཨཡམཧམསྨཱིཏི (སཱི॰ སྱཱ॰ པཱི॰)] ཨནཱནུཔསྶཱི།
ཨེཝཾ ཝིམུཏྟོ ཨུདཏཱརི ཨོགྷཾ, ཨཏིཎྞཔུབྦཾ ཨཔུནབྦྷཝཱཡཱ"ཏི། པཋམཾ།

## ༢. དུཏིཡལཀུཎྜཀབྷདྡིཡསུཏྟཾ

༦༢. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ སཱརིཔུཏྟོ ཨཱཡསྨནྟཾ ལཀུཎྜཀབྷདྡིཡཾ སེཁཾ [སེཀྑཾ (སྱཱ॰), སེཁོཏི (པཱི॰)] མཉྙམཱནོ བྷིཡྻོསོམཏྟཱཡ ཨནེཀཔརིཡཱཡེན དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏི སམཱདཔེཏི སམུཏྟེཛེཏི སམྤཧཾསེཏི།

ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ སཱརིཔུཏྟཾ ཨཱཡསྨནྟཾ ལཀུཎྜཀབྷདྡིཡཾ སེཁཾ མཉྙམཱནཾ བྷིཡྻོསོམཏྟཱཡ ཨནེཀཔརིཡཱཡེན དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེནྟཾ སམཱདཔེནྟཾ སམུཏྟེཛེནྟཾ སམྤཧཾསེནྟཾ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི —

"ཨཙྪེཙྪི [ཨཙྪེཛྫི (ཀ॰ སཱི॰), ཨཙྪིཛྫི (ཀ॰ སཱི॰ སྱཱ॰), ཨཙྪིཛྫཱི (ཀ॰)] ཝཊྚཾ བྱགཱ ནིརཱསཾ, ཝིསུཀྑཱ སརིཏཱ ན སནྡཏི།
ཚིནྣཾ ཝཊྚཾ ན ཝཏྟཏི, ཨེསེཝནྟོ དུཀྑསྶཱ"ཏི། དུཏིཡཾ།

## ༣. པཋམསཏྟསུཏྟཾ

༦༣. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སཱཝཏྠིཡཱ མནུསྶཱ ཡེབྷུཡྻེན ཀཱམེསུ ཨཏིཝེལཾ སཏྟཱ ( ) [(ཀོཊྛེ) (ཝཏྠུ) ཨཊྛཀཐཱཡ སཾསནྡེཏབྦཾ] རཏྟཱ གིདྡྷཱ གདྷིཏཱ [གཐིཏཱ (སཱི॰)] མུཙྪིཏཱ ཨཛ្ឈོཔནྣཱ སམྨཏྟཀཛཱཏཱ ཀཱམེསུ ཝིཧརནྟི།

ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཡཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསིཾསུ། སཱཝཏྠིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “ཨིདྷ, བྷནྟེ, སཱཝཏྠིཡཱ མནུསྶཱ ཡེབྷུཡྻེན ཀཱམེསུ ཨཏིཝེལཾ རཏྟཱ གིདྡྷཱ གདྷིཏཱ མུཙྪིཏཱ ཨཛ྄ཛྷོཔནྣཱ སམྨཏྟཀཛཱཏཱ ཀཱམེསུ ཝིཧརནྟཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཀཱམེསུ རཏྟཱ ཀཱམསངྒསཏྟཱ,
སཾཡོཛནེ ཝཛྫམཔསྶམཱནཱ།
ན ཧི ཛཱཏུ སཾཡོཛནསངྒསཏྟཱ,
ཨོགྷཾ ཏརེཡྻུཾ ཝིཔུལཾ མཧནྟ”ནྟི།། ཏཏིཡཾ།

## ༤. དུཏིཡསཏྟསུཏྟཾ

༦༤. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སཱཝཏྠིཡཱ མནུསྶཱ ཡེབྷུཡྻེན ཀཱམེསུ སཏྟཱ ( ) [(ཧོནྟི) (བཧུསུ) ཨཊྛཀཐཱཡ སཾསནྡེཏབྦཾ] རཏྟཱ གིདྡྷཱ གདྷིཏཱ མུཙྪིཏཱ ཨཛ྄ཛྷོཔནྣཱ ཨནྡྷཱིཀཏཱ སམྨཏྟཀཛཱཏཱ ཀཱམེསུ ཝིཧརནྟི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སཱཝཏྠིཾ པིཎྜཱཡ པཱཝིསི། ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཱ ཏེ མནུསྶེ ཡེབྷུཡྻེན ཀཱམེསུ སཏྟེ རཏྟེ གིདྡྷེ གདྷིཏེ མུཙྪིཏེ ཨཛ྄ཛྷོཔནྣེ ཨནྡྷཱིཀཏེ སམྨཏྟཀཛཱཏེ ཀཱམེསུ ཝིཧརནྟེ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཀཱམནྡྷཱ ཛཱལསཉྪནྣཱ, ཏཎྷཱཚདནཚཱདིཏཱ།
པམཏྟབནྡྷུནཱ བདྡྷཱ, མཙྪཱཝ ཀུམིནཱམུཁེ།
ཛརཱམརཎམནྭེནྟི [ཛརཱམརཎཾ གཙྪནྟི (སཱི° སྱཱ°)], ཝཙྪོ ཁཱིརཔཀོཝ མཱཏར”ནྟི།། ཙཏུཏྠཾ།

## ༥. ཨཔརལཀུཎྜཀབྷདྡིཡསུཏྟཾ

༦༥. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ ལཀུཎྜཀབྷདྡིཡོ སམྦཧུལཱནཾ བྷིཀྑཱུནཾ པིཊྛིཏོ པིཊྛིཏོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི།

ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ལཀུཎྜཀབྷདྡིཡཾ དཱུརཏོཝ སམྦཧུལཱནཾ བྷིཀྑཱུནཾ པིཊྛིཏོ པིཊྛིཏོ ཨཱགཙྪནྟཾ དུབྦཎྞཾ དུདྡསིཀཾ ཨོཀོཊིམཀཾ ཡེབྷུཡྻེན བྷིཀྑཱུནཾ པརིབྷཱུཏརཱུཔཾ། དིསྭཱན བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི –

“པསྶཐ ནོ ཏུམྷེ, བྷིཀྑཝེ, ཨེཏཾ བྷིཀྑུཾ དཱུརཏོཝ སམྦཧུལཱནཾ བྷིཀྑཱུནཾ པིཊྛིཏོ པིཊྛིཏོ ཨཱགཙྪནྟཾ དུབྦཎྞཾ དུདྡསིཀཾ ཨོཀོཊིམཀཾ ཡེབྷུཡྻེན བྷིཀྑཱུནཾ པརིབྷཱུཏརཱུཔ”ནྟི? “ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི།

“ཨེསོ , བྷིཀྑཝེ, བྷིཀྑུ མཧིདྡྷིཀོ མཧཱནུབྷཱཝོ། ན ཙ སཱ སམཱཔཏྟི སུལབྷརཱུཔཱ ཡཱ ཏེན བྷིཀྑུནཱ ཨསམཱཔནྣཔུབྦཱ། ཡསྶ ཙཏྠཱཡ [ཡསྶཏྠཱཡ (སཱི. ཀ.)] ཀུལཔུཏྟཱ སམྨདེཝ ཨགཱརསྨཱ ཨནགཱརིཡཾ པབྦཛནྟི ཏདནུཏྟརཾ བྲཧྨཙརིཡཔརིཡོསཱནཾ དིཊྛེཝ དྷམྨེ སཡཾ ཨབྷིཉྙཱ སཙྪིཀཏྭཱ ཨུཔསམྤཛྫ ཝིཧརཏཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི —

“ནེལངྒོ སེཏཔཙྪཱདོ, ཨེཀཱརོ ཝཏྟཏཱི རཐོ།
ཨནཱིགྷཾ པསྶ ཨཱཡནྟཾ, ཚིནྣསོཏཾ ཨབནྡྷན”ནྟི།། པཉྩམཾ།

## ༦. ཏཎྷཱསངྑཡསུཏྟཾ

༦༦. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ ཨཉྙཱསིཀོཎྜཉྙོ [ཨཉྙཱཏཀོཎྜཉྙོ (སྱཱ.)] བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣོ ཧོཏི པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ ཏཎྷཱསངྑཡཝིམུཏྟིཾ པཙྩཝེཀྑམཱནོ།

ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཉྙཱསིཀོཎྜཉྙཾ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣཾ པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ ཏཎྷཱསངྑཡཝིམུཏྟིཾ པཙྩཝེཀྑམཱནཾ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི —

“ཡསྶ མཱུལཾ ཚམཱ ནཏྠི, པཎྞཱ ནཏྠི ཀུཏོ ལཏཱ།
ཏཾ དྷཱིརཾ བནྡྷནཱ མུཏྟཾ, ཀོ ཏཾ ནིནྡིཏུམརཧཏི།
དེཝཱཔི ནཾ པསཾསནྟི, བྲཧྨུནཱཔི པསཾསིཏོ”ཏི།། ཚཊྛཾ།

## ༧. པཔཉྩཁཡསུཏྟཾ

༦༧. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ ཨཏྟནོ པཔཉྩསཉྙཱསངྑཱཔཧཱནཾ པཙྩཝེཀྑམཱནོ ནིསིནྣོ ཧོཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཏྟནོ པཔཉྩསཉྙཱསངྑཱཔཧཱནཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི —

“ཡསྶ པཔཉྩཱ ཋིཏི ཙ ནཏྠི,
སནྡཱནཾ པལིགྷཉྩ ཝཱིཏིཝཏྟོ།
ཏཾ ནིཏྟཎྷཾ མུནིཾ ཙརནྟཾ,
ནཱཝཛཱནཱཏི སདེཝཀོཔི ལོཀོ”ཏི།། སཏྟམཾ།

## ༨. ཀཙྩཱནསུཏྟཾ

༦༨. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཨཱཡསྨཱ མཧཱཀཙྩཱནོ བྷགཝཏོ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣོ ཧོཏི པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ ཀཱཡགཏཱཡ སཏིཡཱ ཨཛ྄ཛྷཏྟཾ པརིམུཁཾ སཱུཔཊྛིཏཱཡ།

ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ མཧཱཀསྶཔཾ ཨཝིདཱུརེ ནིསིནྣཾ པལླངྐཾ ཨཱབྷུཛིཏྭཱ ཨུཛུཾ ཀཱཡཾ པཎིདྷཱཡ ཀཱཡགཏཱཡ སཏིཡཱ ཨཛ྄ཛྷཏྟཾ པརིམུཁཾ སཱུཔཊྛིཏཱཡ།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཡསྶ སིཡཱ སབྦདཱ སཏི,
སཏཏཾ ཀཱཡགཏཱ ཨུཔཊྛིཏཱ།
ནོ ཙསྶ ནོ ཙ མེ སིཡཱ,
ན བྷཝིསྶཏི ན ཙ མེ བྷཝིསྶཏི།
ཨནུཔུབྦཝིཧཱརི ཏཏྠ སོ,
ཀཱལེནེཝ ཏརེ ཝིསཏྟིཀ”ནྟི།། ཨཊྛམཾ།

## ༩. ཨུདཔཱནསུཏྟཾ

༧༩. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ མལླེསུ ཙཱརིཀཾ ཙརམཱནོ མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ ཡེན ཐཱུཎཾ [ཐཱུནཾ (སཱི॰ སྱཱ॰ པཱི॰)] ནཱམ མལླཱནཾ བྲཱཧྨཎགཱམོ ཏདཝསརི། ཨསྶོསུཾ ཁོ ཐཱུཎེཡྻཀཱ བྲཱཧྨཎགཧཔཏིཀཱ – “སམཎོ ཁལུ, བྷོ, གོཏམོ སཀྱཔུཏྟོ སཀྱཀུལཱ པབྦཛིཏོ མལླེསུ ཙཱརིཀཾ ཙརམཱནོ མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ ཐཱུཎཾ ཨནུཔྤཏྟོ”ཏི།( ) [(ཨཐ ཁོ ཏེ ཐཱུཎེཡྻཀཱ བྲཱཧྨཎགཧཔཏིཀཱ) (?)] ཨུདཔཱནཾ ཏིཎསྶ ཙ བྷུསསྶ ཙ ཡཱཝ མུཁཏོ པཱུརེསུཾ – “མཱ ཏེ མུཎྜཀཱ སམཎཀཱ པཱནཱིཡཾ ཨཔཾསཱུ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ མགྒཱ ཨོཀྐམྨ ཡེན རུཀྑམཱུལཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ པཉྙཏྟེ ཨཱསནེ ནིསཱིདི། ནིསཛྫ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨཱམནྟེསི – “ཨིངྒྷ མེ ཏྭཾ, ཨཱནནྡ, ཨིཏསྨཱ ཨུདཔཱནཱ པཱནཱིཡཾ ཨཱཧརཱ”ཏི།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨིདཱནི སོ, བྷནྟེ, ཨུདཔཱནོ ཐཱུཎེཡྻཀེཧི བྲཱཧྨཎགཧཔཏིཀེཧི ཏིཎསྶ ཙ བྷུསསྶ ཙ ཡཱཝ མུཁཏོ པཱུརིཏོ – ‘མཱ ཏེ མུཎྜཀཱ སམཎཀཱ པཱནཱིཡཾ ཨཔཾསཱུ’”ཏི།

དུཏིཡམྤི ཁོ...པེ॰... ཏཏིཡམྤི ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨཱམནྟེསི – “ཨིངྒྷ མེ ཏྭཾ, ཨཱནནྡ, ཨིཏསྨཱ ཨུདཔཱནཱ པཱནཱིཡཾ ཨཱཧརཱ”ཏི། “ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ པཏྟཾ གཧེཏྭཱ ཡེན སོ ཨུདཔཱནོ ཏེནུཔསངྐམི། ཨཐ ཁོ སོ ཨུདཔཱནོ ཨཱཡསྨནྟེ ཨཱནནྡེ ཨུཔསངྐམནྟེ སབྦཾ ཏཾ ཏིཎཉྩ བྷུསཉྩ མུཁཏོ ཨོཝམིཏྭཱ ཨཙྪསྶ ཨུདཀསྶ ཨནཱཝིལསྶ ཝིཔྤསནྣསྶ ཡཱཝ མུཁཏོ པཱུརིཏོ ཝིསྶནྡནྟོ [ཝིསྶནྡེནྟོ (ཀ॰)] མཉྙེ ཨགམཱསི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ཨཱནནྡསྶ ཨེཏདཧོསི – “ཨཙྪརིཡཾ ཝཏ, བྷོ, ཨབྦྷུཏཾ ཝཏ, བྷོ, ཏཐཱགཏསྶ མཧིདྡྷིཀཏཱ མཧཱནུབྷཱཝཏཱ! ཨཡཉྷི སོ ཨུདཔཱནོ མཡི ཨུཔསངྐམནྟེ སབྦཾ ཏཾ ཏིཎཉྩ བྷུསཉྩ མུཁཏོ ཨོཝམིཏྭཱ ཨཙྪསྶ ཨུདཀསྶ ཨནཱཝིལསྶ ཝིཔྤསནྣསྶ ཡཱཝ མུཁཏོ པཱུརིཏོ ཝིསྶནྡནྟོ མཉྙེ ཋིཏོ”ཏི!! པཏྟེན པཱནཱིཡཾ ཨཱདཱཡ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཙྪརིཡཾ, བྷནྟེ, ཨབྦྷུཏཾ, བྷནྟེ, ཏཐཱགཏསྶ མཧིདྡྷིཀཏཱ མཧཱནུབྷཱཝཏཱ! ཨཡཉྷི སོ, བྷནྟེ, ཨུདཔཱནོ མཡི ཨུཔསངྐམནྟེ སབྦཾ ཏཾ ཏིཎཉྩ བྷུསཉྩ མུཁཏོ ཨོཝམིཏྭཱ ཨཙྪསྶ ཨུདཀསྶ ཨནཱཝིལསྶ ཝིཔྤསནྣསྶ ཡཱཝ མུཁཏོ པཱུརིཏོ ཝིསྶནྡནྟོ མཉྙེ ཨགམཱསི!! པིཝཏུ བྷགཝཱ པཱནཱིཡཾ, པིཝཏུ སུགཏོ པཱནཱིཡ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཀིཾ ཀཡིརཱ ཨུདཔཱནེན,
ཨཱཔཱ ཙེ སབྦདཱ སིཡུཾ།
ཏཎྷཱཡ མཱུལཏོ ཚེཏྭཱ,
ཀིསྶ པརིཡེསནཾ ཙརེ”ཏི།། ནཝམཾ།

## ༡༠. ཨུཏེནསུཏྟཾ

༧༠. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཀོསམྦིཡཾ ཝིཧརཏི གྷོསིཏཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན རཉྙོ ཨུཏེནསྶ [ཨུདེནསྶ (སཱི॰ སྱཱ॰ པཱི॰)] ཨུཡྻཱནགཏསྶ ཨནྟེཔུརཾ དཌྜྷཾ ཧོཏི, པཉྩ ཙ ཨིཏྠིསཏཱནི [པཉྩ ཨིཏྠིསཏཱནི (སཱི॰ སྱཱ॰ པཱི॰)] ཀཱལངྐཏཱནི ཧོནྟི སཱམཱཝཏཱིཔམུཁཱནི།

ཨཐ ཁོ སམྦཧུལཱ བྷིཀྑཱུ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ ཀོསམྦིཾ པིཎྜཱཡ པཝིསིཾསུ། ཀོསམྦིཡཾ པིཎྜཱཡ ཙརིཏྭཱ པཙྪཱབྷཏྟཾ པིཎྜཔཱཏཔཊིཀྐནྟཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “ཨིདྷ, བྷནྟེ, རཉྙོ ཨུཏེནསྶ ཨུཡྻཱནགཏསྶ ཨནྟེཔུརཾ དཌྜྷཾ, པཉྩ ཙ ཨིཏྠིསཏཱནི ཀཱལངྐཏཱནི སཱམཱཝཏཱིཔམུཁཱནི། ཏཱསཾ, བྷནྟེ, ཨུཔཱསིཀཱནཾ ཀཱ གཏི ཀོ ཨབྷིསམྤརཱཡོ”ཏི?

“སནྟེཏྠ, བྷིཀྑཝེ, ཨུཔཱསིཀཱཡོ སོཏཱཔནྣཱ, སནྟི སཀདཱགཱམིནིཡོ, སནྟི ཨནཱགཱམིནིཡོ། སབྦཱ ཏཱ, བྷིཀྑཝེ, ཨུཔཱསིཀཱཡོ ཨནིཔྥལཱ ཀཱལངྐཏཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“མོཧསམྦནྡྷནོ ལོཀོ, བྷབྦརཱུཔོཝ དིསྶཏི།
ཨུཔདྷིབནྡྷནོ [ཨུཔདྷིསམྦནྡྷནོ (ཀ॰ སཱི॰)] བཱལོ, ཏམསཱ པརིཝཱརིཏོ།
སསྶཏོརིཝ [སསྶཏིརིཝ (ཀ॰ སཱི॰)] ཁཱཡཏི, པསྶཏོ ནཏྠི ཀིཉྩན”ནྟི།། དསམཾ།

ཨུདྡཱནཾ –

དྭེ བྷདྡིཡཱ དྭེ ཙ སཏྟཱ, ལཀུཎྜཀོ ཏཎྷཱཁཡོ།
པཔཉྩཁཡོ ཙ ཀཙྩཱནོ, ཨུདཔཱནཉྩ ཨུཏེནོཏི།།

ཙཱུལཝགྒོ [ཙུལླཝགྒོ (སཱི॰), ཙཱུལཝགྒོ (པཱི॰)] སཏྟམོ ནིཊྛིཏོ།

# ༨. པཱཊལིགཱམིཡཝགྒོ

## ༡. པཋམནིབྦཱནཔཊིསཾཡུཏྟསུཏྟཾ

༧༡. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ནིབྦཱནཔཊིསཾཡུཏྟཱཡ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏི སམཱདཔེཏི སམུཏྟེཛེཏི སམྤཧཾསེཏི། ཏེ ཙ བྷིཀྑཱུ [ཏེ ཙ བྷིཀྑཱུ (སཱི. སྱཱ. པཱི. ཏདཊྛཀཐཱཔི ཨོལོཀེཏབྦཱ)] ཨཊྛིཾ ཀཏྭཱ [ཨཊྛིཀཏྭཱ (སཱི. སྱཱ.), ཨཊྛཱིཀཏྭཱ (པཱི.)] མནསི ཀཏྭཱ སབྦཾ ཙེཏསོ [སབྦཾ ཙེཏསཱ (ཨཱིདིསེ ཨཊྛཀཐཱསུ)] སམནྣཱཧརིཏྭཱ ཨོཧིཏསོཏཱ དྷམྨཾ སུཎནྟི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཨཏྠི, བྷིཀྑཝེ, ཏདཱཡཏནཾ, ཡཏྠ ནེཝ པཐཝཱི, ན ཨཱཔོ, ན ཏེཛོ, ན ཝཱཡོ, ན ཨཱཀཱསཱནཉྩཱཡཏནཾ, ན ཝིཉྙཱཎཉྩཱཡཏནཾ, ན ཨཱཀིཉྩཉྙཱཡཏནཾ, ན ནེཝསཉྙཱནཱསཉྙཱཡཏནཾ, ནཱཡཾ ལོཀོ, ན པརལོཀོ, ན ཨུབྷོ ཙནྡིམསཱུརིཡཱ། ཏདཔཱཧཾ, བྷིཀྑཝེ, ནེཝ ཨཱགཏིཾ ཝདཱམི , ན གཏིཾ, ན ཋིཏིཾ, ན ཙུཏིཾ, ན ཨུཔཔཏྟིཾ; ཨཔྤཏིཊྛཾ, ཨཔྤཝཏྟཾ, ཨནཱརམྨཎམེཝེཏཾ། ཨེསེཝནྟོ དུཀྑསྶཱ”ཏི། པཋམཾ།

## ༢. དུཏིཡནིབྦཱནཔཊིསཾཡུཏྟསུཏྟཾ

༧༢. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ནིབྦཱནཔཊིསཾཡུཏྟཱཡ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏི སམཱདཔེཏི སམུཏྟེཛེཏི སམྤཧཾསེཏི། ཏེ ཙ བྷིཀྑཱུ ཨཊྛིཾ ཀཏྭཱ མནསི ཀཏྭཱ སབྦཾ ཙེཏསོ སམནྣཱཧརིཏྭཱ ཨོཧིཏསོཏཱ དྷམྨཾ སུཎནྟི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“དུདྡསཾ ཨནཏཾ ནཱམ, ན ཧི སཙྩཾ སུདསྶནཾ།
པཊིཝིདྡྷཱ ཏཎྷཱ ཛཱནཏོ, པསྶཏོ ནཏྠི ཀིཉྩན”ནྟི༎ དུཏིཡཾ།

## ༣. ཏཏིཡནིབྦཱནཔཊིསཾཡུཏྟསུཏྟཾ

༧༣. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ནིབྦཱནཔཊིསཾཡུཏྟཱཡ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏི སམཱདཔེཏི སམུཏྟེཛེཏི སམྤཧཾསེཏི། ཏེ ཙ བྷིཀྑཱུ ཨཊྛིཾ ཀཏྭཱ, མནསི ཀཏྭཱ, སབྦཾ ཙེཏསོ སམནྣཱཧརིཏྭཱ, ཨོཧིཏསོཏཱ དྷམྨཾ སུཎནྟི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཨཏྠི, བྷིཀྑཝེ, ཨཛཱཏཾ ཨབྷཱུཏཾ ཨཀཏཾ ཨསངྑཏཾ། ནོ ཙེཏཾ, བྷིཀྑཝེ, ཨབྷཝིསྶ ཨཛཱཏཾ ཨབྷཱུཏཾ ཨཀཏཾ ཨསངྑཏཾ, ནཡིདྷ ཛཱཏསྶ བྷཱུཏསྶ ཀཏསྶ སངྑཏསྶ ནིསྶརཎཾ པཉྙཱཡེཐ། ཡསྨཱ ཙ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, ཨཏྠི ཨཛཱཏཾ ཨབྷཱུཏཾ ཨཀཏཾ ཨསངྑཏཾ, ཏསྨཱ ཛཱཏསྶ བྷཱུཏསྶ ཀཏསྶ སངྑཏསྶ ནིསྶརཎཾ པཉྙཱཡཏཱི”ཏི། ཏཏིཡཾ།

## ༨. ཙཏུཏྠནིབྦཱནཔཊིསཾཡུཏྟསུཏྟཾ

༧༤. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ནིབྦཱནཔཊིསཾཡུཏྟཱཡ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏི སམཱདཔེཏི སམུཏྟེཛེཏི སམྤཧཾསེཏི། ཏེ ཙ བྷིཀྑཱུ ཨཊྛིཾ ཀཏྭཱ མནསི ཀཏྭཱ སབྦཾ ཙེཏསོ སམནྣཱཧརིཏྭཱ ཨོཧིཏསོཏཱ དྷམྨཾ སུཎནྟི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

> “ནིསྶིཏསྶ ཙལིཏཾ, ཨནིསྶིཏསྶ ཙལིཏཾ ནཏྠི། ཙལིཏེ ཨསཏི པསྶདྡྷི, པསྶདྡྷིཡཱ སཏི ནཏི ན ཧོཏི། ནཏིཡཱ ཨསཏི ཨཱགཏིགཏི ན ཧོཏི། ཨཱགཏིགཏིཡཱ ཨསཏི ཙུཏཱུཔཔཱཏོ ན ཧོཏི། ཙུཏཱུཔཔཱཏེ ཨསཏི ནེཝིདྷ ན ཧུརཾ ན ཨུབྷཡམནྟརེན [ན ཨུབྷཡམནྟརེ (སྱཱ) མ॰ ནི॰ ༣.༣༩༣; སཾ॰ ནི॰ ༤.༨༧ པསྶིཏབྦཾ]། ཨེསེཝནྟོ དུཀྑསྶཱ”ཏི། ཙཏུཏྠཾ།

## ༥. ཙུནྡསུཏྟཾ

༧༥. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ མལླེསུ ཙཱརིཀཾ ཙརམཱནོ མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ ཡེན པཱཝཱ ཏདཝསརི། ཏཏྲ སུདཾ བྷགཝཱ པཱཝཱཡཾ ཝིཧརཏི ཙུནྡསྶ ཀམྨཱརཔུཏྟསྶ ཨམྦཝནེ།

ཨསྶོསི ཁོ ཙུནྡོ ཀམྨཱརཔུཏྟོ – “བྷགཝཱ ཀིར མལླེསུ ཙཱརིཀཾ ཙརམཱནོ མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ པཱཝཾ ཨནུཔྤཏྟོ པཱཝཱཡཾ ཝིཧརཏི མཡ྄ཧཾ ཨམྦཝནེ”ཏི། ཨཐ ཁོ ཙུནྡོ ཀམྨཱརཔུཏྟོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ ཙུནྡཾ ཀམྨཱརཔུཏྟཾ བྷགཝཱ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེསི སམཱདཔེསི སམུཏྟེཛེསི སམྤཧཾསེསི། ཨཐ ཁོ ཙུནྡོ ཀམྨཱརཔུཏྟོ བྷགཝཏཱ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶིཏོ སམཱདཔིཏོ སམུཏྟེཛིཏོ སམྤཧཾསིཏོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨདྷིཝཱསེཏུ མེ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ སྭཱཏནཱཡ བྷཏྟཾ སདྡྷིཾ བྷིཀྑུསངྒྷེནཱ”ཏི། ཨདྷིཝཱསེསི བྷགཝཱ ཏུཎྷཱིབྷཱཝེན།

ཨཐ ཁོ ཙུནྡོ ཀམྨཱརཔུཏྟོ བྷགཝཏོ ཨདྷིཝཱསནཾ ཝིདིཏྭཱ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ པཀྐཱམི། ཨཐ ཁོ ཙུནྡོ ཀམྨཱརཔུཏྟོ ཏསྶཱ རཏྟིཡཱ ཨཙྩཡེན སཀེ ནིཝེསནེ པཎཱིཏཾ ཁཱདནཱིཡཾ བྷོཛནཱིཡཾ པཊིཡཱདཱཔེཏྭཱ པཧཱུཏཉྩ སཱུཀརམདྡཝཾ བྷགཝཏོ ཀཱལཾ ཨཱརོཙཱཔེསི – “ཀཱལོ, བྷནྟེ, ནིཊྛིཏཾ བྷཏྟ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པུབྦཎྷསམཡཾ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སདྡྷིཾ བྷིཀྑུསངྒྷེན ཡེན ཙུནྡསྶ ཀམྨཱརཔུཏྟསྶ ནིཝེསནཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ པཉྙཏྟེ ཨཱསནེ ནིསཱིདི། ནིསཛྫ ཁོ བྷགཝཱ ཙུནྡཾ ཀམྨཱརཔུཏྟཾ ཨཱམནྟེསི – “ཡཾ ཏེ, ཙུནྡ, སཱུཀརམདྡཝཾ པཊིཡཏྟཾ ཏེན མཾ པརིཝིས, ཡཾ པནཉྙཾ ཁཱདནཱིཡཾ བྷོཛནཱིཡཾ པཊིཡཏྟཾ ཏེན བྷིཀྑུསངྒྷཾ པརིཝིསཱ”ཏི། “ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ ཙུནྡོ ཀམྨཱརཔུཏྟོ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ ཡཾ ཨཧོསི སཱུཀརམདྡཝཾ པཊིཡཏྟཾ ཏེན བྷགཝནྟཾ པརིཝིསི; ཡཾ པནཉྙཾ ཁཱདནཱིཡཾ བྷོཛནཱིཡཾ པཊིཡཏྟཾ ཏེན བྷིཀྑུསངྒྷཾ པརིཝིསི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཙུནྡཾ ཀམྨཱརཔུཏྟཾ ཨཱམནྟེསི – “ཡཾ ཏེ, ཙུནྡ, སཱུཀརམདྡཝཾ ཨཝསིཊྛཾ ཏཾ སོབྦྷེ ནིཁཎཱཧི། ནཱཧཾ ཏཾ, ཙུནྡ, པསྶཱམི སདེཝཀེ ལོཀེ སམཱརཀེ སབྲཧྨཀེ སསྶམཎབྲཱཧྨཎིཡཱ པཛཱཡ སདེཝམནུསྶཱཡ ཡསྶ ཏཾ པརིབྷུཏྟཾ སམྨཱ པརིཎཱམཾ གཙྪེཡྻ ཨཉྙཏྲ ཏཐཱགཏསྶཱ”ཏི [ཨཉྙཏྲ ཏཐཱགཏེན (ཀ॰ སཱི॰)]། “ཨེཝཾ, བྷནྟེ”ཏི ཁོ ཙུནྡོ ཀམྨཱརཔུཏྟོ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ ཡཾ ཨཧོསི སཱུཀརམདྡཝཾ ཨཝསིཊྛཾ ཏཾ སོབྦྷེ ནིཁཎིཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ ཙུནྡཾ ཀམྨཱརཔུཏྟཾ བྷགཝཱ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏྭཱ སམཱདཔེཏྭཱ སམུཏྟེཛེཏྭཱ སམྤཧཾསེཏྭཱ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ པཀྐཱམི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱན྄ ཙྪཏྲཱ ཀཱམྨཱརཔུཏྲཱ བྷཱཏྲཾ བྷཱུཏྤཱཡི ཁར྄ ཨཱཪྱཾ ཨུཔཱཊྱཱ། ཡོཊིཏཔཱཀཱིཏྲཱུ པཝཱཿ [པཝཱཿ (སྡི. སྨྲ. པྲི.)] ཕེཏྣཱ ཕཏྣཱ སྐྲཊཿཊིཀཱ། དཏ ས྄ུཏཾ བྷགཝཱ སཏོ སམྤུརྣཾ ཨཏྱིཔཱསཱི ཨཔིཏཏྲཱུཔཾ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨཱམནྟེསི – "ཨཱཡུཔྨཱནནྡ, ཡེན ཀུསིནཱརཱ ཏེནུཔསངྐམིསྶཱམཱ"ཏི།

"ཨེཝཾ, བྷནྟེ"ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝཏོ པཙྩསྶོསི།

"ཙཏྲཱ བྷཏྟཾ བྷུཉྫིཏྭཱ, ཀམྨཱརསྶཱཏི མེ སུཏཾ།
ཨཱབཱདྷཾ སམྥུསི དྷཱིརོ, པབཱལྷཾ མཱརཎནྟིཀཾ།།

"བྷུཏྟསྶ ཙ སཱུཀརམདྡཝེན, བྱཱདྷིཔྤབཱལྷོ ཨུདཔཱདི སཏྠུནོ།
ཝིརེཙམཱནོ [ཝིརིཙྩམཱནོ (?) ཝིརེཙམཱནོ (ཀ. སཱི. ༢.༡༩༠)] བྷགཝཱ ཨཝོཙ, 'གཙྪཱམཧཾ ཀུསིནཱརཾ ནགར'"ནྟི།།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ མགྒཱ ཨོཀྐམྨ ཡེན ཨཉྙཏརཾ རུཀྑམཱུལཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨཱམནྟེསི – "ཨིངྒྷ མེ ཏྭཾ, ཨཱནནྡ, ཙཏུགྒུཎཾ སངྒྷཱཊིཾ པཉྙཔེཧི; ཀིལནྟོསྨི, ཨཱནནྡ, ནིསཱིདིསྶཱམཱི"ཏི། "ཨེཝཾ, བྷནྟེ"ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ ཙཏུགྒུཎཾ སངྒྷཱཊིཾ པཉྙཔེསི། ནིསཱིདི བྷགཝཱ པཉྙཏྟེ ཨཱསནེ། ནིསཛྫ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨཱམནྟེསི – "ཨིངྒྷ མེ ཏྭཾ, ཨཱནནྡ, པཱནཱིཡཾ ཨཱཧར; པིཔཱསིཏོསྨི, ཨཱནནྡ, པིཝིསྶཱམཱི"ཏི།

ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཨིདཱནི, བྷནྟེ, པཉྩམཏྟཱནི སཀཊསཏཱནི ཨཏིཀྐནྟཱནི། ཏཾ ཙཀྐཙྪིནྣཾ ཨུདཀཾ པརིཏྟཾ ལུལིཏཾ ཨཱཝིལཾ སནྡཏི། ཨཡཾ, བྷནྟེ, ཀུཀུཊྛཱ [ཀཀུཏྠཱ (སཱི.), ཀུཀུཋཱ (སྱཱ.), ཀཀུནྡྷཱ (ཀ. སཱི. ༢.༡༩༡)] ནདཱི ཨཝིདཱུརེ ཨཙྪོདཀཱ སཱཏོདཀཱ སཱིཏོདཀཱ སེཏོདཀཱ སུཔྤཏིཏྠཱ རམཎཱིཡཱ། ཨེཏྠ བྷགཝཱ པཱནཱིཡཉྩ པིཝིསྶཏི གཏྟཱནི ཙ སཱིཏཱིཀརིསྶཏཱི"ཏི [སཱིཏཾ ཀརིསྶཏཱིཏི (སཱི.), སཱིཏཾ ཀརིསྶཏཱིཏི (སྱཱ. པཱི. ཀ.)]།

དུཏིཡམྤི ཁོ...པེ.... ཏཏིཡམྤི ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨཱམནྟེསི – "ཨིངྒྷ མེ ཏྭཾ, ཨཱནནྡ, པཱནཱིཡཾ ཨཱཧར; པིཔཱསིཏོསྨི, ཨཱནནྡ, པིཝིསྶཱམཱི"ཏི། "ཨེཝཾ, བྷནྟེ"ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཨཱནནྡོ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ པཏྟཾ གཧེཏྭཱ ཡེན སཱ ནདཱི ཏེནུཔསངྐམི། ཨཐ ཁོ སཱ ནདཱི ཙཀྐཙྪིནྣཱ པརིཏྟཱ ལུལིཏཱ ཨཱཝིལཱ སནྡམཱནཱ ཨཱཡསྨནྟེ ཨཱནནྡེ ཨུཔསངྐམནྟེ ཨཙྪཱ ཝིཔྤསནྣཱ ཨནཱཝིལཱ སནྡཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ཨཱནནྡསྶ ཨེཏདཧོསི – "ཨཙྪརིཡཾ ཝཏ, བྷོ, ཨབྦྷུཏཾ ཝཏ, བྷོ, ཏཐཱགཏསྶ མཧིདྡྷིཀཏཱ མཧཱནུབྷཱཝཏཱ! ཨཡཉྷི སཱ ནདཱི ཙཀྐཙྪིནྣཱ པརིཏྟཱ ལུལིཏཱ ཨཱཝིལཱ སནྡམཱནཱ མཡི ཨུཔསངྐམནྟེ ཨཙྪཱ ཝིཔྤསནྣཱ ཨནཱཝིལཱ སནྡཏཱི"ཏི!! པཏྟེན པཱནཱིཡཾ ཨཱདཱཡ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – "ཨཙྪརིཡཾ, བྷནྟེ, ཨབྦྷུཏཾ, བྷནྟེ, ཏཐཱགཏསྶ མཧིདྡྷིཀཏཱ མཧཱནུབྷཱཝཏཱ! ཨཡཉྷི སཱ, བྷནྟེ, ནདཱི ཙཀྐཙྪིནྣཱ པརིཏྟཱ ལུལིཏཱ ཨཱཝིལཱ སནྡམཱནཱ མཡི ཨུཔསངྐམནྟེ ཨཙྪཱ ཝིཔྤསནྣཱ ཨནཱཝིལཱ སནྡཏི!! པིཝཏུ བྷགཝཱ པཱནཱིཡཾ , པིཝཏུ སུགཏོ པཱནཱིཡ"ནྟི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པཱནཱིཡཾ ཨཔཱཡི [ཨཔཱསི (སཱི.)]། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ ཡེན ཀུཀུཊྛཱ ནདཱི ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཀུཀུཊྛཾ ནདིཾ ཨཛ྄ཛྷོགཱཧེཏྭཱ ནྷཏྭཱ ཙ པིཝིཏྭཱ ཙ པཙྩུཏྟརིཏྭཱ ཡེན ཨམྦཝནཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཙུནྡཀཾ ཨཱམནྟེསི – "ཨིངྒྷ མེ ཏྭཾ, ཙུནྡཀ, ཙཏུགྒུཎཾ སངྒྷཱཊིཾ པཉྙཔེཧི; ཀིལནྟོསྨི, ཙུནྡཀ, ནིཔཛྫིསྶཱམཱི"ཏི । "ཨེཝཾ, བྷནྟེ"ཏི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ཙུནྡཀོ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ ཙཏུགྒུཎཾ སངྒྷཱཊིཾ པཉྙཔེསི། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ དཀྑིཎེན པསྶེན སཱིཧསེཡྻཾ ཀཔྤེསི པཱདེ པཱདཾ ཨཙྩཱདྷཱཡ སཏོ སམྤཛཱནོ ཨུཊྛཱནསཉྙཾ མནསི ཀརིཏྭཱ། ཨཱཡསྨཱ པན ཙུནྡཀོ ཏཏྠེཝ བྷགཝཏོ པུརཏོ ནིསཱིདི།

"གནྟྭཱན བུདྡྷོ ནདིཀཾ ཀུཀུཊྛཾ,
ཨཙྪོདཀཾ སཱཏུདཀཾ [སཱཏོདཀཾ (སབྦཏྠ)] ཝིཔྤསནྣཾ།
ཨོགཱཧི སཏྠཱ སུཀིལནྟརཱུཔོ,

ཏཐཱགཏོ ཨཔྤཊིམོཙ ལོཀེ།།

“ཧྣཏྭཱ ཙ པིཝིཏྭཱ ཙུདཏཱརི [ཧྣཏྭཱ ཙ ཨུཏྟརི (ཀ.)] སཏྠཱ,
པུརཀྑཏོ བྷིཀྑུགཎསྶ མཛྫྷེ།
སཏྠཱ པཝཏྟཱ བྷགཝཱ ཨིདྷ དྷམྨེ,
ཨུཔཱགམི ཨམྦཝནཾ མཧེསི།
ཨཱམནྟཡི ཙུནྡཀཾ ནཱམ བྷིཀྑུཾ,
ཙཏུགྒུཎཾ སནྠར [པཏྠར (སཱི. པཱི.)] མེ ནིཔཛྫཾ།།

“སོ ཙོདིཏོ བྷཱཝིཏཏྟེན ཙུནྡོ,
ཙཏུགྒུཎཾ སནྠརི [པཏྠརི (སཱི. པཱི.)] ཁིཔྤམེཝ།
ནིཔཛྫི སཏྠཱ ཨཀིལནྟརཱུཔོ,
ཙུནྡོཔི ཏཏྠ པམུཁེ ནིསཱིདཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨཱམནྟེསི – “སིཡཱ ཁོ , པནཱནནྡ, ཙུནྡསྶ ཀམྨཱརཔུཏྟསྶ ཀོཙི ཝིཔྤཊིསཱརཾ ཨུཔྤཱདེཡྻ – ‘ཏསྶ ཏེ, ཨཱཝུསོ ཙུནྡ, ཨལཱབྷཱ, ཏསྶ ཏེ དུལླདྡྷཾ, ཡསྶ ཏེ ཏཐཱགཏོ པཙྪིམཾ པིཎྜཔཱཏཾ བྷུཉྫིཏྭཱ པརིནིབྦུཏོ’ཏི། ཙུནྡསྶཱནནྡ, ཀམྨཱརཔུཏྟསྶ ཨེཝཾ ཝིཔྤཊིསཱརོ པཊིཝིནེཏབྦོ –

“‘ཏསྶ ཏེ, ཨཱཝུསོ ཙུནྡ, ལཱབྷཱ, ཏསྶ ཏེ སུལདྡྷཾ, ཡསྶ ཏེ ཏཐཱགཏོ པཙྪིམཾ པིཎྜཔཱཏཾ པརིབྷུཉྫིཏྭཱ པརིནིབྦུཏོ། སམྨུཁཱ མེཏཾ, ཨཱཝུསོ ཙུནྡ, བྷགཝཏོ སུཏཾ, སམྨུཁཱ པཊིགྒཧིཏཾ – དྭེམེ པིཎྜཔཱཏཱ སམསམཕལཱ སམསམཝིཔཱཀཱ ཨཏིཝིཡ ཨཉྙེཧི པིཎྜཔཱཏེཧི མཧཔྥལཏརཱ ཙ མཧཱནིསཾསཏརཱ ཙ། ཀཏམེ དྭེ? ཡཉྩ པིཎྜཔཱཏཾ པརིབྷུཉྫིཏྭཱ ཏཐཱགཏོ ཨནུཏྟརཾ སམྨཱསམྦོདྷིཾ ཨབྷིསམྦུཛ྄ཛྷཏི, ཡཉྩ པིཎྜཔཱཏཾ པརིབྷུཉྫིཏྭཱ ཨནུཔཱདིསེསཱཡ ནིབྦཱནདྷཱཏུཡཱ པརིནིབྦཱཡཏི། ཨིམེ དྭེ པིཎྜཔཱཏཱ སམསམཕལཱ སམསམཝིཔཱཀཱ ཨཏིཝིཡ ཨཉྙེཧི པིཎྜཔཱཏེཧི མཧཔྥལཏརཱ ཙ མཧཱནིསཾསཏརཱ ཙ།

“‘ཨཱཡུསཾཝཏྟནིཀཾ ཨཱཡསྨཏཱ ཙུནྡེན ཀམྨཱརཔུཏྟེན ཀམྨཾ ཨུཔཙིཏཾ, ཝཎྞསཾཝཏྟནིཀཾ ཨཱཡསྨཏཱ ཙུནྡེན ཀམྨཱརཔུཏྟེན ཀམྨཾ ཨུཔཙིཏཾ, སུཁསཾཝཏྟནིཀཾ ཨཱཡསྨཏཱ ཙུནྡེན ཀམྨཱརཔུཏྟེན ཀམྨཾ ཨུཔཙིཏཾ, སགྒསཾཝཏྟནིཀཾ ཨཱཡསྨཏཱ ཙུནྡེན ཀམྨཱརཔུཏྟེན ཀམྨཾ ཨུཔཙིཏཾ, ཡསསཾཝཏྟནིཀཾ ཨཱཡསྨཏཱ ཙུནྡེན ཀམྨཱརཔུཏྟེན ཀམྨཾ ཨུཔཙིཏཾ, ཨཱདྷིཔཏེཡྻསཾཝཏྟནིཀཾ ཨཱཡསྨཏཱ ཙུནྡེན ཀམྨཱརཔུཏྟེན ཀམྨཾ ཨུཔཙིཏན’ཏི། ཙུནྡསྶཱནནྡ, ཀམྨཱརཔུཏྟསྶ ཨེཝཾ ཝིཔྤཊིསཱརོ པཊིཝིནེཏབྦོ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“དདཏོ པུཉྙཾ པཝཌྜྷཏི,
སཾཡམཏོ ཝེརཾ ན ཙཱིཡཏི།
ཀུསལོ ཙ ཛཧཱཏི པཱཔཀཾ,
རཱགདོསམོཧཀྑཡཱ སནིབྦུཏོ”ཏི [པརིནིབྦུཏོཏི (སཱི. སྱཱ. པཱི.)]།། པཉྩམཾ།

## ༦. པཱཊལིགཱམིཡསུཏྟཾ

༧༨. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ མགདྷེསུ ཙཱརིཀཾ ཙརམཱནོ མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ ཡེན པཱཊལིགཱམོ ཏདཝསརི། ཨསྶོསུཾ ཁོ པཱཊལིགཱམིཡཱ [པཱཊལིགཱམིཀཱ (དཱི. ནི. ༢.༡༤༨)] ཨུཔཱསཀཱ – "བྷགཝཱ ཀིར མགདྷེསུ ཙཱརིཀཾ ཙརམཱནོ མཧཏཱ བྷིཀྑུསངྒྷེན སདྡྷིཾ པཱཊལིགཱམཾ ཨནུཔྤཏྟོ"ཏི། ཨཐ ཁོ པཱཊལིགཱམིཡཱ ཨུཔཱསཀཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཱ ཁོ པཱཊལིགཱམིཡཱ ཨུཔཱསཀཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – "ཨདྷིཝཱསེཏུ ནོ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ ཨཱཝསཐཱགཱར"ནྟི། ཨདྷིཝཱསེསི བྷགཝཱ ཏུཎྷཱིབྷཱཝེན།

ཨཐ ཁོ པཱཊལིགཱམིཡཱ ཨུཔཱསཀཱ བྷགཝཏོ ཨདྷིཝཱསནཾ ཝིདིཏྭཱ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ ཡེནཱཝསཐཱགཱརཾ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ སབྦསནྠརིཾ ཨཱཝསཐཱགཱརཾ སནྠརིཏྭཱ ཨཱསནཱནི པཉྙཱཔེཏྭཱ ཨུདཀམཎིཀཾ པཏིཊྛཱཔེཏྭཱ ཏེལཔྤདཱིཔཾ ཨཱརོཔེཏྭཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ པཱཊལིགཱམིཡཱ ཨུཔཱསཀཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – "སབྦསནྠརིསནྠཏཾ [སབྦསནྠརིཾ སནྠཏཾ (སཱི. སྱཱ. པཱི.)], བྷནྟེ, ཨཱཝསཐཱགཱརཾ; ཨཱསནཱནི པཉྙཏྟཱནི; ཨུདཀམཎིཀོ པཏིཊྛཱཔིཏོ [ཨུདཀམཎིཀཾ པཏིཊྛཱཔིཏཾ (སྱཱ.)] ཏེལཔྤདཱིཔོ ཨཱརོཔིཏོ། ཡསྶདཱནི, བྷནྟེ, བྷགཝཱ ཀཱལཾ མཉྙཏཱི"ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ནིཝཱསེཏྭཱ པཏྟཙཱིཝརམཱདཱཡ སདྡྷིཾ བྷིཀྑུསངྒྷེན ཡེན ཨཱཝསཐཱགཱརཾ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ པཱདེ པཀྑཱལེཏྭཱ ཨཱཝསཐཱགཱརཾ པཝིསིཏྭཱ མཛ྄ཛྷིམཾ ཐམྦྷཾ ནིསྶཱཡ པུརཏྠཱབྷིམུཁོ ནིསཱིདི། བྷིཀྑུསངྒྷོཔི ཁོ པཱདེ པཀྑཱལེཏྭཱ ཨཱཝསཐཱགཱརཾ པཝིསིཏྭཱ པཙྪིམཾ བྷིཏྟིཾ ནིསྶཱཡ པུརཏྠཱབྷིམུཁོ ནིསཱིདི བྷགཝནྟཾཡེཝ པུརཀྑཏྭཱ། པཱཊལིགཱམིཡཱཔི ཁོ ཨུཔཱསཀཱ པཱདེ པཀྑཱལེཏྭཱ ཨཱཝསཐཱགཱརཾ པཝིསིཏྭཱ པུརཏྠིམཾ བྷིཏྟིཾ ནིསྶཱཡ པཙྪིམཱབྷིམུཁཱ ནིསཱིདིཾསུ བྷགཝནྟཾཡེཝ པུརཀྑཏྭཱ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པཱཊལིགཱམིཡེ ཨུཔཱསཀེ ཨཱམནྟེསི –

"པཉྩིམེ, གཧཔཏཡོ, ཨཱདཱིནཝཱ དུསྶཱིལསྶ སཱིལཝིཔཏྟིཡཱ། ཀཏམེ པཉྩ? ཨིདྷ, གཧཔཏཡོ, དུསྶཱིལོ སཱིལཝིཔནྣོ པམཱདཱདྷིཀརཎཾ མཧཏིཾ བྷོགཛཱནིཾ ནིགཙྪཏི། ཨཡཾ པཋམོ ཨཱདཱིནཝོ དུསྶཱིལསྶ སཱིལཝིཔཏྟིཡཱ།

"པུན ཙཔརཾ, གཧཔཏཡོ, དུསྶཱིལསྶ སཱིལཝིཔནྣསྶ པཱཔཀོ ཀིཏྟིསདྡོ ཨབྦྷུགྒཙྪཏི། ཨཡཾ དུཏིཡོ ཨཱདཱིནཝོ དུསྶཱིལསྶ སཱིལཝིཔཏྟིཡཱ།

"པུན ཙཔརཾ, གཧཔཏཡོ, དུསྶཱིལོ སཱིལཝིཔནྣོ ཡཉྙདེཝ པརིསཾ ཨུཔསངྐམཏི – ཡདི ཁཏྟིཡཔརིསཾ, ཡདི བྲཱཧྨཎཔརིསཾ, ཡདི གཧཔཏིཔརིསཾ, ཡདི སམཎཔརིསཾ – ཨཝིསཱརདོ ཨུཔསངྐམཏི མངྐུབྷཱུཏོ། ཨཡཾ ཏཏིཡོ ཨཱདཱིནཝོ དུསྶཱིལསྶ སཱིལཝིཔཏྟིཡཱ།

"པུན ཙཔརཾ, གཧཔཏཡོ, དུསྶཱིལོ སཱིལཝིཔནྣོ སམྨཱུལ྄ཧོ ཀཱལཾ ཀརོཏི། ཨཡཾ ཙཏུཏྠོ ཨཱདཱིནཝོ དུསྶཱིལསྶ སཱིལཝིཔཏྟིཡཱ།

"པུན ཙཔརཾ, གཧཔཏཡོ, དུསྶཱིལོ སཱིལཝིཔནྣོ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ ཨཔཱཡཾ དུགྒཏིཾ ཝིནིཔཱཏཾ ནིརཡཾ ཨུཔཔཛྫཏི། ཨཡཾ པཉྩམོ ཨཱདཱིནཝོ དུསྶཱིལསྶ སཱིལཝིཔཏྟིཡཱ། ཨིམེ ཁོ, གཧཔཏཡོ, པཉྩ ཨཱདཱིནཝཱ དུསྶཱིལསྶ སཱིལཝིཔཏྟིཡཱ།

"པཉྩིམེ, གཧཔཏཡོ, ཨཱནིསཾསཱ སཱིལཝཏོ སཱིལསམྤདཱཡ། ཀཏམེ པཉྩ? ཨིདྷ, གཧཔཏཡོ, སཱིལཝཱ སཱིལསམྤནྣོ ཨཔྤམཱདཱདྷིཀརཎཾ མཧནྟཾ བྷོགཀྑནྡྷཾ ཨདྷིགཙྪཏི། ཨཡཾ པཋམོ ཨཱནིསཾསོ སཱིལཝཏོ སཱིལསམྤདཱཡ།

"པུན ཙཔརཾ, གཧཔཏཡོ, སཱིལཝཏོ སཱིལསམྤནྣསྶ ཀལྱཱཎོ ཀིཏྟིསདྡོ ཨབྦྷུགྒཙྪཏི། ཨཡཾ དུཏིཡོ ཨཱནིསཾསོ སཱིལཝཏོ སཱིལསམྤདཱཡ།

"པུན ཙཔརཾ, གཧཔཏཡོ, སཱིལཝཱ སཱིལསམྤནྣོ ཡཉྙདེཝ པརིསཾ ཨུཔསངྐམཏི – ཡདི ཁཏྟིཡཔརིསཾ , ཡདི བྲཱཧྨཎཔརིསཾ, ཡདི གཧཔཏིཔརིསཾ, ཡདི སམཎཔརིསཾ – ཝིསཱརདོ ཨུཔསངྐམཏི ཨམངྐུབྷཱུཏོ། ཨཡཾ ཏཏིཡོ ཨཱནིསཾསོ སཱིལཝཏོ སཱིལསམྤདཱཡ།

“པུན་ ཙཔརཾ, གཧཔཏཡོ, སཱིལཝཱ སཱིལསམྤནྣོ ཨསམྨཱུལ྄ཧོ ཀཱལངྐརོཏི། ཨཡཾ ཙཏུཏྠོ ཨཱནིསཾསོ སཱིལཝཏོ སཱིལསམྤདཱཡ།

“པུན་ ཙཔརཾ, གཧཔཏཡོ, སཱིལཝཱ སཱིལསམྤནྣོ ཀཱཡསྶ བྷེདཱ པརཾ མརཎཱ སུགཏིཾ སགྒཾ ལོཀཾ ཨུཔཔཛྫཏི། ཨཡཾ པཉྩམོ ཨཱནིསཾསོ སཱིལཝཏོ སཱིལསམྤདཱཡ། ཨིམེ ཁོ, གཧཔཏཡོ, པཉྩ ཨཱནིསཾསཱ སཱིལཝཏོ སཱིལསམྤདཱཡཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ པཱཊལིགཱམིཀེ ཨུཔཱསཀེ བཧུདེཝ རཏྟིཾ དྷམྨིཡཱ ཀཐཱཡ སནྡསྶེཏྭཱ སམཱདཔེཏྭཱ སམུཏྟེཛེཏྭཱ སམྤཧཾསེཏྭཱ ཨུཡྻོཛེསི – “ཨབྷིཀྐནྟཱ ཁོ, གཧཔཏཡོ, རཏྟི; ཡསྶདཱནི ཏུམྷེ ཀཱལཾ མཉྙཐཱ”ཏི། [“ཨེཝཾ བྷནྟེ”ཏི ཁོ པཱཊལིགཱམིཀཱ ཨུཔཱསཀཱ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ (མཧཱཝ. ༢༨༥; དཱི. ནི. ༢.༡༥༡)] ཨཐ ཁོ པཱཊལིགཱམིཀཱ ཨུཔཱསཀཱ བྷགཝཏོ བྷཱསིཏཾ ཨབྷིནནྡིཏྭཱ ཨནུམོདིཏྭཱ [“ཨེཝཾ བྷནྟེ”ཏི ཁོ པཱཊལིགཱམིཀཱ ཨུཔཱསཀཱ བྷགཝཏོ པཊིསྶུཏྭཱ (མཧཱཝ. ༢༨༥; དཱི. ནི. ༢.༡༥༡)] ཨུཊྛཱཡཱསནཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ པཀྐམིཾསུ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨཙིརཔཀྐནྟེསུ པཱཊལིགཱམིཀེསུ ཨུཔཱསཀེསུ སུཉྙཱགཱརཾ པཱཝིསི།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན སུནིདྷཝསྶཀཱརཱ [སུནཱིདྷཝསྶཀཱརཱ (སཱི. སྱཱ. པཱི.)] མགདྷམཧཱམཏྟཱ པཱཊལིགཱམེ ནགརཾ མཱཔེནྟི ཝཛྫཱིནཾ པཊིབཱཧཱཡ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན སམྦཧུལཱ དེཝཏཱཡོ སཧསྶསྶེཝ [སཧསྶེཝ (སྱཱ. ཀ.), སཧསྶསྶེཝ (པཱི.)] པཱཊལིགཱམེ ཝཏྠཱུནི པརིགྒཎྷནྟི། ཡསྨིཾ པདེསེ མཧེསཀྑཱ དེཝཏཱ ཝཏྠཱུནི པརིགྒཎྷནྟི མཧེསཀྑཱནཾ ཏཏྠ རཉྙཾ རཱཛམཧཱམཏྟཱནཾ ཙིཏྟཱནི ནམནྟི ནིཝེསནཱནི མཱཔེཏུཾ། ཡསྨིཾ པདེསེ མཛ྄ཛྷིམཱ དེཝཏཱ ཝཏྠཱུནི པརིགྒཎྷནྟི མཛ྄ཛྷིམཱནཾ ཏཏྠ རཉྙཾ རཱཛམཧཱམཏྟཱནཾ ཙིཏྟཱནི ནམནྟི ནིཝེསནཱནི མཱཔེཏུཾ། ཡསྨིཾ པདེསེ ནཱིཙཱ དེཝཏཱ ཝཏྠཱུནི པརིགྒཎྷནྟི ནཱིཙཱནཾ ཏཏྠ རཉྙཾ རཱཛམཧཱམཏྟཱནཾ ཙིཏྟཱནི ནམནྟི ནིཝེསནཱནི མཱཔེཏུཾ།

ཨདྡསཱ ཁོ བྷགཝཱ དིབྦེན ཙཀྑུནཱ ཝིསུདྡྷེན ཨཏིཀྐནྟམཱནུསཀེན ཏཱ དེཝཏཱཡོ སཧསྶསྶེཝ པཱཊལིགཱམེ ཝཏྠཱུནི པརིགྒཎྷནྟིཡོ། ཡསྨིཾ པདེསེ མཧེསཀྑཱ དེཝཏཱ ཝཏྠཱུནི པརིགྒཎྷནྟི, མཧེསཀྑཱནཾ ཏཏྠ རཉྙཾ རཱཛམཧཱམཏྟཱནཾ ཙིཏྟཱནི ནམནྟི ནིཝེསནཱནི མཱཔེཏུཾ། ཡསྨིཾ པདེསེ མཛ྄ཛྷིམཱ དེཝཏཱ ཝཏྠཱུནི པརིགྒཎྷནྟི, མཛ྄ཛྷིམཱནཾ ཏཏྠ རཉྙཾ རཱཛམཧཱམཏྟཱནཾ ཙིཏྟཱནི ནམནྟི ནིཝེསནཱནི མཱཔེཏུཾ། ཡསྨིཾ པདེསེ ནཱིཙཱ དེཝཏཱ ཝཏྠཱུནི པརིགྒཎྷནྟི, ནཱིཙཱནཾ ཏཏྠ རཉྙཾ རཱཛམཧཱམཏྟཱནཾ ཙིཏྟཱནི ནམནྟི ནིཝེསནཱནི མཱཔེཏུཾ། ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ རཏྟིཡཱ པཙྩཱུསསམཡཾ པཙྩུཊྛཱཡ ཨཱཡསྨནྟཾ ཨཱནནྡཾ ཨཱམནྟེསི –

“ཀོ ནུ ཁོ [ཀེ ནུ ཁོ (སྱཱ.)] ཨཱནནྡ པཱཊལིགཱམེ ནགརཾ མཱཔེནྟཱི”ཏི [མཱཔེཏཱིཏི (སྱཱ.)]། “སུནིདྷཝསྶཀཱརཱ, བྷནྟེ, མགདྷམཧཱམཏྟཱ པཱཊལིགཱམེ ནགརཾ མཱཔེནྟི ཝཛྫཱིནཾ པཊིབཱཧཱཡཱ”ཏི། “སེཡྻཐཱཔི, ཨཱནནྡ, དེཝེཧི ཏཱཝཏིཾསེཧི སདྡྷིཾ མནྟེཏྭཱ; ཨེཝམེཝ ཁོ, ཨཱནནྡ, སུནིདྷཝསྶཀཱརཱ མགདྷམཧཱམཏྟཱ པཱཊལིགཱམེ ནགརཾ མཱཔེནྟི ཝཛྫཱིནཾ པཊིབཱཧཱཡ། ཨིདྷཱཧཾ, ཨཱནནྡ, ཨདྡསཾ དིབྦེན ཙཀྑུནཱ ཝིསུདྡྷེན ཨཏིཀྐནྟམཱནུསཀེན སམྦཧུལཱ དེཝཏཱཡོ སཧསྶསྶེཝ པཱཊལིགཱམེ ཝཏྠཱུནི པརིགྒཎྷནྟིཡོ། ཡསྨིཾ པདེསེ མཧེསཀྑཱ དེཝཏཱ ཝཏྠཱུནི པརིགྒཎྷནྟི མཧེསཀྑཱནཾ ཏཏྠ རཉྙཾ རཱཛམཧཱམཏྟཱནཾ ཙིཏྟཱནི ནམནྟི ནིཝེསནཱནི མཱཔེཏུཾ། ཡསྨིཾ པདེསེ མཛ྄ཛྷིམཱ དེཝཏཱ ཝཏྠཱུནི པརིགྒཎྷནྟི མཛ྄ཛྷིམཱནཾ ཏཏྠ རཉྙཾ རཱཛམཧཱམཏྟཱནཾ ཙིཏྟཱནི ནམནྟི ནིཝེསནཱནི མཱཔེཏུཾ། ཡསྨིཾ པདེསེ ནཱིཙཱ དེཝཏཱ ཝཏྠཱུནི པརིགྒཎྷནྟི ནཱིཙཱནཾ ཏཏྠ རཉྙཾ རཱཛམཧཱམཏྟཱནཾ ཙིཏྟཱནི ནམནྟི ནིཝེསནཱནི མཱཔེཏུཾ། ཡཱཝཏཱ, ཨཱནནྡ, ཨརིཡཾ ཨཱཡཏནཾ ཡཱཝཏཱ ཝཎིཔྤཐོ ཨིདཾ ཨགྒནགརཾ བྷཝིསྶཏི པཱཊལིཔུཏྟཾ པུཊབྷེདནཾ། པཱཊལིཔུཏྟསྶ ཁོ, ཨཱནནྡ, ཏཡོ ཨནྟརཱཡཱ བྷཝིསྶནྟི – ཨགྒིཏོ ཝཱ ཨུདཀཏོ ཝཱ མིཐུབྷེདཏོ ཝཱ”ཏི།

ཨཐ ཁོ སུནིདྷཝསྶཀཱརཱ མགདྷམཧཱམཏྟཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝཏཱ སདྡྷིཾ སམྨོདིཾསུ། སམྨོདནཱིཡཾ ཀཐཾ སཱརཎཱིཡཾ [སཱརཱཎཱིཡཾ (སཱི. སྱཱ. ཀཾ. པཱི.)] ཝཱིཏིསཱརེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ཨཊྛཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ཋིཏཱ ཁོ སུནིདྷཝསྶཀཱརཱ མགདྷམཧཱམཏྟཱ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙུཾ – “ཨདྷིཝཱསེཏུ ནོ བྷཝཾ གོཏམོ ཨཛྫཏནཱཡ བྷཏྟཾ སདྡྷིཾ བྷིཀྑུསངྒྷེནཱ”ཏི། ཨདྷིཝཱསེསི བྷགཝཱ ཏུཎྷཱིབྷཱཝེན།

ཨཐ ཁོ སུནིདྷཝསྶཀཱརཱ མགདྷམཧཱམཏྟཱ བྷགཝཏོ ཨདྷིཝཱསནཾ ཝིདིཏྭཱ ཡེན སཀོ ཨཱཝསཐོ ཏེནུཔསངྐམིཾསུ; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ སཀེ ཨཱཝསཐེ པཎཱིཏཾ ཁཱདནཱིཡཾ བྷོཛནཱིཡཾ པཊིཡཱདཱཔེཏྭཱ བྷགཝཏོ ཀཱལཾ ཨཱརོཙེསུཾ – “ཀཱལོ, བྷོ གོཏམ, ནིཊྛིཏཾ བྷཏྟ”ནྟི།

ཨཐ ཁྀ བྷགཝཱ པུབྦྷཧྣསམཡཾ ནིཝཱསྱ པཏྲཙཱིཝརམཱདཱཡ སརྦཾ བྷིཀྵུསངྒྷེན ཡེན ཤྲཱཝསྟཱིམཧཱནགརཱི མགཧྣམཧྣམཧྣཾ ཨུཔསཾཀྲ ཏེནུཔསཾཀྲམི; ཨུཔསཾཀྲམིཏྭ པཱཙྪཏེ ཨུཔསེ ནིསཱིདི། ཨཐ ཁྀ ཤྲཱཝསྟཱིམཧཱནགརཱ མགཧྣམཧྣམཧྣ བྲཧྨཎགྲྀཧཔཏིཀཾ བྷིཀྵུསཾཀྲཾ པཙྪིཏེན ཁྱཱནཏིཡེན སྐནྡཧཱིཡེན སདྷྭ སཧྲཱུཔཱིསྠཾ སམཱཔཏྟིརིསུ།

ཨཐ ཁྀ ཤྲཱཝསྟཱིམཧཱནགརཱ མགཧྣམཧྣམཧྣ བྷགཝཏཾ བྷུཏྭཱཔཱིཾ ཨོཝཱིདཔཏྟཡཱཾཀྵཾ ཨཀྵཱིཏཾ ཏྭཾཙཾ ཨུཔསཾ གཏེདྷྭ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདིཾསུ། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣེ ཁོ ཤྲཱཝསྟཱིམཧཱནགརཱརེ མགཧྣམཧྣམཏེ བྷགཝཱ ཨིམཾདི གཱཐཱདི ཨནུམོདི –

“ཡསྨིཾ པདེསེ ཀཔྤེཏི, ཝཱསཾ པཎྜིཏཛཱཏིཡོ།
སཱིལཝནྟེཏྠ བྷོཛེཏྭཱ, སཉྙཏེ བྲཧྨཙཱརཡོ [བྲཧྨཙཱརིནོ (སྱཱ.), བྲཧྨཙཱརིཡེ (པཱི. ཀ.)]།།

“ཡཱ ཏཏྠ དེཝཏཱ ཨཱསུཾ, ཏཱསཾ དཀྑིཎམཱདིསེ།
ཏཱ པཱུཛིཏཱ པཱུཛཡནྟི, མཱནིཏཱ མཱནཡནྟི ནཾ།།

“ཏཏོ ནཾ ཨནུཀམྤནྟི, མཱཏཱ པུཏྟཾཝ ཨོརསཾ།
དེཝཏཱནུཀམྤིཏོ པོསོ, སདཱ བྷདྲཱནི པསྶཏཱི”ཏི།།

ཨཐ ཁྀ བྷགཝཱ ཤྲཱཝསྟཱིམཧཱནགརཱནཾ མགཧྣམཧྣམཧྣཾ ཨིམཱཧི གཱཐཱཧི ཨནུམོདིཏྭཱ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ པཀྐཱམི།

ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཤྲཱཝསྟཱིམཧཱནགརཱ མགཧྣམཧྣམཧྣ བྷགཝནྟཾ པིཊྛིཏོ པིཊྛིཏོ ཨནུབདྡྷཱ ཧོནྟི – “ཡེནཛྫ སམཎོ གོཏམོ དྭཱརེན ནིཀྑམིསྶཏི ཏཾ ‘གོཏམདྭཱརཾ’ ནཱམ བྷཝིསྶཏི། ཡེན ཏིཏྠེན གངྒཾ ནདིཾ ཏརིསྶཏི ཏཾ ‘གོཏམཏིཏྠཾ’ ནཱམ བྷཝིསྶཏཱི”ཏི།

ཨཐ ཁྀ བྷགཝཱ ཡེན དྭཱརེན ནིཀྑམི ཏཾ ‘གོཏམདྭཱརཾ’ ནཱམ ཨཧོསི། ཨཐ ཁྀ བྷགཝཱ ཡེན གངྒཱ ནདཱི ཏེནུཔསཾཀྲམི། ཏེན ཁོ པན སམཡེན གངྒཱ ནདཱི པཱུརཱ ཧོཏི སམཏིཏྟིཀཱ ཀཱཀཔེཡྻཱ། ཨཔྤེཀཙྩེ མནུསྶཱ ནཱཝཾ པརིཡེསནྟི, ཨཔྤེཀཙྩེ ཨུལུམྤཾ པརིཡེསནྟི, ཨཔྤེཀཙྩེ ཀུལླཾ བནྡྷནྟི ཨཔཱརཱ པཱརཾ གནྟུཀཱམཱ། ཨཐ ཁྀ བྷགཝཱ – སེཡྻཐཱཔི ནཱམ བལཝཱ པུརིསོ སམིཉྫིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ པསཱརེཡྻ, པསཱརིཏཾ ཝཱ བཱཧཾ སམིཉྫེཡྻ, ཨེཝམེཝ – གངྒཱཡ ནདིཡཱ ཨོརིམཏཱིརེ [ཨོརིམཏཱིརཱ (བཧཱུསུ)
མཧཱཝ. ༢༨༦; དཱི. ནི. ༢.༡༥༠ པསྶིཏབྦཾ)] ཨནྟརཧིཏོ པཱརིམཏཱིརེ པཙྩུཊྛཱསི སདྡྷིཾ བྷིཀྑུསངྒྷེན ।

ཨདྡསཱ ཁྀ བྷགཝཱ ཏེ མནུསྶེ ཨཔྤེཀཙྩེ ནཱཝཾ པརིཡེསནྟེ, ཨཔྤེཀཙྩེ ཨུལུམྤཾ པརིཡེསནྟེ, ཨཔྤེཀཙྩེ ཀུལླཾ བནྡྷནྟེ ཨཔཱརཱ པཱརཾ གནྟུཀཱམེ།

ཨཐ ཁྀ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཡེ ཏརནྟི ཨཎྞཝཾ སརཾ,
སེཏུཾ ཀཏྭཱན ཝིསཛྫ པལླལཱནི།
ཀུལླཉྷི ཛནོ པབནྡྷཏི [བནྡྷཏི (སྱཱ. པཱི.)],
ཏིཎྞཱ [ནིཏིཎྞཱ (ཀ.)] མེདྷཱཝིནོ ཛནཱ”ཏི།། ཚཊྛཾ།

## ༧. ཏིསྶམེཏྟེཡྻསུཏྟཾ

༧༧. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ ཀོསལེསུ ཨདྡྷཱནམགྒཔཊིཔནྣོ ཧོཏི ཨཱཡསྨཏཱ ནཱགསམཱལེན པཙྪཱསམཎེན། ཨདྡསཱ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ནཱགསམཱལོ ཨནྟརཱམགྒེ དྭེདྷཱཔཐཾ [དྭིདྷཱཔཐཾ (སྱཱ.)]། དིསྭཱན བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཡཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ པནྠོ; ཨིམིནཱ གཙྪཱམཱ”ཏི། ཨེཝཾ ཝུཏྟེ, བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ནཱགསམཱལཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཡཾ, ནཱགསམཱལ, པནྠོ; ཨིམིནཱ གཙྪཱམཱ”ཏི།

དུཏིཡམྤི...པེ.... ཏཏིཡམྤི ཁོ ཨཱཡསྨཱ ནཱགསམཱལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཡཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཱ པནྠོ; ཨིམིནཱ གཙྪཱམཱ”ཏི ། ཏཏིཡམྤི ཁོ བྷགཝཱ ཨཱཡསྨནྟཾ ནཱགསམཱལཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨཡཾ, ནཱགསམཱལ, པནྠོ; ཨིམིནཱ གཙྪཱམཱ”ཏི། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ནཱགསམཱལོ བྷགཝཏོ པཏྟཙཱིཝརཾ ཏཏྠེཝ ཚམཱཡཾ ནིཀྑིཔིཏྭཱ པཀྐཱམི – “ཨིདཾ, བྷནྟེ, བྷགཝཏོ པཏྟཙཱིཝར”ནྟི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ ནཱགསམཱལསྶ ཏེན པནྠེན གཙྪནྟསྶ ཨནྟརཱམགྒེ ཙོརཱ ནིཀྑམིཏྭཱ ཧཏྠེཧི ཙ པཱདེཧི ཙ ཨཱཀོཊེསུཾ པཏྟཉྩ བྷིནྡིཾསུ སངྒྷཱཊིཉྩ ཝིཔྥཱལེསུཾ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ནཱགསམཱལོ བྷིནྣེན པཏྟེན ཝིཔྥཱལིཏཱཡ སངྒྷཱཊིཡཱ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཨཱཡསྨཱ ནཱགསམཱལོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ – “ཨིདྷ མཡ྄ཧཾ, བྷནྟེ, ཏེན པནྠེན གཙྪནྟསྶ ཨནྟརཱམགྒེ ཙོརཱ ནིཀྑམིཏྭཱ ཧཏྠེཧི ཙ པཱདེཧི ཙ ཨཱཀོཊེསུཾ, པཏྟཉྩ བྷིནྡིཾསུ, སངྒྷཱཊིཉྩ ཝིཔྥཱལེསུ”ནྟི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“སདྡྷིཾ ཙརམེཀཏོ ཝསཾ,
མིསྶོ ཨཉྙཛནེན ཝེདགཱུ།
ཝིདྭཱ པཛཧཱཏི པཱཔཀཾ,
ཀོཉྩོ ཁཱིརཔཀཾཝ ནིནྣག”ནྟི།། སཏྟམཾ།

## ༨. ཝིསཱཁཱསུཏྟཾ

༧༨. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི པུབྦཱརཱམེ མིགཱརམཱཏུཔཱསཱདེ། ཏེན ཁོ པན སམཡེན ཝིསཱཁཱཡ མིགཱརམཱཏུཡཱ ནཏྟཱ ཀཱལངྐཏཱ ཧོཏི པིཡཱ མནཱཔཱ། ཨཐ ཁོ ཝིསཱཁཱ མིགཱརམཱཏཱ ཨལླཝཏྠཱ ཨལླཀེསཱ དིཝཱ དིཝསྶ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣཾ ཁོ ཝིསཱཁཾ མིགཱརམཱཏརཾ བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ –

“ཧནྡ ཀུཏོ ནུ ཏྭཾ, ཝིསཱཁེ, ཨཱགཙྪསི ཨལླཝཏྠཱ ཨལླཀེསཱ ཨིདྷཱུཔསངྐནྟཱ དིཝཱ དིཝསྶཱ”ཏི? “ནཏྟཱ མེ, བྷནྟེ, པིཡཱ མནཱཔཱ ཀཱལངྐཏཱ། ཏེནཱཧཾ ཨལླཝཏྠཱ ཨལླཀེསཱ ཨིདྷཱུཔསངྐནྟཱ དིཝཱ དིཝསྶཱ”ཏི། “ཨིཙྪེཡྻཱསི ཏྭཾ, ཝིསཱཁེ, ཡཱཝཏིཀཱ [ཡཱཝཏཀཱ (?)] སཱཝཏྠིཡཱ མནུསྶཱ ཏཱཝཏིཀེ [ཏཱཝཏཀེ (?)] པུཏྟེ ཙ ནཏྟཱརེ ཙཱ”ཏི? “ཨིཙྪེཡྻཱཧཾ, བྷགཝཱ [ཨིཙྪེཡྻཱཧཾ བྷནྟེ བྷགཝཱ (སྱཱ.)] ཡཱཝཏིཀཱ སཱཝཏྠིཡཱ མནུསྶཱ ཏཱཝཏིཀེ པུཏྟེ ཙ ནཏྟཱརེ ཙཱ”ཏི།

“ཀཱིཝབཧུཀཱ པན, ཝིསཱཁེ, སཱཝཏྠིཡཱ མནུསྶཱ དེཝསིཀཾ ཀཱལཾ ཀརོནྟཱི”ཏི? “དསཔི, བྷནྟེ, སཱཝཏྠིཡཱ མནུསྶཱ དེཝསིཀཾ ཀཱལཾ ཀརོནྟི; ནཝཔི, བྷནྟེ... ཨཊྛཔི, བྷནྟེ... སཏྟཔི, བྷནྟེ... ཚཔི, བྷནྟེ... པཉྩཔི, བྷནྟེ... ཙཏྟཱརོཔི, བྷནྟེ... ཏཱིཎིཔི, བྷནྟེ... དྭེཔི, བྷནྟེ, སཱཝཏྠིཡཱ མནུསྶཱ དེཝསིཀཾ ཀཱལཾ ཀརོནྟི། ཨེཀོཔི, བྷནྟེ, སཱཝཏྠིཡཱ མནུསྶོ དེཝསིཀཾ ཀཱལཾ ཀརོཏི། ཨཝིཝིཏྟཱ, བྷནྟེ, སཱཝཏྠཱི མནུསྶེཧི ཀཱལཾ ཀརོནྟེཧཱི”ཏི།

“ཏཾ ཀིཾ མཉྙསི, ཝིསཱཁེ, ཨཔི ནུ ཏྭཾ ཀདཱཙི ཀརཧཙི ཨནལླཝཏྠཱ ཝཱ བྷཝེཡྻཱསི ཨནལླཀེསཱ ཝཱ”ཏི? “ནོ ཧེཏཾ, བྷནྟེ། ཨལཾ མེ, བྷནྟེ, ཏཱཝ བཧུཀེཧི པུཏྟེཧི ཙ ནཏྟཱརེཧི ཙཱ”ཏི།

“ཡེསཾ ཁོ, ཝིསཱཁེ, སཏཾ པིཡཱནི, སཏཾ ཏེསཾ དུཀྑཱནི; ཡེསཾ ནཝུཏི པིཡཱནི, ནཝུཏི ཏེསཾ དུཀྑཱནི; ཡེསཾ ཨསཱིཏི པིཡཱནི, ཨསཱིཏི ཏེསཾ དུཀྑཱནི; ཡེསཾ སཏྟཏི པིཡཱནི, སཏྟཏི ཏེསཾ དུཀྑཱནི; ཡེསཾ སཊྛི པིཡཱནི, སཊྛི ཏེསཾ དུཀྑཱནི; ཡེསཾ པཉྙཱསཾ པིཡཱནི, པཉྙཱསཾ ཏེསཾ དུཀྑཱནི; ཡེསཾ ཙཏྟཱརཱིསཾ པིཡཱནི, ཙཏྟཱརཱིསཾ ཏེསཾ དུཀྑཱནི, ཡེསཾ ཏིཾསཾ པིཡཱནི, ཏིཾསཾ ཏེསཾ དུཀྑཱནི; ཡེསཾ ཝཱིསཏི པིཡཱནི, ཝཱིསཏི ཏེསཾ དུཀྑཱནི, ཡེསཾ དས པིཡཱནི, དས ཏེསཾ དུཀྑཱནི; ཡེསཾ ནཝ པིཡཱནི, ནཝ ཏེསཾ དུཀྑཱནི; ཡེསཾ ཨཊྛ པིཡཱནི, ཨཊྛ ཏེསཾ དུཀྑཱནི; ཡེསཾ སཏྟ པིཡཱནི, སཏྟ ཏེསཾ དུཀྑཱནི; ཡེསཾ ཚ པིཡཱནི, ཚ ཏེསཾ དུཀྑཱནི; ཡེསཾ པཉྩ པིཡཱནི, པཉྩ ཏེསཾ དུཀྑཱནི; ཡེསཾ ཙཏྟཱརི པིཡཱནི, ཙཏྟཱརི ཏེསཾ དུཀྑཱནི; ཡེསཾ ཏཱིཎི པིཡཱནི, ཏཱིཎི ཏེསཾ དུཀྑཱནི; ཡེསཾ དྭེ པིཡཱནི, དྭེ ཏེསཾ དུཀྑཱནི; ཡེསཾ ཨེཀཾ པིཡཾ, ཨེཀཾ ཏེསཾ དུཀྑཾ; ཡེསཾ ནཏྠི པིཡཾ, ནཏྠི ཏེསཾ དུཀྑཾ, ཨསོཀཱ ཏེ ཝིརཛཱ ཨནུཔཱཡཱསཱཏི ཝདཱམཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི —

“ཡེ ཀེཙི སོཀཱ པརིདེཝིཏཱ ཝཱ,
དུཀྑཱ ཙ [དུཀྑཱ ཝ (ཨཊྛ॰)] ལོཀསྨིམནེཀརཱུཔཱ།
པིཡཾ པཊིཙྩ པབྷཝནྟི ཨེཏེ,
པིཡེ ཨསནྟེ ན བྷཝནྟི ཨེཏེ།།

“ཏསྨཱ ཧི ཏེ སུཁིནོ ཝཱིཏསོཀཱ,
ཡེསཾ པིཡཾ ནཏྠི ཀུཧིཉྩི ལོཀེ།
ཏསྨཱ ཨསོཀཾ ཝིརཛཾ པཏྠཡཱནོ,
པིཡཾ ན ཀཡིརཱཐ ཀུཧིཉྩི ལོཀེ”ཏི།། ཨཊྛམཾ།

## ༩. པཋམདབྦསུཏྟཾ

༧༩. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ — ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ རཱཛགཧེ ཝིཧརཏི ཝེལུཝནེ ཀལནྡཀནིཝཱཔེ། ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ དབྦོ མལླཔུཏྟོ ཡེན བྷགཝཱ ཏེནུཔསངྐམི; ཨུཔསངྐམིཏྭཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ ཨེཀམནྟཾ ནིསཱིདི། ཨེཀམནྟཾ ནིསིནྣོ ཁོ ཨཱཡསྨཱ དབྦོ མལླཔུཏྟོ བྷགཝནྟཾ ཨེཏདཝོཙ — “པརིནིབྦཱནཀཱལོ མེ དཱནི, སུགཏཱ”ཏི། “ཡསྶདཱནི ཏྭཾ, དབྦ, ཀཱལཾ མཉྙསཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཱ དབྦོ མལླཔུཏྟོ ཨུཊྛཱཡཱསནཱ བྷགཝནྟཾ ཨབྷིཝཱདེཏྭཱ པདཀྑིཎཾ ཀཏྭཱ ཝེཧཱསཾ ཨབྦྷུགྒནྟྭཱ ཨཱཀཱསེ ཨནྟལིཀྑེ པལླངྐེན ནིསཱིདིཏྭཱ ཏེཛོདྷཱཏུཾ སམཱཔཛྫིཏྭཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ པརིནིབྦཱཡི།

ཨཐ ཁོ ཨཱཡསྨཏོ དབྦསྶ མལླཔུཏྟསྶ ཝེཧཱསཾ ཨབྦྷུགྒནྟྭཱ ཨཱཀཱསེ ཨནྟལིཀྑེ པལླངྐེན ནིསཱིདིཏྭཱ ཏེཛོདྷཱཏུཾ སམཱཔཛྫིཏྭཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ པརིནིབྦུཏསྶ སརཱིརསྶ ཛྷཱཡམཱནསྶ ཌཡ྄ཧམཱནསྶ ནེཝ ཆཱརིཀཱ པཉྙཱཡིཏྠ ན མསི། སེཡྻཐཱཔི ནཱམ སཔྤིསྶ ཝཱ ཏེལསྶ ཝཱ ཛྷཱཡམཱནསྶ ཌཡ྄ཧམཱནསྶ ནེཝ ཆཱརིཀཱ པཉྙཱཡཏི ན མསི; ཨེཝམེཝཾ ཨཱཡསྨཏོ དབྦསྶ མལླཔུཏྟསྶ ཝེཧཱསཾ ཨབྦྷུགྒནྟྭཱ ཨཱཀཱསེ ཨནྟལིཀྑེ པལླངྐེན ནིསཱིདིཏྭཱ ཏེཛོདྷཱཏུཾ སམཱཔཛྫིཏྭཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ པརིནིབྦུཏསྶ སརཱིརསྶ ཛྷཱཡམཱནསྶ ཌཡ྄ཧམཱནསྶ ནེཝ ཆཱརིཀཱ པཉྙཱཡིཏྠ ན མསཱིཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཨབྷེདི ཀཱཡོ ནིརོདྷི སཉྙཱ,
ཝེདནཱ སཱིཏིབྷཝིཾསུ [པཱིཏིརཧཾསུ (སཱི. པཱི.), སཱིཏིརཧཾསུ (ཀ.)] སབྦཱ།
ཝཱུཔསམིཾསུ སངྑཱརཱ,
ཝིཉྙཱཎཾ ཨཏྠམཱགམཱ”ཏི༎ ནཝམཾ།

## ༡༠. དུཏིཡདབྦསུཏྟཾ

༨༠. ཨེཝཾ མེ སུཏཾ – ཨེཀཾ སམཡཾ བྷགཝཱ སཱཝཏྠིཡཾ ཝིཧརཏི ཛེཏཝནེ ཨནཱཐཔིཎྜིཀསྶ ཨཱརཱམེ། ཏཏྲ ཁོ བྷགཝཱ བྷིཀྑཱུ ཨཱམནྟེསི – “བྷིཀྑཝོ”ཏི། “བྷདནྟེ”ཏི ཏེ བྷིཀྑཱུ བྷགཝཏོ པཙྩསྶོསུཾ། བྷགཝཱ ཨེཏདཝོཙ –

“དབྦསྶ, བྷིཀྑཝེ, མལླཔུཏྟསྶ ཝེཧཱསཾ ཨབྦྷུགྒནྟྭཱ ཨཱཀཱསེ ཨནྟལིཀྑེ པལླངྐེན ནིསཱིདིཏྭཱ ཏེཛོདྷཱཏུཾ སམཱཔཛྫིཏྭཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ པརིནིབྦུཏསྶ སརཱིརསྶ ཛྷཱཡམཱནསྶ ཌཡྷམཱནསྶ ནེཝ ཚཱརིཀཱ པཉྙཱཡིཏྠ ན མསི། སེཡྻཐཱཔི ནཱམ སཔྤིསྶ ཝཱ ཏེལསྶ ཝཱ ཛྷཱཡམཱནསྶ ཌཡྷམཱནསྶ ནེཝ ཚཱརིཀཱ པཉྙཱཡཏི ན མསི; ཨེཝམེཝ ཁོ, བྷིཀྑཝེ, དབྦསྶ མལླཔུཏྟསྶ ཝེཧཱསཾ ཨབྦྷུགྒནྟྭཱ ཨཱཀཱསེ ཨནྟལིཀྑེ པལླངྐེན ནིསཱིདིཏྭཱ ཏེཛོདྷཱཏུཾ སམཱཔཛྫིཏྭཱ ཝུཊྛཧིཏྭཱ པརིནིབྦུཏསྶ སརཱིརསྶ ཛྷཱཡམཱནསྶ ཌཡྷམཱནསྶ ནེཝ ཚཱརིཀཱ པཉྙཱཡིཏྠ ན མསཱི”ཏི།

ཨཐ ཁོ བྷགཝཱ ཨེཏམཏྠཾ ཝིདིཏྭཱ ཏཱཡཾ ཝེལཱཡཾ ཨིམཾ ཨུདཱནཾ ཨུདཱནེསི –

“ཨཡོགྷནཧཏསྶེཝ, ཛལཏོ ཛཱཏཝེདསོ [ཛཱཏཝེདསྶ (སཱི.)]།
ཨནུཔུབྦཱུཔསནྟསྶ, ཡཐཱ ན ཉཱཡཏེ གཏི༎

ཨེཝཾ སམྨཱཝིམུཏྟཱནཾ, ཀཱམབནྡྷོགྷཏཱརིནཾ།
པཉྙཱཔེཏུཾ གཏི ནཏྠི, པཏྟཱནཾ ཨཙལཾ སུཁ”ནྟི༎ དསམཾ།

པཱཊལིགཱམིཡཝགྒོ [པཱཊལིགཱམཝགྒོ (ཀ.)] ཨཊྛམོ།

ཏསྶུདྡཱནཾ –

ནིབྦཱནཱ ཙཏུརོ ཝུཏྟཱ, ཙུནྡོ པཱཊལིགཱམིཡཱ།
དྭིདྷཱཔཐོ ཝིསཱཁཱ ཙ, དབྦེན ཙ ཏེ དསཱཏི༎

ཨུདཱནེ ཝགྒཱནམུདྡཱནཾ –

ཝགྒམིདཾ པཋམཾ ཝརབོདྷི, ཝགྒམིདཾ དུཏིཡཾ མུཙལིནྡོ།
ནནྡཀཝགྒཝརོ ཏཏིཡོ ཏུ, མེགྷིཡཝགྒཝརོ ཙ ཙཏུཏྠོ༎

པཉྩམཕཱཏྟཕཱརཏྣེཏྲ སོཧཱ, ཚཏྲམཕཱཏྟཕཱརཏྣེ ཛཱཏྲཱི [ཚཏྲམཕཱཏྟཕཱརཾ ཏུ ཏམཏྲཱི (སྡེ. ཀ.)]།

སཏྟམཕཱཏྟཕཱརཏྣེ ཙ ཏྲུལོ, པཱཊལིགཱམིཡམཏྲམཕཱཏྲོ [པཱཊལིགཱམིཡཕཱརཏྲམཕཱཏྲོ (སྣར. གཾ. པེ.), པཱཊལིགཱམཕཱརཏྲམཕཱཏྲོ (སྡེ. ཀ.)]།།

ཨསྨཱིཏིམཏྟཀཱསུཏྟཔཱརཾ, ཕཱཎམིདཏྲཀཾ སུཔིཎྜཾ།

དསྨིཾ ཙཀྲུམཏྲ ཕིམལེན, ཨཏྲཱུ ཧི ཧཾ ཨུདྡཱནམིཏྲིདམྦུཏྟ [ཨཏྲཱུཡིཧཾ ཨུདྡཱནམིཏིམྦུཏྟ (ཀ.), སཏྲཱུ ཧི ཧཾ ཨུདྡཱནཏྲིདམྦུཏྟ (སྣར. གཾ པེ.)]།།

ཨུདྡཱནཔཱལི ནིཊྛིཏཱ།